REIZE

NAAR DEN

STILLEN OCEAAN.

REISE

DURCH DEN

STILLEN OCEAN.

REIZEN
RONDOM DE
WAEREL D,
DOOR
JAMES COOK,
VERTAALD DOOR
J. D. PASTEUR.
MET KAARTEN EN PLAATEN
ELFDE DEEL.

TE LEYDEN, AMSTERDAM, EN 'S HAAGE, bij
HONKOOP, ALLART EN VAN CLEEF.
M DCC CIII.

INHOUD

VAN HET

ELFDE DEEL.

VIERDE BOEK.

VERRIGTINGEN ONDER DE INBOORLINGEN VAN NOORD-AMERIKA. ONTDEKKINGEN LANGS DIE KUST EN HET OOSTLIJK EIND VAN ASIA NOORDWAARTS TOT IJS-KAAP; EN TERUGKEERING ZUIDWAARTS NAAR DE SANDWICH-EILANDEN.

EERSTE HOOFDSTUK.

Bladz.

De ſchepen vaaren het Kanaal in en meeren zig vast in eene haven. Omgang met de inboorlingen. Zij brengen koopwaaren om te vermangelen. Dieffſtallen. De ſterrekundige tent wordt opgezet en de timmerlieden aan het werk geſield. Naijver van de inwooneren van het Kanaal om andere ſtammen te beletten omgang met de ſchepen te hebben. Stormachtig en regenachtig weder.. Men vaart het

Bladz.

Kanaal om. Gedrag van de inboorlingen op hunne dorpen. Hunne wijze van visch te droogen, enz. Aanmerklijk bezoek van vreemdelingen en plechtigheden, waarmede zij ingeleid worden. Tweede bezoek in een van de dorpen. Verlof om gras te ſnijden gekogt. De ſchepen gaan onder zeil Geſchenken over en weder bij het ſcheiden. . . . 1

TWEEDE HOOFDSTUK.

Naam van het Kanaal en onderrigtingen hoe 'er in te zeilen. Beſchrijving van het omliggend Land. Het Weder. De Luchtſtreek. De Boomen. Andere Gewaſſen. Viervoetige Dieren, welker vellen te koop gebragt wierden. Zee-dieren. Beſchrijving van een' Zee-Otter. Vogelen. Watervogelen. Viſſchen. Schulpviſſchen. Kruipende Dieren. Inſekten. Steenen enz. De inboorlingen. Hunne kleur, hunne gewoone kledij en opſchik. Hunne ceremonie-klederen en monſterachtige houten mom-aangezigten. Hun algemeene aart. Hunne Gezangen. Hunne Speeltuigen. Hunne gretigheid naar ijzer en andere metaalen. . . . 29

DER-

DERDE HOOFDSTUK.

Bladz.

Wijze van de huizen te bouwen in Nootka. *Een huis van binnen beſchreven. Huisraad en gereedſchap. Houten beelden. Bezigheden van de mannen. Bezigheden van de vrouwen. Hun voedzel zoo uit het dieren- als planten-rijk. Wijze van het klaar te maaken. Hunne wapenen. Hunne manufactuuren en werktuiglijke konſten. Hunne beeldhouw- en ſchilder-konst. Hunne vaartuigen. Hun jagt- en viſchtuig. Hun ijzer gereedſchap. Hoe zij aan dat metaal koomen. Aanmerkingen over hunne taal en kleine woorden-lijst. Sterre- en zeevaartkundige waarneemingen in* Nootka-Kanaal *gedaan.* . 67

VIERDE HOOFDSTUK.

Een ſtorm. De Reſolutie *krijgt een lek. De gewaande* Straat van Admiraal DE FONTE *voorbijgevaaren zonder 'er onderzoek naar te doen. Voortzetting van de koers langs de kust van Amerika.* Beerings-Baai. Kaye-Eiland. *Beſchrijving van hetzelve. De ſchepen koomen ten*

Bladz.

anker. Bezoek van de inboorlingen. Hun gedrag. Hunne begeerte naar glazen koraalen en ijzer. Pooging om de Ontdekking *te plonderen. Het lek van* de Reſolutie *geſtopt. Men vaart het Kanaal op. Deszelfs uitgeſtrektheid door de Heeren* GORE *en* ROBERTS *onderzogt. Redenen tegens eene opening door hetzelve naar het Noorden. De ſchepen vaaren het Kanaal af en loopen in zee.* . 110

VIJFDE HOOFDSTUK.

Het Kanaal wordt Prins Willems Kanaal *genoemd. Deszelfs uitgeſtrektheid. De perſoonen van de inwooneren beſchreven. Hunne kledij. Inſnijding in de onderlip. Verſchillende andere verſierzelen. Hunne vaartuigen. Wapenen. Visch- en jagtuig. Huisraad. Gereedſchap. Gebruik van het ijzer. Hun voedzel. Hunne taal en eene korte woorden-lijst. Viervoetige Dieren. Vogelen. Visſchen. Waarvan daan zij ijzer en glazen koraalen krijgen.* 147

ZESDE HOOFDSTUK.

Bladz.

Vaart langs de kust. Kaap Eliſabeth. Kaap St. Hermogenes. *De beſchrijving van* BEERINGS *reis is zeer gebrekkig.* Banks-Punt. Kaap Douglas. Kaap Bede. *De* Berg St. Auguſtijn. *Hoop van eenen doortogt door een inloopend kanaal te zullen vinden. De ſchepen vaaren het op. Ontwijfelbaare tekenen dat het eene rivier is. Zij wordt* Cooks-Rivier *genaamd. De ſchepen zakken dezelve wederom af. Verſcheiden bezoeken van de inboorlingen. Luitenant* KING *gaat aan wal en neemt bezit van het land. Zijn bericht.* De Reſolutie *geraakt aan den grond op een' bank. Aanmerkingen over de ontdekking van* Cooks Rivier. *Reden van de getijen in dezelve.* . . . 171

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Ontdekkingen na het verlaaten van Cooks-Rivier. *Het* Eiland van St. Hermogenes. Pinkſter-Kaap. Kaap Grenville. Kaap Barnabas. Tweepuntige Kaap. Drievuldigheid-Eiland. BEERINGS Mistig El-

Bladz.

Eiland. *Een fraaie vogel beſchreven.* Kodiak- *en de* Schumagin-Eilanden. *Een Ruſſiſche brief door eenen inboorling aan boord gebragt. Giſſingen daar over.* Rots-Punt. Heilbot-Eiland. *Een brandende berg. Gevaar, waarin de ſchepen onvoorziens koomen. Aankomst te* Oonalashka. *Omgang met de inboorlingen van hetzelve. Een tweede Ruſſiſche brief.* Samganoodhka-Haven *beſchreven.* . 201

AGTSTE HOOFDSTUK.

Koers Noordwaarts. De eilanden Oonella *en* Acootan. Ooneemak. *Ondiepte van het water langs de kust.* Bristol-Baai. Rond-Eiland. Kalm-Punt. Kaap Newenham. *De Luitenant* WILLIAMSON *gaat aan land en zijn bericht.* Bristol-Baai *en derzelver uitgeſtrektheid. De ſchepen zijn genoodzaakt terug te keeren wegens banken. Daar koomen inboorlingen aan de ſchepen. Dood van den Heer* ANDERSON. *Zijn karakter. Een eiland naar hem genoemd.* Rodney-Punt. Slede-Eiland *en aanmerkingen bij het landen aldaar.* Kings-Eiland. Prins van Wales Kaap,

Bladz.

Kaap, *het westlijk eind van* Amerika. *Koers westwaarts. Men ankert in eene baai op de kust van Asia.* . 234

NEGENDE HOOFDSTUK.

Gedrag van de inboorlingen, de Tschutski, op het zien van de schepen. Omgang met enige van hun. Hunne Wapenen. Hunne Persoonen. Versierzelen. Kledij. Winter- en zomer-Wooningen. De schepen steeken de straat over naar de kust van Amerika. *Vaart Noordwaarts.* Kaap-Mulgrave. *IJs-velden. Ligging van* IJskaap. *De zee geheel met ijs gestopt. Zee-Paerden gedood en tot proviand gebruikt. Beschrijving van deeze dieren. Afmeetingen van een van dezelve.* Kaap Lisburne. *Vergeefsche pooging om door het ijs te koomen op enigen afstand van de kust. Aanmerkingen over de formeering van dit ijs. Aankomst op de kust van* Asia. Noord-Kaap. *De verdere voortzetting van de reis wordt tot het volgend jaar uitgesteld.* . . 264

TIENDE HOOFDSTUK.

Bladz.

Terugkeering van Noord-Kaap *langs de kust van Asia. Gezigten van het land.* Burneys-Eiland. Kaap Serdze Kamen, *de Noordlijke grenzen van* BEERINGS *togt. Men vaart de Oost-Kaap van Asia voorbij. Beschrijving en ligging van dezelve. Aanmerkingen over* MULLER. *De* Tschutski. St. Laurens-Baai. *Twee andere baaien en wooningen van de inboorlingen.* BEERINGS Kaap Tschukotskoi. BEERINGS *plaatsing van deeze kust is naauwkeurig.* Eiland St. Laurens. *Wij steeken naar de Amerikaansche kust over.* Kaap Derby. Kaale Kaap. Kaap Denbigh *op een schier-eiland. Het* Eiland Besborough. *Wij bekoomen hout en water. Bezoeken van de inboorlingen. Hunne persoonen en wooningen. Voortbrengzelen des lands. Tekenen dat het schier-eiland weleer door de zee is omringd geweest. Luitenant* KINGS *bericht.* Norton-Kanaal. *Waarneemingen op de maan. Bewijs dat de kaart van* STÆHLIN *gebrekkig is. Ontwerp van toekomstige verrigtingen.* . . . 294

ELF-

ELFDE HOOFDSTUK.

Bladz.

Ontdekkingen na het verlaaten van Norton-Kanaal. Stuarts-Eiland. Kaap Stephens. Ondiep Water-Punt. *Banken op de Amerikaansche kust.* Clerkes-Eiland. Gores-Eiland. Dak-Eiland. *Aankomst te* Oonalashka. *Omgang met de inwooneren en Rusſiſche handelaars. Kaarten van de ontdekkingen der Rusſen door den Heer* ISMYLOFF *medegedeeld. Hunne gebreken aangewezen. Ligging van de eilanden, door de Rusſen bezogt. Beſchrijving van hun Comptoir op* Oonalashka. *Van de inboorlingen van het Eiland. Hunne perſoonen. Kleding. Verſierzelen. Voedzel. Huizen en huisraad. Manufacturen. Wijze van vuur te maaken. Hunne vaartuigen. Jagt- en viſchtuig. Viſſchen en zee-dieren. Zee- en water-vogelen en land-vogelen. Land-dieren en gewaſſen. Hunne wijzen van de dooden te begraaven. Gelijkenis van de inboorlingen aan deeze zijde van Amerika met de Groenlanders en Esquimaux. Getijën. Waarneemingen om de Lengte van* Oonalashka *te bepaalen.* . . 326

TWAALF-

TWAALFDE HOOFDSTUK.

Bladz.

Vertrek van Oonalashka *en verdere voorneemens. Het Eiland* Amoghta. *Ligging van eene aanmerkenswaerdige klip. De ſchepen vaaren de Straat tuſſchen* Oonalashka *en* Oonella *weder door. Vaart Zuidwaarts. Ongelukkig voorval aan boord van* de Ontdekking. Mowee, *een van de* Sandwich-Eilanden *ontdekt. Omgang met de inboorlingen. Bezoek van* TERREEOBOO. *Een ander Eiland,* Owhyhee *genaamd, ontdekt. De ſchepen laveeren tegens den wind om hetzelve om te zeilen. Maan-eclips waargenoomen. Het volk weigert ſuiker-riet-bier te drinken. Het wand wordt onſterk bevonden. Lof van de inboorlingen van* Owhyhee. De Reſolutie *koomt te loefwaart van het eiland. Zij vaart de Zuid-Oostlijke kust langs. Gezigten van het land en bezoeken van de inboorlingen.* De Ontdekking *koomt bij* de Reſolutie. *Traage vordering Westwaarts. De* Karakakooa-Baai *door den Heer* BLIGH *opgenoomen. Groote toeloop van inboorlingen. De ſchepen ankeren in de baai.* . . . 381

REI-

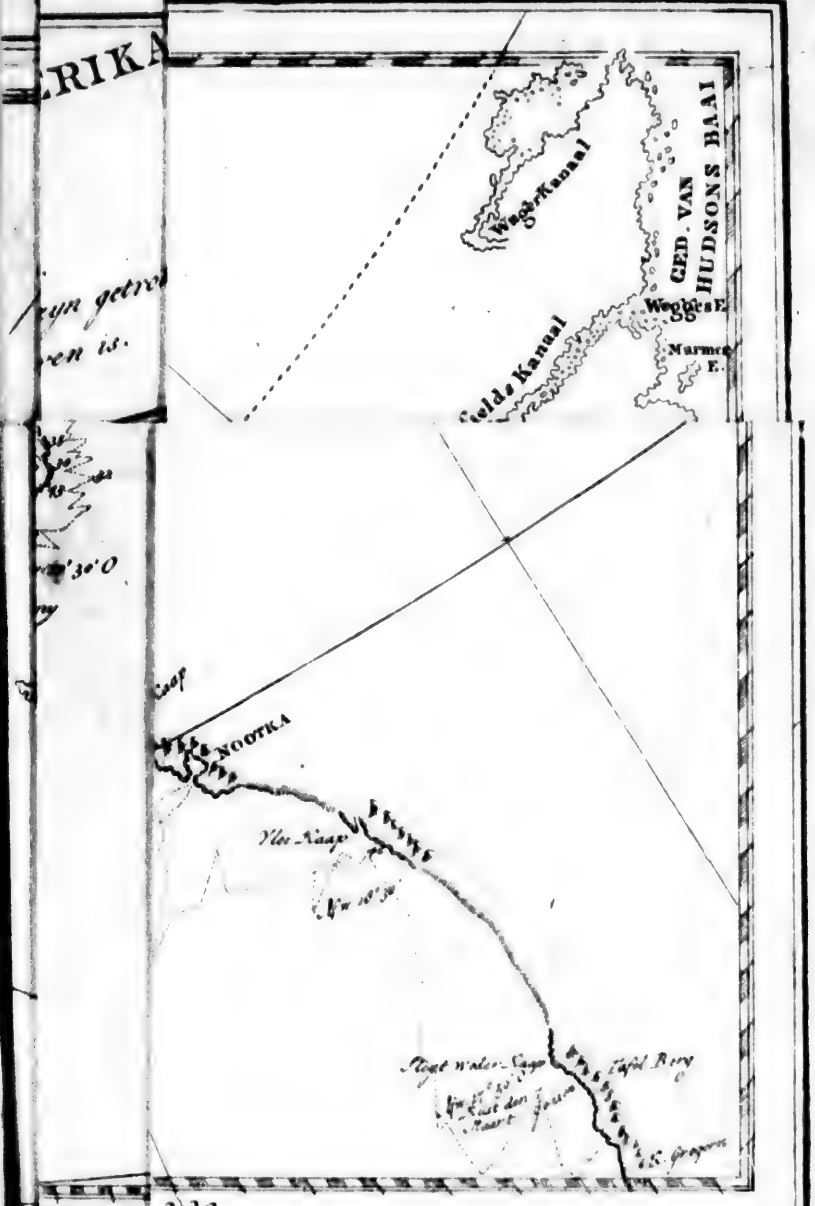
ERIKA
Wagers Kanaal
GED. VAN
HUDSONS BAAI
Wagers E.
Marmer E.
Coelde Kanaal
NOOTKA
Cook
230

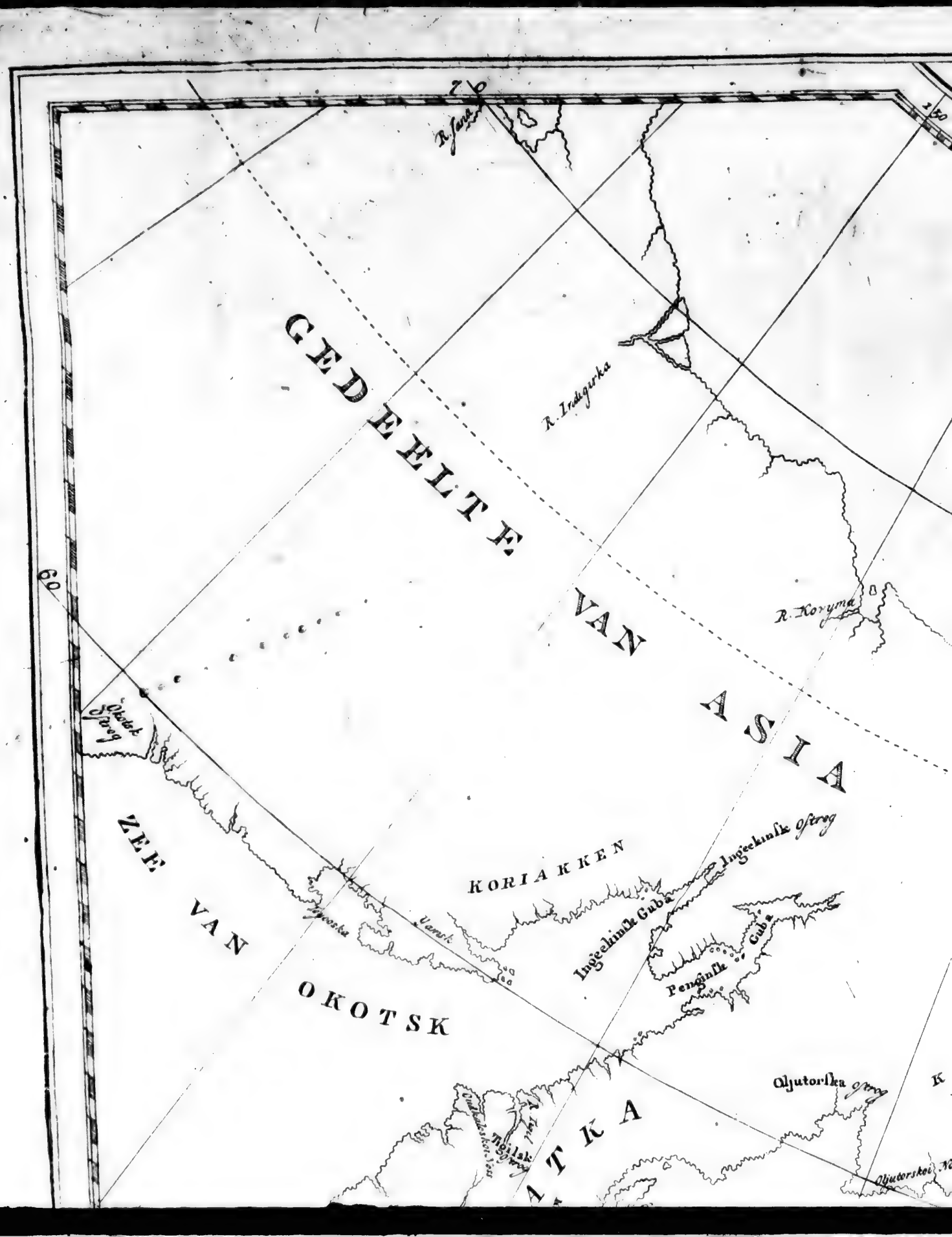
GEDEELTE VAN ASIA
ZEE VAN OKOTSK
KORIAKKEN
R. Jana
R. Indigurka
R. Koryma
Okotsk
Ingeeknsk ostrog
Ingeeknsk Guba
Penginsk Guba
Oljutorka ostrog
Oljutorskoi
60

KAART VAN DE NOORD-WEST KUST VA
EN DE NOORD-OOST KUS
ASIA.
Opgenoomen in de Jaaren 1778
De gedeelten van de Kust van ASIA, die niet geschaa
uit eene geteekende Kaart, die ons door de RUSS
C. van Baarsel del. Amst.
150
160
170
180
190
200
70
65
Noorder
TSCHUTSKI
KORIAKKEN
Koryma
Ostrog
Aljutorskoi Nos
R. Opuka
R. Katarka
Lukans Nos
Anadrisk Guba
Mond van de Riv. Anadir
Tschukotskoi Noos
Oost Kaap
B. van S. Laurens
Burney B.
K. Serdtse Kamen
Noord Kaap
Aug. 1778
22 July 1779
7 July 1779
K. Zwburne
K. Mulgrave
Prins van Wales K.
Norton Kanaal
Sledge I.
STRAAT VAN BERING
CLERKES E.
Anderson E.
Stuart E.
K. Stephens
Laag water K.

VAN DE NOORD-WEST KUST VAN AMERIKA
EN DE NOORD-OOST KUST VAN
ASIA.

Opgenoomen in de Jaaren 1778 en 1779.

en van de Kust van ASIA, *die niet geschaduwd zyn, zyn getrok*
met geteekende Kaart, die ons door de RUSSEN *gegeeven is.*

C. van Baarsel, fecit.

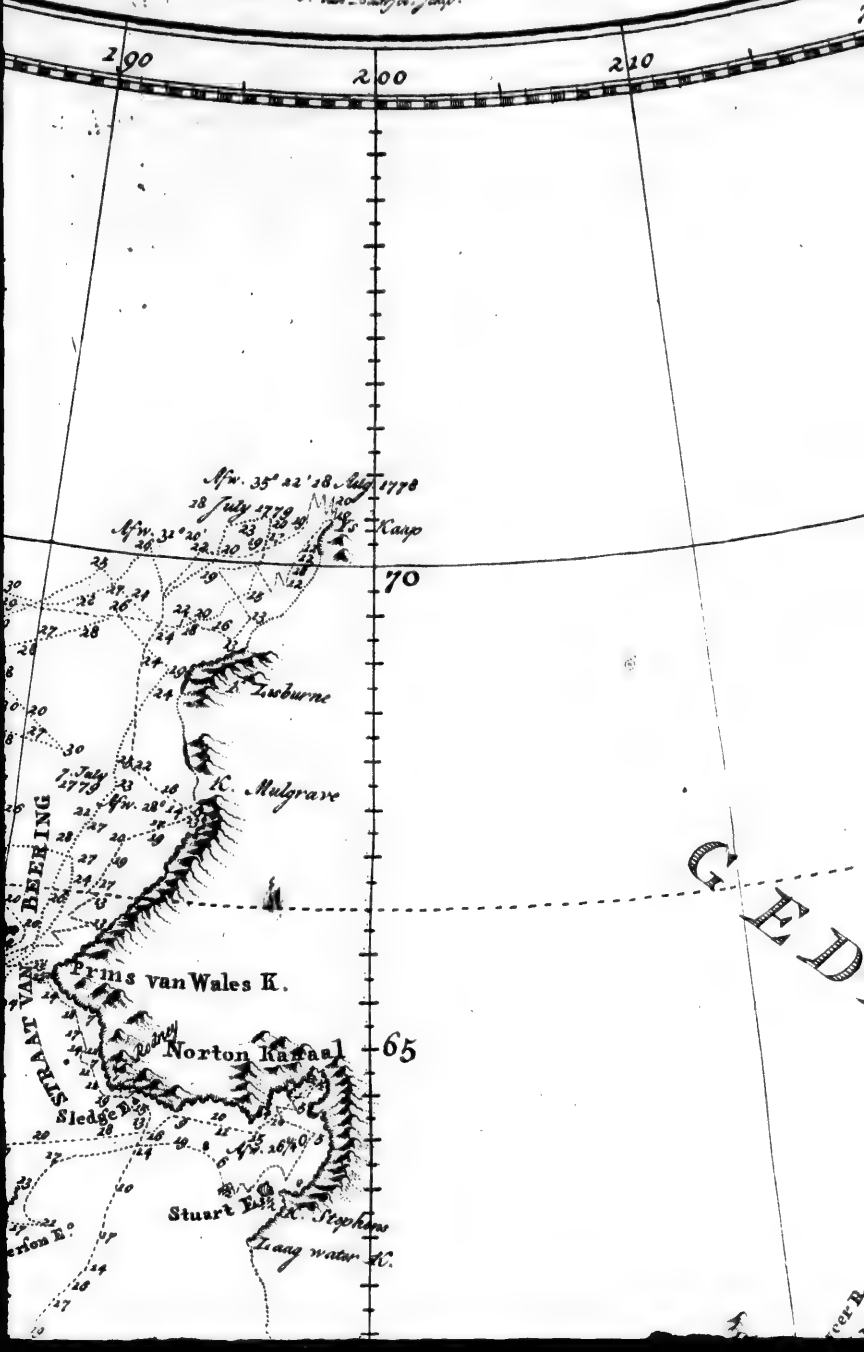

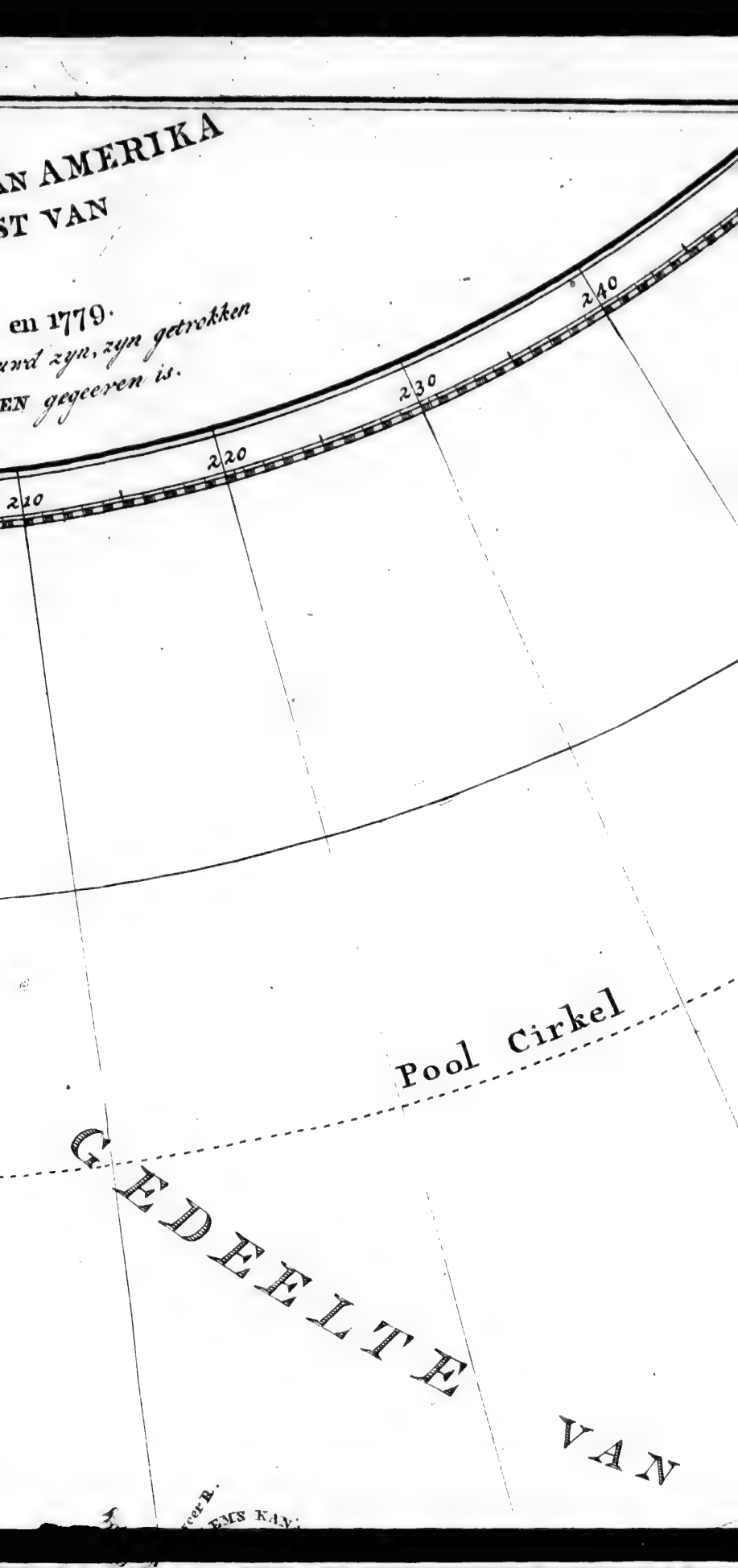
AN AMERIKA
ST VAN
en 1779.
uud zyn, zyn getrokken
EN gegeeven is.
210
220
230
240
Pool Cirkel
GEDEELTE
VAN

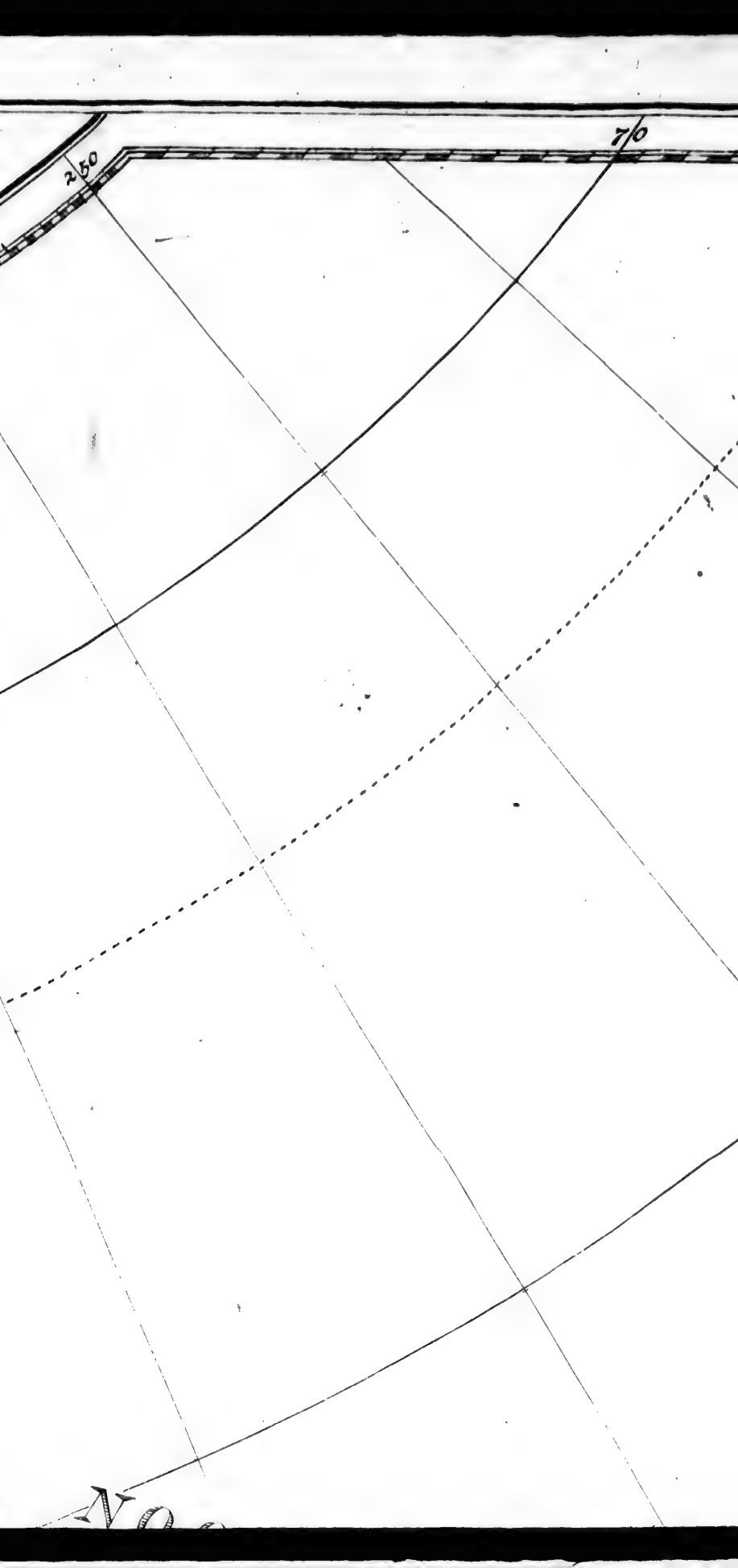
250
710

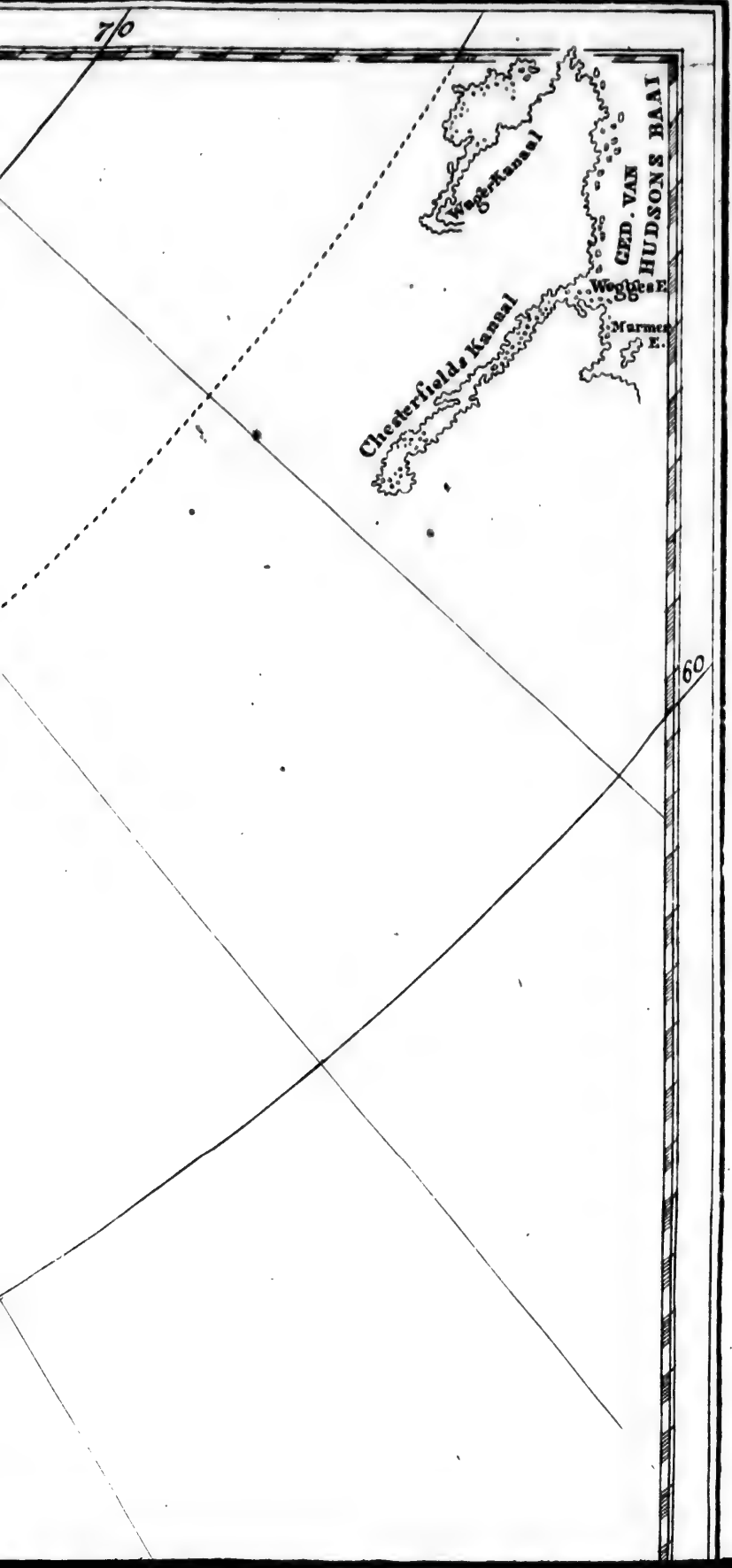
70
Weger Kanaal
GED. VAN HUDSONS BAAI
Wegha's E.
Marmer E.
Chesterfields Kanaal
60

TSK
Oljutorska
Oljutorskoi
K
KAMTSCHATKA
Kamtschatka Nois
C. Kangamskoi
Verchnei
R. Kamtschatka
R. Belskoi
R. Tigilskoi
St. Pieters en St. Paulus
Awatska
Klopatka
Beerings Eil.
Alaska
Shemo
Verkenning van de Kust
23 Apr. 1779
50
170

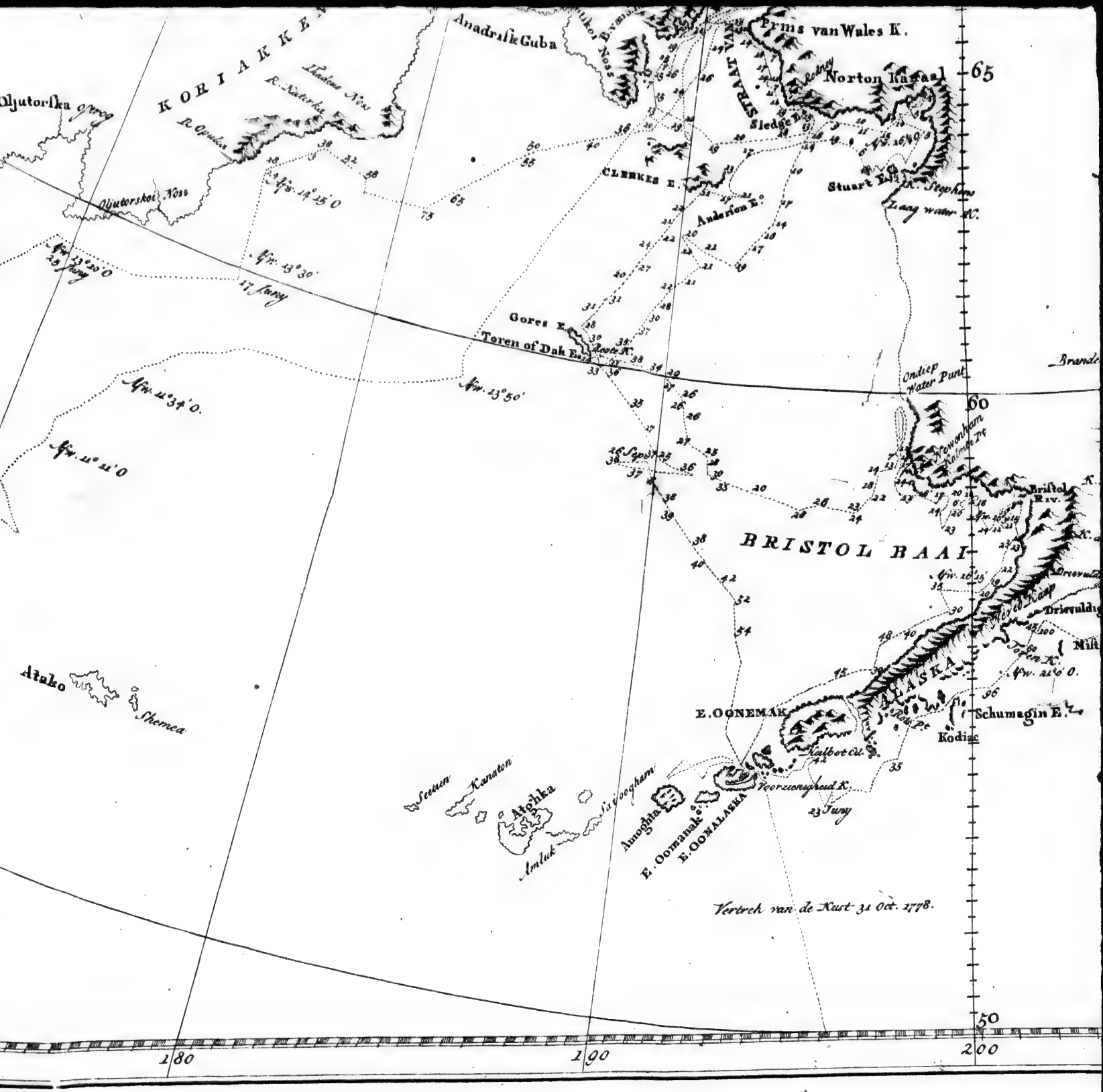
Amadrisk Guba
Prins van Wales K.
Norton kaaal
65
STRAAT VAN
Sledge E.
KOBIAKKEN
Oljutorska
R. Opuka
R. Natorka
Natorka Noss
Oljutorskoi Noss
CLERKES E.
Stuart E.
St. Stephen
Long water K.
Anderson E.
Gores E.
Toren of Dak E.
Lees K.
Ondiep Water Punt
60
Brandon
Newenham
Kalmute Pt.
Bristol Riv.
BRISTOL BAAI
Drieruld
Nuk
Torgin K.
ALASKA
E. OONEMAK
Schumagin E.
Kodiac
Talbot Cl.
Noorzenighead K.
23 Fury
Atako
Shemea
Seenen
Kanaton
Atchka
Amlak
Sivoogham
Amoghta
E. Oomanak
E. OONALASKA
Vertrek van de Kust 31 Oct. 1778.
50
180
190
200

Norton Kagaal
Stuart I.
Long water
PRINS WILLEMS KANAAL
Keerweer B.
St. Elias Berg
Beering's Baai
Comptroll. Jeurs B.
Kajes E.
Eil Montagu
Brandende berg
Ontiep Water Punt
Newenham
Kolmye Pt.
Bristol Riv.
K. Douglas
K. Greville
K. der 2 Noofden
Drievuldigheid
Nikig E.
ALASKA
Schumagin E.
Kodiac
Kurt 31 Oct. 1778.
Mooi Water berg
Mooi Weder Kaap
Kruis Kanaal
Eilanden Baai
K. Edgecumbe
65
60
50
200
210
220

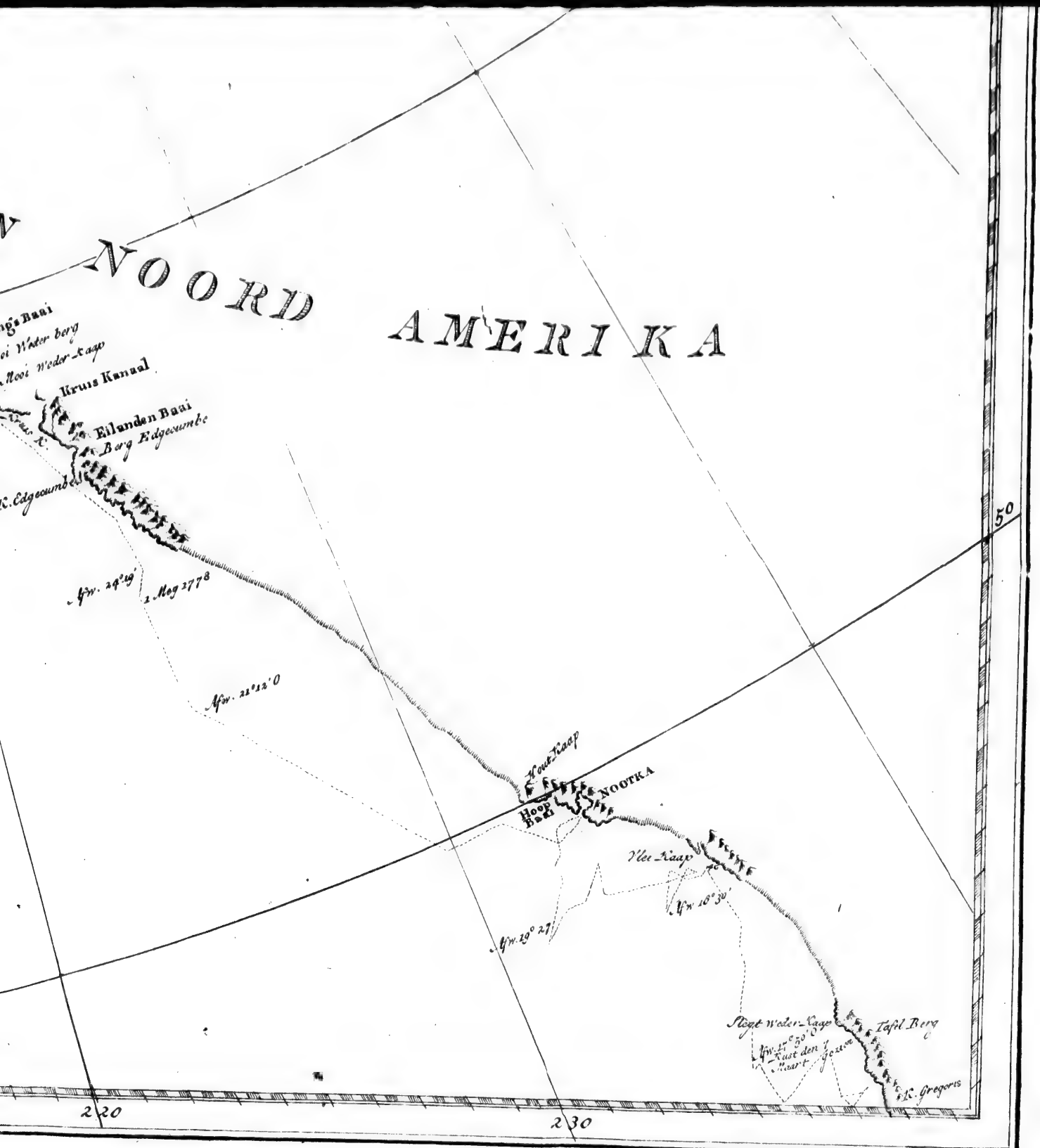
NOORD AMERIKA
Kruis Kanaal
Eilanden Baai
Berg Edgecumbe
C. Edgecumbe
Mw. 24°19'
1 May 1778
Mw. 22°12'0
Kout Kaap
Hoop Baai
NOOTKA
Vlie Kaap
Mw. 18°30'
Mw. 19° 27'
Steyl Weder Kaap
Tafel Berg
Mw. 17°30'0
Kust den 1 Maart Gezien
C. Gregorio
50
220
230

REIZE

NAAR DEN

STILLEN OCEAAN.

VIERDE BOEK.

VERRIGTINGEN ONDER DE INBOORLINGEN VAN NOORD-AMERIKA. ONTDEKKINGEN LANGS DIE KUST EN HET OOSTLIJK EIND VAN ASIA NOORDWAARTS TOT IJS-KAAP; EN TERUGKEERING ZUIDWAARTS NAAR DE SANDWICH-EILANDEN.

EERSTE HOOFDSTUK.

De ſchepen vaaren het Kanaal in en meeren zig vast in eene haven. Omgang met de inboorlingen. Zij brengen koopwaaren om te vermangelen. Diefſtallen. De ſterrekundige tent wordt opgezet en de timmerlieden aan het werk geſteld. Naijver van de inwooneren van het Kanaal om andere ſtammen te belet-

ten omgang met de ſchepen te hebben. Stormachtig en regenachtig weder. Men vaart het Kanaal om. Gedrag van de inboorlingen op hunne dorpen. Hunne wijze van viſch te droogen, enz. Aanmerklijk bezoek van vreemdelingen en plechtigheden, waarmede zij ingeleid worden. Tweede bezoek in een van de dorpen. Verlof om gras te ſnijden gekogt. De ſchepen gaan onder zeil. Geſchenken over en weder bij het ſcheiden.

Thans gelukkiglijk eene zoo uitneemende ſchuilplaats voor de ſchepen gevonden hebbende in een kanaal, welks kusten bewoond ſcheenen door een geſlacht van menſchen, wier vreedzaam gedrag eenen vriendſchaplijken omgang beloofde, liet ik, den volgenden morgen, na dat ik het anker had laaten vallen, geen tijd verloren gaan om eene gemaklijke haven te zoeken, daar wij, geduurende ons verblijf in het Kanaal, zouden kunnen liggen. Ik zond 'er dan drie gewapende ſloepen, onder het bevel van den Heer KING, op uit, en kort daarop vertrok ik zelf in eene kleine ſloep tot hetzelfde einde. Ik had weinig moeite om te vinden hetgeen wij nodig hadden. Aan de noord-west-zijde van den arm, waarin wij ons thans bevonden, en niet verre van de ſchepen, vond ik eene goede kleine bogt, zeer geſchikt tot ons oogmerk. De Heer KING ſlaag-

ſlaagde ook wel; want op den middag kwam hij terug, en berichtte dat hij eene nog betere haven gevonden en opgenoomen had aan de noordwest-zijde van het land. Dan alzoo 'er meer tijd zoude vereischt geworden zijn om de ſchepen derwaarts te brengen dan naar de bogt daar ik geweest was, die onmiddelijk binnen ons bereik was, bepaalde deeze reden mijne keuze ten voordeele van de laatſte plaats. Egter vreezende dat wij niet in ſtaat zouden zijn voor den avond de ſchepen derwaarts te brengen en behoorlijk vast te meeren, vond ik het raadzaamst te blijven daar wij waren tot den volgenden morgen; en, om geen tijd te verliezen, beſteedde ik het overige van den dag tot het een en ander nuttig werk; ik liet de zeilen van de raas afſlaan, de ſtengen ſtrijken en de fokkemast van *de Reſolutie* onttakelen, en hetgeen verſleten was herſtellen.

Daar zworven den geheelen dag veele kanos met inboorlingen rondom de ſchepen, en weldra vong 'er een koophandel tusſchen hen en ons aan, die aan wederzijde met de naauwgezetſte eerlijkheid gedreven wierd. De goederen, die zij te koop bragten, beſtonden in vellen van verſchillende dieren, als van beeren, wolven, vosſen, rheeën, rakoons, buntſings, marters, en in het bijzonder van zee-otters, die aan de eilanden ten oosten van *Kamſchatka* gevonden worden.

Behalven de vellen, zoo als zij van de dieren gekoomen waren, bragten zij ook klederen, van dezelve vervaerdigd, en nog eene andere ſoort van kleeding, van den baſt van een' boom, of van de eene of andere plant, als hennip, gemaakt, wapenen, als boogen en pijlen, en ſpeeren, visch-haaken en verſcheidene ſoorten van werktuigen, houten mom-aangezigten van veele verſchillende monſterachtige gedaanten, eene ſoort van wollen goed of deken, zakken met roode oker, ſtukken beſneden hout, glazen koraalen, veelerleie andere kleine verſierzelen van dun koper en ijzer, van gedaante als een hoef-ijzer, die zij aan hunne neuzen hangen, en verſcheiden beitels of ſtukken ijzer met hand-vatten; uit welke metaalen wij konden opmaaken dat zij of te vooren door eene beſchaafde natie bezogt waren, of gemeenſchap met ſtammen op het vaste land hadden, die met hetzelve in gemeenſchap waren. Doch de bijzonderſte van alle de artijkelen, die zij aan de ſchepen te koop bragten, waren menſchen ſchedelen en handen, die nog niet volkoomen van het vleesch ontbloot waren, en zij gaven ons volk duidlijk te verſtaan dat zij die afgekloven hadden; ook droegen enige van dezelve duidlijke tekenen dat zij op het vuur geweest waren. Uit deeze omſtandigheid hadden wij maar al te veel reden om te vermoeden dat de afgrijslijke gewoonte van de vijanden op te eeten alhier even

even zoo wel heerscht als op *Nieuw-Zeeland* en de andere eilanden van de Zuid-zee. Voor de verschillende artijkelen, die zij aanbragten, namen zij in ruiling messen, beitels, stukken ijzer en tin, spijkers, spiegeltjens, knoopen of alles wat slechts metaal was. Glazen koraalen stonden hun niet aan, en alle doek, van welke stoffaadjen ook, wierd door hen geweigerd.

Wij besteedden den volgenden dag met de schepen in de bogt te haalen, daar zij voor en agter vastgemeerd wierden, terwijl wij onze lijnen aan de boomen aan land vast bonden. Toen wij het anker van *de Resolutie* opwonden, vonden wij, ondanks de groote diepte, waarin wij het hadden laaten vallen, dat 'er klippen op den grond waren. Zij hadden het kabel aanmerklijk beschadigd, en de lijnen, die uitgebragt wierden om het schip in de bogt te winden, geraakten ook onklaar aan de klippen, waaruit bleek dat de grond 'er geheel als mede bezaaid was. Het schip ook boven water zeer lek geworden zijnde, zettede ik de timmerlieden aan het werk om het te kalfaaten en om alle gebreken te verhelpen, die wij bij een naauwkeurig onderzoek mogten ontdekken.

Het gerugt van onze aankomst lokte deezen dag een grooten toeloop van volk naar de schepen. Wij telden eens honderd kanos te gelijk, die, de eene door de andere, elke vijf menschen

mogten voeren, want weinige hadden 'er minder dan drie aan boord, en veele hadden 'er zeven, agt of negen, en eene was met niet minder dan zeventien bemand. Onder deeze bezoekers waren 'er veele, die ons nu voor de eerſte reis met hun bezoek vereerden, dat wij daaruit konden opmaaken dat zij de ſchepen met hunne aanſpraaken en andere plechtigheden naderden. Zoo zij in het eerst enig wantrouwen tegens ons gevoed hadden, of bevreesd voor ons geweest waren, ſcheenen zij nu alle agterdogt en vrees ter zijde gelegd te hebben; want zij kwamen aan boord en mengden zig onder ons volk met de grootſte vrijmoedigheid. Wij ontdekten wel dra door deezen naauweren omgang dat zij even handgaauw waren als onze vrienden van de eilanden, die wij bezogt hadden; en zij waren zelfs veel gevaarlijker dieven; want, ſcherp ijzer gereedſchap bezittende, konden zij eene haak van een takel, of enig ander ſtuk ijzer van een touw ſnijden, zoo dra wij den rug maar gekeerd hadden. Op deeze wijze geraakten wij eene groote haak, tusſchen twintig en dertig ponden weegende, verſcheiden kleinere, en ander ijzer-werk kwijt. En wat onze ſloepen belangt, zij beroofden dezelve van alle ſtukken ijzer, die ſlechts waerdig waren medegenoomen te worden, ſchoon wij 'er altoos eene wagt in hadden. Zij waren behendig genoeg om hunne oogmerken te bereiken; want

de

de eene kaerel hield den ſloep-wagter aan het een eind van de ſloep bezig, terwijl de ander 'er aan het ander eind het ijzer werk uit haalde. Als wij iets misten zoo dra het geſtoolen was, viel het ons ligt den dief te ontdekken, alzoo zij gereed genoeg waren om elkanderen te beſchuldigen. Maar de ſchuldige gaf gemeenlijk zijn' buit met weêrzin terug, en ſomtijds vonden wij het noodzaaklijk onze toevlugt tot geweld te neemen.

Toen de ſchepen veilig vastgemeerd lagen, gongen wij den volgenden dag aan ons ander noodzaaklijk werk. De tenten en werktuigen tot de waarneemingen wierden aan land gebragt, en op eene hooge rots aan de eene zijde van de bogt, digt bij *de Reſolutie* geplaatst. Daar wierd enig volk met eenen Officier uitgezonden om hout te kappen en eene plaats opteruimen, daar wij gemaklijk onze water-vaten zouden kunnen vullen. Andere wierden aan het brouwen van pijnboomenbier gezet, alzoo hier veele pijn-boomen waren. De ſmidſe wierd ook opgezet, om het ijzerwerk te ſmeeden, dat wij nodig hadden om de fokke-maſt te herſtellen, want de doove jut van bakboord en eene van de dwars-houten waren onder andere geborſten.

Dagelijks kwam ons een aanmerklijk aantal inboorlingen bezoeken, en wij zagen geduurig nieuwe aangezigten. Als zij voor de eerſte reis kwamen, booden zij zig gemeenlijk op eene zon-

derlinge wijze aan. Zij roeiden dan met alle hunne macht de ſchepen rond, terwijl een Opperhoofd, of liever een van hunne aanzienlijke regt op ſtond, met eene ſpeer of ander wapen in zijne hand, en al dien tijd ſprak of liever ſchreeuwde. Somtijds had de ſpreeker in de kano zijn aangezigt met een masker bedekt, dat of een menschlijk gelaat of het aangezigt van een beest vertoonde, en, in plaats van een wapen, een ratel in de hand, gelijk in het voorgaande hoofdſtuk reeds gezegd is. Na dat zij de ſchepen aldus rond gevaaren waren, kwamen zij tegens het boord leggen, en begonnen zonder verderen omſlag te handelen. Zeer dikwijls, egter, lieten zij ons eerst een gezang hooren, dat door alle die in de kano waren met eene aangenaame welluidendheid gezongen wierd.

Geduurende deeze bezoeken gaven zij ons geene andere moeite dan dat wij ons moesten wagten voor hunne dieven-ſtreeken. Maar in den morgen van den vierden wierden wij ernſtig verontrust. Ons volk aan land, dat bezig was hout te hakken en de water-vaten te vullen, merkten op dat de inboorlingen zig alle op de best mogelijke wijze wapenden; zij, die geene eigenlijke wapenen hadden, maakten ſtokken gereed en verzamelden ſteenen. Dit verneemende vond ik het raadzaam mij insgelijks te wapenen; doch voorneemens zijnde ſlechts verweerenderwijze te werk

te gaan, beval ik alle onze werklieden naar de rots te wijken, waarop wij onze ſterrekundige werktuigen geplaatst hadden, de inboorlingen in het gerust bezit laatende van den grond, daar zij zig verzameld hadden, en die binnen een' ſteenworp van den ſpiegel van *de Reſolutie* was. Onze vrees was ongegrond; deeze vijandlijke toebereidzelen waren niet tegens ons gerigt, maar tegens eene bende van hunne eigen landslieden, die hen kwamen bevegten; en onze vrienden van het Kanaal, ziende dat wij vreesden, wendden hunne uiterſte pogingen aan om ons te overtuigen dat dit het geval was. Wij konden zien dat zij volk op den uitkijk hadden op elke kaap van de bogt, en daar voeren dikwijls kanos heen en weder tusſchen deeze en de groote bende, die digt bij de ſchepen verzameld was. Eindelijk vertoonde zig de vijand, in omtrent een dozijn groote kanos, op de hoogte van de zuid-punt van de bogt, daar zij ſtil hielden en in eene linie van bataille geſchaard lagen, terwijl 'er eene onderhandeling op het tapijt was. Daar voer enig volk in kanos tusſchen de twee partijen over en weder, om te onderhandelen, en daar wierd aan beiden zijden onder elkanderen beraadſlaagd; eindelijk ſcheen het geſchil, welk het dan ook wezen mogt, bijgelegd te zijn; maar den vreemdelingen wierd het niet toegelaaten met hunne vaartuigen aan onze ſchepen te koomen, noch enigen handel

of gemeenſchap met ons te hebben. Waarſchijnlijk waren wij de oorzaak van den twist; mogelijk waren de vreemdelingen verlangende om deel te hebben in het voordeel van handel met ons te drijven, en misſchien hadden onze eerſte vrienden, de bewooners van het Kanaal, beſloten dat alleen voor zig te houden. Wij hadden bij verſcheiden andere gelegenheden bewijzen hiervan; ja het ſcheen zelfs dat niet alle die aan het Kanaal woonden dezelfde partij trokken; want de zwakkere waren dikwijls genoodzaakt voor de ſterkere bende te wijken, en wierden van alles beroofd, zonder enigen den minſten wederſtand te bieden.

In den agtermiddag hervatteden wij ons werk, en den volgenden dag tuigden wij de fokke-maſt toe; derzelver kop wat te klein zijnde voor het ezels-hoofd, wilde de timmerman 'er aan de eene zijde een ſtuk aanzetten, om de ledige ruimte te vullen. Tot dat einde in den kop van de maſt hakkende en denzelven onderzoekende, wierden de bramzalings zoo rot bevonden, dat zij niet meer konden herſteld worden, zoo dat het nodig was de maſt 'er uit te ligten en 'er nieuwe aan te zetten. Het was klaar dat eene van de bramzalings reeds van het begin af aan ſlegt geweest was, en dat het aangeſtooken gedeelte 'er uitgehakt en een ander ſtuk 'er in gezet was, dat niet alleen den kop van de maſt ver-

verzwakt had, maar ook oorzaak geweest was dat de bramzalings overal verrot waren. Dus moesten wij, toen wij omtrent gereed waren om in zee te loopen, weder van vooren of aan beginnen, en, dat nog verdrietiger was, daar moest boven dat nog een ander werk ondernoomen worden, hetwelk enigen tijd zoude vereisschen; dan, alzoo daar niets tegens te doen was, gongen wij onmiddelijk aan het werk. Het was gelukkig voor de reis dat deeze gebreken ontdekt wierden toen wij op eene plaats waren daar de benodigde materiaalen te vinden waren; want onder het drijvend hout in de bogt vonden wij enige kleine boomen, die zeer geschikt waren voor ons oogmerk. Wij koozen 'er eenen uit, en de timmermans begonnen 'er zonder tijd te verliezen twee nieuwe bramzalings van te maaken.

In den morgen van den zevenden namen wij de fokkemast uit en haalden hem aan land, en de scheeps-timmerlieden wierden 'er aan te werk gesteld. Naardien een gedeelte van het onderst staande wand zeer sterk versleten was, liet ik, alzoo wij nu tijd hadden om het in orde te brengen, terwijl de timmerlieden aan de mast arbeidden, een nieuw stel van wand aan de groote mast slaan, en ik liet een beter stel voor-wand uit het beste van het oude kiezen.

Van den tijd toen wij het Kanaal ingeloopen waren tot nu toe was het weder zeer fraai geweest,

weest, zonder wind of regen; maar dat vermaak wierd ons, juist op het tijdſtip wanneer deszelfs voortduuring ons van den meesten dienst zoude geweest zijn, ontnoomen. In den morgen van den agtſten wakkerde de wind aan uit het Zuid-Oosten, van dik dampig weder en regen verzeld. In den agtermiddag begon de wind nog toe te neemen, en tegens den avond woei het zeer ſterk. De wind kwam, met zeer zwaare rukwinden, van over het hoog land aan de overzijde regt de bogt in, en bragt de ſchepen, ſchoon zeer wel vast gemeerd liggende, in enig gevaar. Deeze ſtorm-vlaagen volgden elkanderen vrij ſchielijk op, maar waren van korten duur, en tusſchen beiden hadden wij volſlagen kalmte. Volgens het oud ſpreekwoord, een ongeluk koomt zelden alleen, was de bezaans-mast nu de eenigſte mast op *de Reſolutie*, die toegetakeld was gebleven, met de ſteng 'er op. De mast was zoo ſlegt, dat zij, geduurende de hevigheid der ſtorm-vlaagen, de ſteng niet houden kon, maar boven aan onder het wand bezweek. Omtrent agt uuren verzwakte de vlaag, maar de regen bleef met zeer weinig tusſchenpoozing enige dagen agter een aanhouden; ten einde nu de timmerlieden in ſtaat zouden wezen, terwijl die regen aanhield, met hun werk voort te vaaren, wierd 'er eene tent over de mast opgeſlagen, onder welke zij zonder veel ongemak konden werken.

Het

Het ſlegt weder dat nu aankwam belettede de inboorlingen niet ons dagelijks te bezoeken, en in zulke omſtandigheden waren hunne bezoeken zeer voordeelig voor ons; want dikwijls bragten zij ons eenen tamelijken voorraad van visch, wanneer wij 'er zelve geene met hoek en lijn vangen konden, en daar was geene voeglijke plaats hier omtrent om een zegen te trekken. De visſchen, die zij ons bragten, waren of ſardynen of geleeken 'er veel naar, eene kleine ſoort van braasſem, en ſomtijds kleine kabeljauw.

Ondanks den regen wierden den elfden de hoofdtouwen aan de groote mast vastgemaakt en opgezet, en den volgenden dag begonnen wij de bezaans-mast uitteneemen, welker kop zoo verrot was, dat hij 'er af viel terwijl zij in de jijn hong. In den avond kreegen wij bezoek van eenen ſtam van inboorlingen, dien wij nog niet gezien hadden, en die 'er, over het algemeen, beter uitzagen dan de meeste van onze oude vrienden, van welke zij enige bij zig hadden. Ik haalde deeze bezoekers voor de eerſte reis over om in de kajuit te koomen, en zag dat 'er niets was dat de aandacht van de meeste eenen oogenblik konde bezig houden, en hun gelaat gaf te kennen dat zij alle onze nieuwigheden met de grootſte onverſchilligheid aanzagen. Dit was egter niet zonder uitzondering, want enige weinige van het gezelſchap lieten enige nieuwsgierigheid blijken.

In

In den agtermiddag van den volgenden dag gong ik met enig volk in de bosschen en liet eenen boom vellen voor eene bezaans-mast. Den volgenden dag wierd hij naar de plaats gebragt daar de timmerlieden aan de fokke-mast werkten. In den avond liep de wind, die enigen tijd Westlijk geweest was, naar het Z. O., en groeide tot eene zeer sterke koelte aan, met regen, die tot den volgenden morgen ten agt uuren aanhield, wanneer hij gong leggen en wederom naar het Westen omliep.

De fokkemast nu klaar zijnde, haalden wij dezelve aan het schip; maar het slegt weder belettede ons die optezetten voor in den agtermiddag, wanneer wij dezelve met de grootste haast begonnen toe te tuigen, terwijl de timmerlieden aan wal met hun werk aan de bezaansmast voortgongen. Den zestienden waren zij 'er zeer verre aan gevorderd, wanneer zij ontdekten dat het stuk hout, waaraan zij werkten, gebersten of geknakt was, hetgeen naar gedagten moest veroorzaakt zijn door enig toeval in het nederhouwen van den boom. Al hun arbeid was dan vergeefsch, en wij moesten eenen anderen boom uit de bosschen haalen, dat al het volk meer dan eenen halven dag bezig hield. Geduurende al dit werk, stonden verscheiden van de inboorlingen, die bij de schepen waren, met eene veel uitdrukkende stille verwondering

'er

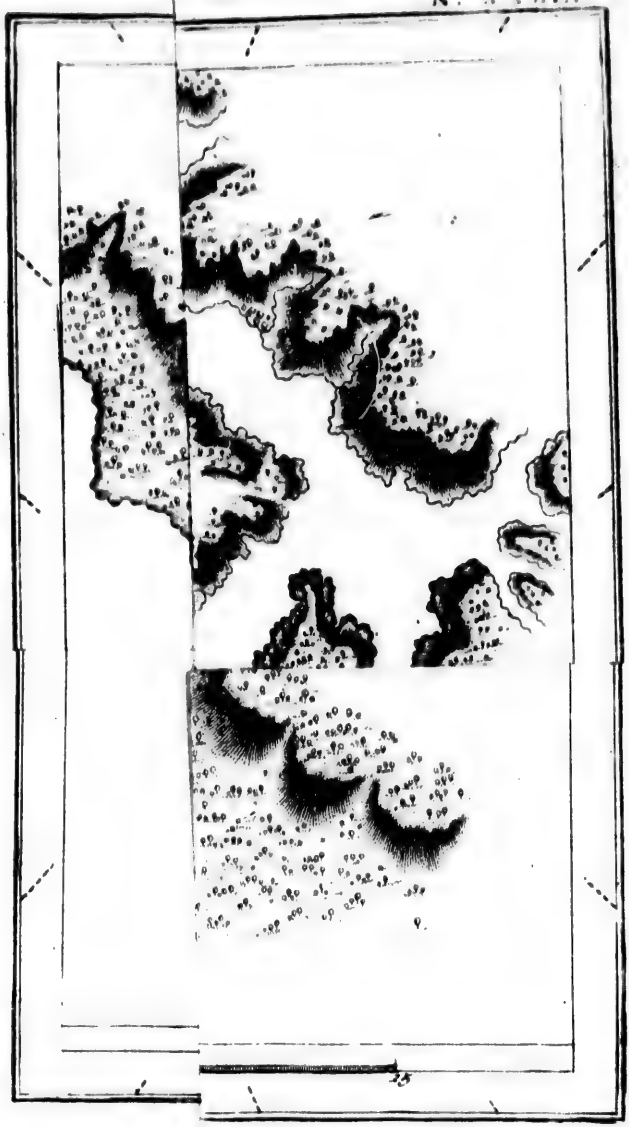

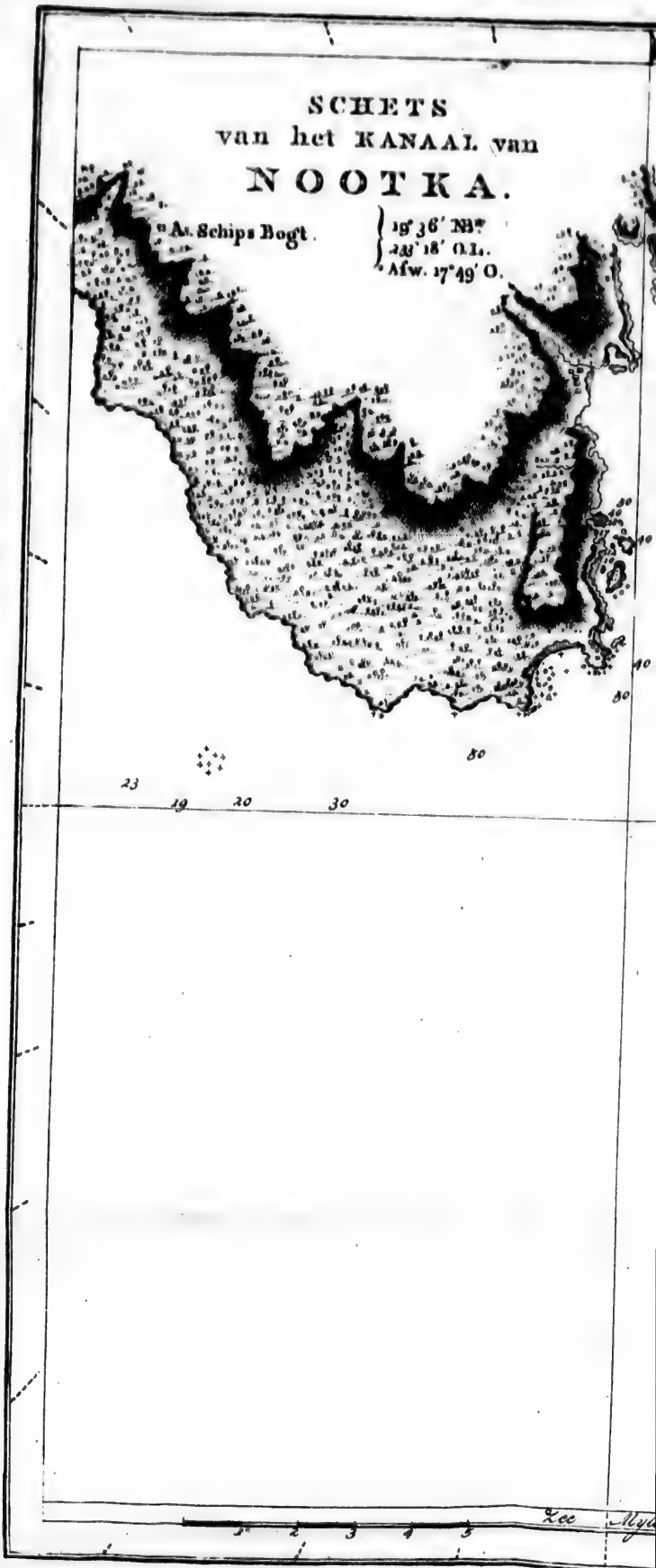
SCHETS
van het KANAAL van
NOOTKA.
A. Schips Bogt.
49° 36' NB.
233° 18' O.L.
Afw. 17° 49' O.
23
19
20
30
80
40
Zee Myl

'S
AAL van
K A.
36' NB.
18' O.L.
17°49' O.

'er naar te kijken, hetgeen wij niet zouden verwagt hebben van hunne algemeene onverſchilligheid en onoplettendheid.

Den agtſtenden kwamen 'er enige vreemdelingen in zes of agt kanos in de bogt, daar zij ons enigen tijd lang bleeven bekijken, waarna zij vertrokken zonder aan een van de ſchepen aan te leggen. Wij gisten dat onze oude vrienden, die thans talrijker hier omtrent waren dan deeze nieuwe bezoekers, hun niet wilden toelaaten enige gemeenſchap met ons te houden. Het was bij deeze en veele andere gelegenheden baarblijklijk dat de bewoonders van de omliggende ſtreeken van het Kanaal ons geheel voor zigzelven hielden, of, als zij ſomtijds vreemdelingen niet wederhielden van met ons te handelen, wisten zij den handel voor hun zoodanig te beſtieren, dat de prijs van hunne waaren altijd wierd ſtaande gehouden, terwijl de waerde van de onze dagelijks verminderde. Wij bevonden ook dat veele van de voornaamſte inboorlingen, die digt bij ons woonden, eenen handel dreeven met afgelegener ſtammen, in de waaren, die zij van ons ingeruild hadden; want wij merkten op dat zij dikwijls voor vier of vijf dagen agter den anderen verdweenen, en dan met nieuwe laadingen van vellen en merkwaerdigheden terugkwamen, waarop ons volk zoo verzot was, dat zij altoos eene goede markt maakten. Maar wij dee-

deeden het meeste voordeel met die inboorlingen, welke ons dagelijks bezogten. Deeze, alle hunne beuzelingen verkogt hebbende, gongen aan het visschen, en wij kreegen altijd ons deel van hetgeen zij gevangen hadden. Wij bekwamen van dit volk ook eene aanmerklijke hoeveelheid zeer goede traan, die zij in blaazen bewaarden. In deezen handel tragteden sommige ons te bedotten door water onder de traan te mengen, en eens of twee maalen hadden zij de behendigheid van hun bedrog zoo verre te drijven, dat zij hunne blaazen enkel met water, zonder een' druppel traan, gevuld hadden. Het was altijd beter deeze streeken maar geduldig te verdraagen dan 'er met hun geschil over te maaken; want onze koopwaaren bestonden voor het grootste gedeelte slechts uit beuzelingen, en egter hadden wij werk om van deeze genoeg voorraad te vinden. Glazen koraalen en diergelijke snuisterijen, van welke ik nog enige overig had, waren in weinig achting. Niets vond bij onze bezoekers vertier dan metaal; en het koper had nu het ijzer verdrongen; het wierd zoo gretig gezogt, dat 'er, voor wij deeze plaats verlieten, naauwlijks een stukjen in de beiden schepen van overig was dan hetgeen tot onze onontbeerlijke werktuigen behoorde. Geheele stellen klederen wierden van alle de knoopen beroofd, *bureaux* van hun beslag, en de koperen ke-

ketels, tinnen kommen, kandelaars en diergelijke, wierden alle gebrooken, zoo dat onze Amerikaanfche vrienden alhier een grooter mengelmoes van verſchillende dingen van ons bekwamen, dan enige andere natie, die wij in den loop deezer reize nog bezogt hadden.

Na veertien dagen ſlegt weder, den dag van den negéntienden een fraaien dag zijnde, namen wij denzelven waar om de ſtengen en raas optezetten en dezelve toetetuigen. Thans het meeste zwaar werk geëindigd hebbende, vertrok ik den volgenden morgen om het Kanaal opteneemen. Eerst begaf ik mij naar de westlijke punt, daar ik een groot dorp vond, en voor hetzelve eene zeer beknopte haven, waarin van negen tot vier vademen water ſtond, op eenen zand-grond van fijn zand. Het volk van dit dorp, dat talrijk, en bij de meeste van welk ik wel bekend was, ontvong mij zeer beleefd; ieder drong bij mij aan om in zijn huis, of liever in zijn vertrek binnen te treeden, want daar woonen verſcheiden huisgezinnen onder een dak. Ik ſloeg deeze nodigingen niet af, en mijne gastvrije vrienden, die ik bezogt, ſpreidden eene mat voor mij uit, om op te zitten, en beweezen mij alle andere blijken van beleefdheid. In de meeste huizen waren vrouwen aan het werk, klederen van de bovengenoemde plant of bast maakende, dat zij op dezelfde wijze deeden als de Nieuw-

Zeelanders hun doek maaken. Andere waren bezig met ſardijnen te openen. Ik had eene groote hoeveelheid van die visſchen uit kanos aan wal zien brengen, en met maaten onder verſcheiden menſchen zien verdeelen, die dezelve naar hunne huizen bragten, daar zij die in den rook droogen, en verder bewaaren. Zij hangen dezelve aan kleine ſtokjens, eerst omtrent een' voet van het vuur, en dan verwijderen zij die al hooger en hooger, tot de ſtokjens, waaraan de visſchen hangen, tegens het dak van het huis koomen. Als zij volkoomen gedroogd zijn, worden zij afgenoomen en vast in baalen opgepakt, die zij met matten bedekken. Dus bewaaren zij dezelve tot zij die nodig hebben, en het is geen onaangenaam voedzel. Kabeljauw en andere groote visch worden ook op dezelfde wijze door hen klaar gemaakt, ſchoon zij die ſomtijds zonder vuur in de open lucht droogen.

Van dit dorp begaf ik mij de west-zijde van het Kanaal op. Omtrent drie Engelſche mijlen verre vond ik de kust gedekt door kleine eilandjens, die zoo gelegen zijn, dat zij verſcheiden goede havenen vormen, zijnde van verſchillende diepten, van dertig tot zeven vademen, met eenen goeden grond. Twee mijlen in het Kanaal, aan deeze west-zijde, loopt een arm in, in de ſtreek van N. N. W., en twee mijlen verder is nog een andere in dezelfde ſtreek inloopende, met

een

een vrij groot eiland 'er voor. Ik had geen tijd om eenen van deze armen opteneemen; maar heb reden om te denken dat zij niet diep het land inloopen, alzoo het water aan derzelver monden niet meer dan brak was. Eene Engelſche mijl den tweeden arm op vond ik de overblijfzelen van een dorp. De geraamten van de huizen ſtonden nog overeind, maar de planken, die tot wanden en daken gediend hadden, waren 'er niet meer. Voor dit dorp lagen enige grote viſchfuiken; maar ik zag niemand, die 'er op paste. Deeze fuiken waren gemaakt van teen-werk van dunne teenen, ſommige digter dan andere, naar de grootte van de viſſchen, die men 'er mede meende te vangen. Deeze ſtukken teen-werk, (waarvan ſommige ten minſten twintig voeten oppervlakte in de lengte en twaalf in de breedte hebben) worden op hunne kanten gezet in ondiep water, door middel van dikke ſtaaken, die vast in den grond ſtaan. Agter dit vervallen dorp ligt eene vlakte enige morgen groot, met de grootſte pijn-boomen bedekt, die ik ooit gezien heb. Dit was des te aanmerkenswaerdiger, omdat de hooge grond, en de meeste andere gedeelten van deeze west-zijde van het Kanaal wat kaal was.

Van deeze plaats ſtak ik over naar de andere of oost-zijde van het Kanaal, eenen arm overvaarende, die N. N. O. inloopt, naar allen

ſchijn niet diep. Nu bevond ik hetgeen ik te vooren gegist had, dat het land, onder welk de ſchepen lagen, een eiland was, en dat 'er veele kleinere eilanden in het Kanaal, aan deszelfs west-zijde, verſpreid lagen. Over de noordlijke punt van ons groot eiland, op het vast land, zag ik een dorp, en ik gong 'er aan land. De bewooners van hetzelve waren niet zoo beleefd als die van het ander eiland, dat ik te vooren bezogt had. Maar dit koel onthaal ſcheen grootendeels, zoo niet geheel, te wijten te zijn aan een morrig Opperhoofd, die mij niet wilde toelaaten in hunne huizen te gaan, mij overal volgde waar ik gong, en dikwijls door duidlijke tekenen zijn ongeduld te kennen gaf dat ik vertrekken zoude. Ik tragtede te vergeefsch hem door geſchenken te ſusſen; dan, ſchoon hij die niet weigerde, deeden zij hem niet van gedrag veranderen. Enige van de jonge vrouwen, die meer met ons ingenoomen waren dan haar ongastvrij Opperhoofd, kleedden zig haastiglijk in haare beste klederen, verzamelden zig bij een, en verwelkoomden ons in het dorp met een algemeen gezang, dat in geene deelen ruuw of onaangenaam was.

Den dag nu verre verlopen zijnde, begaf ik mij weder naar de ſchepen om de noordlijke punt van het groot eiland, onder weg verſcheiden kanos, met ſardijnen gelaaden, ontmoetende,

die

die zoo even hier of daar in den oostlijken hoek van het Kanaal gevangen waren. Toen ik aan boord kwam, berichtte men mij dat de ſchepen, geduurende mijne afwezigheid, een bezoek ontvangen hadden van enige vreemdelingen in twee of drie groote kanos, die ons volk door tekenen hadden te verſtaan gegeeven dat zij uit het zuidoosten van agter de Baai kwamen. Zij bragten verſcheiden vellen, klederen en andere dingen mede, die zij vermangelden; doch dat het zonderlingst was, men kogt van hun twee zilveren tafel-lepels, die wij naar hun bijzonder maakzel voor Spaansch werk aanzagen. Een van deeze vreemdelingen droeg dezelve als verſierzelen aan zijnen hals. Deeze bezoekers waren ook overvloediger van ijzer voorzien dan de bewooners van het Kanaal.

De bezaans-mast nu af zijnde, wierd zij den een en twintigſten ingezet en toegetakeld, en de timmerlieden wierden aan het werk geſteld om eene nieuwe fokke-ſteng te maaken, om de plaats te vervangen van die, welke enigen tijd te vooren gebrooken was.

Den volgenden morgen, omtrent agt uuren, kreegen wij een bezoek van een groot aantal vreemdelingen in twaalf of veertien kanos. Zij kwamen de bogt in uit het Zuiden, en zoo dra zij om den hoek gekoomen waren, hielden zij ſtil en lagen meer dan een half uur in ſlag-orde

geſchaard, omtrend honderd roeden van de ſchepen. In het eerst dagten wij dat zij bevreesd waren om nader te koomen; maar hierin vonden wij ons bedrogen, want zij waren ſlechts bezig om zig tot eene plechtigheid gereed te maaken, waarmede zij zig bij ons zouden aandienen. Toen zij de ſchepen begonnen te naderen, ſtonden zij alle op in hunne kanos en begonnen te zingen. Enige van hunne gezangen, waarin alle deelden, waren op eene langzaame en andere op eene ſneller maat, en zij verzelden hun gezang met de regelmaatigſte beweegingen hunner handen, of door alle te gelijk met hunne roei-ſpaanen tegens de boorden van de kanos te ſlaan, en met andere veel betekenende gebaerden. Op het eind van elken zang zweegen zij enige ſeconden, en begonnen dan weder, ſomtijds het woord *hooee!* ſterk, als in choor uitgalmende. Na ons met dit ſtaaltjen van hunne muziek, waarnaar wij met bewondering luisterden, omtrent een half uur vermaakt te hebben, kwamen zij aan de ſchepen leggen, en vermangelden hetgeen zij te koop hadden. Wij bevonden nu dat 'er verſcheiden van onze oude vrienden uit het Kanaal onder waren, die het geheel beſtier van den handel tusſchen ons en de vreemdelingen op zig namen, zeer tot voordeel van de laatſte.

Toen wij van deeze bezoekers af waren, begaf ik mij met Kapitein CLERKE in den voormiddag

met

met twee ſloepen naar het dorp, op de weſtpunt van het Kanaal. Toen ik aldaar geweest was, had ik opgemerkt dat daar omſtreeks veel gras groeide, waarvan het nodig was eene zekere hoeveelheid optedoen, tot voeder voor de weinige geiten en ſchaapen, die wij nog overig hadden. De inwooners ontvongen ons met dezelfde vriendſchap-betuigingen als de eerſte reis; zoo dra wij dan geland waren, beval ik enigen van mijn volk te beginnen met gras te ſnijden. Ik had geene de minſte gedagte dat de inboorlingen 'er iets tegens zouden hebben dat wij ons voorzagen van hetgeen voor hun van geen nut, en voor ons onontbeerlijk was. Ik vond mij egter hierin bedrogen; want zoo dra ons volk gras begon te ſnijden, ſchooten enige van de inwooneren tusſchen beiden, en wilden hen niet laaten voortgaan, zeggende zij moesten *makook*, dat is, zij moesten het eerst koopen. Ik was toen in een van de huizen, maar zoo dra ik dit vernam, gong ik naar het veld, daar ik omtrent een dozijn inboorlingen vond, van welke ieder aanſpraak maakte op een gedeelte van het gras, dat hier groeide. Ik begon 'er dan met hun over te handelen, en, de koop geſloten hebbende, meende ik dat wij nu vrijheid hadden overal gras te ſnijden daar wij wilden; maar hier bleek het dat ik mij andermaal bedroog; want de goede prijs, dien ik den

eerſten voorgewenden eigenaar betaald had, deed andere nieuwe eisſchen doen, zoo dat 'er geen enkel gras-ſcheutje ſcheen te zijn of het had eenen anderen eigenaar, en daar waren 'er zoo veele, die te vreden geſteld moesten worden, dat mijne zakken weldra geledigd waren. Toen zij bevonden dat ik waarlijk niets meer te geeven had, hielden zij op mij te kwellen, en wij mogten gras ſnijden daar wij wilden, en zoo veel als wij verkoozen weg te voeren.

Ik moet hier opmerken dat ik nergens, op mijne onderſcheiden reizen, enige onbeſchaafde natie of ſtam gevonden heb, die zulke naauwkeurige denkbeelden had van het recht dat zij had op den uitſluitenden eigendom van alles wat hun land voortbrengt als de bewooners van dit Kanaal. In het eerst wilden zij dat ons volk hun betaalen zoude voor het hout en water, dat zij naar boord bragten, en, zoo ik op de plaats geweest ware, toen zij deezen eisch deeden, zoude ik 'er voorzeeker in bewilligd hebben. Onze arbeiders dagten 'er, als wij 'er niet bij waren, anders over, want zij ſloegen weinig acht op zulke vraagen, en, wanneer de inboorlingen bevonden dat zij niet voorneemens waren iets te betaalen, hielden zij eindelijk op 'er om te vraagen. Maar zij maakten van den nood eene deugd, en namen naderhand dikwijls de gelegenheid

heid waar om ons te herinneren dat zij ons uit vriendſchap hout en water gegeeven hadden (*).

Geduurende den tijd dien ik aan dat dorp doorbragt, maakte de Heer WEBBER, die mij derwaarts verzeld had, tekeningen van alles wat merkwaerdig was, zoo in- als buiten's huis. Ik had ook gelegenheid om de bouwing van hunne huizen, huisraad en gereedſchap naauwkeuriger opteneemen, gelijk ook de treffende bijzonderheden van de gewoonten en levenswijze van de inwoonderen. Zij zullen op eene andere plaats, zoo goed mij mogelijk is, beſchreven worden, waartoe ik mij van de waarneemingen van den Heer ANDERSON zal bedienen. Toen wij al ons werk aan dit dorp verrigt hadden, ſcheidden de inboorlingen en wij zeer goede vrienden, en wij begaven ons in den agtermiddag weder naar onze ſchepen.

De

(*) Even als deeze inboorlingen van *Nootka* bij die gelegenheid gedroeg zig ook een andere ſtam Indianen, verder noordwaarts, op 57° 18′, jegens de Spanjaarden, die ſlechts drie jaaren voor Kapitein COOK eene reis ondernoomen hadden om de kusten van Amerika opteneemen, ten noorden van *Californie*. Ziet het dagverhaal van die reis, door den tweeden Stuurman van de vloot geſchreven, en door den Heer DAINES BARRINGTON uitgegeeven, aan welke de letterkundige waereld zoo veel verplichting heeft.

De drie volgende dagen wierden beſteed om ons gereed te maaken om in zee te loopen; de zeilen wierden aangeſlaagen, de tenten en werktuigen voor de waarneemingen, de brouw-ketels en alle onze andere goederen wierden van land gehaald; daar wierden enige kleine ſparren tot verſchillend gebruik, en balken timmerhout, die bij gelegenheid tot planken konden gezaagd worden, gereed gemaakt en aan boord genoomen; en beiden de ſchepen wierden opgeruimd en zeilvaerdig gemaakt.

Alles nu gereed zijnde, was ik voorneemens in den morgen van den zes en twintigſten in zee te loopen; maar wind en getij tegens ons zijnde, was ik genoodzaakt te wagten tot op den middag, wanneer de Zuid-Westen-wind wierd vervangen door ſtilte, en het getij in ons voordeel kenterende, gooiden wij de touwen los, en boegſeerden de ſchepen met onze ſloepen de bogt uit. Hierop hadden wij veranderlijke zugtjens en kalmten tot des agtermiddags ten vier uuren, wanneer 'er een koeltjen uit het Noorden opkwam, met zeer dik dampig weder. De kwik in den barometer daalde ongemeen laag, en wij hadden alle voortekenen van eenen aannaderenden ſtorm, die wij reden hadden te verwagten dat uit het Zuiden zoude koomen. Dit deed mij een weinig aarſelen, alzoo de nacht voor de deur ſtond, of ik het waagen zoude onder zeil te gaan, dan tot

den

den volgenden morgen wagten. Doch mijn onverduldig verlangen om mijne reis te vervorderen, en de bedugtheid van deeze gelegenheid te zullen verliezen om het Kanaal uit te geraaken maakte eenen ſterker' indruk op mijn' geest dan de vrees voor onmiddelijk gevaar, en ik beſloot om, daar kwame dan van wat het wilde, in zee te loopen.

Onze vrienden, de inboorlingen, verzelden ons tot wij omtrent het Kanaal uit waren, ſommige aan boord van de ſchepen, en andere in hunne kanos. Een van hunne Opperhoofden, die zedert enigen tijd zeer aan mij verknogt was, was van de laatſte die ons verlieten. Hem, voor hij vertrok, een klein geſchenk gedaan hebbende, ontvong ik van hem als een tegengeſchenk een bever-vel van veel grooter waerde. Dit verplichtte mij om mijn geſchenk nog met iets anders te vermeerderen, hetwelk hem zoo zeer behaagde, dat hij 'er op aandrong dat ik zijn mantel van bever-vel, dien hij toen droeg, en waarop ik wist dat hij bijzonder geſteld was, zoude aanneemen. Door dit voorbeeld van edelmoedigheid getroffen, en niet willende dat hij door zijne vriendſchap jegens mij iets verliezen zoude, bood ik hem eenen nieuwen ſabel met een koper gevest aan, welkers bezit hem volkoomen wel te vreden maakte. Hij en veele andere zijner landslieden drongen ſterk bij ons aan

dat

dat wij hun nog een bezoek zouden geeven, en beloofden, om ons daartoe aantemoedigen, dat zij eenen goeden voorraad van vellen zouden opleggen. Ik twijfel dan ook niet of degeene die na mij naar deeze plaats zullen koomen, zullen de inboorlingen toegerust vinden met eenen niet geringen voorraad van een handel-artijkel, naar hetwelk zij konden bemerken dat wij gretig waren, en dat wij bevonden met groot voordeel te kunnen koopen.

De bijzonderheden omtrent het land en deszelfs inwooneren, die, geduurende ons kort verblijf aldaar, tot onze kennis kwamen en in den loop van dit werk niet zijn aangevoerd, zullen de ſtof voor de twee volgende hoofdſtukken opleveren.

TWEE-

TWEEDE HOOFDSTUK.

Naam van het Kanaal en onderrigtingen hoe 'er in te zeilen. Beſchrijving van het omliggend Land. Het Weder. De Luchtſtreek. De Boomen. Andere Gewaſſen. Viervoetige Dieren, welker vellen te koop gebragt wierden. Zee-dieren. Beſchrijving van een' Zee-Otter. Vogelen. Water-vogelen. Viſchen. Schulpviſchen. Kruipende Dieren. Inſekten. Steenen enz. De inboorlingen. Hunne kleur, hunne gewoone kledij en opſchik. Hunne ceremonie-klederen en monſterachtige houten maangezigten. Hun algemeene aart. Hunne Gezangen. Hunne Speeltuigen. Hunne gretigheid naar ijzer en andere metaalen.

Bij mijne aankomst in dit Kanaal had ik het vereerd met den naam van *Koning-Georges-Kanaal*; maar naderhand vernam ik dat het bij de inboorlingen *Nootka* genoemd wordt. Deszelfs mond ligt in den oost-hoek van *Hoop-Baai*, op 49° 33′ Noorder Breedte en op 233° 12′ Ooster Lengte. De oost-kust van die baai, den geheelen weg van *Branding-Punt* tot den mond van het Kanaal, is gedekt door eene keten blinde klippen, die zig tot op enigen afſtand

van

van land ſcheenen uitteſtrekken, en digt bij het Kanaal liggen enige eilanden en klippen boven water.

Wij ſtevenen dit Kanaal in tusſchen twee rotsachtige punten, die tusſchen drie en vier Engelſche mijlen O. Z. O. en W. N. W. van elkanderen liggen. Binnen deeze punten verbreedt het Kanaal aanmerklijk, en loopt ten minſten vier mijlen noordwaarts landwaarts in, behalven de verſcheiden takken, welke 'er in het diepst van hetzelve gevonden worden, en welker diepte wij geen tijd hadden om nateſpeuren. Doch daar wij het water, ter plaatſe daar onze ſloepen dezelve aan den mond overvoeren, reeds veel zoeter vonden, waren zij waarſchijnlijk niet verre meer van derzelver einde verwijderd, welke waarſchijnlijkheid nog daardoor verſterkt wordt dat de bergen, die dezelve naar de landzijde begrensden, met dikke ſneeuw bedekt waren, daar op die naar den zeekant, of daar wij lagen, geen ſpoor van ſneeuw meer te zien was, ſchoon zij over het algemeen veel hooger waren. In het midden van het Kanaal liggen veele eilanden van verſchillende grootte. Doch de kaart of ſchets van het Kanaal, die hier is bijgevoegd, ſchoon niet als naauwkeurig wordende opgegeeven, zal, met alle haare onvolkoomenheden, een beter denkbeeld van deeze eilanden en van de gedaante en uitgeſtrektheid van het Kanaal geeven dan alle beſchrijvingen.

De

De diepte is in het midden van het Kanaal, en zelfs op ſommige plaatſen digt aan den wal, van zeven en veertig tot negentig vademen, en misſchien nog grooter. De havenen en ankerplaatſen binnen deszelfs ommekring zijn talrijk, maar wij hadden geen' tijd om die opteneemen. De bogt, waarin onze ſchepen lagen, is aan de oost-zijde van het Kanaal en aan de oost-zijde van het grootſte der eilanden. Zij is voor de zee gedekt, maar heeft weinig anders dat haar aanbeveelt, liggende open voor de Zuid-Oosten-winden, die wij bevonden dat met groote hevigheid woeien, en de verwoesting, die zij ſomtijds maaken, was op veele plaatſen zigtbaar.

Het land is langs de zee-kust van eene middelbaare hoogte en effen; maar binnen in het Kanaal rijst het bijna overal tot zeer ſteile bergen, die in hunne algemeene gedaante met elkanderen overeenkoomen, eindigende in ronde of ſtompe kruinen, met enige ſcherpe, ſchoon niet zeer verre uitſteekende, ruggen. Enige van deze bergen kunnen hoog genoemd worden, terwijl andere maar van eene zeer maatige hoogte zijn; maar zelfs de hoogſte zijn tot hunne kruinen toe geheel met de dikſte bosſchen bedekt, zoo wel als alle vlakke gronden naar den zee-kant. Daar zijn ſomtijds plekken op de zijden van deeze bergen, die kaal zijn; maar zij zijn weinige in getal, in vergelijking van het geheel, ſchoon zij

den

den algemeenen ſteenachtigen aart van deeze bergen genoegzaam aanwijzen. Daar ligt, eigenlijk geſprooken, geene aarde op, behalven eene ſoort van mist, uit gerot mos en boomen beſtaande, ter diepte van twee voeten of meer. Hunne grondſlagen moeten dan niet anders beſchouwd worden dan als verbaazend groote rotſen van eene witachtige of graauwe tint daar zij aan de lucht zijn blootgeſteld; maar, gebrooken zijnde, waren zij van eene blaauwachtige graauwe kleur, gelijk die ſoort, welke algemeen op *Kerguelens-Land* gevonden wierd. De rotsachtige oevers zijn een doorgaande klomp van dezelve, en de kleine bogten in het Kanaal hebben ſtranden, die uit ſtukken en brokken van dezelve beſtaan, met een weinig keiſteentjens 'er onder. Alle deeze bogten zijn voorzien van eene groote menigte hout dat 'er in gevallen is, en dat 'er door het getij in gedreven wordt, en met beekjens van zoet water, genoeg tot gebruik van een ſchip, die geheel ſchijnen gevoed te worden door den regen en de dampen, die over de toppen der bergen hangen; want men kan weinig bronnen verwagten in een zoo rotsachtig land, en het zoet water, verder op in het Kanaal gevonden, zal waarſchijnlijk opgeleverd worden door het ſmelten van de ſneeuw, alzoo 'er geene reden was om te denken dat 'er groote rivieren in het Kanaal vallen, want 'er kwamen geene vreemde-

lin-

lingen het Kanaal af, en daar vertoonden zig geene andere omſtandigheden, die zulks zouden te kennen geeven. Het water van deeze beekjens is volmaakt helder en ontbindt de zeep gemaklijk.

Het weder kwam, geduurende ons verblijf aldaar, vrij wel overeen met dat, hetwelk wij op de kust ondervonden hadden, dat is, als de wind in enige ſtreek tusſchen het Noorden en het Westen was, was het weder fraai en helder; maar als hij ten Zuiden van het Westen was, dampig met regen. De luchtſtreek is, zoo verre wij 'er ondervinding van hadden, oneindig zagter dan die op de oost-kust van Amerika onder dezelfde breedte. De kwik zakte in den thermometer, zelfs in den nacht, nooit laager dan 42°, en rees zeer dikwijls over dag tot 60°. Wij beſpeurden geen vorst op de laage gronden, integendeel de groeijing had reeds aanmerklijke vorderingen gemaakt, want ik vond 'er gras, dat reeds meer dan een' voet lang was.

De boomen, waaruit de bosſchen voornamelijk beſtaan, zijn de Canadaſche pijnboom, de witte cypres (*cypreſſus thyoides*) de wilde pijnboom, en twee of drie andere minder gemeene ſoorten van pijnboomen. De twee eerſte maaken ſchier twee derden van het geheel uit, en kunnen van verre ligtlijk voor denzelfden boom aangezien worden, alzoo zij beiden in puntige kruinen

nen als ſpitſe torens opgroeijen; maar als men nader koomt, zijn zij gemaklijk te onderſcheiden aan hunne kleur, alzoo de cijpres van een veel bleeker groen of tint is dan de ander. De boomen groeijen, over het algemeen, met groote kracht, en zijn alle van eene groote hoogte.

Daar is maar weinig verſcheidenheid van andere gewasſen, ſchoon 'er ongetwijfeld veele waren, die in dit vroege jaargetijde, waarin wij deeze plaats bezogten, nog niet waren opgeſchoten, en nog veele andere buiten den engen kring onzer naſpeuringen voor ons onbekend kunnen zijn gebleven. Onder de rotſen en aan den zoom der bosſchen vonden wij aardbezie-planten, enige framboozen, aalbezieën en kruisbezieën-ſtruiken, alle in eenen zeer bloeienden ſtaat, met enige weinige kleine zwarte elzen. Daar is ook eene ſoort van varkens-distel, kleefkruid, enig kraaienvoet (*), dat eene zeer fraaie karmozijn-roode kleur heeft, en twee ſoorten van *anthericum*, eene

(*) *Crow's foot.* Ik heb den naam van deeze plant niet anders dan letterlijk durven vertaalen, in de onzeekerheid, waarin ik ben, welke 'er door worde bedoeld; want deeze naam wordt zoo wel gegeeven aan de *Ranunculus acris*, de Veld-Haanevoet, of Boterbloem, als aan de *Cochlearia coronopus*. Doct. FORSTER verſtaat 'er de eerstgenoemde plant door, want hij vertaald het door *Ranunkelen*; doch deeze plant heeft geele bloemen.

VERTAALER.

eene met eene groote oranje bloem, en de andere met eene blaauwe. Wij vonden aldaar ook enige wilde roozen-ſtruiken, die begonnen uit te botten, eene groote menigte jonge look met driehoekige bladeren, eene kleine ſoort van gras, en enige water-kers, die aan de boorden der beekjens groeide, behalven nog grooten overvloed van *Andromeda*. Binnen in de bosſchen ſtaan, behalven twee ſoorten van kreupelhout, dat ons onbekend was, mosſen en varen, van de eerſte zeven of agt verſchillende ſoorten en van de laatſte niet meer dan drie of vier, en beiden de ſoorten zijn meest van die welke Europa en Amerika gemeen is.

Gelijk het jaargetijde ongunſtig voor ons was om veel kennis te krijgen van de boomen en planten, welke dit land voortbrengt, was onze toeſtand, terwijl wij aldaar lagen, ook zoodanig dat wij niet in ſtaat waren veel omtrent deszelfs dieren te weeten te koomen. Want gelijk het gebrek aan water ons eerst noodzaakte het Kanaal inteloopen, beletteden de onvoorziene omſtandigheden, die naderhand opkwamen, ſchoon zij ons verblijf aldaar verlengden, ons geheel en al ons daarmede bezig te houden. Het dringende van de zaak eischte dat ieder aanhoudend bezig was met het noodzaaklijk werk van de ſchepen, dat de hoofdzaak was, alzoo het jaargetijde zeer ſterk

vorderde en het wel ſlaagen van de reis van de naarſtigheid en ſpoed in het volvoeren van ieder zijn taak afhing. Hier van daan kwam het dat 'er geene tochtjens noch te water noch te land ondernoomen wierden. En alzoo wij in eene bogt aan een eiland lagen, zagen wij in de bosſchen geene andere leevende dieren dan twee of drie rakoons, marters en inkhoorns. Sommige van ons volk, die op eenen dag op het vast land bij de zuid-oost-zijde van den mond van het Kanaal aan land gongen, zagen egter het ſpoor van een' beer aan het ſtrand. Het bericht dat wij van de viervoetige dieren geeven kunnen, is dan ontleend van de vellen, welke de inboorlingen te koop bragten, en deeze waren dikwijls zoo verminkt met opzigt tot de kenmerkende deelen, gelijk de klaauwen, ſtaerten en koppen, dat het onmogelijk was zelfs maar te raaden naar de dieren, welken zij toebehoord hadden; ſchoon andere wederom zoo volledig waren, of, ten minſten, zoo wel bekend, dat 'er geene reden was om 'er aan te twijfelen.

Van deeze waren de gemeenſte beeren, herten, vosſen en wolven. De beeren-vellen waren veelvuldig, weinige waren zeer groot, maar, over het algemeen, van eene blinkende zwarte kleur. De harten-vellen waren ſchaarſcher, en zij ſchijnen tot die ſoort te behooren, die door de

de beſchrijvers van Carolina (*) Damhert genoemd is, ſchoon de Heer PENNANT meent dat het eene geheel onderſcheiden ſoort is van de onze, en dezelve met den naam van Virginisch Hert onderſcheidt (†). De vosſen zijn zeer menigvuldig en van veelvuldige verſcheidenheden; ſommige vellen van deeze dieren waren geel met eene zwarte tip aan den ſtaert, andere van een donker of roodachtig geel, met zwart vermengd, en eene derde ſoort van eene witachtige graauwe kleur of aschgraauw, ook met zwart vermengd. Ons volk was gewoon de vellen zonder onderſcheid vosſen- of wolven-vellen te noemen, als zij zoo verminkt waren dat 'er reden was om 'er aan te twijfelen. Maar eindelijk kreegen wij een geheel wolfs-vel met den kop 'er aan, en het was graauw. Behalven de gemeene ſoort van huis-marter is hier ook de bosch-marter, en nog een ander, welkers vel ligter bruin van kleur is dan de twee voorige met grover hair; maar deeze is zoo gemeen niet, en is misſchien ſlechts enkel eene verſcheidenheid, van den ouderdom of van de eene of andere toevallige omſtandigheid afhangende. De hermelijn wordt hier ook gevonden, maar hij is zeldzaam en klein; ook

(*) LAWSON en BRICKELL.

G. FORSTER.

(†) PENNANT *Hiſt. of Quadr. Vol.* I. *N.* 46. *en arct. Zool. N.* 6.

ook is het hair niet zeer fijn, ſchoon het dier volkoomen wit ſcheen, behalven een duim of meer aan den tip van den ſtaert. De rakoons en inkhoorns zijn van de gemeene ſoort; maar de laatſte ſoort is wat kleiner dan de onze en is donkerer roestkleurig langs den rug.

Wij waren zeeker van het aanwezen van alle de dieren, die ik zoo even heb opgenoemd, maar daar zijn nog twee andere, welke wij met geene genoegzaame zeekerheid wisten t'huis te brengen. Van de eerſte van deeze zagen wij niet dan vellen, die opgemaakt of getaand waren als leder. De inboorlingen draagen die bij enige gelegenheden, en uit de grootte zoo wel als dikte beſlooten wij algemeen dat zij den eland (*Mouſe Deer*) toebehoorden, ſchoon ſommige misſchien van den buffel waren. Het ander dier, dat 'er geenzints zeldzaam ſchijnt, gisten wij eene ſoort van wilde kat of los te zijn. De lengte der vellen, behalven den kop, dien geen derzelve had, was omtrent twee voeten twee duimen. Zij zijn met zeer fijn wol of bont bedekt, van eene zeer ligt bruine of witachtig geele kleur, met lange hairen doormengd, op den rug, daar zij kortst zijn, zwartachtig; aan de zijden, daar zij langer zijn, zilverachtig wit, en op den buik, daar zij langst zijn, van de kleur van de wol; maar de witachtige of zilver kleurige hairen hebben dikwijls zoo de overhand, dat het

ge-

geheel dier eene tint van die kleur aanneemt. De ſtaert is ſlechts drie duimen lang en heeft eene zwarte tip, en het geheel vel wordt door de inboorlingen *wanshee* genaamd, dat allerwaarſchijnlijkst in hunne taal de naam van dat dier is. Varkens, honden en geiten zijn nog niet tot deeze plaats doorgedrongen; ook ſchijnen de inboorlingen geene kennis te hebben aan onze bruine rotten, welken zij, toen zij van die dieren op de ſchepen zagen, den naam gaven, met welken zij de inkhoorns benoemen; en ſchoon zij onze geiten *eineetla* noemden, is dit zeer waarſchijnlijk hun naam voor een jong hert of een herte-kalf.

De zee-dieren, die wij aan de kust zagen, waren walviſchen, bruin-viſchen en zee-kalveren. De laatſte ſchijnen ſlechts van de gemeene ſoort te zijn, naar de vellen, die wij 'er van zagen, te oordeelen; derzelver kleur was of zilver-wit of geelachtig, effen of met zwart gevlekt. De bruin-viſch is de gewoone of de *phocena*. Ik heb verkoozen hier bij te voegen den zee-otter, als meest in het water leevende. Het zou misſchien genoeg geweest zijn te zeggen dat dit dier alhier in overvloed gevonden wordt, alzoo het in veele boeken naauwkeurig beſchreven is, naar de berichten van de Ruſſiſche ontdekkers op hunne tochten ten oosten van *Kamſchatka*, zoo 'er niet een klein verſchil ge-

weest ware bij eenen, dien wij zagen. Wij twijfelden enigen tijd lang of de veele vellen, die de inboorlingen aanbragten, wezenlijk van dit dier waren, alzoo onze eenigſte reden om dit te denken op de grootte, kleur en fijnheid van het bont gegrond was, tot kort voor ons vertrek, wanneer 'er een geheele, die even te vooren gedood was, van enige vreemdelingen, die kwamen mangelen, gekogt wierd, en van deezen maakte de Heer WEBBER eene aftekening. Hij was nog jong, weegende ſlechts vijf en twintig ponden, van eene blinkende of glanzende zwarte kleur, doch veele hairen wit aan de punten zijnde, gaf zulks hem op het eerſte gezigt eene graauwachtige tint. Het aangezigt, de keel en de borst waren van eene geelachtig witte of zeer ligt bruine kleur, die op veele van de vellen zig langs de geheele lengte van den buik uitſtrekte. Hij had in elke kaak zes ſnijdtanden; twee van die van de onderkaak waren zeer klein, en ſtonden naar buiten aan den voet van de twee middenſte. In dit opzigt ſchijnt hij te verſchillen van die, welke de Ruſſen gevonden hebben, gelijk ook daarin, dat hij de buitenſte teenen van de agterſte voeten niet met een vlies verbonden had. Daar ſcheen ook eene grooter verſcheidenheid in de kleur der vellen dan door de beſchrijvers van den Ruſſiſchen zee-otter wordt opgegeeven. Deeze veranderingen van

kleur

Pl. XCVII.

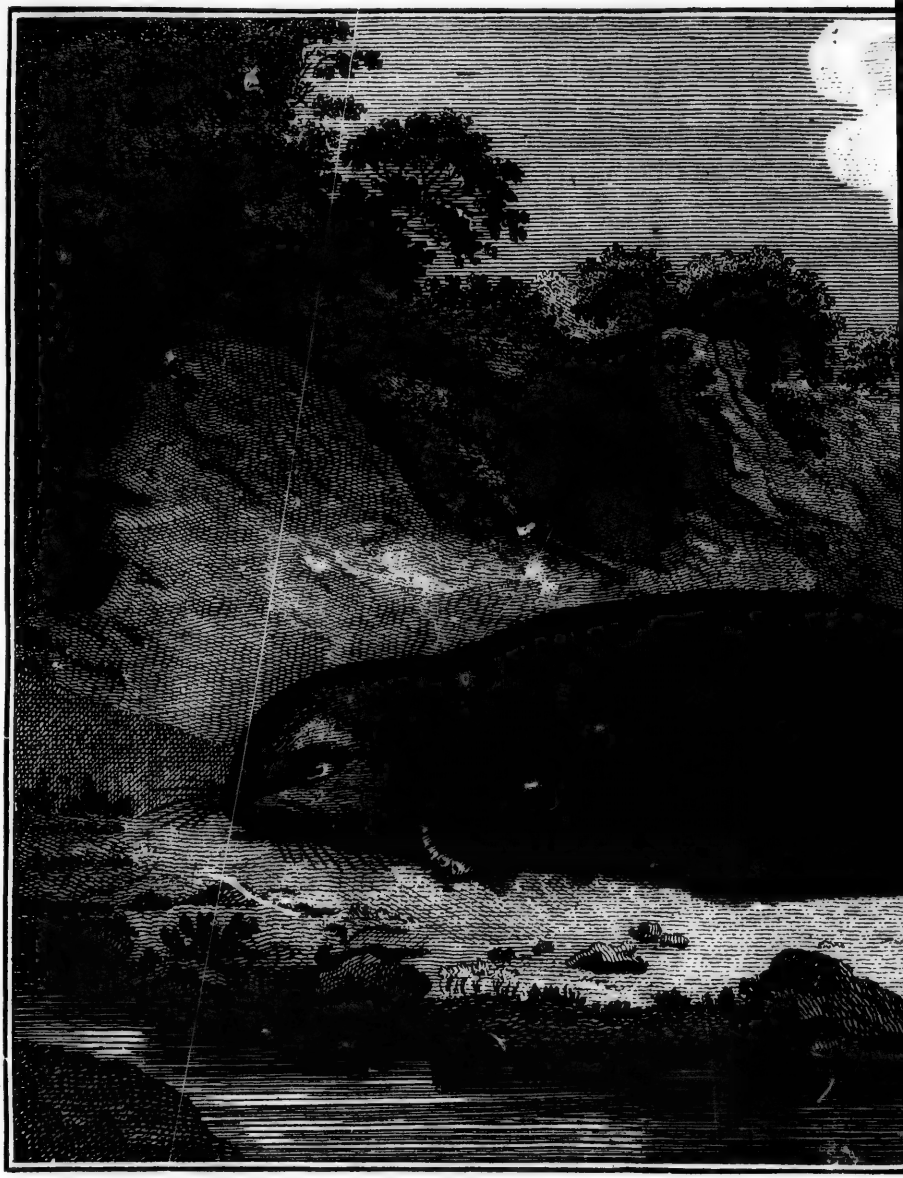

DE ZEE-O

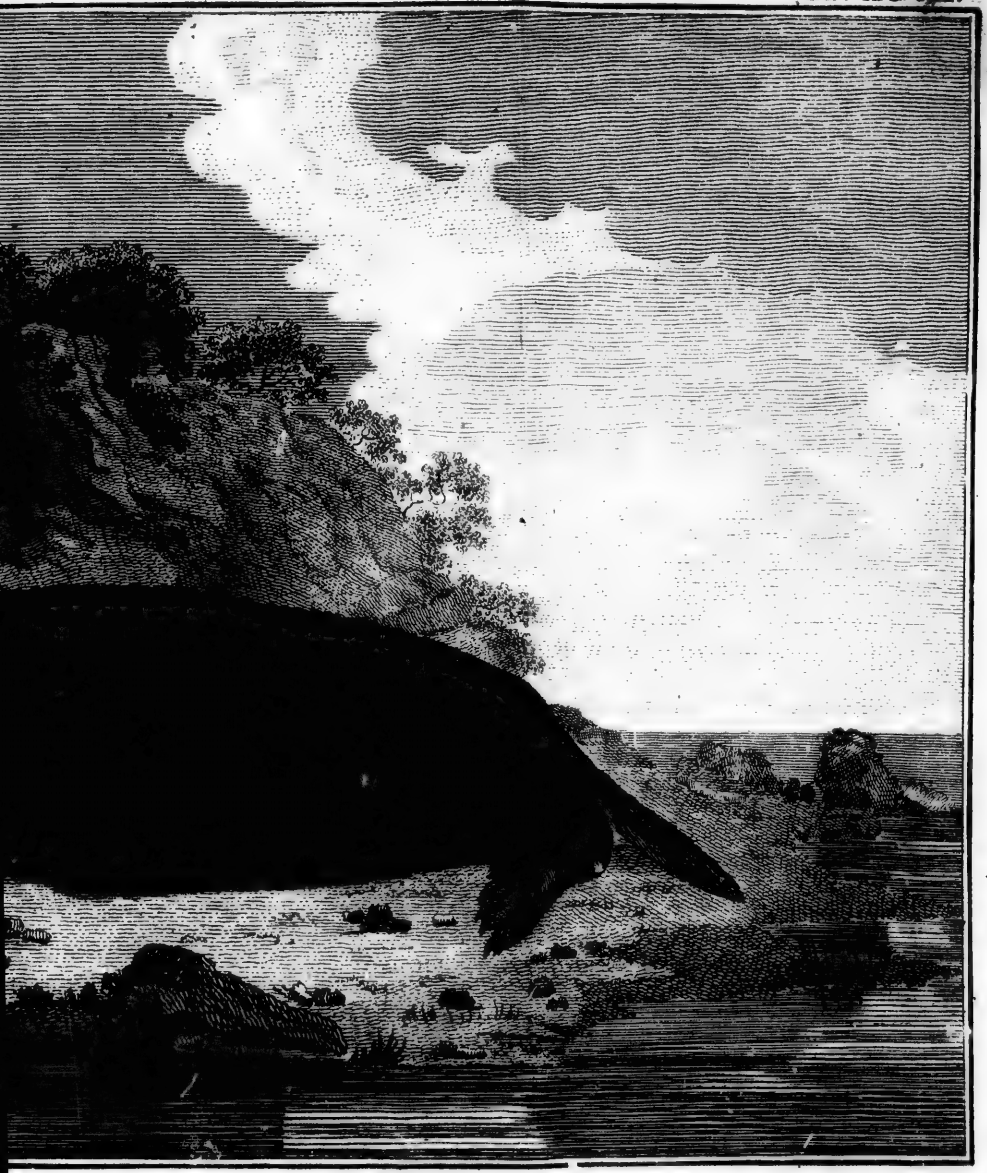

DE ZEE-OTTER.

kleur grijpen voorzeeker plaats in de verſchillende tijdperken van hun leven. Die welke zeer jong waren hadden bruin hair, dat grof was, met zeer weinig dons-hair 'er onder, maar die, welke van de grootte waren van den geheelen zee-otter, dien wij bekwamen, en dien wij zoo even beſchreven hebben, hadden eene aanmerklijke hoeveelheid daarvan, en de zee-otters ſchijnen in dien ſtaat en van die kleur te blijven tot zij hunnen volkoomen wasdom bereikt hebben. Daarna verliezen zij hunne zwarte kleur en neemen eene donker bruine of roet-kleur aan, maar dan hebben zij eene groote hoeveelheid zeer fijn dons en naauwlijks eenig lang hair. Andere, welke wij vermoedden dat nog ouder waren, waren kaſtanjebruin, en wij zagen enige weinige vellen, die eene volkoomen geele kleur aangenoomen hadden. Het bont van deeze dieren, gelijk het in de Ruſſiſche berichten beſchreven wordt, is zeeker zagter en fijner dan dat van alle andere dieren, die wij kennen, waarom de ontdekking van dat gedeelte van het vaſt land van Noord-Amerika, daar een zoo kostbaar artijkel van koophandel te vinden is, geene onverſchillige zaak kan zijn (*).

De

(*) De Heer COXE bericht ons, op gezag van den Heer PALLAS, dat de oude en middelbaare zee-otter-vellen door de Ruſſen, te *Kiachta*, aan de Chineezen verkogt

De vogelen zijn 'er, over het algemeen, niet alleen ſchaarsch in ſoorten, maar ook zeer weinig in getal, en deeze weinige zijn zoo ſchuuw, dat zij, waarſchijnlijk, bij aanhoudendheid door de inboorlingen gejaagd worden, misſchien om dezelve te eeten, en voorzeeker om hunne vederen te hebben, die zij tot hunnen opſchik gebruiken. Die, welke de bosſchen bewoonen, zijn kraaien en raaven, niet verſchillende van de Engelſche, eene blaauwe gaai of aakſter (*), de gemeene winterkoningjens, die de eenigſte zingende vogel was, welken wij hoorden, de Canadaſche of verhuizende lijster en een aanmerklijk aantal bruine arenden, met witte koppen en ſtaerten, die, ſchoon zij voornamelijk de kust ſchijnen te bewoonen, bij ſlegt weder in het Kanaal koomen, en ſomtijds op de boomen gaan zitten. Onder enige andere vogelen, van welke de inboorlingen ſtukken of gedroogde vellen bragten, konden wij eene kleine ſoort van havik onderſcheiden, een reiger en een' ijs-vogel, zijnde den groot-gekuifden Amerikaanſchen ijsvogel. Daar zijn ook enige, die, geloof ik, door

worden voor tagtig tot honderd roebels het ſtuk, dat is, van honderd zestig tot twee honderd guldens. Zie COXE *Ruſſian Discoveries* p. 13.

(*) Veelligt de *Corvus criſtatus* van LINNEUS.

G. FORSTER.

door de ſchrijvers, die opzetlijk over dit vak der natuurlijke historie geſchreven hebben, niet zijn opgenoemd, of ten minſten zeer aanmerklijk verſchillen van de beſchrijvingen door dezelve van hun gegeeven. De twee eerſte zijn ſoorten van ſpechten, de eene nog kleiner dan een lijster, van boven zwart van kleur, met witte vlakken op de vleugelen, een rooden kop, hals en borst, en eenen geelachtigen olijfkleurigen buik, van welke laatſte eigenſchap hij misſchien niet ongepast de geelbuikige ſpecht zoude kunnen genoemd worden. De andere is een grooter en nog veel fraaier vogel, van boven van eene donker bruine kleur, fraai bewolkt met zwart, behalven om den kop, den buik van eene roodachtige tint, met ronde zwarte vlakken, eene zwarte vlak op de borst, en de onder-zijde van de vleugelen en ſtaert van eene effen ſcharlaken kleur, ſchoon van boven zwartachtig, met eene karmozijn-roode ſtreep, van den hoek van den bek ter wederzijde een weinig den hals afloopende. De derde en vierde zijn de eerſte een kleine vogel van het vinken-geſlacht, omtrent van de grootte van een vlasvink, van eene donker bruine kleur, van onderen witachtig, met eenen zwarten kop en hals, en eenen witten ſnavel, de tweede een ſtrandlooper, van de grootte van eene kleine duif, van eene donker bruine kleur, en van onderen wit, behalven de keel en borst,

borst, met eenen breeden witten band dwarsch over de vleugelen. Daar zijn ook bloemzuigertjens, die egter ſchijnen te verſchillen van de menigvuldige ſoorten van dat teder vogeltjen, die reeds bekend zijn, tenzij zij ſlechts eene verſcheidenheid van den *Trochilus colubris* van LINNEUS uitmaaken. Deeze woont misſchien meer naar het zuiden, en begeeft zig noordwaarts, als het jaargetijde vordert, omdat wij 'er in het eerst geene zagen, ſchoon de inboorlingen dezelve, toen wij op ons vertrek ſtonden, in groot aantal aanbragten (*).

De vogelen, die het water en de ſtranden bewoonen, zijn 'er niet talrijker dan de andere. Groote ſtormvogelen of Quebrantahuesſos, meeuwen en water-raaven zagen wij op de kust, en de twee laatſte vliegen ook in het Kanaal. Zij zijn van de gemeene ſoorten. Wij zagen twee ſoorten van wilde eenden, de eene zwart met eenen witten kop, die in groote vlugten vloog, de andere wit met eenen rooden ſnavel, maar grooter, en de groote lomme, of duiker van onze noordlijke landen. Daar wierden ook eens of tweemaal zwaanen gezien, die het Kanaal over

(*) Het is ook wel mogelijk dat zij weggekroopen en met het zagter weder uit hunne ſchuilhoeken te voorſchijn gekoomen zijn.

G. FORSTER.

over naar het noorden vloogen; maar wij wisten niet waar zij zig ophielden. Op het ſtrand vonden wij, behalven den boven beſchreven ſtrandlooper, nog eenen anderen van de grootte van een leeuwrik, die groote overeenkomst met den ſteenpikker (*) heeft, en een plevier, die zeer weinig van den gemeenen piepert (†) verſchilt.

Viſſchen zijn 'er menigvuldiger dan vogelen, ſchoon de verſcheidenheid niet zeer groot is, en egter is het uit enige omſtandigheden waarſchijnlijk dat de verſcheidenheid in zekere jaargetijden aanmerklijk vermeerdert. De voornaamſte ſoorten, die wij 'er in groote menigte vonden, zijn de gemeene haring, doch zelden grooter dan zeven duimen, eene kleiner ſoort, die eenerleie is met de ansjovis of ſardijn (§), ſchoon wat grooter; een witte of zilverkleurige braaſem en een andere van eene goud-bruine kleur, met geele ſmalle overlangſche blaauwe ſtreepen. De haringen en ſardijnen koomen ongetwijfeld in groote ſchoolen en enkel op gezette tijden, gelijk die ſoort van viſch gewoonlijk

(*) *Tringa cinclus.* G. FORSTER.

(†) *Charadrius hiaticula.* G. FORSTER.

(§) Sardijn en ansjovis zijn veelligt tweederleie ſoorten. G. FORSTER.

lijk doet. De braasſem van beiden ſoorten kan gerekend worden op deeze te volgen in hoeveelheid, en de volwasſene woogen ten minſten een pond. De andere visſchen, die alle ſchaarsch zijn, zijn eene kleine bruine ſoort van zeeſcorpioen (*), gelijk die op de Noorweegſche kusten gevonden wordt, eene andere van eene bruinachtige roode tint, eene ſoort van kabeljaauw (†); een groote, enigzints naar den govie of

(*) *Scorpæna.* G. FORSTER.

(†) In het Engelsch *frost-fish*, hetwelk G. FORSTER letterlijk door *frost-fisch* vertaalt, denklijk niet hebbende kunnen raaden welke ſoort alhier bedoeld worde. Ik vind eene ſoort van kabeljaauw, die op de kusten van Noord-Amerika gevonden wordt, *frost* genaamd. Ziet J. A. DONNDORFF *Zoologiſche Beyträge zur* XIII *ausgabe des Linneïſchen naturſyſtems* III B. bl. 299. en de aldaar aangehaalde ARTEDI *gen. piſc.* p. 134. n. 17. en PENNANT *arct. Zoolog. ſuppl.* p. 114. Zonderling is de wijze, waarop de vertaaler van de franſche uitgave zig redt, als hij voorwerpen van natuurlijke historie ontmoet, welke hij niet kent, of niet weet t'huis te brengen, dat altoos het geval is als het niet algemeen bekende voorwerpen zijn. Deezen visch heet hij *poiſſon de geiée.* Zoo noemt hij hooger het *Mouſe Deer*, (den Eland) *Daim couleur de ſouris.* Op veele plaatſen laat hij de Engelſche naamen ſtaan en zegt: „ Het ſtaat aan Natuurkundigen in de „ Engelſche boeken te zoeken naar de ſoorten van vier„ voetige dieren, vogelen, visſchen en planten, welker „ naamen ik in het fransch niet heb kunnen ontdekken." Tom. III, p. 58. Het is voorzeeker de kortſte weg aldus zijn plicht als vertolker op den hals van den leezer te ſchuiven.

of dikkop gelijkende, met eene taaie huid zonder ſchubben, en de inboorlingen bragten nu en dan, kort voor den tijd toen wij het Kanaal ſtonden te verlaaten, eenen kleinen bruinachtigen kabeljaauw, met wit gevlakt, en eenen rooden visch van dezelfde grootte, die ſommige van ons volk zeiden in *de Straat van Magelhaens* gezien te hebben, en nog eenen anderen, die weinig van den ſtokvisch verſchilde. Daar is ook groote menigte van den visch, door ſommige de *chimæra* of kleine zee-draak genoemd, die verwant met, en van de grootte van de *pezegallo*, de haan-visch, of olijphant-visch, is. Daar koomen ook ſomtijds haaien in dat Kanaal; want de inboorlingen bezitten 'er enige tanden van; en wij zagen enige ſtukken van roggen, die vrij groot ſcheenen geweest te zijn. De andere zee-dieren, van welke ik hier melding moet maaken, zijn een kleine gekruiste kwal of *meduſa*, zee-ſterren, die enigzints van de gemeene verſchillen, twee kleine ſoorten van krabben, en twee andere, welke de inboorlingen aanbragten, eene van eene dikke, taaie, ſlijmerige

ven. Doch ik heb reeds op andere plaatſen aangemerkt met hoe weinig kunde en naauwkeurigheid de franſche vertaaling van deeze reizen bewerkt is. Ziet voorbericht voor het I. Deel en Deel VIII. bl. 228.

VERTAALER.

rige zelfſtandigheid, en de andere eene ſoort van vliesachtige buis, die beiden waarſchijnlijk op de klippen hadden vastgezeten. Wij kogten ook eens van hun eene zeer groote zee-kat.

Daar was overvloed van groote mosſelen op de klippen, en ook veele zee-ooren, en dikwijls zagen wij ſchelpen van vrij groote effen kom-doubletten. De kleinere ſoorten zijn enige *trochi* of tollen van tweeërleie ſoorten, eene merkwaerdige *murex* of ſtekelhoorn, ruige kinkhoorns en eene ſlak, die alle waarſchijnlijk deeze plaats eigen zijn; ik weet ten minſten niet dezelve in enig ander land, op dezelfde breedte, in een van de halfronden gezien te hebben. Daar zijn daarenboven nog enige kleine effen hart-doubletten, klipklevers, en enige vreemdelingen, die in het Kanaal kwamen, droegen halskettingen van eene kleine blaauwachtige voluut. Veele van de mosſelen zijn eene ſpan lang, en ſommige hebben vrij groote paerlen in, die egter ſlegt gevormd en ſlegt van kleur zijn. Wij kunken vermoeden dat 'er rood koraal in het Kanaal of ergens op de kust zij, wijl wij 'er enige dikke ſtukken of takken van zagen in de kanos der inboorlingen.

De eenigſte kruipende dieren, die wij hier zagen en die in de bosſchen gevonden wierden, waren bruine ſlangen, twee voeten lang, met witachtige ſtreepen op den rug en zijden, die on-

onſchadelijk zijn, naardien wij de inboorlingen haar dikwijls leevende in de handen zagen draagen, en bruinachtige water-hagedisſen met eenen ſtaert als die van een aal, die zig in de kleine ſtilſtaande poelen op de rotſen ophielden.

De inſekten ſchijnen 'er talrijker te zijn; want ſchoon het jaargetijde, waarin zij voornamelijk te voorſchijn koomen, ſlechts een aanvang nam, zagen wij egter vier of vijf verſchillende ſoorten van kapellen, die egter niet ongemeen waren, eene goede menigte hommels, enige van onze gemeene besſen-uiltjens (*), twee of drie ſoorten van vliegen, enige weinige torren, en enige muskiten, die waarſchijnlijk in den zomer, in een zoo houtrijk land, lastiger zullen zijn, ſchoon zij ons in deezen tijd weinig verveelden.

Wat de mineraale zelfſtandigheden van dit land betreft; ſchoon wij hier ijzer en koper vonden, is 'er weinig reden om te denken dat een van deeze metaalen alhier t'huis behoore. Ook zagen wij geenerleie erts, uitgezonderd eene grove, roode, aardachtige of okerachtige zelfſtandigheid, die de inboorlingen gebruikten om zig te beſchilderen, en die waarſchijnlijk een weinig ijzers zal bevatten, en eene witte en zwarte verw, die zij tot hetzelfde einde gebruikten; maar wij kreegen

(*) *Phalæna groſſulariata* LINN.

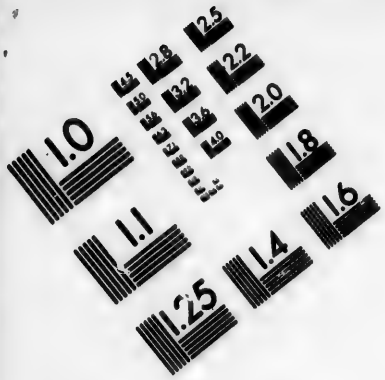

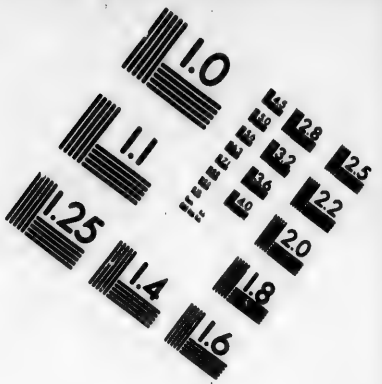

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

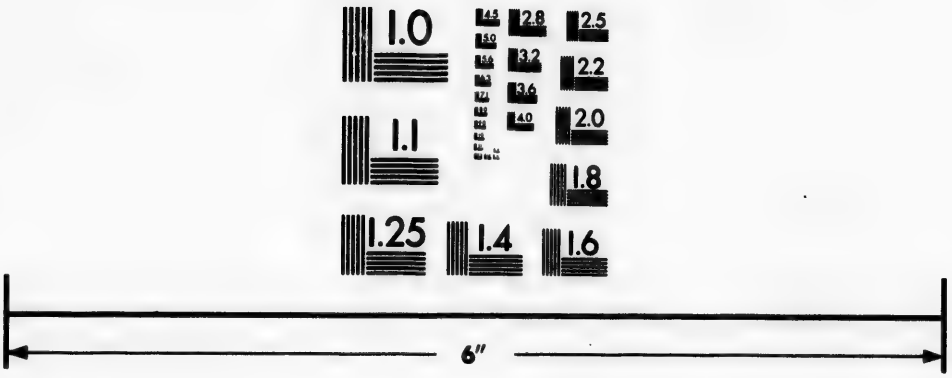

Photographic Sciences Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

gen, er geene mineralen zijn, en kunnen dus ook niet stellig bepalen uit welke deelen dezelve zamengesteld zijn.

Behalven den steen of de rots, waaruit de bergen en kusten bestaan, die somtijds stukken zeer grove kwarts bevatten, vonden wij onder de inboorlingen dingen van eenen, buiten zwarten graniet-steen gemaakt, schoon niet zeer vast of fijn van korrel, eenen groenachtigen wet-steen (*), den gemeenen olie-steen van onze timmerlieden in grover en fijner stukken, en enige zwarte stukken steen, die weinig minder dan de roest-steen zijn. De inboorlingen gebruiken ook het doorschijnend bladerig glimmer of Muscovisch glas, een bruin bladerig of ijzer-houdend glimmer, en zij brengen ons somtijds stukken rots-krijstal, die vrij helder waren. De twee eerste zelfstandigheden worden waarschijnlijk dagt bij deeze plaats gevonden, alzoo zij die in aanmerkelijke menigte hadden; maar het laatste schijnt van eenen grooteren afstand aangebragt te worden, of het

(*) *Wetsteen*, *olie-steen*, *toets-steen* zijn, gelijk bekend is, onbepaalde benaamingen, die enkel op het werktuigelijk gebruik betrekking hebben; zij kunnen egter, uit gebrek aan eene naauwkeuriger omschrijving, niet met mineralogische naamen verwisseld worden.

G. FORSTER.

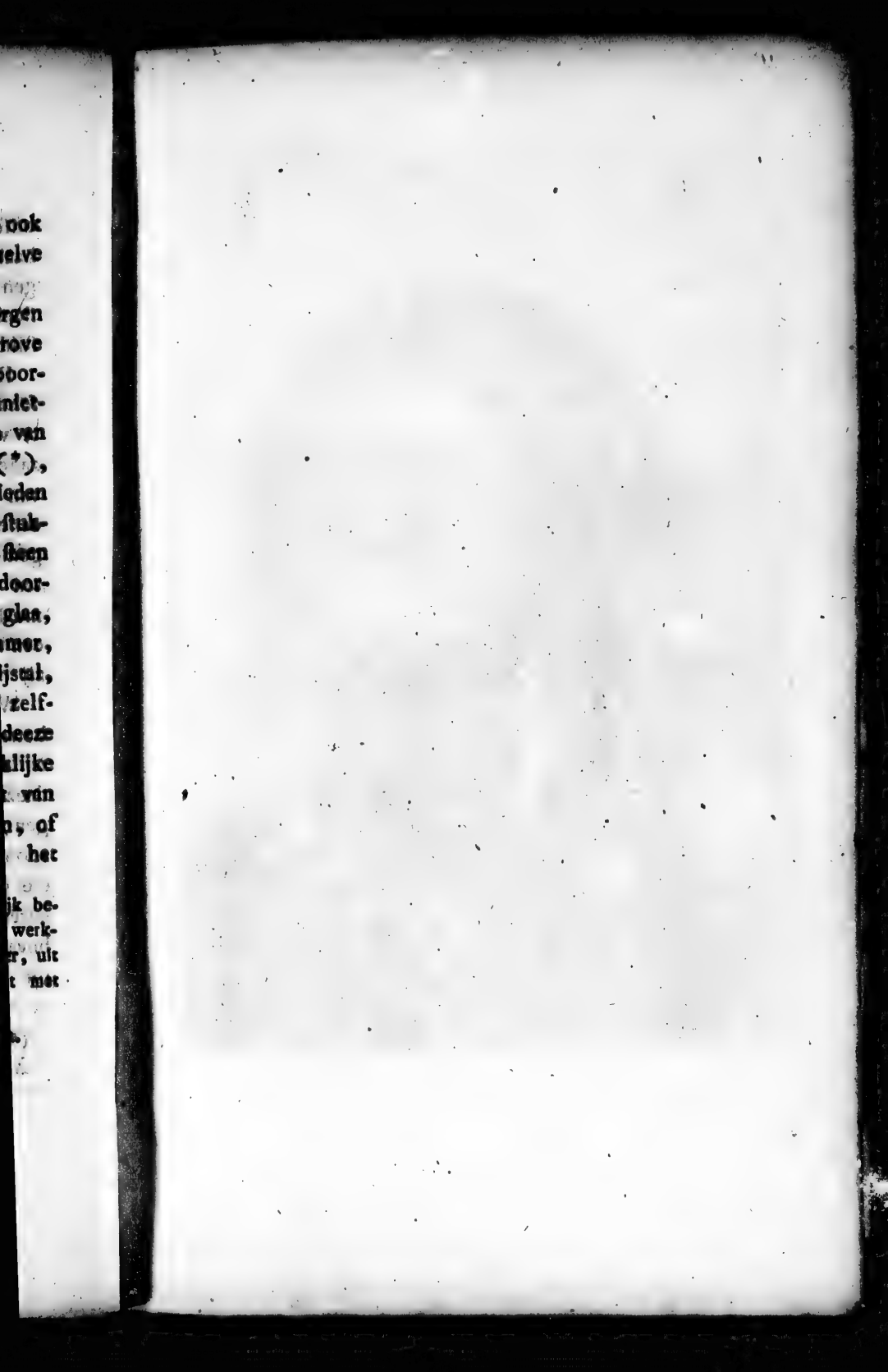

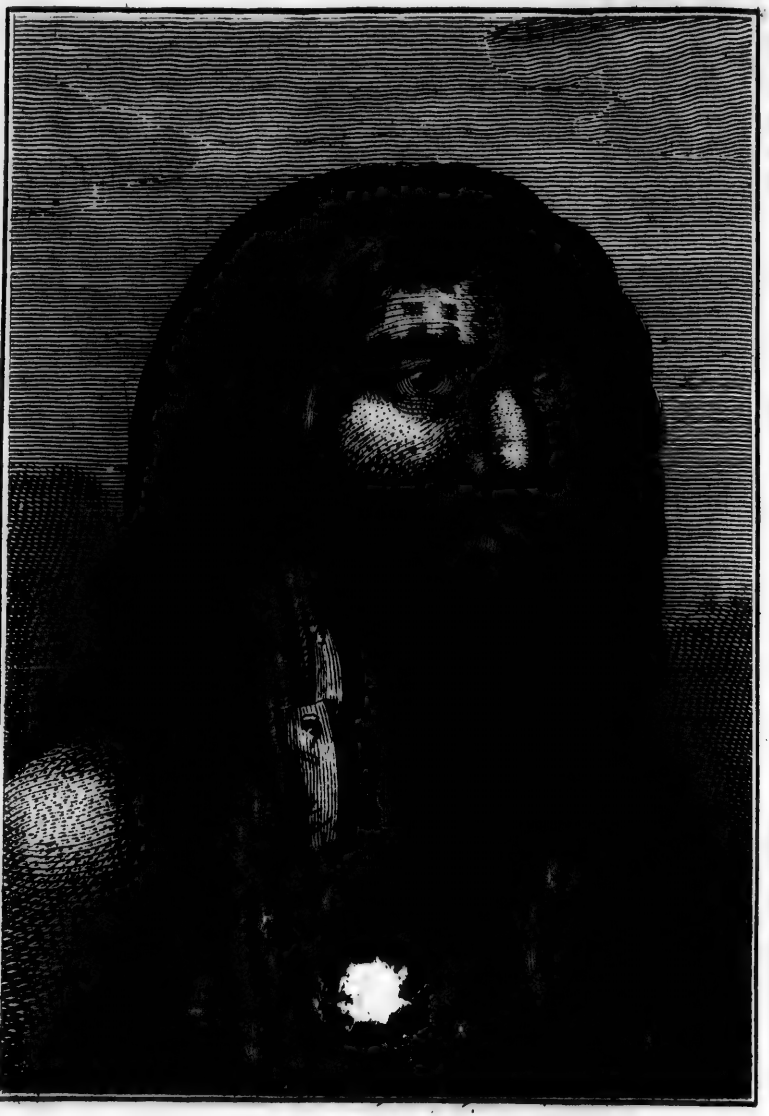

MAN UIT NOOTKA KANAAL.

het is zeer ſchaarsch, want onze bezoekers ſtonden het altijd met weêrzin af. Sommige van de ſtukken waren agthoekig, en ſcheenen door konst tot die gedaante gebragt te zijn.

De perſoonen der inboorlingen zijn over het algemeen beneden de gewoone grootte, maar niet rank naar evenredigheid, zijnde gemeenlijk vrij dik of rond, ſchoon niet ſterk geſpierd. Aan den anderen kant zwelt hun week vleesch bijna nooit tot zwaarlijvigheid, en veele van de oude zijn eer dun of mager. Het aangezigt van de meeste is rond en vol, en ook ſomtijds breed, met hooge uitſteekende wangen; daarenboven is hun aangezigt ook dikwijls zaamengedrukt, of tusſchen de ſlaapen ingevallen; de neus is plat aan zijn grondſtuk, met vrij wijde neusgaten en eene ſtompe punt. Het voorhoofd is lang; de oogen kleine, zwart en eer kwijnende dan ſchitterende; de mond rond, met groote ronde dikke lippen; de tanden vrij gelijk en wel geplaatst, maar niet zeer wit. Zij hebben of in het geheel geen baard, dat bij de meeste het geval was, of eenen kleinen dunnen baard aan de punt van de kin, hetgeen niet koomt van enig natuurlijk gebrek daaraan, maar daarvan daan dat zij dien min of meer uitplukken; want ſommige, en bijzonderlijk de oude mannen, hebben niet alleen groote baarden over de geheele kin, maar zelfs knevels op de bovenlip, en van daar ſchuinsch

nederloopende naar de onderkaak (*). Hunne wenkbraauwen zijn ook dun van hair en alzoo ſmal; maar zij hebben zeer veel hoofd-hair, dat zeer grof en ſterk is, en, zonder eene enkele uitzondering, zwart, regt en ſluik over de ſchouderen nederhangende. Hun hals is kort; de armen en het lijf hebben geene bijzondere tekenen van ſchoonheid en ſierlijkheid van vorm, maar zijn eer lomp, en hunne ledenmaaten zijn, over het geheel, zeer klein, naar evenredigheid van de andere deelen, en krom of ſlegt gevormd, met groote lelijk gevormde voeten en uitſteekende enkels. Dit laatſte gebrek ſchijnt meest te ontſtaan van het veel zitten op hunne hurken of knieën, zoo in hunne vaartuigen als in hunne huizen.

Hunne kleur konden wij niet ſtellig bepaalen, alzoo 'er eene korst van verw en ſlijk op hunne ligchaamen zat, alhoewel, in bijzondere gevallen, als die wel afgeſchrabt waren, hun vel in witheid dat van Europeaanen ſcheen te evenaaren, ſchoon

(*) De uitgeever lascht alhier eene lange aantekening in om te bewijzen dat den Amerikaanen niet, gelijk ſommige onderſteld hebben, natuurlijk de baard ontbreekt. Ik zal hem hierin niet volgen, alzoo het thans, uit de berichten van geloofwaerdige reizigers, genoegzaam bekend is dat de Amerikaanen natuurlijk baarden hebben, maar dat zij in ſommige landen van dat waereldddeel dezelve uitplukken.

VERTAALER.

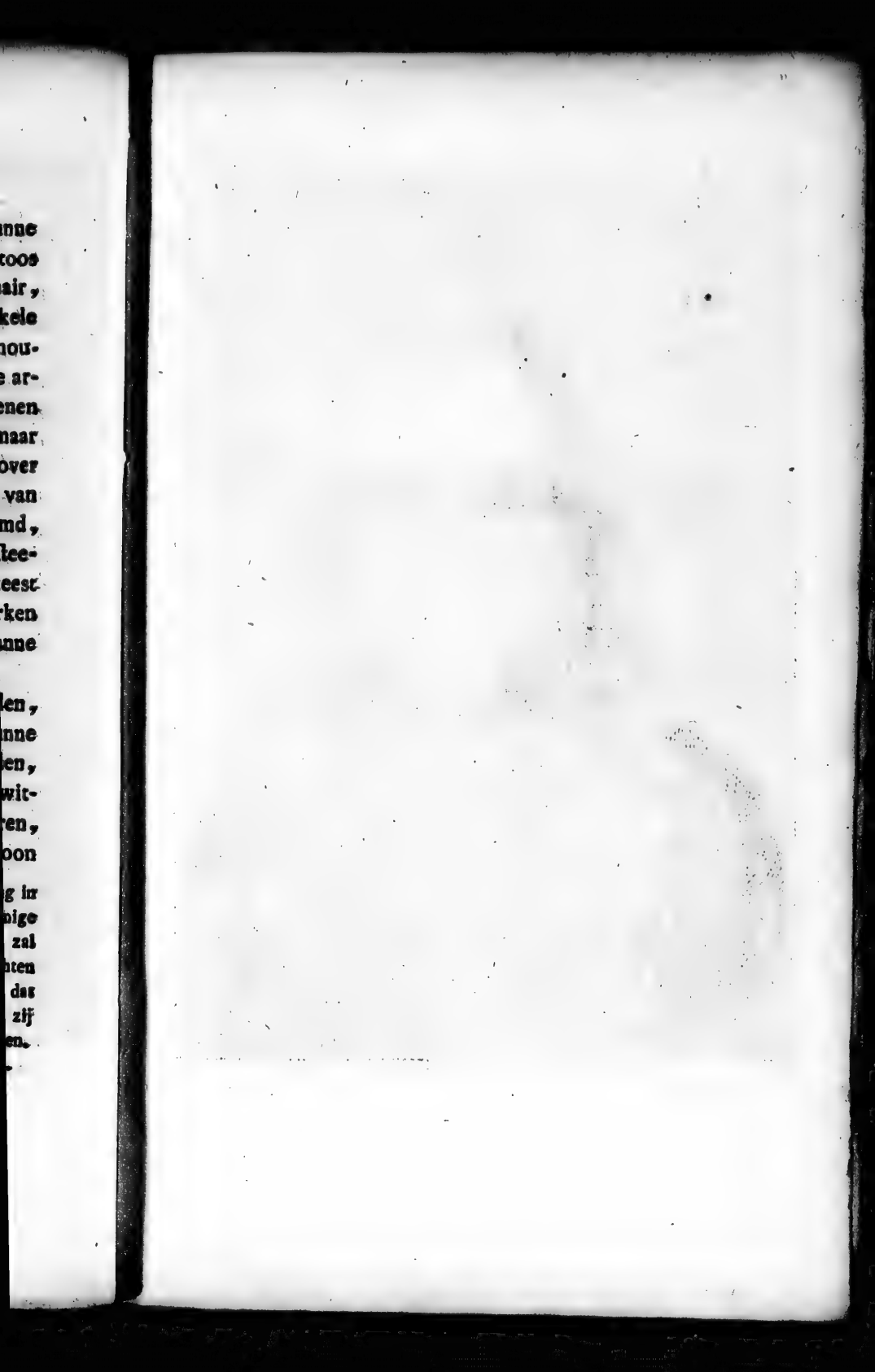

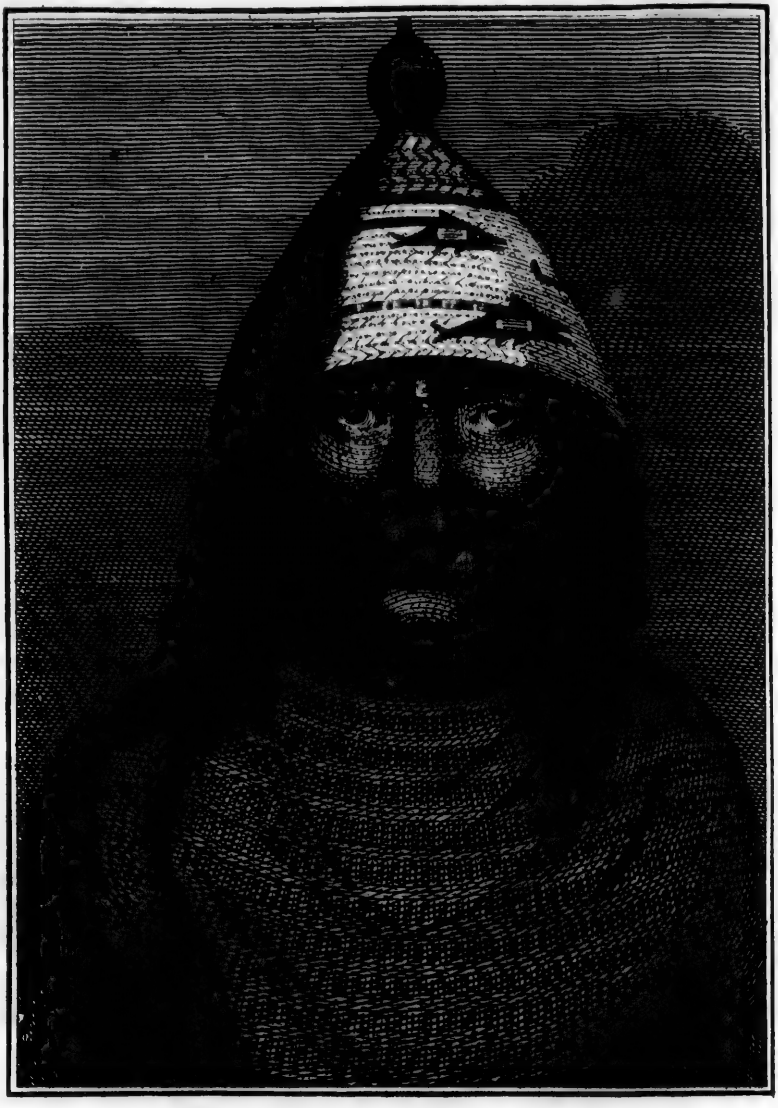

VROUW UIT NOOTKA KANAAL.

ſchoon wat van die bleeke doffe tint, die de zuidlijke volkeren onderſcheidt. Hunne kinderen, welker vel nog niet met verw was beſmet geweest, hadden het zoo blank als wij. Sommige zien 'er in hunne kindsheid niet onaardig uit, als men hen met het volk in het algemeen vergelijkt; maar dit ſchijnt alleen toeteſchrijven aan de levendigheid van dien ouderdom, want, als zij eens tot zekere jaaren gekoomen zijn, is 'er naauwlijks enig onderſcheid. Over het geheel heerscht 'er in de gelaats-trekken van de gantſche natie eene aanmerklijke eenvormigheid, en hun gelaat tekent zig, met zeer weinig verandering, door eene domme koelheid zonder enige uitdrukking.

De vrouwen zijn omtrent van dezelfde grootte, kleur en gedaante als de mannen, van welke men haar niet gemaklijk kan onderſcheiden, alzoo zij geene natuurlijke tederheid bezitten, die haare perſoonen aangenaam zoude kunnen maaken, en wij zagen naauwlijks eene, zelfs onder die, welke in de eerſte jeugd waren, die de minſte aanſpraak had om fraai genaamd te worden.

Hunne gemeene kledij is een linnen kiel of mantel, aan den bovenrand met eene ſmalle ſtrook bont, en aan den onderſten rand met franje of kwasten verſierd. Hij gaat onder den ſlinker arm door, en is over den regter ſchouder gebonden door eene koord van vooren en eene van

agteren, omtrent het midden, waardoor beiden de armen vrij blijven, en hij hangt gelijk, de ſlinker zijde bedekkende, maar de regter zijde open laatende, behalven dat de loſe zoomen 'er over vallen, tenzij de mantel door eenen gordel van grof matwerk of wol om den middel is vastgebonden, gelijk dikwijls geſchiedt. Deeze kiel reikt tot over de knieën, en over deeze draagen zij eenen kleinen mantel van dezelfde ſtoffe, insgelijks van onderen met franje voorzien. Deeze is rond met een gat in het midden om 'er het hoofd door te ſteeken, alsdan rust hij op de ſchouderen, en bedekt de armen, de elleboogen en het lijf tot aan den middel. Hun hoofd is bedekt met eene muts, van gedaante als een geknotte kegel of als eene bloempot, van fijn matwerk gemaakt, welker bol dikwijls met eene ronde of puntige knop, of bondel van lederen kwasten verſierd is, en zij is met eene keelband onder de kin vastgemaakt om niet door den wind afgewaaid te worden.

Behalven deeze kleeding, die beiden de kunnen gemeen is, werpen de mannen dikwijls over hunne andere klederen het vel van een beer, wolf, of zee-otter, met het hair buitenwaarts, binden het, als een mantel, van boven vast, en draagen het dan eens van vooren en dan eens van agteren. In regenachtig weder werpen zij eene grove mat over hunne ſchouderen. Zij heb-

hebben ook wollen klederen, die egter weinig in gebruik zijn. Zij draagen gemeenlijk hun hair los nederhangende, maar sommige binden het, als zij geene muts op hebben, in een bundel op de kruin van het hoofd. Hunne kleding is over het algemeen gemaklijk, en zou zelfs sierlijk zijn, als zij schoon gehouden wierd; dan, alzoo zij hunne lighaamen geduurig besmeeren met eene roode verw, van eene kleiachtige of grove okerachtige zelfstandigheid, met olie gemengd, hechten hunne klederen daardoor eenen garstigen stank aan en eene vetachtige vuilheid, zoo dat zij een lelijk vuil voorkoomen hebben, en, dat nog erger is, hunne hoofden en klederen krielen van ongedierte, dat wij hen, zoo bedorven is hunne smaak in zindelijkheid, bedaard zagen opzoeken en opeeten.

Schoon hunne lighaamen altijd met roode verw bestreken zijn, zijn hunne aangezigten dikwijls, tot sieraad, met eene zwarte ligter roode of witte kleur besmeerd. De laatste doet hen als geesten uitzien en geeft hun een walglijk voorkoomen. Zij strooien ook de bruine ijzer-glimmer op de verw, dat dezelve doet flikkeren. Veele hebben de oor-lellen doorboord met een vrij groot gat, terwijl zij nog twee andere hooger aan den uitwendigen zoom hebben. In deeze gaten hangen zij stukjens been, schuften van vederen op eenen lederen riem vastgehecht, kleine schelpen, bossen

van wollen kwasten, of stukken van dun kopes, welke onze glazen koraalen nimmer konden vervangen. Het middenschot van den neus is bij veele ook doorboord, en zij steeken een stuk zagt touw door het gat; andere draagen 'en kleine dunne stukjens ijzer, geel of rood koper, omtrent van gedaante als een hoef-ijzer in, welke twee punten zoo digt bij elkanderen koomen, dat zij het middenschot van den neus, dat 'er tusschen gestooken wordt, zagtlijk knijpen, waardoor het sieraad over de bovenlip hangt. De ringen van onze koperen knoopen, die zij gretig van ons kogten, wierden tot dit gebruik ingerigt. Zij draagen om hunne handen armringen of bosen van witte glazen koraalen van eene kegelachtige schulpachtige zelfstandigheid gemaakt, bosen van lederen riemen met kwasten, of eene breede, zwarte, blinkende, hoornachtige zelfstandigheid van een stuk. En om hunne enkels draagen zij ook dikwijls lederen riemen, meermalen om dezelve gewonden, of de zenuwen van dieren tot eene aanmerklijke dikte gevlogten.

Dus verre van hunne gewoone kleding en opschik; doch zij hebben andere, die slechts bij buitengewoone gelegenheden schijnen gebruikt te worden, hetzij wanneer zij zig als vreemdelingen voordoen, in plechtige bezoeken, of als zij ten oorlog gaan. Onder de eerste kan men begrij-

pen de vellen van dieren, als van wolven en beeren, op de gewoone wijze aangedaan, maar aan de randen met breede zoomen van bont, of van de wollen ſtof, die zij maaken, konſtig met verſchillende figuuren bewerkt, verſierd. Deeze worden of afzonderlijk, of over hunne andere gewoone klederen gedraagen. Bij zulke gelegenheden is het gemeenſte hoofd-hulzel eene menigte van teen, of half geklopte boom-baſt, die om het hoofd is gewonden, met verſcheiden groote vederen, bijzonderlijk arends-vederen 'er in geſtooken, of geheel met kleine witte vederen bedekt of als gepoederd. Hun aangezigt is dan verſchillend geblanket; het bovenſt gedeelte is van eene andere kleur dan het onderſt, en de ſtreeken vertoonen zig als verſche ſneden, of het is beſmeerd met eene ſoort van vet, met verw gemengd, dat naderhand tot eene groote verſcheidenheid van regelmaatige figuuren gevormd wordt en zig als beeldhouw-werk vertoont. Somtijds verdeelen zij hun hair in kleine bundels, die, van twee duimen tot twee duimen, tot' het eind toe met bind-touw zijn vaſtgebonden; andere binden het van agteren zaamen op onze wijze, en ſteeken 'er takken van de witte cypres in. Dus uitgedoſt hebben zij een wezenlijk wild en afzigtlijk voorkoomen; maar dit wordt nog meer zoo, als zij hunne monſterachtigen opſchik aanneemen. Deeze beſtaat in eene eindelooze

verſcheidenheid van geſneden houten mom-aan-gezigten, die zij voor het aangezigt of het voorhoofd zetten. Sommige gelijken naar menſchen aangezigten, met hair, baarden en wenkbraauwen, andere naar de koppen van vogelen, bijzonderlijk van arenden en quebrantahuesſos, en veele naar de hoofden van land- en zee-dieren, als wolven, herten, bruinvisſchen en andere. Maar deeze figuuren zijn, over het algemeen, grooter dan de natuur, en zij zijn beſchilderd en dikwijls met ſtukjens van de bladerige glimmer beſtrooid, dat hen doet ſchitteren en hunne monſterachtige lelijkheid nog vermeerdert. Zij gaan dit zelfs nog ſomtijds te boven, en maaken op het voorhoofd groote ſtukken geſneden hout vast, naar de voorſteven van eene kano gelijkende, op dezelfde wijze beſchilderd en tot eenen aanmerklijken afſtand vooruitſteekende. Zij zijn zoo verzot op deeze vermommingen, dat ik eenen van hun zijn hoofd in eene tinnen ketel, dien hij van ons bekoomen had, zag ſteeken, tot gebrek aan eene andere ſoort van masket. Of zij deeze belagchelijke vermomming bij de eene of andere bijzondere godsdienſtige plechtigheid, of bij eene vermaaklijkheid gebruiken, dan of zij aangedaan worden om hunne vijanden vervaard te maaken, als zij ten oorlog gaan, of als bedrieglijkheden als zij ter jagt gaan, is onzeeker. Maar men kan 'er uit beſluiten, dat, zoo zi-

DINGEN DOOR DE INWOONEREN VAN NOOTKA-KANAAL VERVAERDIGD.

1. Een Ratel. 2. 3. 4. Houten hoeden.

zigt.. ter zee of te land, in eene domme en bijgeloovige eeuw, toen men aan het beſtaan van veele onnatuurlijke en wonderbaarlijke dingen geloofde, menſchen gezien hadden, op deeze wijze opgeſchikt, zonder hen zoo nabij te hebben kunnen koomen om te zien wat het ware, zij gereedlijk zouden geloofd hebben, en in hunne reisbeſchrijvingen andere zouden hebben willen doen gelooven dat 'er een geſlacht van menſchen beſtond, die half mensch half beest waren, en nog des te meer, als zij, behalven de koppen van dieren op de ſchouders van menſchen, de lighaamen van hunne mensch-monſters met vellen van dieren hadden gedekt gezien (*).

De eenigſte kleeding onder het volk van *Noorka*, die wij gezien hebben dat bijzonder voor den oorlog geſchikt is, is een dikke gevoerde lederen mantel, die, aan zijne grootte, het bereid vel van eenen eland of buffel ſchijnt te zijn. Deezen maaken zij op de gewoone wijze vast, en hij is zoo gemaakt dat hij de borst tot den hals toe kan bedekken, terwijl hij bijna tot de hielen nederhangt. Somtijds is hij konſtig in verſchei-

(*) Deeze aanmerking kan de bewonderaars van HERODOTUS in het bijzonder eene uitneemende verſchooning opleveren voor ſommige van zijne wonderbaarlijke verſellingen van deezen aart.

ſcheiden vakken geverwd, en hij is niet alleen ſterk genoeg om pijlen te wederſtaan, maar zelfs kunnen, gelijk zij ons door tekenen te kennen gaven, de ſpeeren 'er niet door, zoo dat hij als hun malie-kolder of hun volledigſt wapen van verdediging kan beſchouwd worden. Bij dezelfde gelegenheden draagen zij ſomtijds eene ſoort van lederen kolder, met reien van gedroogde herten-klaauwen bezet, in eene horizontaale plaatſing, die aan lederen riemen, met ſchaften van vederen bezet, hangen, welke, als zij zig beweegen, een ſterk ratelend geluid maaken, bijna als dat van veele kleine ſchelletjens. Het ſchijnt egter twijfelachtig of dit gedeelte van hunne kleding ingerigt zij om in den oorlog vrees aan te jaagen, dan of het ſlechts te beſchouwen zij als behoorende tot hunne grillige verſierzelen bij plechtige gelegenheden, want wij zagen eene van hunne muzijkaale vermaaklijkheden, die door eenen man beſtierd wierd, welke in deeze kledij gekleed was, met zijn masker aan, en met zijn ratel ratelende.

Schoon dit volk niet zonder een zeker afgrijzen kan beſchouwd worden, als het in zulke buitenſpoorige kledij gekleed is, heeft het egter, als het die niet aan heeft, en in zijne gewoone kledij en dagelijkſe bezigheden is, geen het minſte voorkoomen van woestheid, en ſchijnt integendeel, gelijk reeds gezegd is, van eenen ſtil-

ſtillen, koelen, en onwerkzaamen aart te zijn, enigermaate ontbloot van den graad van vuur en levendigheid, die hen als maatſchaplijke wezens aangenaam zoude maaken. Zoo zij niet ingetogen zijn, zijn zij egter ook verre van praatachtig te wezen; maar hunne deftigheid is misſchien meer het gevolg van hunnen zoo even beſchreven aart dan van eene overtuiging van de betaamlijkheid daarvan, of de uitwerking van eene bijzondere wijze van opvoeding; want in de grootſte aanvallen van woede ſchijnen zij buiten ſtaat om die genoegzaam uittedrukken, hetzij door kracht van taal of veelbetekenende gebaerden.

Hunne redenvoeringen, welke zij houden als zij in een geſchil of twist gewikkeld zijn, of als zij bij andere gelegenheden hun gevoelen in het openbaar willen uiten, ſchijnen weinig meer dan korte ſpreuken, of liever enkele woorden, ſterk herhaald wordende, en aanhoudend op eenen zelfden toon en even ſterk, alleen met eene enkele gebaerde verzeld, die zij bij elken zin doen, hun geheel lijf een weinig voorwaarts werpende door de knieën te buigen, terwijl hunne armen langs hun lighaam nederhangen.

Schoon 'er, uit het te koop brengen van menſchen-ſchedels en beenderen maar al te veel reden is om te beſluiten dat zij hunne vijanden met onbeſchofte wreedheid behandelen, duidt deeze omſtan-

ſtandigheid eerder eene algemeene overeenſtemming van karakter met dat van bijna alle ſtammen van onbeſchaafde volkeren, in alle eeuwen, en in alle gedeelten van de waereld, aan, dan dat men hun eene bijzondere onmenschlijkheid zoude te verwijten hebben. Wij hadden geene reden om over hunnen aart in dit opzigt ongunſtig te oordeelen. Zij ſchijnen een handelbaar, beleefd en goedaartig volk te zijn; doch, ondanks de heerſchende koelbloedigheid in hun temperament, ſnel in gevoeligheid over hetgeen zij als een hoon opvatten, en, gelijk ander oploopend volk, dien even ras weder vergeetende. Nooit heb ik beſpeurd dat deeze haastige buien verder gongen dan de partijen, die 'er onmiddelijk in betrokken waren; de toekijkers namen geen deel aan het geſchil, hetzij het met iemand van ons of onder henzelven voorviel, en bleeven zoo onverſchillig als of zij 'er niets van geweeten hadden. Ik heb dikwijls eenen van hun zien raazen en ſchelden, zonder dat iemand van zijne landslieden de minſte acht op al zijn tieren floeg, terwijl niemand onzer de oorzaak of het voorwerp van zijne boosheid kon uitvinden. In zulke gevallen toonen zij geene de minſte blijken van vreesachtigheid, maar ſchijnen gereed, wat 'er ook van koome, den hoon te wreeken; zelfs omtrent ons waren zij nimmer in de minſte vrees

voor

voor onze meerderheid; maar toonden zig, als 'er geſchil ontſtond, even gereed om de beledi-ging te wreeken als onder henzelven.

Hunne andere hartstogten, bijzonderlijk hunne nieuwsgierigheid, ſchijnen enigermaate te ſlaapen; want weinige hunner lieten enige begeerte blijken om dingen, die hun geheel onbekend waren, te zien en te onderzoeken, en die men-ſchen, welke waarlijk door die hartstogt aan-gedaan waren, verwonderlijk zouden voorgeko-men zijn. Zij waren altijd te vreden als zij de dingen, die zij kenden en nodig hadden, be-kwamen, en zagen alle andere dingen met groote onverſchilligheid aan; ook ſcheenen onze per-ſoonen, kleding en manieren, zoo verſchillende van de hunne, of zelfs de buitengewoone grootte en het maakzel onzer ſchepen, geene verwonde-ring bij hen optewekken, of zelfs hunne aan-dacht niet naar zig te trekken.

Eene van de redenen hiervan beſtaat misſchien in hunne luiheid, die zeer groot ſchijnt; maar aan den anderen kant zijn zij egter niet geheel onvatbaar voor tedere aandoeningen, als wij daar-over mogen oordeelen uit hunne liefhebberij voor de muziek, die meest van eenen deftigen of ernſtigen, maar waarlijk hartstogtigen trant is. Zij houden zeer naauwkeurig de gelijkheid in hunne zangen, die dikwijls door veele tegelijk gezongen worden, gelijk die, waarop zij ons

in

in hunne kanos onthaalden. Deeze gaan gemeenlijk langzaam en plechtig; maar de muziek is niet zoo bepaald en eenvoudig als onder veele andere ruuwe natieën, want de veranderingen zijn zeer menigvuldig en vol uitdrukking, en de kadans of melodie had iets zeer ſuſſende. Behalven hunne choor-zangen, zongen ook dikwijls enkele perſoonen een ernſtig lied, waarbij zij met hunne hand op de dije de maat ſloegen. Somwijlen egter ſcheen de muziek van haaren heerſchenden plechtigen trant aftegaan, en meermaalen wierd 'er een vrolijker en levendiger lied gezongen, waaronder zelfs iets grappigs gemengd was.

Het eenigst ſpeeltuig (zoo het zoo genoemd mag worden) dat ik bij hen zag, was een ratel, en een klein fluitjen, omtrent een duim lang, waarmede men geene verſchillende toonen kon geeven, alzoo 'er maar een gat in was. Zij gebruiken den ratel als zij zingen; maar bij welke gelegenheid zij het fluitjen gebruiken weet ik niet, tenzij zulks geſchiedde als zij zig als dieren verkleeden, en derzelver gehuil of geſchreeuw tragten natevolgen. Eens zag ik eenen van hun in een wolfs-vel gekleed, met den kop over zijn hoofd getrokken, en dat dier nabootſende door een ſchreeuwend geluid met een van deeze fluitjens, dat hij in zijn' mond hield, te maaken. De ratels zijn meest van gedaante als een vogel ge-

gemaakt, met enige kei-ſteentjens in het lijf, en de ſtaert dient tot handvatſel. Zij hebben egter nog andere, die meer naar den ratel van de kinderen gelijken (*).

In het mangelen met ons verrieden ſommige eenen bedrieglijken aart, en namen onze goederen mede, zonder 'er iets voor te geeven; maar over het algemeen had het tegendeel plaats, en wij hadden overvloedige reden om hunne goede trouw te prijzen. Hunne gretigheid egter om ijzer en koper of ander metaal te bezitten was zoo groot, dat weinige de verzoeking weder-ſtaan konden van het te ſteelen, als 'er zig gelegenheid toe opdeed. De bewooners van de eilanden in de Zuid-zee wilden, gelijk uit menigvuldige voorbeelden in den loop van deeze reis blijkt, liever dan ledig henen te gaan, ſteelen hetgeen hun onder de handen viel, zonder zelfs te letten of het hun van dienst konde zijn dan niet. De nieuwigheid van het voorwerp was bij hen eene genoegzaame beweegreden om te tragten het op eene ſlinkſche wijze in hun be-

(*) Ziet Pl. C. Fig. 1. Op dezelfde plaat ziet men drie van de mom-aangezigten, waarvan even te vooren geſprooken is, van welke Fig. 2 den kop van een' zee-hond, Fig. 3 en 4 den kop van een' vogel verbeelden. Fig. 4 moet een menſchen-gezigt verbeelden. Alle deeze maskers zijn van hout; Fig. 3 en 4 met vederen en Fig. 4 nog daarenboven met groenen talkſteen verſierd.

bezit te krijgen, hetgeen aantoonde dat zij in zulke gevallen eerder bezield wierden door eene oneerlijke neiging, om hetgeen zij nodig hadden, op welke wijze het ook ware, machtig te worden. Voor de bewooners van *Noorka*, die ons onzen eigendom ontstalen, kan ik deeze verschooning niet bijbrengen. Zij waren dieven in den gestrengsten zin van het woord; want zij beschaarden niets van ons dan hetgeen zij wisten dat tot hun bijzonder gebruik kon aangewend worden, en dat, volgens hunne waardeering der dingen, eene wezenlijke waerde had. En het was gelukkig voor ons dat niets in hun oog van waerde was dan alleen onze metaalen. Linnen en diergelijke dingen waren volkoomen veilig voor hunne dieverijen, en wij konden die gerustden geheelen nacht aan land laaten uithangen zonder 'er op te passen. Hetzelfde beginzel, dat onze Nootkasche vrienden aanzettede om ons te besteelen, moest natuurlijk eene diergelijke uitwerking hebben op hun gedrag jegens elkanderen. Wij hadden ook veel reden om te denken dat het steelen onder hen zeer gemeen is, en dat het hoofdzaaklijk de reden is van hunne geschillen, waarvan wij meer dan een voorbeeld zagen.

DER-

AN DE INBOC

DERDE HOOFDSTUK.

Wijze van de huizen te bouwen in Nootka. *Een huis van binnen beſchreven. Huisraad en gereedſchap. Houten beelden. Bezigheden van de mannen. Bezigheden van de vrouwen. Hun voedzel zoo uit het dieren- als plantenrijk. Wijze van het klaar te maaken. Hunne wapenen. Hunne manufactuuren en werktuiglijke konſten. Hunne beeldhouw- en ſchilderkonst. Hunne vaartuigen. Hun jagt- en viſch-tuig. Hun ijzer gereedſchap. Hoe zij aan dat metaal koomen. Aanmerkingen over hunne taal en kleine woorden-lijst. Sterre- en zeevaartkundige waarneemingen in* Nootka Kanaal *gedaan.*

De twee ſteden of dorpen, van welke ik reeds melding gemaakt heb, ſchijnen de eenigſte bewoonde plaatſen aan het Kanaal te zijn. Het getal der bewooneren van beiden kan vrij naauwkeurig berekend worden naar de kanos, die om onze ſchepen waren, daags na onze aankomst. Zij bedroegen omtrent honderd, die, door malkanderen, naar eene maatige berekening, elke vijf perſoonen moeten gevoerd hebben. Doch,

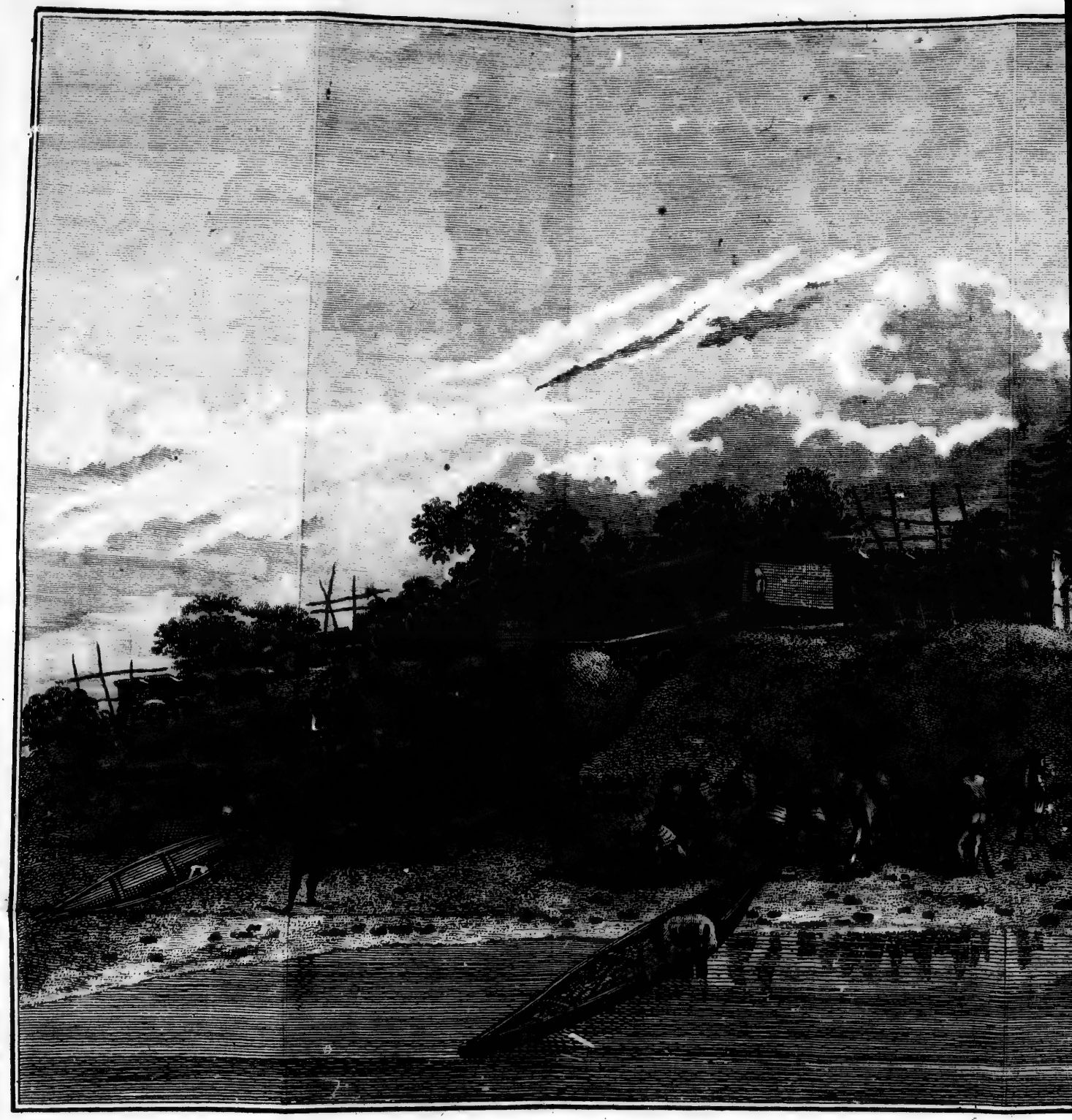

GEZICT VAN DE WOONINGEN VAN DE INBOORLI

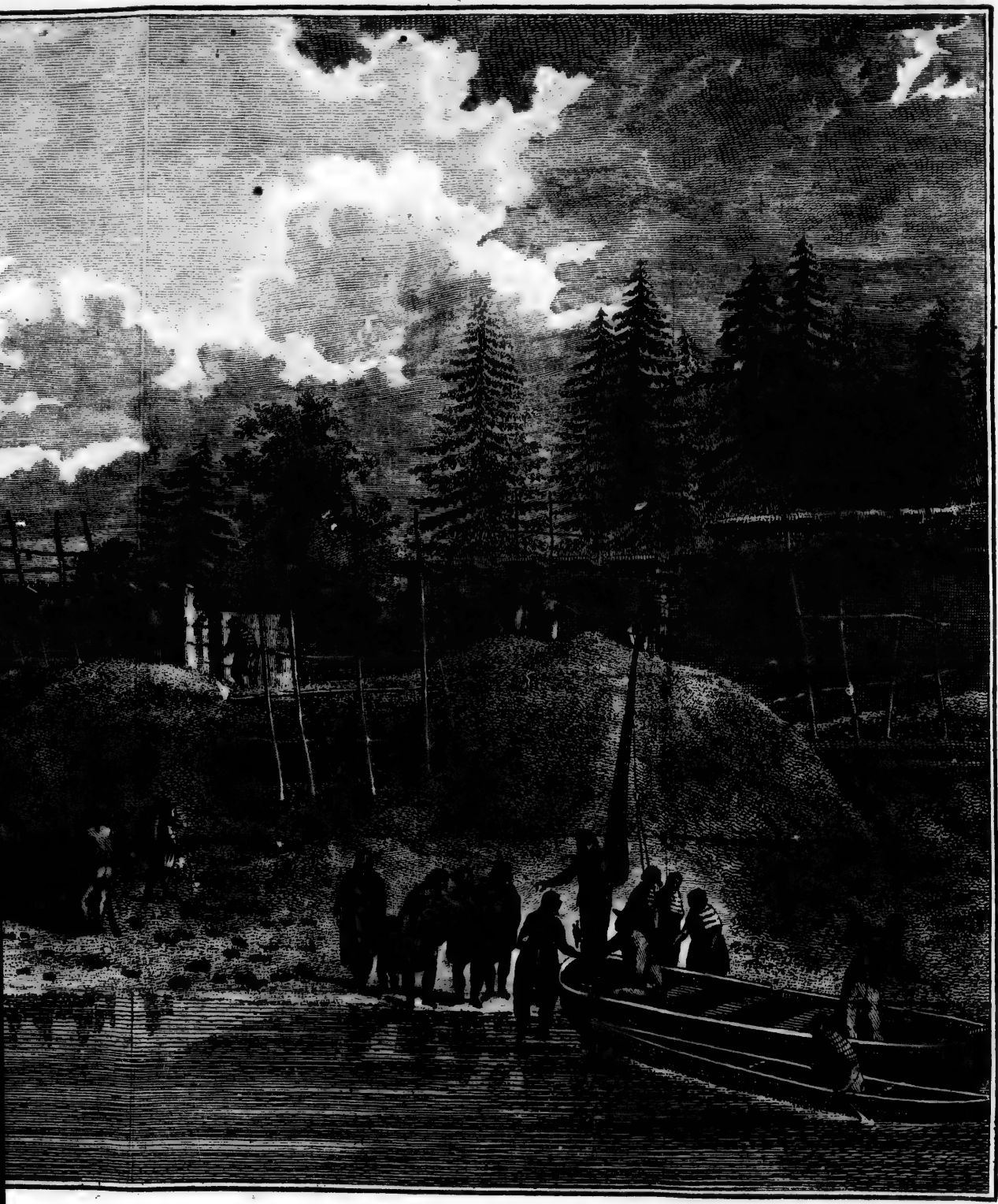

INBOORLINGEN IN NOOTKA KANAAL.

alzoo 'er naauwlijks enige vrouwen, oude mannen, kinderen of jonge lieden bij waren, denk ik dat men het getal der inwooneren van de twee ſteden te laag zoude rekenen, als men die minder ſtelde dan vier maalen het getal van onze bezoekers, dat is in het geheel twee duizend zielen.

Het dorp aan den ingang van het Kanaal ſtaat op het hellen van eenen rijzenden grond, die vrij ſteil van het ſtrand tot den zoom van het bosch oploopt, in welke ruimte het gelegen is.

De huizen ſtaan in drie reien, trapswijze agter de andere oprijzende; de voorſte zijn de grootſte en de andere zijn kleiner, en dan ſtaan 'er aan elk eind nog hier en daar enige huizen verſpreid. Deeze reien zijn op onregelmaatige afſtanden afgebrooken door ſmalle padjens of laantjens, die naar boven loopen, maar die, welke in de ſtreek van de huizen, tusſchen de reien loopen, zijn veel breeder. Schoon 'er in deeze ſchikking enige ſchijn van regelmaatigheid is, is 'er egter geene te zien in de huizen elk op zigzelf; want elke van de verdeelingen, die door de padjens gemaakt worden, kan beſchouwd worden of als een enkel huis of als verſcheiden huizen, alzoo 'er geene regelmaatige of volkoomen afſcheiding of van binnen of van buiten is, waardoor zij

onderſcheiden worden. Zij zijn van zeer lange breede planken gebouwd (*), die de eene op den rand van de andere rusten, hier en daar met teenen van den bast van pijnboomen aan malkanderen gebonden, en zij hebben ſlechts dunne posten, of liever ſtaaken, op groote afſtanden van buiten, waaraan zij ook vastgebonden zijn; maar van binnen zijn enige zwaarer posten, dwarsch geplaatst. De hoogte van deeze woningen aan de zijden en einden is zeven of agt voeten, maar het agterſte gedeelte is wat hooger, waardoor de planken, die het dak uitmaaken, ſchuinsch naar vooren liggen, en zij worden 'er los op gelegd, zoo dat zij verplaatst kunnen worden, hetzij om digt tegens elkanderen gelegd te worden, om den regen te keeren, of, bij fraai weder, van malkanderen af geplaatst te worden, om het licht in te laaten en den rook eenen uitgang te verleenen. Zij zijn egter, over het geheel, ellendige wooningen en met weinig zorg en ſchranderheid gebouwd; want ſchoon de zijde-planken op ſommige plaatſen zeer digt paſſen, zijn zij op andere geheel open, en daar zijn

(*) De wooningen van de inwooners meer naar het noorden op deeze kust, bij welke BEHRINGS volk in het jaar 1741 landde, ſchijnen naar die van *Nootka* te gelijken. MULLER beſchrijft dezelve aldus: *ces cabanes étoient de bois revetu de planches bien unies & même enchantrées en quelques endroits* MULLER *Decouvertes.* p. 255.

zijn geene regelmaatige deuren in; de eenigſte weg om 'er in te koomen is of door een gat, daar de ongelijke lengte van de planken toevallig eene opening heeft gelaaten, of ſomtijds heeft men de planken omtrent twee voeten over elkanderen laaten ſchieten, en daar is dan de ingang. Daar zijn ook gaten of venſters in de zijden van de huizen, om daar door naar buiten te kijken, maar zonder dat men die met enige regelmaatigheid geplaatst of gemaakt heeft, en voor dezelve hangen ſtukken van matten, opdat de regen 'er niet in zoude koomen.

Van binnen kan men dikwijls van het een eind tot het ander van deeze reien gebouwen zien zonder dat het gezigt ſtuit; want ſchoon 'er over het algemeen de eerſte beginzelen, of liever de ſpooren van affchutzels ter wederzijde zijn, tot gerief van verſchillende huisgezinnen, zijn zij egter zoodanig dat zij het gezigt niet onderſcheppen, en beſtaan dikwijls uit niet anders dan uit ſtukken plank, van de zijden tot in het midden van het huis loopende, zoo dat, zoo zij volledig waren, het geheel zoude kunnen vergeleken worden bij eene lange ſtal met eene dubbele rei van ſtallingen en een breeden gang in het midden. Digt aan de wanden in elk van deeze gedeelten is een kleine bank van planken, vijf of zes duimen hooger dan het overige van den grond, en met matten bedekt, waarop het huis-

huisgezin zit en ſlaapt. Deeze banken zijn gemeenlijk zeven of agt voeten lang en vier of vijf voeten breed. In het midden van den vloer tuſſchen dezelve is de haardſtede, daar noch haard, noch ſchoorſteen is. In een huis, dat aan het eind van eene midden-rei ſtaat, en bijna geheel en al van de overige afgezonderd door eene digte en hooge ſchutting, en het regelmaatigſte in aanleg van alle die ik gezien heb, waren vier van deeze banken, op elke van welke een afzonderlijk gezin zig ophield, in een hoek, doch zonder enig afſchutzel van planken, en het middenſte vak van het huis ſcheen aan hun allen gemeen te zijn.

Hun huisraad beſtaat hoofdzaaklijk in een groot aantal kisten en kaſſen van allerleie grootte, die gemeenlijk op elkaêr geſtapeld zijn, digt tegens de wanden aan de einden van het huis, en waarin de klederen, die zij overig hebben, hunne vellen, maskers en andere dingen, waaraan zij waerde hechten, bewaard worden. Sommige van dezelve zijn dubbel, of de eene bedekt de andere als een dekzel, andere hebben een dekzel dat 'er met riemen aan vast gemaakt is, en enige van de allergrootſte hebben een vierkant gat of luik in het bovenſt gedeelte, waardoor de dingen 'er ingeſtooken en uitgehaald worden. Dikwijls zijn zij zwart geverwd, met de tanden van

verſchillende dieren ingelegd, of geſneden met eene ſoort van fries, dieren en vogelen vertoonende, tot ſieraad. Hun ander huis-gereedſchap beſtaat meest uit vierkante of langwerpige emmers of bakken, om water en andere dingen te bewaaren, ronde houten koppen en bakken, en kleine ondiepe houten bakken, omtrent twee voeten lang, waaruit zij eeten, gelijk ook manden van teenen, en zakken van matten en diergelijke. Hun visch-tuig en andere dingen liggen of hangen in verſchillende gedeelten van het huis, doch zonder de minſte orde, zoo dat alles een volkoomen toneel van verwarring is, en de eenigſte plaatſen, daar niets overhoop ligt, zijn de ſlaapbanken, waarop niets ligt dan de matten, die ook zindelijker en fijner zijn dan die zij gemeenlijk in hunne vaartuigen hebben om op te zitten.

De vuiligheid en ſtank is in hunne huizen niet minder dan de verwarring; want, gelijk zij hunne visch binnens huis droogen, kaaken zij die ook aldaar, en het grom en de beenderen en ſtukken, die zij bij hunne maaltijden wegwerpen, benevens nog andere ſoort van vuiligheid, liggen overal op hoopen, en worden, geloof ik, nooit weggedraagen, tot dat die misthoopen zoo groot worden dat zij ongemaklijk worden om 'er over te ſtappen. In één woord, hunne huizen

zijn

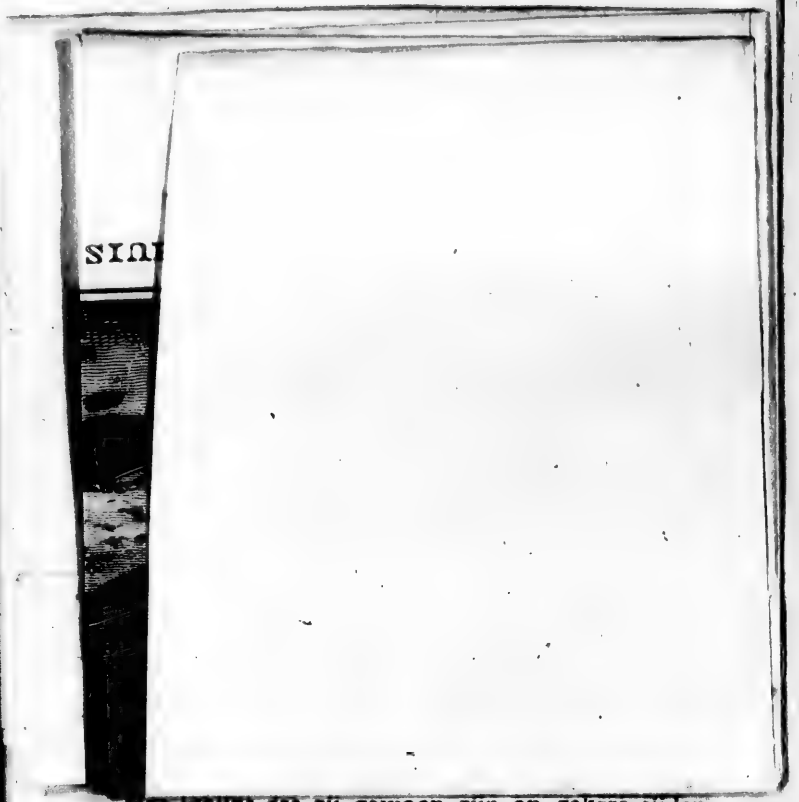

Het ſchijnt dat zij gewoon zijn op zekere tijden voor dezelve te offeren, als wij zulks mogen

GEZIGT VAN EEN HUIS IN N

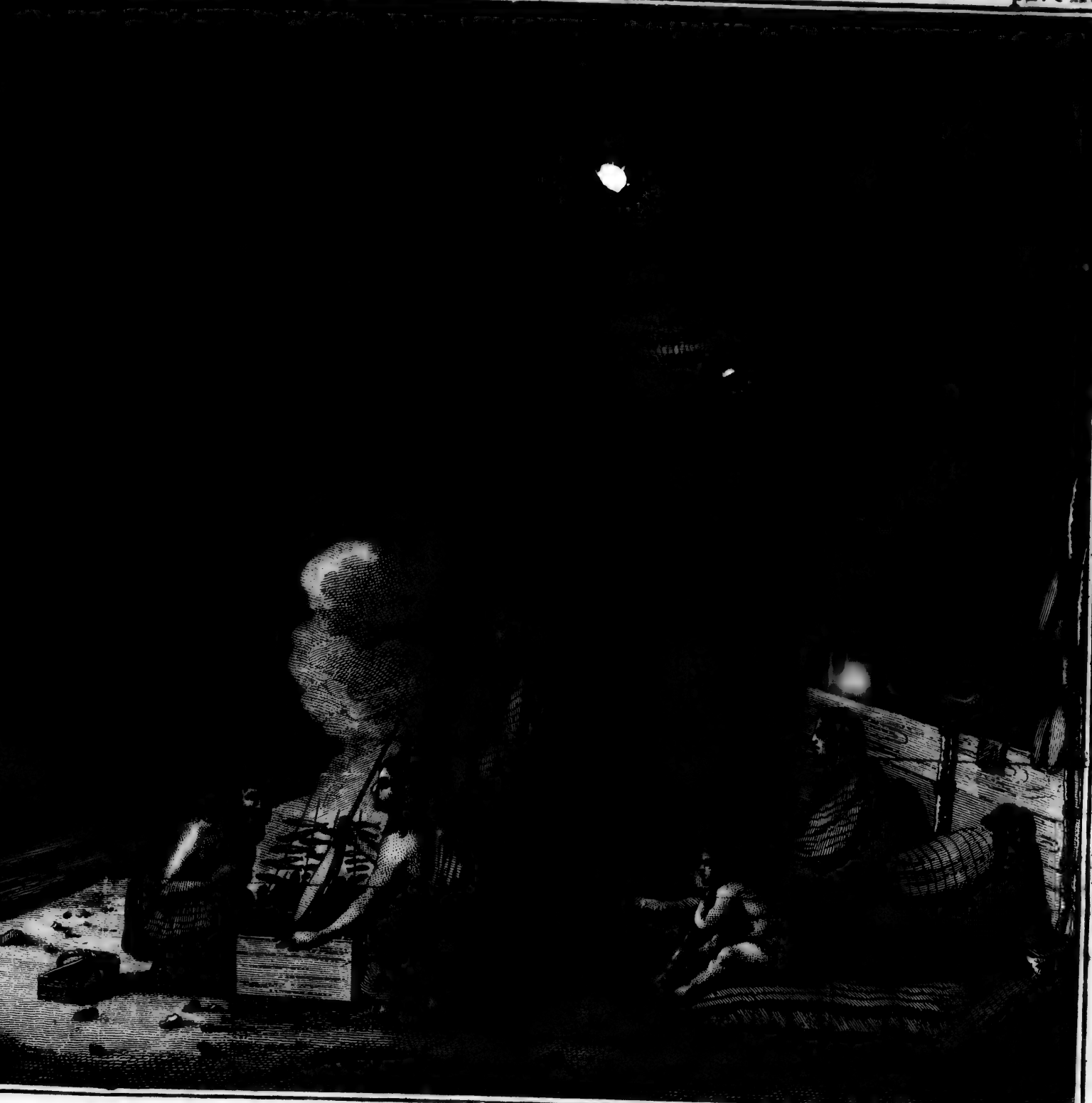

N HUIS IN NOOTKA KANAAL VAN BINNEN.

zijn zoo morsſig als varkens-ſchotten, en alles wat aan of omtrent hen is ſtinkt naar visch, traan en rook.

Maar onder alle de vuiligheden en verwarring, die in de huizen gevonden worden, zijn veele egter nog met beelden verſierd. Deeze zijn niet meer dan de ſtammen van zeer groote boomen, vier of vijf voeten hoog, alleen of bij paaren aan het opper-eind van het vertrek opgezet, met het voorſte gedeelte tot een menschlijk aangezigt geſneden, de armen en handen aan de zijden uitgehakt, en met verſchillende kleuren geverwd, zoo dat zij waarlijk monſterachtige figuuren uitmaaken. De algemeene naam van deeze beelden is *Klumma* en de naamen van twee in het bijzonder, die in een van de huizen regt tegens over elkanderen en drie of vier voeten van malkaêr ſtonden, waren *Natchkoa* en *Matseeta*. De plaat van het Nootkaasch huis van binnen, naar de tekening van den Heer WEBBER geſneden, waarin deeze beelden vertoond worden, zal 'er een beter denkbeeld van geeven dan alle beſchrijvingen. Meestentijds hong voor dezelve eene mat, op de wijze van een gordijn, die de inboorlingen niet altijd weg wilden neemen, en als zij hen ontblooteden, ſcheenen zij 'er op eene zeer geheimzinnige wijze van te ſpreeken. Het ſchijnt dat zij gewoon zijn op zekere tijden voor dezelve te offeren, als wij zulks mogen

opmaaken uit het verzoek dat zij ons deeden om deeze beelden iets te geeven, als zij de matten, die hen bedekten, ter zijde trokken (*). Uit dee-

(*) Het ſchijnt dat de Heer WEBBER verplicht was zijne offerhanden vrij dikwijls te herhaalen voor men hem toeliet zijne tekening van deeze beelden af te werken. Hij gaf 'er het volgend bericht van. „ Na hunne wooningen over het „ algemeen bezigtigd te hebben, zogt ik een binnenhuis, dat „ mij ſtof konde leveren om een volkoomen denkbeeld te „ geeven van de wijze, waarop dit volk leeft. Weldra was „ het gevonden. Terwijl ik bezig was, naderde mij een „ man met een groot mes in de hand, en naar het ſcheen „ verſtoord zijnde toen hij zag dat mijne oogen gevestigd „ waren op twee menſchen-beelden, die aan het een eind „ van het vertrek geplaatst waren, op hout gesneden, van „ eene reuzachtige grootte en op hunne wijze beſchilderd. „ Ik ſloeg egter zoo weinig acht op hem als mogelijk was „ en gong voort met mijn werk: Om mij dit te beletten, „ haalde hij eene mat, en plaatſte die zoodanig, dat zij mij „ verhinderde dezelve te zien. Naardien ik vrij zeeker „ wist dat ik in het vervolg geene gelegenheid zoude heb- „ ben om mijne tekening te voltooien, en het voorwerp „ te belangrijk was om het 'er uit te laaten, bedagt ik dat „ eene kleine ſteek-penning misſchien van eene goede uit- „ werking zoude wezen. Ik bood hem dan een' knoop „ van mijn rok, die, van metaal zijnde, hem, naar mijne „ gedagten, wel zoude te vreden ſtellen. Dit gelukte ook „ aanſtonds; want de mat wierd weggenoomen en men liet „ mij vrijheid om voorttegaan gelijk te vooren; maar „ naauwlijks had ik mij nedergezet en een begin gemaakt „ of hij kwam weder en deed wederom hetzelfde om mij „ te hinderen, en dit herhaalde hij zoo lang tot ik mijne „ knoo-

deeze omſtandigheden moesten wij natuurlijk beſluiten dat het afbeeldingen van hunne Goden waren, of zinnebeelden van het een of ander voorwerp van godsdienst of bijgeloof, en egter hadden wij blijken van de weinige wezenlijke achting, die zij hun toedroegen; want met eene kleine hoeveelheid ijzer of koper zou ik alle de Goden (zoo het Goden waren) van de plaats hebben kunnen koopen. Ik zag 'er geenen, die mij niet wierd aangeboden, en ik kogt ook werklijk twee of drie van de allerkleinſte ſoort.

De hoofd-bezigheid van de mannen ſchijnt de visſcherij te zijn en het dooden van land- of zeedieren, tot onderhoud van hunne huisgezinnen; want wij zagen weinige iets in de huizen verrigten, terwijl de vrouwen bezig waren met het maaken van hunne wollen of linnen klederen en met het gereed maaken van de ſardijnen om die te droogen, die zij ook in teenen manden van het ſtrand naar boven draagen, als de mannen die in hunne kanos aangebragt hebben. De vrouwen worden ook in de kleine kanos afgezonden om mosſelen en andere ſchulp-visſchen te raapen en misſchien nog tot ander werk, want zij beſtuuren de vaartuigen even zoo behendig als de man-

„ knoopen tot een toe kwijt was. Toen hij zag dat hij „ mij volkoomen geplonderd had, ontmoetede ik geenen „ verderen tegenſtand."

mannen, die, met haar in de kanos zijnde, weinig voor haare ſexe inſchikken, en het werk van de roeiſpaan niet voor haar verrigten; zij behandelen haar bij andere gelegenheden ook met geene bijzondere eerbied of tederheid. De jonge lieden ſcheenen de luiſte of ledigſte van deeze gemeente te zijn, want of zij zaten hier en daar bij kleine gezelſchapjens, om zig in de zon te blakeren, of lagen zig tot dat zelfde einde op het ſtrand in het zand te wentelen als een hoop varkens, zonder enig dekzel. Doch deeze verachting van alle ſchaamte was alleen den mannen eigen. De vrouwen waren altoos behoorlijk gekleed; zij gedroegen zig ook met de uiterſte betaamlijkheid, en verdienden met recht allen lof wegens haare ſchaamachtigheid en zedigheid, zoo als haare kunne betaamt, doch nog des te verdienſtlijker in haar, omdat de mannen geen gevoel van ſchaamte ſchijnen te hebben. Het was egter niet mogelijk hunne huislijke levenswijze en hunne bezigheden naauwkeurig waarteneemen in een enkel bezoek van enige weinige uuren, naardien het eerst bezoek gantsch ter loops was, want men kan gemaklijk begrijpen, dat, bij zulk eene gelegenheid, de meeste arbeid van alle de bewooneren van het dorp bij onze aankomst geſtaakt wierd, en zelfs de gewoone wijze van zig in hunne huizen te houden, zoo als die in hunne lediger en gezelliger uuren, als zij aan hunzel-

zelven zijn overgelaaten, plaats heeft, moest afgebrooken worden. Wij waren veel beter in ſtaat een denkbeeld te vormen van hunne neiging, en, enigermaate ook van hunne wijze van leeven, uit de menigvuldige bezoeken, welke zoo veele van hun ons in hunne kanos aan onze ſchepen deeden, in welke zij, naar het ſchijnt, een groot gedeelte van hunnen tijd doorbrengen, ten minſten in het zomer-ſaizoen; want wij merkten op dat zij 'er dikwijls niet alleen in eeten en ſlaapen, maar zij ontkleeden 'er zig zelfs in en liggen 'er zig in te blakeren in de zon, op dezelfde wijze als wij de jonge lieden aan de dorpen hadden zien doen. Hunne grootſte kanos zijn ook ruim genoeg daartoe en volkoomen droog, zoo dat zij, door een vel bedekt zijnde, veel aangenaamer wooningen zijn dan hunne huizen, als het niet regent.

Schoon men, ſtreng geſprooken, kan zeggen dat hun voedzel beſtaat uit alles dat eetbaar is uit het dieren- en planten-rijk, dat zij bekoomen kunnen, is de hoeveelheid van het laatſte zeer klein naar evenredigheid van het eerſte. Hun grootſte ſteun ſchijnt de zee te zijn, als visch, mosſelen en kleiner ſchulp-visſchen, en zeedieren opleverende. Van de eerſte zijn de voornaamſte haringen en ſardijnen, de twee ſoorten van braasſems, van welke hier boven reeds geſprooken is, en kleine kabeljaauw. Maar de

ha-

haringen en ſardijnen worden niet alleen, op hun' tijd, verſch gegeeten, maar zij worden ook tot voorraad opgelegd, gedroogd en gerookt, en in matten opgepakt, tot groote baalen van drie of vier voeten vierkant. Het ſchijnt dat de haring hun ook een grooten voorraad van ander voedzel oplevere, namelijk veel kuit, die zij zeer merkwaerdig weeten toetebereiden. Zij wordt geſtrooid op, of, als het ware, gekleefd aan kleine takken van den Kanadaſchen pijnboom. Zij bereiden haar ook op eene ſoort van lang ſmal zee-gras, dat overvloedig op de klippen onder water groeit. Deeze caviaar, als zij zoo mag genoemd worden, wordt in manden of in zakken van matwerk bewaard en gebruikt na dat zij eerst in het water geweekt is. Zij kan beſchouwd worden als het winter-brood van dit volk, en heeft geene onaangenaame ſmaak. Zij eeten ook de kuit van eenen anderen visch, die, naar de grootte van de korreltjens te oordeelen, zeer groot moet wezen; maar zij heeft eene gerſtige reuk en ſmaak. Het ſchijnt dat zij geene andere visch op deeze wijze bereiden om die langen tijd te bewaaren; want ſchoon zij enige van de braaſems en zee-draaken ſplijten en droogen, die 'er vrij overvloedig zijn, rooken zij die egter niet gelijk de haringen en ſardijnen.

Een ander voedzel, waarop zij zig voor een groot

groot deel verlaaten, zijn de groote moaſelen, van welke groote overvloed in het Kanaal gevonden wordt. Deeze worden in hunne ſchulpen gebraaden, en dan aan lange houten ſpeeten geſtooken, en, naarmaate men die nodig heeft, 'er af genoomen, wordende zonder enige andere toebereiding gegeeten, ſchoon zij die dikwijls in traan doopen. De andere zee-voortbrengzelen, gelijk de kleine ſchulp-viſchen, ſchoon zij ook toebrengen om den algemeenen voorraad te vermeerderen, kunnen geenzints beſchouwd worden als een doorgaand artijkel van voedzel, als zij met de voorige vergeleken worden.

Van de zee-dieren zagen wij den bruinvisch meest in gebruik voor voedzel, welkers ſpek en zwoord zij, zoo wel als het vleesch, in groote ſtukken ſnijden, als de haringen droogen, en zonder enige verdere bereiding eeten. Zij maaken ook eene ſoort van ſop van dit dier, verſch zijnde, op eene zonderlinge wijze; zij leggen ſtukken van hetzelve in eene vierkante houten bak, gieten 'er water op, en werpen 'er heete ſteenen in. Dit herhaalen zij tot zij denken dat het genoeg geſtoofd of gekookt is. Zij werpen 'er de verſche ſteenen in en haalen 'er de andere uit door middel van eenen geſpleten ſtok, die hun tot een tang dient, zijnde de bak tot dat einde altoos bij het vuur geplaatst, gelijk men ziet in de plaat, verbeeldende een binnen-huis

van

van *Nootka*, daar de inwooners verbeeld worden aan dit werk bezig te zijn. Dit is een vrij gemeen geregt bij hen, en het ſchijnt ſterk voedzaam eeten. De traan, die zij van dit en andere zee-dieren bekoomen, wordt door hen ook in groote hoeveelheid gebruikt; zij drinken die alleen met eenen grooten ſchepper of lepel, van hoorn gemaakt, of vermengen die met hunne andere ſpijzen.

Het is te denken dat zij ook van andere zee-dieren leeven, als zee-honden, zee-otters en walviſchen, niet alleen omdat de vellen van de twee eerſte gemeen bij hen zijn, maar ook omdat wij eene groote menigte van allerlei gereedſchap, tot het dooden van deeze dieren gemaakt, bij hen zagen, hetgeen klaar bewijst dat zij 'er jagt op maaken, ſchoon zij die egter niet in alle jaargetijden in groote menigte vangen, dat het geval ſcheen te zijn terwijl wij aldaar lagen, alzoo wij niet veele verſche vellen noch ſtukken vleesch van dezelve zagen.

Men mag misſchien hetzelfde zeggen van de land-dieren, die, ſchoon de inboorlingen ſomtijds van dezelve dooden, thans ſchaarsch ſcheenen te zijn, alzoo wij geen ſtuk vleesch van enig van die dieren zagen, en ſchoon hunne vellen 'er in vrij grooten overvloed zijn, is het waarſchijnlijk dat veele van dezelve door koophandel van andere ſtammen zijn ingekogt. Over

het

het geheel ſchijnt het uit eene menigte omſtandigheden klaar dat dit volk bijna al hun dierlijk voedzel uit de zee haalt, uitgezonderd enige vogelen, van welke de zee-meeuwen, die zij met hunne pijlen ſchieten, de voornaamſte zijn.

Gelijk de Kanadaſche pijnboom-takken en het zee-gras, waarop de visch-kuit geſtrooid wordt, kunnen beſchouwd worden als hun eenigst wintervoedzel uit het planten-rijk, zoo maaken zij, als de lente vordert, ook gebruik van verſcheiden andere, naarmaate derzelver tijd koomt. De gemeenſte van deeze, welke ons onder het oog kwamen, waren twee ſoorten van lelij-wortelen, de eene glad van ſchillen, de andere korrelig op de oppervlakte, *mahkatte* en *koohquoppa* genaamd, die eene zagte zoetachtige ſmaak hebben, ſlijmerig zijn en raauw gegeeten worden. Zij hebben nog eenen anderen wortel in grooten overvloed, die *abeita* genoemd wordt, in ſmaak naar ons zoet hout gelijkende, en nog een varen-wortel, welkers bladeren nog niet ontwikkeld waren. Zij eeten ook raauw eenen anderen kleinen, zoetachtigen, laffen wortel, omtrent van de dikte van *farsaparilla*, maar wij kenden de plant niet, waarvan hij kwam, gelijk ook nog eenen anderen wortel, die zeer groot en gevingerd is, dien wij hen bij het dorp zagen opgraaven en eeten. Het is ook waarſchijnlijk dat zij, naarmaate de zomer nadert, nog veele andere hebben, die wij niet

te zien kwamen; want ſchoon 'er geen ſchijn van bebouwing bij hen te vinden is, is 'er egter veel vlier, kruisbezieën, aalbezieën en ſtruiken, welker vrugten zij in haaren natuurlijken ſtaat kunnen eeten, gelijk wij hen de bladeren van de laatſte zagen nuttigen, en van de lelieën, zoo als zij van de plant geplukt waren. Ik moet egter aanmerken dat zij niets ſcheenen te eeten dat ſcherp, maar alleen dat zagt van ſmaak was; want zij wilden geen look of knoflook eeten, ſchoon zij 'er zeer veel van te koop bragten, toen zij beſpeurden dat wij 'er graag naar waren. Zij ſcheenen geen' ſmaak in onze ſpijzen te hebben, en, als men hun geestrijke dranken aanbood, weigerden zij die als iets onnatuurlijks en onſmaaklijks voor den mond.

Schoon zij ſomtijds kleine zee-dieren in hunnen verſchen ſtaat raauw eeten, zijn zij egter gewoon hun voedzel te braaden of te bakken, want zij zijn geheel onkundig van onze wijze van kooken, tenzij wij hunne wijze van hunne bruinvisch-ſop klaar te maaken daarvoor willen houden; ook zijn hunne vaten, die alle van hout zijn, daar toe geheel onbekwaam.

Hunne wijze van eeten koomt wel overeen met de morsſigheid van hunne huizen en perſoonen, want de bakken en ſchotels, waarin zij hun voedzel doen, ſchijnen nooit gewasſchen te zijn, zedert zij gemaakt zijn, en het morsſig overſchot

van

van een voorig maal wordt ſlechts door een volgend weggevaagd. Zij ſcheuren ook al wat vast of taai is met hunne tanden aan ſtukken; want ſchoon zij van hunne meſſen gebruik maaken om groote ſtukken te ſnijden, hebben zij 'er egter nog niet aan gedagt om deeze op dezelfde wijze tot kleiner ſtukjens of mond-vollen te verdeelen, ſchoon het baarblijklijk gemaklijker en zindelijker is. Maar zij ſchijnen geen denkbeeld van zindelijkheid te hebben; want zij eeten de wortelen, die zij uit den grond graaven, zonder 'er eens de aarde, die 'er aan kleeft, af te doen.

Wij zijn onzeeker of zij gezette tijden voor hunne maaltijden hebben, want wij zagen hen op alle uuren van den dag in hunne kanos eeten; naardien ik egter, toen wij het dorp bezogten, omtrent den middag, verſcheiden ſchotels van het bruin-visch-ſop zag klaar maaken, zou ik denken dat zij op dien tijd een voornaam maal houden.

Hunne wapenen zijn boogen en pijlen, ſlingers, ſpeeren, korte knodſen van been, omtrent als de *patoo patoo* van *Nieuw-Zeeland*, en eene kleine ſtrijd-bijl, niet ongelijk aan den gemeenen Amerikaanſchen *tomahawk* of kop-kloover (*). De

(*) Zie eene beſchrijving en afbeelding van den *tomahawk* der Noord-Amerikaanen in CARVERS *Reize*. Ned. vert. II Deel bladz. 38. Pl. VI.

VERTAALER.

De ſpeer heeft gemeenlijk eene lange punt, van been gemaakt. Sommige van de pijlen hebben ijzeren punten; maar de punten waren meest van been, dat getand was. De bijl is van ſteen, zes of agt duimen lang, aan een eind gepunt, en het ander eind in een houten handvatſel vastgezet. Dit handvatſel gelijkt het hoofd en den hals van een mensch, en de ſteen is in den mond vastgemaakt, zoo dat hij eene ontzagchelijke lange tong verbeeldt. Om de gelijkenis nog ſterker te maaken, is 'er ook menſchen hair aan gezet. Dit wapen noemen zij *taaweesh* of *tsuskeeah*. Zij hebben een ander ſteenen wapen, *ſeeaik* genaamd, negen duimen of een voet lang, met eene vierkante punt.

Uit het aantal van ſteenen en andere wapenen zouden wij bijna moeten beſluiten dat het hunne gewoonte is van digt bij te vegten, en wij hadden maar al te overtuigende bewijzen dat hunne oorlogen menigvuldig en bloedig zijn uit het groot aantal menſchen ſchedels, die zij te koop bragten.

Hunne manufactuuren en werktuiglijke konſten zijn veel uitgeſtrekter en ſchranderer bedagt, hetzij men lette op den aanleg of op de uitvoering, dan men zoude hebben mogen verwagten van de natuurlijke imborst van dat volk, en de weinige vorderingen, welke de beſchaaving in andere opzigten onder hen gemaakt heeft. De linnen en wollen klederen, met welke zij zig bedekken,

moe-

moeten noodwendig hunne eerſte zorg naar zig trekken, en [illegible] de voornaamſte van die, welke onder de manufactuuren kunnen gerekend worden. De eerſte worden gemaakt van den baſt van eenen pijnboom, die tot hennip geklopt wordt. Hij wordt niet geſponnen, maar, als hij behoorlijk toebereid is, wordt hij uitgeſpreid op een ſtok, die dwarsch aan twee andere, welke regtop ſtaan, wordt vastgemaakt. Hij is op zulk eene wijze geſteld dat de werkſter, die bij dit eenvoudig werktuig op haare hurken zit, 'er dwarsch door breidt met dunne gevlogten draaden, een halven duim van malkanderen. Schoon het nu daardoor niet zoo digt of vast is als geweeven doek, maaken de vezelen tusſchen de knoopen het ondoordringbaar genoeg voor de lucht door de tusſchenwijdten te vullen, en dan heeft het nog het voordeel van zagter en buigzaamer te zijn. De wollen klederen, ſchoon waarſchijnlijk op dezelfde wijze gebreid, hebben de grootſte gelijkenis naar geweeven doek. Maar de verſchillende figuuren, die 'er zeer konſtig in gevlogten zijn, doen zien dat zij niet op een getouw gewerkt zijn, alzoo het ten hoogſten onwaarſchijnlijk is dat dit volk zoo behendig zoude zijn van zulk een zaamengeſteld werk onmiddelijk met hunne handen te verrigten. Zij zijn van verſchillende graaden van fijnheid; ſommige gelijken onze groffte dekens, en andere evenaaren bijna onze fijnſte ſoor-

ten, of zijn zelfs zagter en voorzeeker warmer. De wol, waarvan zij gemaakt worden, ſchijnt van verſchillende dieren gekoomen te zijn, als van den vos en den bruinen los, van welke de laatſte verre de fijnſte ſoort is, en die, in haaren natuurlijken ſtaat, weinig verſchilt van de kleur van onze grove wollen, doch naardien het hair, waarmede het dier ook bedekt is, 'er onder is, heeft het, als het gewerkt is, een enigzints verſchillend voorkoomen. De verſieringen of figuuren in deeze ſtoffen, die met groote ſmaak geſchikt zijn, zijn gemeenlijk van eene andere kleur, zijnde of donker bruin of geel geverwd, welke laatſte kleur, als zij nieuw is, in fraaiheid onze beste vloer-kleeden evenaart.

Met hunne ſmaak of tekening in het werken van figuuren op hunne ſtoffen ſtemt ook overeen hunne liefhebberij van alles wat zij van hout maaken met figuuren te beſnijden. Niets is zonder eene ſoort van loofwerk of de afbeelding van het een of ander dier, maar meest ziet men 'er menſchen aangezigten op, die dikwijls op vogelen en de andere monſterachtige figuuren, van welke boven geſprooken is, zijn uitgeſneden, ja zelfs op hunne wapenen van ſteen of been. De algemeene tekening van alle deeze dingen is volkoomen genoegzaam om het voorwerp, dat zij willen verbeelden, aan te duiden; maar het ſnijwerk is niet uitgevoerd met die netheid, welke

een

een bekwaam konſtenaar zelfs aan eene gemeene tekening zoude beſteeden. Dit kan men egter niet zeggen van veele van de menschlijke mom-aangezigten en hoofden, in welke zij zig als bekwaame beeldhouwers vertoonen. Zij bewaaren niet alleen met groote naauwkeurigheid het algemeen beloop van hunne eigen aangezigten, maar bewerken de afzonderlijke deelen met veel naauwkeurigheid in de evenredigheden en netheid in de uitvoering. De ſterke neiging van dit volk voor werken van deezen aart is aanmerklijk in zeer veele bijzonderheden. Kleine geheele menschlijke beeldjens, afbeeldingen van vogelen, viſchen, land- en zee-dieren, modellen van hun huisraad en van hunne kanos, vonden wij onder hen in groote menigte.

Naardien de konſten van navolging naauw met elkanderen vermaagſchapt zijn, is het ook geen wonder dat zij bij hunne bekwaamheid in het werken van figuuren, in hunne ſtoffen en in het ſnijden van hout, ook die voegen van figuuren met kleuren te tekenen. Wij hebben ſomtijds hunne geheele walviſch-vangst op hunne mutſen geſchilderd gezien. Dit, ſchoon het ruuw uitgevoerd is, dient ten minſten om te toonen dat, ſchoon 'er geen ſchijn is dat zij kennis van letteren bezitten, zij egter een denkbeeld hebben van eene konst om daaden op eene langduurende wijze te verbeelden en voor de vergetelheid te bewaaren,

behalven hetgeen door hunne gezangen en overleveringen kan geſchieden. Zij hebben ook andere figuuren op enige andere dingen geſchilderd; doch het is twijfelachtig of dezelve moeten beſchouwd worden als zinnebeelden, die zekere vaste betekenisſen hebben, dan enkel als de voortbrengzelen van hunne verbeelding en grilligheid.

Hunne vaartuigen zijn van een eenvoudig maakzel; maar naar allen ſchijn, wel ingerigt tot alle nuttige einden. Zelfs de grootſte, die twintig of meer menſchen voeren, zijn uit eenen enkelen boom gemaakt. Veele zijn veertig voeten lang, zeven breed en omtrent drie diep. Zij worden van het midden naar de einden ſteeds naauwer, en de agterſteven eindigt plat af, met eenen kleinen knop op den top; maar de voorſteven is uitgerekt, naar vooren en naar boven uitſteekende, tot zij in eene ingeſneden punt of ſteven eindigt, welke aanmerklijk boven de boorden van de kano uitſteekt, die omtrent in eene regte lijn loopen. Zij zijn meestendeels zonder enige verſierzelen; maar op ſommige ziet men een weinig ſnijwerk, en zij zijn verſierd met tanden van zee-honden, die als knopjens op de oppervlakte gezet zijn, gelijk ook de gewoonte op hunne maskers en wapenen is. Enige weinige hebben ook nog een aangezette ſteven in de gedaante van een groot galjoen, die met de afbeelding van een dier be-

beſchilderd is. Van binnen zijn geene banken noch enige andere ſtutten dan verſcheiden ronde ſtokken, weinig dikker dan een rotting, op het midden van de diepte dwarsch geplaatst. Zij zijn zeer ligt en hunne breedte en platheid maakt dat zij vast op het water liggen, zonder uitlegger, waarmede geene van dezelve voorzien zijn, een aanmerklijk onderſcheid tuſchen de vaartuigen van alle de Amerikaanſche natieën en het zuidlijk gedeelte van de Oost-Indieën en de eilanden van de Zuid-zee. Hunne roei-ſpaanen zijn klein en ligt; derzelver gedaante gelijkt enigermaate naar die van een groot blad, van onderen met een' punt, breedst in het midden en trapswijze in den ſteel te niet loopende, zijnde in het geheel omtrent vijf voeten lang. Zij hebben, door een aanhoudend gebruik, groote behendigheid verkregen in het behandelen van deeze roeiſpaanen; want zeilen gebruiken zij in het geheel niet in hunne ſcheepvaart.

Hun jagt- en viſch-gereedſchap, dat ſchrander bedagt en wel gemaakt is, zijn netten, hoeken en lijnen, harpoenen, werp-ſpietſen en een werktuig als een riem van onze ſloepen. Deeze laatſte is omtrent twintig voeten lang, vier of vijf duimen breed en omtrent een halven duim dik. Elke kant is omtrent twee derden van haare lengte (het ander derde is het handvatzel) met ſcherpe tanden van been, omtrent twee duimen lang,

bezet. Haringen en ſardijnen, en alle zulke kleine visſchen, die met ſchoolen zwemmen, worden met dit werktuik aangetast, dat in de ſchool wordt geſtooken, en de visſchen worden of op, of tusſchen de tanden gevangen. Hunne hoeken zijn van been en hout gemaakt en niet zeer konſtig; maar de harpoen, met welke zij de walvisſchen en kleiner zee-dieren harpoenen, toont eenen grooten uitvinding-geest. Zij beſtaat uit een ſtuk been, tot twee weêrhaaken geſneden, waarin het eirond blad van eene groote mosſelſchulp is vastgemaakt, waaraan de punt van het werktuig is. Hieraan zijn omtrent twee of drie vademen touw vastgemaakt. Om deeze harpoen te werpen gebruiken zij een' ſteel van omtrent twaalf of vijftien voeten lang, waaraan de lijn is vastgemaakt, en aan welker een eind de harpoen zit, zoo dat zij zig van de ſteel ſcheidt en dezelve op het water laat drijven als een boei, als het dier met de harpoen wegſchiet.

Van hunne wijze van de land-dieren te vangen of te dooden kunnen wij niets zeggen, tenzij wij onderſtellen willen dat zij de kleine ſoorten met hunne pijlen ſchieten, en de beeren, wolven en vosſen met hunne ſpeeren aanvallen. Zij hebben wel verſcheiden netten, die waarſchijnlijk tot dat einde gebruikt worden (*), alzoo zij die dikwijls over

(*) Men vangt den zee-otter, op *Kamſchatka*, als hij

over hun hoofd wierpen, om ons derzelver gebruik te wijzen, als zij ons dezelve te koop bragten. Zij verſchalken ook ſomtijds de dieren door zig met een vel te bedekken en op handen en voeten te loopen, waarin zij zeer gaauw zijn, gelijk ons bleek uit het ſtaaltjen van hunne bekwaamheid, dat zij ons gaven; dan maaken zij tegelijk een geſchrei of gehinnik, en bij deeze gelegenheden worden de maskers of houten koppen, zoo wel als de wezenlijke gedroogde koppen van de verſchillende dieren opgezet.

Wat de ſtoffen belangt, waarvan zij die verſchillende dingen maaken, moet men aanmerken dat alles wat van touw gemaakt is, of van lederen riemen, of van zenuwen van dieren, of van dezelfde vlasachtige zelfſtandigheid wordt vervaerdigd, waarvan hunne mantels gemaakt zijn. De zenuwen waren dikwijls van zulk eene lengte, dat men denken moet dat zij van geen ander dier wezen konden dan van den walvisch. Hetzelfde kan gezegd worden van de beenderen, van welke zij hun gereedſchap en wapenen maaken, gelijk hunne werktuigen om den boombast te kloppen, de punten van hunne ſpeeren en de weêrhaaken van hunne harpoenen.

Hunne groote behendigheid in het bewerken van

hij aan land is, onder andere ook met netten. Ziet *Ruſſian Discoveries*, p. 13.

van het hout moet enigermaate worden toegeſchreven aan de hulp, die zij ontvangen van ijzer gereedſchap; want voor zoo verre wij weeten, gebruiken zij geen ander; wij zagen ten minſten maar eenen enkelen beitel van been; en ſchoon in het begin hun gereedſchap van verſchillende ſtoffen moet zijn geweest, is het niet onwaarſchijnlijk dat veele van hunne verbeteringen gemaakt zijn zedert zij kennis aan dat metaal gekregen hebben, dat thans in alle hunne houtwerken algemeen gebruikt wordt. De beitel en het mes zijn de eenigſte werktuigen, voor zoo verre wij zagen, die zij van ijzer maaken. De beitel is een lang plat ſtuk, in een houten handvatzel gezet. Een ſteen dient hun tot hamer en een ſtuk visch-huid om te polijsten. Ik heb van deeze beitels gezien, die agt of tien duimen lang waren en drie of vier duimen breed; maar zij waren over het algemeen kleiner. De meſſen zijn van verſchillende grootte, ſommige zijn zeer groot, en de lemmetten krom, omtrent als onze ſnoei-meſſen, maar de ſnede is op den rug of de bolronde zijde. De meeste die wij zagen waren omtrent van de breedte en dikte van eenen ijzeren hoepel, en derzelver zonderlinge gedaante toont dat zij niet van Europiſch maakzel zijn. Waarſchijnlijk zijn het navolgingen van hunne eigen eerſte werktuigen, die tot hetzelfde einde dienden. Zij ſcherpen dat ijzer ge-

gereedſchap op eenen groven wetſteen van lei, en houden het werktuig ook altijd blank.

Daar het ijzer, dat zij *ſeekemaile* noemen (een naam, dien zij ook aan tin en aan alle witte metaalen geeven) bij dit volk bekend was, was het zeer natuurlijk dat wij onze gedagten lieten gaan over de wijze, waarop het tot hen gekoomen ware. Bij onze aankomst in het Kanaal lieten zij aanſtonds eene kennis van den handel, en eene genegenheid tot denzelven blijken; en naderhand wierden wij overtuigd dat zij deeze kennis niet bekoomen hadden door eenen korten omgang met vreemdelingen; maar volgens de wijze, waarop zij 'er mede te werk gongen, ſcheen dezelve bij hen eene vaste gewoonte te zijn, waarop zij geſteld, en waarin zij ook wel ervaren waren. Met wie zij dien handel drijven zal veelligt twijfeling onderworpen zijn; want ſchoon wij onder hen dingen vonden, die ongetwijfeld van Europiſch maakzel, of ten minſten van eene beſchaafde natie afkomſtig waren, gelijk ijzer en koper, blijkt het geenzints dat zij die onmiddelijk van die natieën ontvangen hadden; want wij zagen nooit het minſte blijk dat zij te vooren ſchepen als de onze gezien, noch dat zij met zulk volk koophandel gedreven hadden. Daar zijn veele omſtandigheden, die dit bijna buiten allen twijfel ſtellen. Zij vroegen, bij onze aankomst, zeer ernſtig met tekenen of wij voornee-

neemens waren ons onder hen ter neder te zetten, en of wij als vrienden kwamen? ons tegelijk te verſtaan geevende dat zij het hout en het water vrij, uit vriendſchap, gaven. Dit bewijst niet alleen dat zij de plaats als volſtrekt hunnen eigendom beſchouwden, zonder enige meerderheid te vreezen; maar die vraag zou ook onnatuurlijk geweest zijn, zoo 'er te vooren alhier ſchepen geweest waren, hier handel gedreven, en zig van hout en water voorzien hadden en dan vertrokken waren, want in dat geval zouden zij natuurlijk verwagt hebben dat wij hetzelfde zouden doen. Zij toonden wel geene tekenen van verwondering op het zien van de ſchepen, maar dit kan, gelijk ik reeds aangemerkt heb, toegeſchreven worden aan hunne natuurlijke luië geaartheid en gebrek aan nieuwsgierigheid. Ook ſchrikten zij niet op het afſchieten van een ſnaphaan; maar op eenen dag, wanneer zij ons tragteden te doen begrijpen dat hunne pijlen en ſpeeren de klederen van vellen niet konden doorbooren, ſchoot een van onze Officieren eenen ſnaphaan-kogel door een van dezelve, die zesdubbel gevouwen was, hetgeen hen zoo verbaasde dat het baarblijklijk was dat zij de uitwerking van ſchietgeweer niet kenden. Dit wierd naderhand zeer dikwijls bevestigd als wij bij hunne dorpen en op andere plaatſen onze ſnaphaanen gebruikten om vogelen te ſchieten, het-

hetgeen hen geheel verſtomde, en onze verklaaringen van het gebruik van kruid en lood wierden met de duidlijkſte blijken dat zij 'er te vooren geen denkbeeld van gehad hadden ontvangen.

Voor ik uit Engeland vertrok, was aldaar enig naricht gekoomen van eene reis van Spaanſche ſchepen naar deeze kust in de jaaren 1774 en 1775; maar de voorgaande omſtandigheden bewijzen genoegzaam dat deeze ſchepen niet te *Nootka* geweest waren (*). Behalven dit was het klaar dat het ijzer hier te gemeen, in te veel handen, en deszelfs gebruik bij hen te wel bekend was dan dat zij zoo laat kennis aan hetzelve zouden gekregen hebben, ja zelfs vroeger door enigen toevalligen toevoer van een ſchip. Men kan uit het algemeen gebruik, dat zij van dat metaal maaken, zonder enigen twijfel onderſtellen dat het van eene aanhoudende bron voortkoomt, bij wijze van koophandel, en dat niet zedert eenen zeer korten tijd, want zij zijn

(*) Wij weeten thans dat COOKS giſſing wel gegrond was. Het blijkt uit het dagverhaal van die reis, van welk wij reeds gewag gemaakt hebben, dat de Spanjaards ſlechts op drie [illegible]ſen omgang met de inboorlingen van deeze kust hadden, namelijk op 41° 7′, op 47° 21′ en op 57° 18′ breedte, zoo dat zij op geene twee graaden bij *Nootka* geweest zijn, en het is zeer waarſchijnlijk dat het volk aldaar nooit van de Spaanſche ſchepen gehoord hebbe.

zijn zoo behendig in het gebruiken van hun gereedſchap als de langduurigſte beoefening hen maaken kan. De waarſchijnlijkſte weg dan, langs welken men kan onderſtellen dat zij hun ijzer krijgen, is dat zij het van andere Indiaanſche ſtammen inruilen, die of onmiddelijke gemeenſchap met Europiſche volkplantingen op dat vast land hebben, of dat zij het misſchien door veele tusſchen beiden liggende natieën ontvangen. Hetzelfde kan gezegd worden van het rood en geel koper, dat wij onder hen vonden.

Of deeze dingen langs den weg van de *Hudſons Baai* en *Kanada* van de Indiaanen, die met onze kooplieden handel drijven, en zoo door het land heen van de eene natie tot de andere tot hen koomen, dan of zij op dezelfde wijze uit de noord-westlijke deelen van *Mexico* aangebragt worden, kan misſchien niet gemaklijk bepaald worden; maar het zou ſchijnen dat niet alleen de ruuwe ſtoffen, maar zelfs enige reeds bewerkte waaren herwaarts doordringen. De koperen neus-ſierzelen in het bijzonder zijn zoo net gewerkt, dat ik twijfel of de Indiaanen wel in ſtaat zijn dezelve te maaken. De ſtoffen zijn voorzeeker Europeaanſche, alzoo 'er geene Amerikaanſche natieën gevonden zijn, die de konst verſtonden van geel koper te maaken, ſchoon men gemeenlijk rood koper bij hen vond, dat, door zijne zagtheid, tot alle gedaanten kan gevormd

vormd en ook gepolijst worden. Zoo onze handelaars op de *Hudſons Baai* en *Kanada* in hunnen handel met de inboorlingen zulke waaren niet gebruiken, moeten zij te *Nootka* ingevoerd zijn van den kant van *Mexico*, van waar ongetwijfeld de twee zilveren tafel-lepels, die wij hier [illegible]n, gekoomen waren. Het is egter zeer waarſchijnlijk dat de Spanjaards zulke ijverige kooplieden niet zijn, en zulke uitgeſtrekte gemeenſchap met de ſtammen ten noorden van *Mexico* niet gevormd hebben, dat zij hun van zoo veel ijzer voorzien, dat zij 'er zoo veel van misſen kunnen om 'er dit volk mede te gerieven (*).

Van de ſtaatkundige en godsdienſtige inrigtingen, onder hen ſtand grijpende, kan men niet ver-

(*) Schoon de twee zilveren lepels, te *Nootka* gevonden, allerwaarſchijnlijkst van de Spanjaarden in het Zuiden kwamen, ſchijnt 'er egter genoegzaame grond te zijn om te gelooven dat de regelmaatige toevoer van ijzer van eenen anderen kant koome. Het is opmerklijk dat de Spanjaards in het jaar 1775 te *Puerto de la Trinidad*, op de breedte van 41° 7′, pijlen vonden met koperen of ijzeren punten, die zij vernamen dat uit het Noorden kwamen. De Heer DAINES BARRINGTON zegt in eene aantekening op deeze plaats van het Spaanſche dagverhaal: „ Ik zou denken dat het koper en ijzer, waarvan hier geſprooken „ wordt, eerst moet ingeruild zijn aan onze forten in de „ *Baai van Hudſon*."

verwagten dat wij veel kennis zullen gekregen hebben. Dit konden wij bemerken dat 'er zoo veel als Opperhoofden zijn, die door den naam of tijtel van *Acweek* onderſcheiden worden, en aan welken de andere enigermaate onderhoorig zijn. Doch ik gis dat het gezag van elken deezer groote mannen zig niet verder uitſtrekke dan het gezin, tot hetwelk hij behoort, en dat hem als zijn hoofd erkent. Deeze *Acweeks* waren niet altoos mannen van jaaren, waaruit ik het beſluit trok dat deeze tijtel hun bij erfopvolging aankwame.

Ik beſpeurde niets dat de minſte inzage in hunne godsdienſtige denkbeelden geeven konde, dan de bovengemelde beelden, door hen *Klumma* genaamd. Deeze waren allerwaarſchijnlijkst afgoden; doch, alzoo zij, wanneer zij van dezelve ſpraken, dikwijls het woord *Acweek* noemden, hebben wij misſchien grond om te onderſtellen dat zij beeldtenisſen van enige van hunne voorouderen zijn, die zij als godheden vereeren. Doch dit alles is niet meer dan gisſing; want wij zagen hun geene godsdienſtige hulde bewijzen; wij konden 'er ook geenerhanden naricht van bekoomen, alzoo wij weinig meer van hunne taal geleerd hadden dan genoeg was om de naamen van de dingen te vraagen, zonder in ſtaat te zijn enig geſprek met de inboorlingen te houden,

den, dat ons omtrent hunne inſtellingen of overleveringen enig licht zoude hebben kunnen verſchaffen (*).

Hunne ſpraak is geenzints hard of onaangenaam, dan in zoo verre zij de *k* en *h* met meer kracht gebruiken, of zoo zagt niet uitſpreeken als wij doen, en zij heeft, over het geheel, meer letters, die met de lippen en tanden dan die met de keel uitgeſprooken worden. De enkelvoudige geluiden, die wij hen niet hebben hooren gebruiken, en die wij dus kunnen rekenen dat zeldzaam bij hen zijn, of in hunne taal ontbreeken, zijn die welke verbeeld worden door de letters *b*, *d*, *f*, *g*, *r* en *v*. Maar aan den anderen kant hebben zij een, dat zeer dikwijls voorkoomt en bij ons niet in gebruik is; het wordt op eene bijzondere wijze gevormd door de tong gedeeltelijk met eene groote kracht tegens het verhemelte te klappen, en dat vergeleken kan worden bij eene zeer grove of ſchorre wijze van brouwen. Het is moeijelijk dit geluid door zaamenſtelling van onze letters te verbeelden, als misſchien op deeze of dergelijke wij-

(*) Tot dus verre heb ik de waarneemingen van den Heer ANDERSON met de mijne vermengd. Doch alles wat hunne taal betreft ben ik aan hem verſchuldigd, en de volgende aanmerkingen zijn in zijne eigen woorden vervat.

wijze, *lſzthl.* Deeze is een van hunne gewoonſte uitgangen, ſchoon wij het ſomtijds aan het begin van de woorden vonden. De volgende algemeenſte uitgang beſtaat uit *tl*; en veele woorden eindigen met *z* en *ſs*. Ik zal een ſtaaltjen of twee van elken geeven.

Opulſzthl, de zon.
Onulſzthl, de maan.
Kahſheetl, dood.
Teeſhcheetl, een' ſteen werpen.
Kooomitz, een menſchen ſchedel.
Quahmiſs, kuit van visch.

Zij ſchijnen zoo onbepaald in hunne uitſpraak te werk te gaan, dat ik ſomtijds vier of vijf verſchillende uitgangen van hetzelfde woord heb waargenoomen. Dit is iets dat in het eerst zeer ongemaklijk is voor eenen vreemdeling, en eene groote onvolmaaktheid in hunne taal te kennen geeft.

Omtrent derzelver woordvoeging kunnen wij zeer weinig zeggen, vermits wij naauwlijks in ſtaat waren de verſchillende deelen van de reden te kunnen onderſcheiden. Men kan ſlechts uit hunne wijze van ſpreeken, die zeer langzaam en duidlijk is, opmaaken dat zij weinig voorzetzels en zaamenvoegzels heeft, en, voor zoo verre wij konden ontdekken, heeft zij geen een uitroeping-woord om bewondering of verbaasdheid te kennen te gee-

geeven. Daar de zaamenvoegzels weinige zijn, en dezelve gevolglijk voor onnodig worden gehouden, als daar onder verſtaan wordende, kan men begrijpen dat elk woord bij hen eene veel beduidende betekenis moet hebben, of verſcheiden enkelvoudige denkbeelden moet bevatten, hetgeen ook indedaad ſchijnt plaats te hebben. Doch, om dezelfde reden, zal de taal in andere opzigten gebrekkig zijn, alzoo zij geene woorden heeft om verſchillen uittedrukken, die waarlijk beſtaan, en daarom ook niet woordenrijk genoeg. Dit beſpeurden wij het geval te zijn bij veele gelegenheden, bijzonderlijk met opzigt tot de naamen van dieren. Welke betrekking of verwantſchap zij moge hebben met andere taalen of op dit vast land of op dat van Aſia ben ik niet in ſtaat geweest genoegzaam nategaan, bij gebrek van goede woorden-lijsten om dezelve te vergelijken, behalven die van de Esquimaux en Indiaanen omtrent de *Hudſons Baai*, met geene van welke zij de minſte gelijkenis heeft. Aan den anderen kant zie ik in de weinige Mexicaanſche woorden, die ik heb kunnen bekoomen, de baarblijklijkſte overeenkomst met dezelve, in de zeer menigvuldige uitgangen van de woorden in *l*, *th* of *z*, door de geheele taal (*).

De

(*) Mogen wij, ter bevestiging van de aanmerking van den Heer ANDERSON, niet herinneren, dat *Opulſzthl*, te

De groote woorden-lijst van de Nootkaſche taal, door den Heer ANDERSON verzameld, zal tot eene andere plaats beſpaard worden (*), alzoo derzelver inlaſching alhier ons verhaal te veel zou afbreeken. Thans zal ik ſlechts hunne telwoorden uitkippen tot voldoening van de zoodanige mijner leezeren, die vermaak ſcheppen in die van verſchillende volkeren in onderſcheiden gedeelten van de waereld te vergelijken:

Tſawack,	Een.
Akkla,	Twee.
Katſitſa,	Drie.
Mo of *Moo*,	Vier.
Sochach,	Vijf.
Nofpo,	Zes.
Atslepoo,	Zeven.
Atlaquolthl,	Agt.
Tſawaquulthl,	Negen.
Haeeoo,	Tien.

Zoo ik het volk van *Nootka* eenen naam moest geeven als eene onderſcheiden natie, zou ik het de *Wakashiaanen* noemen, van het woord *wakash*, dat zeer dikwijls in hunnen mond was. Het

Nootka de zon betekenende, en *Vitziputzli*, de naam van eene Mexicaanſche godheid, in de uitſpraak vrij wel met elkanderen overeenkoomen.

(*) Men zal die agter het XIII Deel vinden.

Het ſcheen toejuiching, goedkeuring en vriendſchap uittedrukken, want als zij voldaan of verheugd ſcheenen met iets dat zij zagen of met enig voorval dat gebeurde, riepen zij met eene algemeene ſtem uit *wakash! wakash!* Ik zal afſcheid van hun neemen met nog aantemerken, dat, naardien zij in perſoonen, gewoonten en taal zoo veel van de bewooneren van de Eilanden in de Zuid-zee verſchillen, men ook niet kan onderſtellen dat de voorvaderen van deeze volkeren in eenen zelfden ſtam vereenigd zijn geweest, of naauwe gemeenſchap met elkanderen gehad hebben, toen zij uit hunne oorſpronglijke woonplaatſen verhuisden naar de plaatſen, daar wij nu hunne nakoomlingen vinden.

Mijn bericht van onze verrigtingen in het Kanaal van *Nootka* zou onvolkoomen zijn, als ik 'er de ſterrekundige en zeevaartkundige waarneemingen niet bijvoegde, welke, terwijl onze ſchepen aldaar lagen, door ons gedaan zijn.

Noorder Breedte.

De Breedte van onze ſterrenſchouwplaats naar de zon .	49°	36′	1″ 15‴
Naar de ſterren zuidwaarts .	49	36	8 36
——————— noordwaarts .	49	36	10 30
Het gemiddelde van deeze gemiddelde waarneemingen . .	49	36	6 47

Ooster Lengte.

Naar waarneemingen op de maan.	
Twintig reekſen op den een en twintigſten en drie en twintigſten Maart gedaan . .	233° 26′ 18″ 7‴
Drie en negentig aan de ſterreſchouwplaats gedaan . .	233 18 6 6
Vier en twintig op den eerſten, tweeden en derden Meij gedaan	233 7 16 7
Het gemiddelde van deeze gemiddelde waarneemingen .	233 17 13 27
Doch als wij elke reeks, gedaan voor wij in het Kanaal kwamen, en na wij het verlaaten hadden, naar den tijd-wijzer reduceeren, en dezelve opſommen met die op de plaats gedaan, zal het gemiddelde van de honderd zeven en dertig reekſen zijn . . .	233° 17′ 30″ 5‴
Lengte volgens den tijd-wijzer naar den gang te *Greenwich*	235 46 51 0
Naar den gang te *Ulietea* .	233 59 24 0

Volgens de uitkomſten van de waarneemingen van gelijke hoogten van de zon geduurende de laatſte vijftien dagen, verloor het uurwerk dagelijks op den middelbaaren tijd 7″, en den zestien-

tienden April was het op den middelbaaren tijd 16ᵘ 0ᵐ 58″, 45 ten agteren. Wij vonden eene grooter onregelmaatigheid in deszelfs gang dan ooit te vooren. Wij vonden goed de eerſte vijf dagen niet te rekenen, alzoo de gang geduurende die dagen zoo veel verſchilde van dien geduurende de vijftien volgende, en zelfs in die vijftien dagen verſchilde elke dag meer dan gewoonlijk van den anderen.

Afwijking van het Kompas (oostlijk).

4 April	V. M.	aan de ſterren-ſchouwplaats . .	15°	57′	48½″
	N. M	gemiddelde van vier naalden .	15	41	2
			15	49	25
5 ——	V. M.	aan boord .	19	50	49
17 ——	N. M.	gemiddelde van vier naalden .	19	38	46
			19	44	47½

De afwijking aan boord moet voor de waare gehouden worden, niet alleen omdat zij overeenkwam met die wij op zee waarnamen; maar omdat men bevond dat 'er aan land iets was dat eene aanmerklijke uitwerking op de kompaſſen had, en wel op ſommige plaatſen meer dan op andere. Op eene plaats, op de weſtpunt van

het Kanaal, wierd de naald 11½ ſtreek van haare eigenlijke rigting afgetrokken (*).

Duiking van de Inclinatie-naald.

5 April, aan boord met eene in evenwigt hangende naald,

getekend (†)	noordlijk eind	71°	26′	22½″
ongetekend	en duikende	71	54	22½
		71	40	22½

Dezelfde naald aan de ſchouwplaats;

getekend	noordlijk eind	72	3	45
ongetekend	en duikende	71	56	15
		72	0	0
18 April, getekend	noordlijk eind	71	58	20
ongetekend	en duikende	72	16	10
		72	7	15

5 April met eene andere naald aan de ſchouwplaats,

getekend	noordlijk eind	72	32	30
ongetekend	en duikende	73	6	0
		72	49	15

18

(*) Eene ſtreek (*point*) van het kompas bevat 11° 15′ waarvan twee en dertig de omtrek van het kompas uitmaaken. G. FORSTER.

(†) De Heer COOK heeft waarſchijnlijk twee naalden gehad, waarvan de eene tot onderſcheiding getekend was, en de andere niet. VERTAALER.

18 April dezelfde;

getekend	noordlijk eind	72	55	0
ongetekend	en duikende	73	28	30
		73	11	45

22 April met eene andere naald aan boord;

getekend	noordlijk eind	73	28	38
ongetekend	en duikende	72	53	30
		73	11	4

Waaruit volgt dat de middelbaare duiking met beiden naalden aan land was	72	32	3¾
En aan boord . .	72	25	43¾

Dit is zoo nabij als men verwagten kan, en toont, dat, wat het ook ware dat de kompasſen aandeed, hetzij aan boord of aan land, het geene uitwerking op de inclinatie-naalden had.

Getijen.

Het is op de dagen van nieuwe en volle maan hoog water ten 12" 20'. Het water heeft agt voeten negen duimen loodregte rijzing en daaling, dat verſtaan moet worden van dag-getijen en van die, welke twee of drie dagen na nieuwe en volle maan voorvallen. De nacht-getijen rijzen op dien tijd bijna twee voeten hooger. Dit was zeer duidlijk geduurende het ſpring-getij van de volle maan, dat kort na onze aankomst voorviel,

viel, en het was klaar dat het even eens zoude zijn bij dat van de nieuwe maan, ſchoon wij hier niet lang genoeg vertoefden om 'er de uitwerking volkoomen van te zien.

Enige omſtandigheden, die hieromtrent dagelijks voorvielen, verdienen nog in het bijzonder vermeld te worden. In de bogt daar wij hout en water haalden, was eene groote menigte drijfhout op het ſtrand geworpen, van welke wij een gedeelte moesten wegruimen, om bij het water te koomen. Het gebeurde dikwijls dat groote ſtukken van boomen, die wij over dag buiten bereik van het hoog water van dien tijd hadden geſleept, den volgenden morgen weder drijvende in onzen weg gevonden wierden, en alle onze gooten, om het water afteleiden, uit haare plaatſen geworpen waren, daar zij geduurende de dag-getijen onbeweeglijk gelegen hadden. Wij vonden ook dat hout, dat wij tot brandhout gekloofd, en boven het bereik van het dag-getij geplaatst hadden, in den nacht weggedreven was. Sommige van deeze omſtandigheden gebeurden elken nacht of morgen, drie of vier dagen geduurende het hoogſte van de ſpring-getijen, geduurende welken tijd wij genoodzaakt waren elk morgen-getij de groote ſtukken hout uit onzen weg te ruimen, om water te kunnen haalen.

Ik kan niet zeggen of de vloed in het Kanaal valle uit het N. W., Z. W., of Z. O. Ik geloof niet

niet dat hij uit de laatſte ſtreek koome; maar dit is ſlechts eene giſſing, op de volgende waarneemingen gegrond. De Zuid-Ooster koelten, die wij in het Kanaal hadden, waren zoo verre van den vloed hooger te doen rijzen, dat zij dien eerder nog verminderden, dat waarſchijnlijk niet zou gebeurd zijn, als de vloed en de wind uit dezelfde ſtreek waren gekoomen.

VIERDE HOOFDSTUK.

Een ſtorm. De Reſolutie *krijgt een lek. De gewaande* Straat van Admiraal DE FONTE *voorbijgevaaren zonder 'er onderzoek naar te doen. Voortzetting van de koers langs de kust van Amerika.* Beerings Baai. Kaye Eiland. *Beſchrijving van hetzelve. De ſchepen koomen ten anker. Bezoek van de inboorlingen. Hun gedrag. Hunne begeerte naar glazen koraalen en ijzer. Pooging om* de Ontdekking *te plonderen. Het lek van* de Reſolutie *geſtopt. Men vaart het Kanaal op. Deszelfs uitgeſtrektheid door de Heeren* GORE *en* ROBERTS *onderzogt. Redenen tegens eene opening door hetzelve naar het Noorden. De ſchepen vaaren het Kanaal af en loopen in zee.*

In den avond van den zes en twintigſten, gelijk reeds gezegd is, in zee geloopen zijnde met ſterke voortekenen van eenen aannaderenden ſtorm, hadden deeze tekenen ons niet bedrogen. Naauwlijks waren wij het Kanaal uit of de wind liep in een' oogenblik van het N. O. naar het Z. O. ten O., en groeide aan tot eenen ſterken ſtooker met rukwinden en regen, en eene zoo donkere lucht,

lucht, dat wij niet de lengte van ons ſchip van ons af konden zien. Bevreesd zijnde, volgens de ondervinding, die ik had zedert onze aankomst op deeze kust, dat de wind zuidlijker zoude loopen, dat ons in gevaar zoude gebragt hebben van op een laager wal te vervallen, loefden wij zoo veel mogelijk op, en ſtuurden met alle zeilen, die de ſchepen voeren konde, zuidwestlijk. Gelukkiglijk liep de wind niet meer Zuidwaarts om dan Z. O., zoo dat wij den volgenden morgen met het krieken van den dageraat vrij van de kust waren.

De Ontdekking enigzints agteruit zijnde, legde ik bij, om haar intewagten, en toen ſtevende ik weder voort, N. W. ſtuurende, in welke ſtreek ik onderſtelde dat de kust liggen zoude. De wind was Z. O., woei zeer ſterk, en met rukwinden met dik nevelachtig weder. Des namiddags ten half twee uuren woei het een volſlagen orkaan, zoo dat ik het zeer gevaarlijk achtte langer voor den wind af te loopen, en legde dierhalven met de ſchepen bij, met de ſtevens naar het zuiden, onder de fokke- en bezaansſtag-zeilen. Op deezen tijd kreeg *de Reſolutie* een lek, dat ons in het eerst niet weinig ongerustheid baarde. Het wierd bevonden onder den ſpiegel aan ſtuurboord te zijn, daar wij uit de brood-kamer het water konden hooren en zien in-

inloopen, gelijk wij toen dagten, twee voeten onder water. Maar dit hadden wij gelukkiglijk mis, want wij bevonden naderhand dat het gelijk met de oppervlakte van het water, zoo niet 'er boven, was, als het ſchip regt lag. Het was naauwlijks ontdekt of wij vonden de visch-kamer vol water en de vaten 'er in drijvende; maar dit was grootendeels daaraan toeteſchrijven dat het water niet naar de pompen kon loopen door de kolen, die op den vloer van die kamer lagen; want na dat het water 'er uit geſchept was, dat ons tot middernacht bezig hield, en zijn weg regtſtrecks van het lek naar de pompen gevonden had, bleek het dat wij het met eene enkele pomp lens konden houden, hetwelk ons niet weinig genoegen gaf. In den avond liep de wind Zuidlijk, en deszelfs grootſte woede begon te bedaaren, waarop wij het mars-zeil en twee bram-zeilen met alle de reeven bij haalden en westwaarts ſtuurden; maar ten elf uuren begon het weêr ſterker te waaien, dat ons noodzaakte de bram-zeilen te ſtrijken tot den volgenden morgen ten vijf uuren, wanneer de ſtorm begon te bedaaren, zoo dat wij dezelve wederom konden bij haalen.

Nu begon het weder op te klaaren, en thans verſcheiden mijlen om ons henen kunnende zien, ſtuurde ik meer noordwaarts. Op den middag was onze Breedte, volgens waarneeming, 50° 1', en

en onze lengte 229° 26′ (*). Nu ſtuurde ik N. W. ten N. met eene friſe koelte uit het Z. Z. O. en fraai weder. Maar des avonds ten negen uuren begon het weêr ſterk te waaien, met rukwinden en regen. Met zulk weder en den wind tuſſchen Z. Z. O. en Z. W. hield ik dezelfde koers tot den dertigſten, ten vier uuren in den morgenſtond, wanneer ik N. ten W. ſtuurde, om weder in het gezigt van het land te koomen. Het ſpeet mij indedaad zeer dat ik dit niet eerder hadde kunnen doen, om de baarblijklijke reden dat wij nu voorbij de plaats voeren daar de aardrijkskundigen de gewaande Straat van den admiraal DE FONTE geplaatst hebben (†). Wat mij belangt, ik ſloeg geen geloof aan zulke losſe en onwaarſchijnlijke vertellingen, die haare eigene wederlegging medebrengen; maar ik was egter zeer begeerig om in het gezigt van de Amerikaanſche kust te blijven, om dit ſtuk buiten alle tegenſpraak optehelderen; maar het zou zeer onvoorzigtig van mij geweest zijn het land aantedoen met zulk een ſtormachtig weder, of het voordeel van eenen voordeeligen wind te laaten voor-

(*) Het zal niet nodig zijn hier en in de volgende bladeren van dit deel telkens te herhaalen dat de Breedte overal eene Noordlijke en de Lengte eene Oostlijke is.

(†) Zie DELISLE *cart. Générale des Decouvertes de l'Admiral* DE FONTE *&c. Par.* 1752 en veele andere kaarten.

voorbijgaan, om naar beter te wagten. Wij waren deezen dag op den middag op 53° 22′ Breedte en op 225° 14′ Lengte.

Den volgenden morgen (zijnde den eerſten Meij) nog geen land ziende, ſtuurde ik N. O., met een fris koeltjen uit het Z. Z. O. en Z., van ruk-winden en regen-buien met hagel verzeld. Onze Breedte was op den middag 54° 43′, en onze Lengte 224° 44′. Des avonds ten zeven uuren, op 55° 20′ Breedte zijnde, kreegen wij het land in het gezigt, zig van het N. N. O. naar het O. of O. ten Z. uitſtrekkende op twaalf of veertien mijlen afſtands. Een uur daarna ſtuurde ik N. ten W., en den volgenden morgen ten vier uuren zagen wij de kust van N. ten W. tot in het Z. O., het naaste gedeelte omtrent zes mijlen van ons (*).

Op

(*) Dit moet zeer nabij de plaats op de Amerikaanſche kust zijn daar TSCHERIKOW in het jaar 1741 ankerde; want MULLER plaatst de Breedte van dezelve op 56°. Was deeze Ruſſiſche zee-vaarer zoo gelukkig geweest van wat verder noordwaarts langs de kust te vaaren, zou hij, gelijk wij nu van Kapitein COOK verneemen, baaien en havenen en eilanden gevonden hebben, daar zijn ſchip veilig zoude hebben kunnen liggen en de landing van zijn volk zoude hebben kunnen gedekt worden. Ziet de bijzonderheden van de rampen, die hem hier bejegenden, daar het volk van twee ſloepen, dat hij aan land zond, nooit terug kwam, zijnde waarſchijnlijk door de inboorlingen vermoord, in MULLERS *Ontdekkingen van de Ruſſen.* Fr. uitg. p. 248,

Op deezen tijd lag de noordlijke punt van een inloopend Kanaal, of dat zig ten minſten als zoodanig opdeed, O. ten Z. Het ligt op 56° Breedte, en van daar noordwaarts ſcheen de kust zeer afgebrooken te zijn, alle twee of drie mijlen baaien en havenen vormende, zoo de ſchijn ons niet bedroog. Ten zes uuren, nader bij land koomende, ſtuurde ik N. W. ten N., volgens de ſtrekking van de kust, hebbende eene friſſe koelte uit het Z. O. met enige buijen van hagel, ſneeuw en ſneeuwachtigen regen. Tusſchen elf en twaalf uuren voeren wij voorbij eene groep van eilandjens, onder het vast land liggende, op 56° 48′ Breedte, en op de hoogte, of liever ten noorden van de zuidlijke punt van eene groote baai. Een arm van deeze baai in het noordlijk gedeelte van dezelve, ſcheen noordwaarts in te loopen, agter eenen hoogen ronden berg, die tusſchen denzelven en de zee ligt. Deezen berg noemde ik *den Berg Edgcumbe*, en de landpunt, die van denzelven uitſteekt, *Kaap Edgcumbe*. De laatſte ligt op 57° 3′ Breedte en op 224° 7′ Lengte, en op den middag lag zij N. 20° W., zes mijlen van ons.

Het

p. 248, 254. De Spanjaarden vonden in het jaar 1775 twee goede havenen alhier op de kust, namelijk die welke *Guadalupe* genaamd is op 57° 11 Breedte, en de andere *de los Remedios* genaamd op 57° 18′ Breedte.

Het land is, uitgezonderd op ſommige plaatſen digt aan zee, overal van eene aanmerklijke hoogte en heuvelachtig; maar de berg *Edgcumbe* ſteekt verre boven alle de andere bergen uit. Hij was geheel met ſneeuw bedekt, gelijk alle de andere hooge bergen; maar de laage bergen en de vlakker ſtreeken, langs de zee, waren zonder ſneeuw en met hout bedekt.

Noordwaarts vorderende vonden wij de kust van Kaap *Edgcumbe* zes of zeven mijlen N. en N. O. te ſtrekken en aldaar eene groote baai te vormen. In den mond van die baai liggen enige eilanden, waarom ik haar *de Eilanden-Baai* noemde. Zij ligt op 57° 20′ Breedte (*), en ſcheen zig in verſcheiden armen te verdeelen, van welke een naar het zuiden draaide, en waarſchijnlijk gemeenſchap zal hebben met de baai aan de oost-zijde van Kaap *Edgcumbe*, en het land van die Kaap tot een eiland zal maaken. Des avonds ten agt uuren lag de Kaap Z. O. ½ Z.; de *Eilanden Baai* N. 53° O. en een ander kanaal, voor hetwelk ook enige eilanden liggen N. 52° O. vijf mijlen van ons. Ik bleef N. N. W. ½ W. en N.

(*) Het ſchijnt dat de Spanjaards, in het jaar 1775, in deeze zelfde baai hunne haven gevonden hebben, die zij *de los Remedios* noemen. De Breedte is naauwkeurigljk dezelfde, en in hun dagverhaal wordt gezegd dat zij wordt gedekt door eene lange rei van hooge eilanden. Zie *Miscellanies* van *Daines Barrigton*, p. 503, 504.

N. W. ten W. ſtuuren, gelijk de kust ſtrekte, met eene fraaie koelte uit het N. O. en helder weder.

Den derden, des morgens ten half vijf uur, lag de Berg *Edgcumbe* Z. 54° O.; een breed kanaal N. 50° O. zes mijlen van ons, en de naaste land-punt in het N. W., onder eenen zeer hoogen ſpitſen berg liggende, die den naam van *Mooi Weder Berg* (*Mount Fair Weather*) kreeg, lag N. 32° W. Het kanaal wierd *Kruis-Kanaal* genoemd, omdat de dag, waarop het eerst gezien wierd, in onze almanakken aldus genoemd wordt. Het ſcheen zig in verſcheiden takken te verdeelen, welker breedſte noordwaarts draaide. De zuid-oost-punt van dit kanaal is een hoog voorgebergte, dat den naam van *Kruis-Kaap* kreeg. Het legt op 57° 57′ Breedte en op 223° 21′ Lengte. Op den middag lag het in het Z. O. van ons, en de punt onder den ſpitſen berg, die *Kaap Mooi Weêr* genoemd wierd, N. ten W. ½ W., op den afſtand van dertien mijlen. Onze Breedte was nu 58 17′ en onze Lengte 222° 14′, en wij waren drie of vier mijlen van land. In deeze ligging bevonden wij de afwijking van de kompas-naald van 24° 11′ tot 26° 11′ Oostlijk.

Hier verliet ons de Noord-Oosten wind en wierd opgevolgd door ligte koeltjens uit het N. W., die verſcheiden dagen aanhielden. Ik ſtuurde Z. W. en W. Z. W. tot den volgenden morgen ten agt

uuren, wanneer wij wendden en op het land aan hielden. Op den middag was onze Breedte 58° 22′ en onze Lengte 220° 45′. *Mooi Weder Berg*, de ſpitſe berg boven de Kaap van dien naam, lag Noord 63° O., en de wal onder denzelven twaalf mijlen van ons. Deeze berg, die op 58° 52′ Breedte en op 222° Lengte, en vijf mijlen binnens lands ligt, is de hoogſte van eene keten, of liever van eene rug van gebergte, die aan den noord-wester mond van *Kruis-Kanaal* beginnen en naar het N. W. loopen, evenwijdig met de kust. Dit gebergte was geheel met ſneeuw bedekt, van deszelfs hoogſten top tot de zee-kust, uitgezonderd op enige weinige plaatſen, daar wij boomen konden beſpeuren, die, als het ware, uit de zee opreezen, en die wij daarom onderſtelden dat op laag land groeiden, of op eilanden, welke langs de kust lagen (*). Ten vijf uuren in den agtermiddag, zijnde wij toen op 58° 53′ Breedte en op 220° 52′ Lengte, vertoonde

(*) Volgens MULLER kwam BEERING op de kust van Noord-Amerika op 58° 28′ Breedte, en hij beſchrijft derzelver voorkoomen aldus: *l'Aspect du païs étoit effraiant par ſes hautes montagnes couvertes de neige.* De bergketen of berg-rug, met ſneeuw bedekt, van welke Kapitein COOK alhier op dezelfde breedte melding maakt, koomt naauwkeurigljk overeen met hetgeen door BEERING gezien is. Ziet MULLER *voyage & découvertes des Ruſſes* p. 248—254.

toonde zig de top van eenen hoogen berg boven den horizont in het Noorden, 26° W., en, gelijk wij naderhand bevonden, op veertig mijlen afſtands. Wij zagen denzelven aan voor BEERINGS *Berg Elias*, en hij is ook op onze kaart met dien naam getekent.

Wij zagen deezen dag verſcheiden walviſchen, zee-honden en bruinviſchen, veele meeuwen en verſcheiden troepen van vogelen, die eenen zwarten ring om den kop hadden, den tip van den ſtaert en het bovenſte gedeelte van de vleugelen met eenen zwarten band, en het overige van boven blaauwachtig en van onderen wit. Wij zagen ook eenen bruinachtigen eend met eenen zwarten of donker blaauwen kop en hals op het water drijvende.

Slechts ligte windjens en van tijd tot tijd ſtilte hebbende, vorderden wij langzaam, zoo dat wij ons op den zesden op den middag eerst op de Breedte van 59° 8′ en op de Lengte van 220° 19′ bevonden. De *Mooi Weder Berg* lag Z. 63° O. van ons, en de *Berg Elias* N. 30° W., terwijl het naaste land omtrent agt mijlen van ons af was. In de ſtreek van N. 47° O. van deeze plaats was het voorkoomen van eene baai en een eiland op de hoogte van de zuid-punt van dezelve, dat met hout bedekt was. Hier onderſtel ik dat Commandeur BEERING ten anker heeft gelegen. De Breedte, die 59° 18′ is, koomt vrij wel met

de kaart van zijne reis overeen (*), en de Lengte is 221° O. Agter de baai (die ik met den naam van *Beerings Baai* zal onderſcheiden, ter eere van derzelver ontdekker) of liever ten zuiden van dezelve is de keten bergen, van welke hier boven melding gemaakt is, afgebrooken door eene vlakte van enige weinige mijlen uitgeſtrektheid, agter welke het gezigt onbepaald was, zoo dat 'er of vlak land of water agter ligt. In den agtermiddag, enige uuren ſtilte hebbende, nam ik deeze gelegenheid waar om te peilen, en vond zeventig vademen water op eenen modderachtigen grond. De ſtilte wierd opgevolgd door een ligt koeltjen uit het Noorden, met welk wij Westwaarts ſtuurden, en den volgenden dag op den middag waren wij op 59° 27′ Breedte en op 219° 7′ Lengte. In deeze ligging lag *Mooi Weder Berg* Z. 70° O. De Berg *Elias* N. ¼ W. het westlijkst land in het gezigt N. 52° W., en onze afſtand van het land was vier of vijf mijlen, terwijl de diepte twee en tagtig vademen was over eenen modderachtigen grond. Van deeze plaats konden wij eene baai zien (die het voorkoomen had van rond te zijn) onder het hoog land, met laag boschachtig land ter wederzijde.

Nu

(*) Kapitein COOK bedoelt waarſchijnlijk MULLERS kaart voor zijne historie van de Ruſſiſche ontdekkingen geplaatst.

Nu vonden wij dat de kust zeer veel naar het Westen week, en naauwlijks iets naar het Noorden draaide, en alzoo wij den wind meest uit het Westen hadden, en dezelve zeer zwak was, vorderden wij weinig. Den negenden, op den middag, was onze Breedte 59° 30′ en de Lengte 217°. In deeze ligging was ons naaste land negen mijlen verre, en de Berg *Elias* lag N. 30° O. negentien mijlen van ons. Deeze berg ligt twaalf mijlen in het land op de Breedte van 60° 27′ en op de Lengte van 219°. Hij behoort tot eenen rug van zeer hooge bergen, die als eene verlenging van de voorige mogen gerekend worden, alzoo zij ſlechts door de bovengemelde vlakte van dezelve geſcheiden zijn. Zij ſtrekken zig naar het Westen uit tot de Lengte van 217°, daar zij, ſchoon niet eindigende, veel van hunne hoogte verliezen, en meer afgebrooken en verdeeld worden.

Den tienden, op den middag, was onze Breedte 59° 51′, en onze Lengte 215° 56′, zijnde wij nu niet meer dan drie mijlen van de kust van het vast land, dat zig van O. ¼ N. tot N. W. ¼ W. uitſtrekte, zoo verre het oog reiken kon. Ten Westen van deeze laatſte rigting lag een eiland, dat zig van N. 52° W. tot Z. 85° W. uitſtrekte op den afſtand van zes mijlen van ons. Daar ſchiet eene punt uit van het vast land naar het noord-oostlijk gedeelte van het eiland, liggende

op deezen tijd N. 30° W., vijf of zes mijlen van ons. Deeze punt noemde ik *Sucklings-Kaap* (*). De punt van de kaap is laag, maar binnen dezelve is een vrij hooge berg, die door laag land van het gebergte geſcheiden wordt, zoo dat de kaap op een' afſtand een eiland gelijkt. Aan de noordzijde van *Sucklings-Kaap* is eene baai, die van enige uitgeſtrektheid en voor de meeste winden gedekt ſcheen te zijn. Ik meende mij naar die baai te begeeven om ons lek te ſtoppen, alzoo alle onze poogingen om zulks in zee te doen te vergeefsch waren geweest. Met dit oogmerk ſtuurde ik naar de Kaap; dan alzoo wij ſlechts veranderlijke ligte zugtjens hadden, naderden wij dezelve langzaam. Wij waren egter voor den avond nabij genoeg om enig laag land te zien dat van de Kaap naar het N. W. uitſtak, zoo dat het 't oostlijk gedeelte van de baai voor de Zuiden winden dekte. Wij zagen ook enige kleine eilandjens in de baai en hooge klippen tusſchen de Kaap en het noord-oostlijk eind van het eiland; doch daar ſcheen nog eene opening ter wederzijden van deeze klippen te zijn, en ik bleef den geheelen nacht naar dezelve ſtuuren, hebbende van drie en veertig tot zeven en twintig vademen water over eenen modderigen grond.

Den

(*) Naar eenen verdienstlijken Kapitein in Engelſchen zee-dienst van dien naam. G. FORSTER.

Den volgenden morgen ten vier uuren liep de wind, die meest in het N. O. geweest was, naar het Noorden. Deezen wind tegens ons zijnde, liet ik mijn voorneemen van binnen het eiland, of in de baai te gaan vaaren, alzoo geen van beiden zonder verlies van tijd geſchieden kon. Ik loefde dan op naar het westlijk eind van het eiland. De wind was zwak, en ten tien uuren wierd het ſtil. Niet verre van het eiland zijnde, voer ik 'er met de ſloep naar toe en gong aan wal, met inzigt om te zien wat 'er aan de andere zijde lag; doch bevindende dat het naar de bergen verder was dan ik verwagtte, en de weg ſteil en vol ſtruiken, was ik genoodzaakt van dit voorneemen af te zien. Ik liet aan den voet van een' boom, op eene kleine hoogte, niet verre van het ſtrand, eene flesch met een' papier 'er in, waarop de naamen van de ſchepen en de dag van onze ontdekking geſchreven waren, waar bij ik twee zilveren tweeſtuivers ſtukken van zijner Majeſteit muntſlag van het jaar 1772 voegde. Deeze met vele andere waren mij ter hand geſteld door den Wel Eerwaerden Heer KAYE, toen Onder-Almoezenier en Kapelaan van zijne Majeſteit, en nu Deken van Lincoln, en, als een blijk van mijne achting voor dien Heer, noemde ik het eiland naar zijnen naam *Kayes-Eiland*. Het is elf of twaalf mijlen lang, en loopt in de ſtreek van N. O. en Z. W.;

maar

maar deszelfs breedte is nergens boven eene of anderhalve mijl. De zuid-westlijke punt, die op 59° 49′ Breedte en 216° 58′ Lengte ligt, is zeer aanmerklijk, zijnde eene kaale rots, die hoog verheven is boven het land daar agter. Daar is ook eene hooge klip regt over dezelve liggende, die, in enige oogpunten gezien, zig als een vervallen kasteel vertoont. Naar de zee eindigt het eiland in eene ſoort van naakte ſchuinſche kliften, met een ſtrand, dat van het water tot derzelver voeten maar enige ſchreden breed is, van groote kei-ſteentjens, op ſommige plaatſen vermengd met een bruinachtig kleiachtig zand, dat de zee ſchijnt nedertezetten, als zij 'er op rolt, en dat door de riviertjens of afvallende ſtroomen van de hoogten is afgeſpoeld. De kliften beſtaan uit eenen blaauwachtigen ſteen of rots, in eenen zagten of brokkeligen ſtaat, behalven op enige weinige plaatſen. Daar zijn ſommige plaatſen op het ſtrand, die afgebrooken zijn door kleine valleien of holten, uit elke van welke een riviertjen of ſtroom met eene aanmerklijke drift nederſtort, ſchoon men onderſtellen mag dat zij alleen worden aangevuld door de ſneeuw, en niet langer duuren dan tot deeze geheel geſmolten is. Deeze valleiën ſtaan vol pijnboomen, die tot digt aan den ingang van dezelve groeijen, maar ſlechts tot halver weg naar het hooger of middenſt gedeelte van het eiland. Het met hout bewaſſen

ge-

gedeelte begint ook overal onmiddelijk boven de kliften en loopt voort tot dezelfde hoogte als het voorig, zoo dat het eiland, als het ware, met eenen breeden gordel van hout, op deszelfs zijde, tusſchen den top van het kliftachtig ſtrand en de hoogere gedeelten in het middenpunt bedekt is. De boomen zijn egter geenzints van eene ongemeene hoogte; weinige zijn zoo dik, dat men dezelve niet met de armen zoude kunnen omvatten, en omtrent veertig of vijftig voeten hoog, zoo dat zij in den ſcheepsbouw alleenlijk zouden kunnen dienen voor bram-ſtengen en andere kleine ſtukken. Het zou moeijelijk te zeggen zijn van welke grootte de boomen zijn, die op het nabuurig vast land groeijen; maar wij merkten op dat 'er onder het drijfhout op het ſtrand geene lagen die grooter waren dan die wij zagen ſtaan groeijen. De pijnboomen ſcheenen alle van eene zelfde ſoort te zijn, en daar was noch Kanadaſche pijnboom noch cypreſſenboom te zien; maar daar waren enige, die elzen ſcheenen; zij waren klein, en hadden hunne bladeren nog niet uitgeſchoten. Op de randen van de kliften, en hier en daar op de ſchuinſten, was de oppervlakte van den grond met eene ſoort van zooden, omtrent een halven voet dik, bedekt, die uit het gemeen mos ſcheen te beſtaan, en de top of het bovenſt gedeelte van het eiland had bijna hetzelfde voorkoomen in kleur, doch dat het bedekte ſcheen dikker te zijn.

Ik

Ik vond onder de boomen enige aalbezieën en haagdoorn-ſtruiken, een klein geel viooltjen, en de bladeren van enige andere planten, die nog niet in bloei waren, eene in het bijzonder, welke de Heer ANDERSON voor de *heracleum* van LINNEUS aanzag, het zoete kruid, welk STELLER, die BEERING verzelde, meende dat de Amerikaanen alhier tot voedzel bereiden op dezelfde wijze als de inboorlingen van *Kamſchatka* (*).

Wij zagen in de bosſchen een' kraai vliegen, twee of drie van de arenden met witte koppen, van welke in de beſchrijving van *Nootka* gewag is gemaakt, en eene andere ſoort, al zoo groot, die ook van dezelfde kleur ſcheen, of zwarter, en ſlechts eene witte borst had. Deeze ſoort is in de Verzameling van LEVER, en is door den Heer LATHAM beſchreven in zijne *ſynopſis of Birds* vol. I. pag. 33. N. 72. onder den naam van den *witbuikigen arend* (†). In onze overvaart van het ſchip naar land zagen wij veele vogelen op het water zitten, of in troepen of bij paaren vliegen, van welke de voornaamſte enige quebrantahuesſos waren, duikers, eenden of groote onweêrsvogelen, meeuwen en water-raaven. De duikers waren van tweeërleie ſoorten, de eene zeer groot, zwart

(*) Zie MULLER p. 256.

(†) *Falco leucogaster* LINN. N. 43.

VERTAALER.

zwart van kleur, met eenen witte borst en buik, de ander kleiner en met een langer en puntiger snavel, die de gemeene pappegaai-duiker of zeehen scheen te zijn. De eenden waren ook van tweeërleie soorten, de eene bruinachtig met eenen zwarten of donker bruinen kop en hals, misschien de steen-eend door STELLER beschreven. De andere vliegen in grooter troepen, maar zijn kleiner en van eene vuil zwarte kleur. De meeuwen waren van de gemeene soort, en van die welke bij troepen vliegen. De water-raaven waren groot en zwart van kleur, met eene witte vlek agter de vleugelen als zij vloogen; maar het was waarschijnlijk slechts de groote water-raaf. Men zag ook eenen enkelen vogel vliegen, naar allen schijn van het meeuwen geslacht, sneeuw-wit van kleur met zwart langs een gedeelte van de boven-zijde van de vleugelen. Alle deeze waarneemingen ben ik aan den Heer ANDERSON verschuldigd. Op de plaats daar wij landden kwam een vos op den rand van het bosch en zag ons met weinig schrik aan, op zijn gemak voort wandelende, zonder enigen schijn van vrees. Hij was van eene roodachtige geele kleur, gelijk sommige van de vellen, die wij te *Nootka* gekogt hadden, maar niet groot. Wij zagen ook twee of drie kleine zee-honden bij het strand, maar geene andere viervoetige dieren of vogelen, noch geene

de

de minſte tekenen dat 'er ooit inwooneren op het eiland geweest waren.

Ten half drie uuren na den middag keerde ik naar boord terug, en ſtuurde met eene Oostlijke labber koelte naar de zuid-westlijke punt van het eiland, die wij ten agt uuren om gevaaren waren, en toen hielden wij het naar het westlijkst land, dat in het gezigt was, dat op deezen tijd N. W. ½ N. van ons lag. Aan de noord-west zijde van het noord-oostlijk eind van *Kayes-Eiland* ligt nog een ander eiland, dat zig omtrent drie mijlen Z. O. en N. W. uitſtrekt tot binnen denzelfden afſtand van het noord-westlijk eind van de bovengenoemde baai, die door den naam van *Controlleurs-Baai* onderſcheiden is.

Den volgenden morgen ten vier uuren was *Kayes-Eiland* nog in het gezigt, liggende O. ½ Z. Op deezen tijd waren wij omtrent vier of vijf mijlen van het vast land, en het westlijkst gedeelte dat in het gezigt was lag N. W. ½ N. Wij hadden nu eenen friſsen ſtooker uit het O. Z. O., en naarmaate wij naar het N. W. vorderden, deed zig meer en meer westlijk land op, en ten laatſten ten Zuiden van het Westen, zoo dat op den middag, toen de Breedte 60° 11′ en de Lengte 213° 28′ was, het naaste land Z. W. ten W. ½ W. van ons lag. Te zelfden tijd lag de oostlijke punt van een breed kanaal W. N. W. drie mijlen van ons.

Van

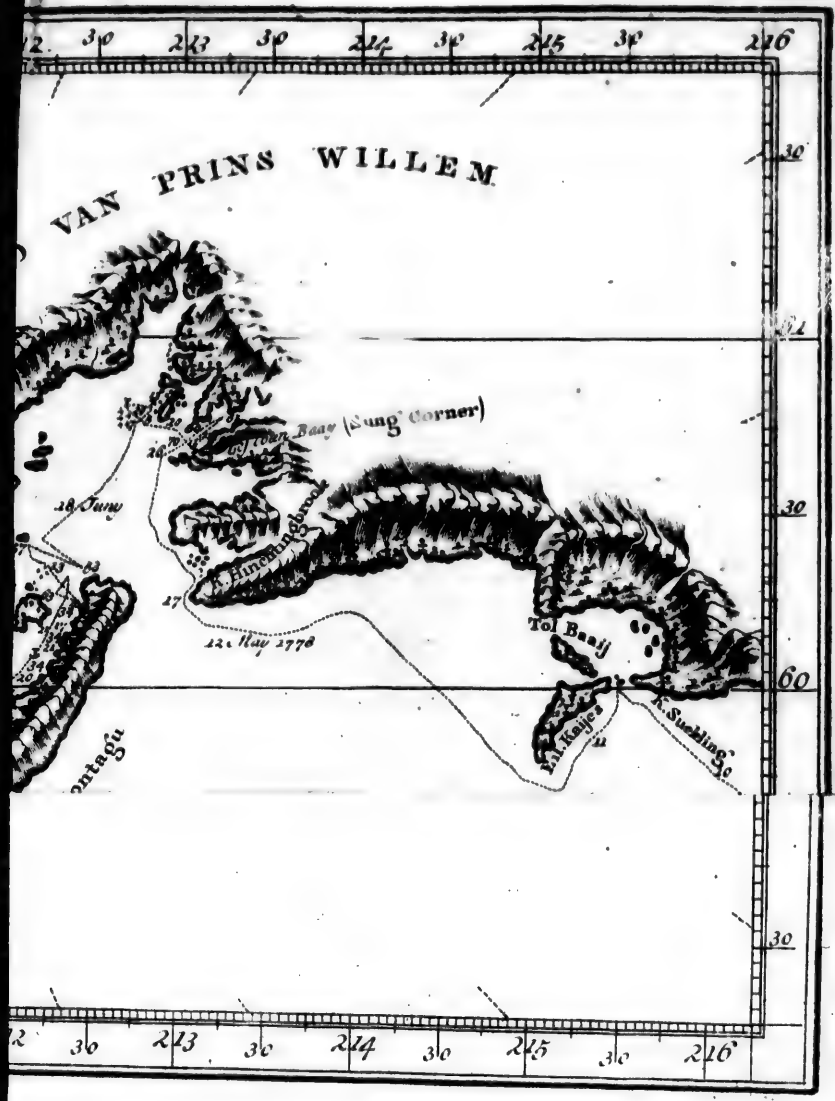
VAN PRINS WILLEM
Hinsang Groot
Tol Baaij
K. Suebling
30
60

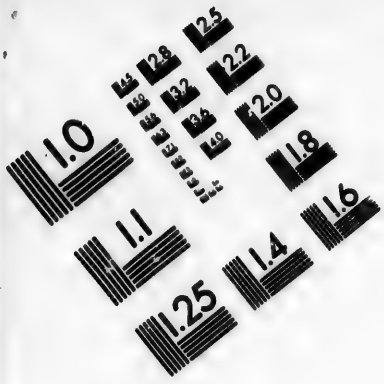

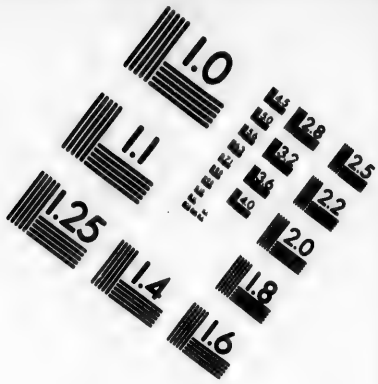

IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)

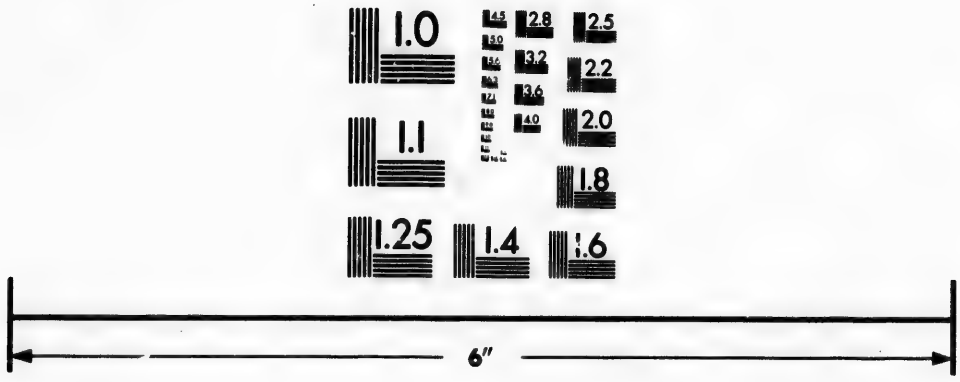

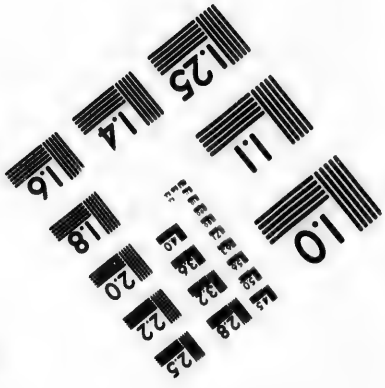

Photographic Sciences Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

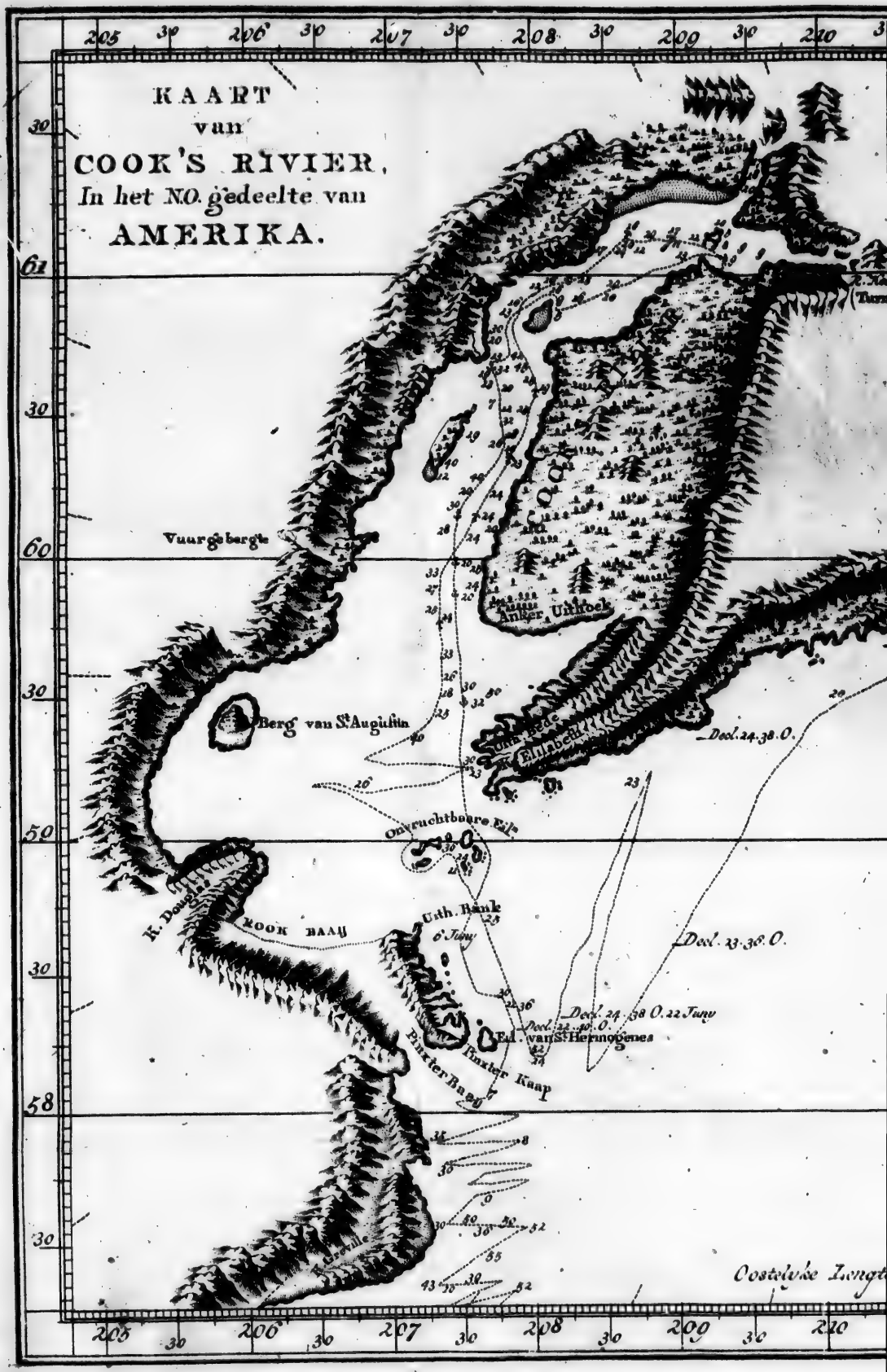
KAART
van
COOK'S RIVIER,
In het N.O. gedeelte van
AMERIKA.
205 30 206 30 207 30 208 30 209 30 210
61
30
60
30
50
30
58
30
Vuurgeberg.
Berg van St. Augustin
Anker Uitkoek
Onvruchtbare Eil.
R. Douglas
ROOK BAAI
Uth. Bank
6 Juny
Decl. 23.36. O.
Decl. 24.38. O.
Decl. 24.38. O. 22 Juny
Decl. 22.40. O.
Ed. van St. Hermogenes
Pinxter Baay
Pinxter Kaap
Costelyke Longt

MOND VAN PRINS WILLEM
Bay (Long Corner)
Cross Hills
Tol Bail
Eil. Montegu
Decl. 23.36.O.
Decl. 24.38.O.
Decl. 23.36.O.
Costelyke Lengte van Greenwich.

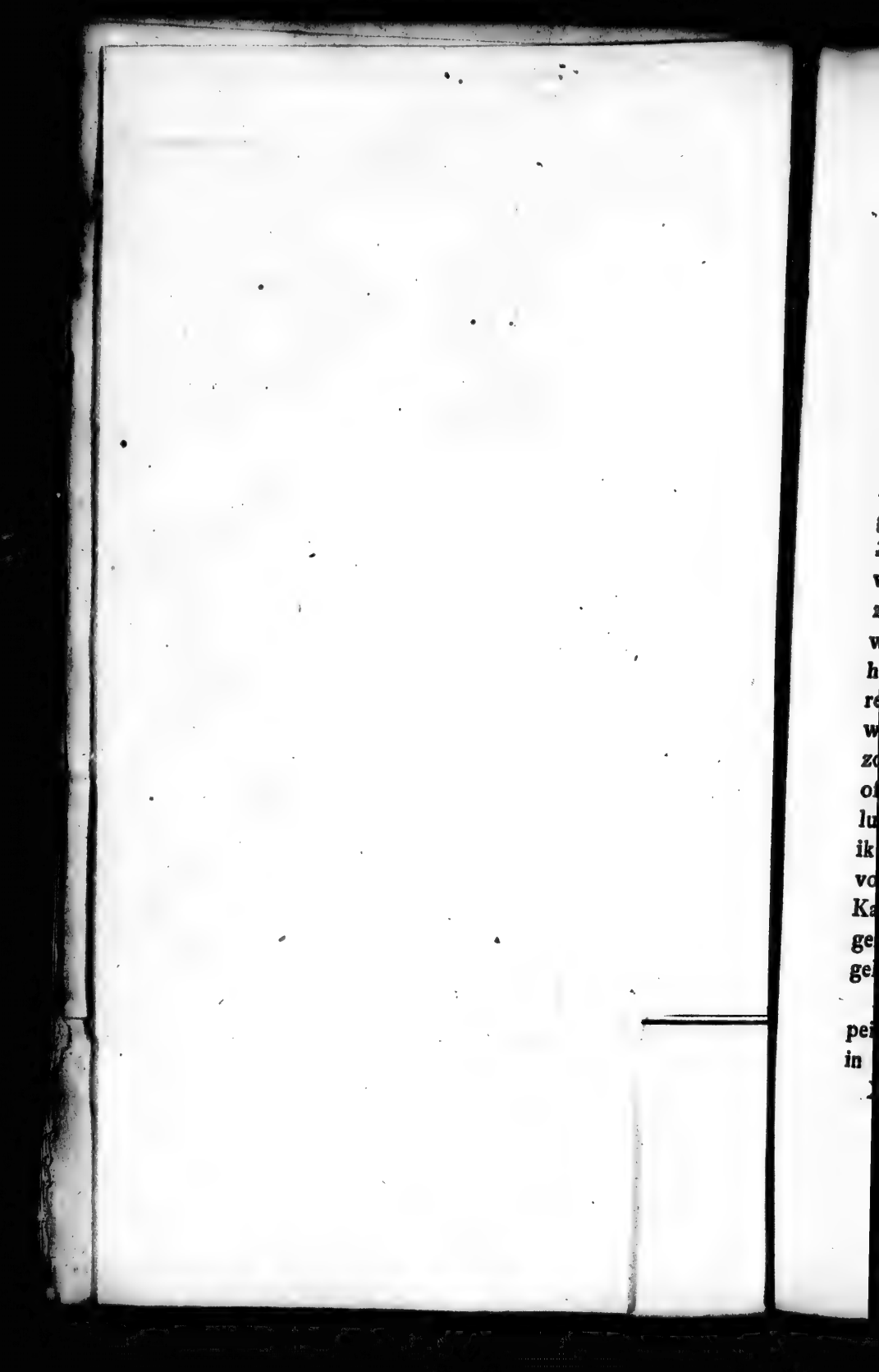

Van de *Controlleurs-Baai* tot deeze punt, die ik *Kaap Hinchingbroke* noem, is de ſtrekking van de kust ten naastenbij O. en W. Verder op ſcheen zij naar het Zuiden te ſtrekken, eene ſtrekking zoo ſtrijdig met de nieuwere kaarten, naar de onlangs gedaane Ruſſiſche ontdekkingen vervaerdigd, dat wij reden hadden te verwagten dat wij door het kanaal, dat voor ons lag, eenen doorgang naar het Noorden zouden vinden, en dat het land in het W. en Z. W. niet anders was dan eene groep eilanden. Voeg hier bij dat de wind nu Z. O. was, dat wij met mist en ſtorm bedreigd wierden, en dat ik naar eene plaats moest omzien om het lek te ſtoppen, eer wij weder ſterken wind kreegen. Deeze redenen noopten mij naar het kanaal te ſtuuren, dat wij niet zoo dra bereikt hadden of het weder wierd zoo mistig, dat wij geene Engelſche mijl vooruit konden zien, zoo dat het nodig wierd de ſchepen op de eene of andere plaats in veiligheid te brengen tot de lucht zoude opgeklaard zijn. Met dit inzigt loefde ik digt onder *Kaap Hinchingbroke* en ankerde voor eene kleine bogt, een weinig binnen de Kaap, op agt vademen water, in eenen kleiachtigen grond, en omtrent een vierde van eene Engelſche mijl van land.

De ſloepen wierden nu uitgezet, deeze om te peilen en geene om te viſchen. De zegen wierd in de bogt getrokken, maar zonder vrugt; want

hij ſcheurde. De mist trok bij korte tusſchenpoozen op en gaf ons een gezigt van de landen rondom ons. De Kaap lag Z. ten W. ½ W. op eene mijl afſtand; de west-punt van het kanaal Z. W. ten W. op vijf mijlen afſtand; en het land ſtrekte zig aan die zijde uit tot W. ten N. Tusſchen deeze ſtreek en die van N. W. ten W. konden wij geen land zien, en dat in de laatſte ſtreek lag ſcheen op eenen grooten afſtand te zijn. De westlijke punt, die wij op den noord-wal in het gezigt hadden, lag N. N. W. ½ W. op twee mijlen afſtands. Tusſchen deeze Kaap en het land, waaronder wij ten anker lagen, is eene baai, omtrent drie mijlen diep, aan welker zuid-oost-zijde twee of drie bogten zijn, gelijk die, voor welke wij ten anker gekoomen waren, en in het midden enige rotsachtige eilanden.

Ik zond den Heer GORE naar deeze eilanden, in hoop dat hij enige eetbaare vogelen zoude ſchieten; maar naauwlijks was hij aan dezelve gekoomen of daar verſcheenen omtrent twintig inboorlingen in twee groote kanos, waarop hij het geraaden vond weder naar de ſchepen te keeren, werwaarts zij hem volgden. Zij wilden het niet waagen aan het ſchip te koomen, maar hielden zig op enigen afſtand, overluid ſchreeuwende en beurtelings hunne armen te zaamen ſlaande en uitſtrekkende, en zij begonnen in korten tijd eene ſoort van gezang, op de wijze van die van *Nootka*.

Hun-

Hunne hoofden waren ook met vederen beſtrooid. Een hunner hield een wit kleed uit, dat wij voor een teken van vriendſchap hielden, en een ander ſtond op in de kano, moeder naakt, omtrent een vierde uurs lang, met zijne armen uitgeſtrekt als een kruis, en beweegingloos. De kanos waren niet van hout gemaakt, gelijk in *Koning Georges* of *Nootka-Kanaal*. Het geraamte alleen, dat uit dunne latten beſtond, was daarvan vervaerdigd, en de bultenzijde beſtond uit vellen van zee-honden, of diergelijke dieren. Schoon wij alle hunne vriendſchap-tekenen beantwoordden en door allerleie uitdruklijke gebaerden hen tragteden aantemoedigen om aan het ſchip te koomen, konden wij hen egter daartoe niet overreeden. Sommige van ons volk herhaalden enige van de gemeene woorden van de Nootkaſche taal, gelijk *ſeekemaile* en *mahook*; maar zij ſcheenen die niet te verſtaan. Na enige geſchenken ontvangen te hebben, die hun wierden toegeworpen, begaven zij zig naar de plaats aan land, van waar zij gekoomen waren, ons door tekenen te verſtaan geevende dat zij ons des anderen daags 's morgens wederom zouden koomen bezoeken. Twee hunner egter in eene kleine kano beloerden ons in den nacht, waarſchijnlijk met oogmerk om het een of ander te beſchaaren, denkende dat wij alle in ſlaap zouden zijn; want zij vertrokken zoo haast zij bevonden dat zij ontdekt waren.

Geduurende den nacht was de wind *Z. Z. O.* ſterk en met rukwinden waaiende met regen en eene zeer dikke lucht. Den volgenden morgen ten tien uuren bedaarde de wind, en het weder wat helderer zijnde, gongen wij onder zeil om naar eene bekwaame plaats omtezien, daar wij het lek zouden kunnen zoeken en ſtoppen, alzoo de plaats daar wij nu lagen daartoe te zeer open lag. Eerst ſtelde ik voor de baai, voor welke wij geankerd waren, optevaaren; maar de helderheid van het weder bragt mij in verzoeking om Noordwaarts te ſtuuren, het groot kanaal verder in, als in onzen weg zijnde. Zoo dra wij de noord-westlijke punt van de bovengemelde baai voorbij waren, vonden wij dat de kust aan die zijde eensklaps naar het Oosten week. Ik volgde dezelve niet, maar hield onze koers noordwaarts naar eene landpunt, welke wij in die ſtreek zagen.

De inboorlingen, die ons den voorigen avond bezogt hadden, kwamen in den morgen wederom af in vijf of zes kanos, maar niet voor wij onder zeil waren, en ſchoon zij ons enigen tijd volgden, konden zij ons egter niet inhaalen. Voor twee uuren in den agtermiddag keerde het ſlegte weder terug met eenen zoo dikken nevel, dat wij geen ander land konden zien dan de voorgemelde punt, die wij ten half vijf uuren bereikten, en bevonden een klein eiland te zijn, omtrent twee Engelſche mijlen van de nabuurige kust liggende,

wel-

welke eene land-punt was, aan welker oostlijke zijde wij eene fraaie baai, of liever haven, ontdekten. Wij laveerden 'er naar toe, onder gereefde top-zeilen en onder-zeilen. De wind woei sterk uit het Z. O. en in bovenmaatige zwaare ruk-winden met regen. Bij tijden zagen wij overal in de rondte land; maar het weder was over het algemeen zoo mistig, dat wij niets konden zien dan de kusten van de baai, welke wij in laveerden. Terwijl wij het eiland voorbij voeren, was onze diepte zes en twintig vademen met eenen modderigen grond. Kort daarop vermeerderde de diepte tot zestig en zeventig vademen met eenen rotsachtigen grond; maar in den mond van de baai was de diepte van dertig tot zes vademen, de laatste zeer digt aan wal. Eindelijk noodzaakte de hevigheid der rukwinden ons ten agt uuren in dertien vademen te ankeren, voor wij zoo verre in de baai gevorderd waren als mijn voorneemen was; maar wij achteden onszelve gelukkig dat wij ons op dit uur reeds genoeg beveiligd hadden, want de nacht was uitermaate stormachtig.

Hoe slegt het weder ook ware, verhinderde het egter niet dat drie van de inboorlingen ons een bezoek kwamen geeven. Zij kwamen af in twee kanos, twee mannen in de eene en een in de andere, zijnde het getal, dat elke kano voeren konde; want zij waren op dezelfde wijze als die van de

Esquimaux gebouwd en zamengesteld; alleenlijk waren 'er in de eene twee gaten, waarin twee menschen zitten konden, en in de andere maar een. Elk deezer mannen had een stok omtrent drie voeten lang, met groote vederen of vleugelen van vogelen 'er aan gebonden. Deeze hielden zij dikwijls naar ons op, met inzigt, naar wij gisten, om hunne vreedzaame geneigdheid te kennen te geeven (*).

De behandeling, welke deeze mannen ontmoeteden, lokte veele andere aan om ons te bezoeken, hetgeen zij den volgenden morgen tusschen een en twee uuren deeden in groote en kleine vaartuigen. Sommige waagden het aan boord te koomen, maar niet voor enige van ons volk in hunne booten waren overgestapt. Onder die, welke aan boord kwamen, was een man van middelbaaren ouderdom, die een goed voorkoomen had, en welken wij naderhand bevonden hun Opperhoofd te zijn. Hij was gekleed in eene kleding, van het vel van den zee-otter gemaakt, en had eene muts op zijn hoofd, gelijk die, welke door

(*) Dus wierd ook BEERINGS volk ontvangen aan de *Schumagin-Eilanden* op deeze kust, in het jaar 1741. MULLERS woorden zijn: *On ſçait ce que c'est que le* Calumet, *que les Americains ſeptentrionaux préſentent en ſigne de paix. Ceux-ci en tenoient de pareils en main. C'etoient des batons avec* ailes de faucon, *attachées au bout.* Decouvertes p. 268.

door het volk van *Koning Georges Kanaal* gedraagen worden, met hemelsblaauwe koraalen verſierd, omtrent van de grootte van eene groote erwet. Hij ſcheen aan dezelve veel meer waerde te hechten dan aan onze witte glazen koraalen. Doch alle ſoorten van koraalen ſcheenen bij dit volk in hooge achting te zijn, en zij gaven 'er gereedlijk hetgeen zij hadden in ruiling voor, zelfs hunne fraaie zee-otter vellen. Maar ik moet ook zeggen dat zij geen meer waerde aan dezelve hechteden dan aan andere vellen, dat ook het geval was geweest in *Koning Georges Kanaal*, tot ons volk 'er eene grooter waerdij aan gegeeven had, en zelfs toen nog wilden de inboorlingen van beiden die plaatſen nog liever eene kleding van deeze gemaakt afſtaan dan eene van de vellen van wilde katten of marters.

Dit volk was ook begeerig naar ijzer; maar zij wilden ſtukken hebben van ten minſten agt of tien duimen lengte en van de breedte van drie of vier vingeren; want kleine ſtukjens verwierpen zij volſtrekt; zij kreegen dan ook weinig ijzer van ons, alzoo het thans ſchaarsch bij ons geworden was. De punten van ſommige van hunne ſpeeren of lanſen waren van dat metaal, andere waren van koper, en enige weinige van been, waarvan de punten van hunne werp-ſchichten en pijlen ook gemaakt waren. Ik kon het Opperhoofd niet overhaalen om zig onder het boven-

dek te waagen; ook bleeven hij en zijne medgezellen niet lang aan boord. Doch zoo lang wij hun gezelſchap genooten, was het nodig naauwkeurig op hen te letten, alzoo zij weldra eenen diefachtigen aart verrieden. Eindelijk, na omtrent drie of vier uuren aan *de Reſolutie* gelegen te hebben, verlieten zij die alle en begaven zig naar *de Ontdekking*, daar nog niemand van hun geweest was dan een enkel man, die nu van dat ſchip kwam en met de overige terſtond derwaarts gong. Toen ik dit zag, dagt ik dat deezen man aldaar iets ontmoet was, hetwelk hij wist dat zijnen landgenooten beter zoude aanſtaan dan hetgeen hun aan ons ſchip bejegend was; maar hierin was ik bedrogen, gelijk weldra zal blijken.

Zoo dra zij weg waren, zond ik eene ſloep af om agter in de baai te peilen; want, alzoo de wind maatig was, nam ik voor het ſchip tegens den wal te leggen, zoo 'er eene bekwaame plaats konde gevonden worden, daar ik onzen arbeid om het lek te ſtoppen konde beginnen. Het leed niet lang of alle de Amerikaanen verlieten *de Ontdekking*, en, in plaats van naar ons weder te keeren, roeiden zij naar onze ſloep, die aan het peilen was. De Officier, die in dezelve was, dit ziende, keerde terug naar het ſchip en wierd van alle de kanos gevolgd. Niet zoo dra was het volk van de ſloep aan boord overgeklommen, twee

van

van hun in dezelve laatende tot eene wagt, of enige van de Amerikaanen ſtapten 'er in. Sommige hielden den twee mannen hunne ſpeeren voor de borst; andere wierpen het touw, waarmede de ſloep aan het ſchip vast was, los, en de overige tragteden haar weg te boegſeeren; maar zoo dra zij zagen dat wij ons gereed maakten om hun wederſtand te bieden, lieten zij haar los, ſtapten uit dezelve in hunne kanos over, en deeden ons tekenen dat wij onze wapenen zouden nederleggen, met een voorkoomen van zoo volmaakt onverſchillig te zijn als of zij niets misdaan hadden. Dit, ſchoon een vrij ſtout ſtuk, evenaarde egter niet hetgeen zij aan boord van *de Ontdekking* onderſtaan hadden. De man, die alle zijne landslieden van *de Reſolutie* naar het ander ſchip kwam haalen, was eerst aan boord geweest, daar hij, door alle de luiken ziende, en niemand beſpeurende dan den Officier die de wagt had, en nog eenen of twee andere, ongetwijfeld dagt dat zij haar met gemak zouden kunnen plunderen, vooral naardien zij op enigen afſtand van ons lag. Het was ongetwijfeld met dit inzigt dat zij zig alle derwaarts begaven. Verſcheiden klommen zonder enige omſtandigheid over, trokken hunne meſſen, deeden tekenen aan den Officier en het volk op het dek van af te houden, en begonnen rond te zien naar buit. Het eerst dat zij vonden was het roer van eene van de ſloepen, dat zij degeenen van

hun volk, die in de kanos gebleven waren, over boord toewierpen. Voor zij tijd hadden een ander voorwerp te vinden daar zij zin in hadden, geraakte het volk op de been en begon op het verdek te koomen, met ſabels gewapend. Dit ziende droop het geheel gezelſchap plonderaars af naar hunne kanos, met even zoo veel bedaardheid en onverſchilligheid als toen zij de ſloep overgaven, en men zag dat zij degeenen, die niet aan boord geweest waren, beduidden hoe veel langer de meſſen van het ſcheepsvolk waren dan de hunne. Het was toen dat mijne ſloep aan het peilen was, dat zij moeten beſpeurd hebben, want zij begaven 'er zig naar toe, zoo dra zij zagen dat hun aanſlag op *de Ontdekking* mislukt was. Ik twijfel in het minst niet of hun bezoek, zoo vroeg in den morgenſtond, had ten oogmerk ons te plunderen, in onderſtelling dat zij alle man, in ſlaap zouden vinden.

Mogen wij uit deeze omſtandigheden niet met grond beſluiten dat dit volk geen ſchiet-geweer kent? Want voorwaar, zoo zij maar iets van deszelfs uitwerking geweeten hadden, zouden zij het nooit hebben durven waagen eene ſloep van onder het geſchut van een ſchip wegtehaalen, in het aanzien van meer dan honderd mannen; want de meeste van mijn volk ſtonden naar hen te kijken op het tijdſtip dat zij dit ondernamen. Na alle deeze ſtreeken waren wij egter nog zoo gelukkig

hen

hen in dit opzigt zoo onkundig te laaten als wij hen gevonden hadden; want zij hoorden noch zagen eenen ſnaphaan afſchieten dan op vogelen.

Zoo als wij het anker zouden gaan opwinden, om de baai verder optevaaren, begon het zoo ſterk als te vooren te waaien en te regenen, zoo dat wij genoodzaakt waren het kabel weder uit te vieren en ons vast te leggen. Tegens den avond bevindende dat de wind niet ſtilde, en dat 'er nog enige tijd konde verloopen eer 'er zig eene gelegenheid opdeed om hooger op te koomen, kwam ik tot het beſluit het ſchip te krengen daar wij waren, en met dit inzigt vertuide ik het met een werpanker en paerden-lijn. In het ligten van het anker uit de ſloep wierd een van de matroozen, hetzij door onkunde of zorgeloosheid of door beiden, door de boei-reep over boord geſleept, en volgde het anker naar de diepte. Het is opmerklijk dat hij in deezen hachlijken toeſtand nog tegenswoordigheid van geest genoeg had om zig los te maaken en naar boven te koomen, daar hij opgevischt wierd met een van zijne beenen op eene gevaarlijke wijze gebrooken.

Den volgenden morgen vroeg legden wij het ſchip overzijde, om bij het lek te koomen en het te ſtoppen. Toen wij het beſlag 'er af genoomen hadden, zagen wij dat het in de naaden was, die zeer gnaapten, zoo in als onder de ombalken, en

op

op veele plaatſen was 'er geen werk meer in. Terwijl de timmerlieden deeze gebreken verhielpen, vulden wij alle onze ledige water-vaten aan een beekjen, dat digt bij het ſchip was. De wind was nu maatig, maar het weder was dik en mistig met regen.

De inboorlingen, die ons den voorigen dag, toen het ſlegt weder begon, verlaaten hadden, kwamen ons deezen morgen weder een bezoek geeven. Die eerst kwamen waren in kleine kanos, andere kwamen daarna in groote ſloepen, in eene van welke twintig vrouwen en een man waren, behalven de kinderen.

In den avond van den zestienden klaarde het weder op, wanneer wij ons aan alle zijden door land omringd vonden. Onze legplaats was aan de oostzijde van het kanaal, op eene plaats, die op de kaart onderſcheiden is met den naam van *Digten-Hoek-Baai* (*Snug Corner Bay*). En het is ook eene zeer wel gedekte plaats. Ik gong met enige Officieren den bodem van dezelve bezigtigen, en wij bevonden dat zij voor alle winden beveiligd was, met eene diepte van zeven tot drie vademen over eenen modderachtigen grond. Het land is digt aan wal laag, gedeeltelijk kaal, gedeeltelijk met hout bezet. De kaale grond was twee of drie voeten dik met ſneeuw bedekt, maar in de bosſchen lag weinig. Tot de toppen toe van de nabuurige bergen waren met hout bedekt;

maar

maar die verder binnen 's lands lagen ſcheenen kaale rotſen te zijn, in ſneeuw begraaven.

Het lek geſtopt en het beſlag 'er weder wel over gelegd zijnde, ligteden wij in den morgen van den zeventienden, ten vier uuren, het anker en ſtuurden Noord-Westwaarts met een ligt koeltjen uit het O. N. O., denkende dat, zoo 'er door dat kanaal eene opening naar het Noorden ware, zij in die ſtreek moest liggen. Kort na dat wij onder zeil gegaan waren, kwamen de inboorlingen ons, met groote en kleine vaartuigen, wederom bezoeken, dat ons nogmaal gelegenheid gaf om ons een volkoomen denkbeeld te vormen van hunne perſoonen, kleeding, en andere bijzonderheden, die hier na zullen beſchreven worden. Onze bezoekers ſcheenen geene andere bezigheid te hebben dan om hunne nieuwsgierigheid te voldoen, want zij dreeven geenerhanden koophandel met ons. Na dat wij naar de noord-westlijke punt van den arm, in welken wij geankerd waren, waren overgeſtooken, bevonden wij dat de vloed door hetzelfde gat in het kanaal kwam, door hetwelk wij 'er in gevaaren waren. Schoon deeze omſtandigheid niet genoeg was om te bewijzen dat 'er geen doortogt was, bewees zij egter het tegendeel ook niet. Na dat wij de bovengemelde punt voorbij waren, ontmoeteden wij veel ſlegten grond en veele blinde klippen, zelfs in het midden van het kanaal, dat hier vijf

of

of zes mijlen breed is. Op deezen tijd ontviel ons de wind en wierd gevolgd door ſtilten en ligte zugtjens uit alle ſtreeken, zoo dat wij ons met enige moeite uit het dreigend gevaar reddeden. Eindelijk, tegens een uur, kwamen wij, met hulp van onze ſloepen, ten anker, onder den oostlijken wal, in dertien vademen water, en omtrent vier mijlen ten Noorden van onze laatſte anker-plaats. Het weder was in den morgen zeer dampig geweest; maar het klaarde naderhand op, zoo dat wij een duidlijk gezigt hadden van al het land rondom ons, bijzonderlijk in het Noorden, daar het ſcheen geſloten te zijn. Dit liet ons maar weinig hoop om langs dien weg eenen doortogt te vinden, of zelfs in enige andere ſtreek, zonder weder in zee te loopen.

Om mij in ſtaat te ſtellen 'er een beter oordeel over te vellen, zond ik den Heer GORE met twee gewapende ſloepen om den noordlijken arm te onderzoeken, en den Stuurman met twee andere ſloepen om eenen anderen arm opteneemen, die eene oostlijke rigting ſcheen te hebben. Zij kwamen beiden laat in den avond terug. De Stuurman berichtte dat de arm, naar welken hij gezonden was, met dien, uit welken wij laatst gekoomen waren, gemeenſchap had, en dat eene zijde van dezelve ſlechts gevormd wierd door eene groep eilanden. De Heer GORE berichtte mij dat hij den mond van eenen arm gezien had, welke hij

dagt

dagt dat zig verre naar het Noord-Oosten uitſtrekte, en dat 'er door denzelven waarſchijnlijk een doortogt zoude kunnen gevonden worden. De Heer ROBERTS, een van de Stuurlieden, dien ik met den Heer GORE gezonden had om de plaatſen, die zij onderzogt hadden, afteſchetſen, was daarentegens van gedagten dat zij het eind van dien arm gezien hadden. De ſtrijdigheid van deeze twee gevoelens en de reeds gemelde omſtandigheid, dat de vloed uit het Zuiden in het kanaal viel, maakte de waarſchijnlijkheid van eenen doortogt langs deezen weg twijfelachtig. En alzoo de wind in den morgen gunſtig geworden was om in zee te loopen, beſloot ik geen tijd meer te verſpillen om naar eenen doortogt te zoeken op eene plaats, die zoo weinig goeds beloofde. Behalven dat begreep ik dat, zoo het land in het Westen uit eilanden beſtond, volgens de laatſte ontdekkingen der Ruſſen (*), wij niet misſen konden ver genoeg naar het Noorden te koomen, en dat bij tijds, mits wij het jaargetijde niet lieten verloopen met naar plaatſen te zoeken, daar een doortogt niet alleen twijfelachtig, maar zelfs onwaarſchijnlijk was. Wij waren nu meer dan

(*) Kapitein COOK ſchijnt zijn denkbeeld van deeze eilanden ontleend te hebben uit de kaart van den Heer STÆHLIN, voor de beſchrijving van den Noorder Archipel, door Doct. MATY uitgegeven. Lond. 1774.

dan vijf honderd en twintig mijlen ten Westen van de *Baffins-* of *Hudſons-Baai.* En welke doortogt 'er ook zijn mogt, hij moest wezen, of ten minſten een gedeelte van denzelven moest liggen ten Noorden van 72° Breedte (*). Wie kon verwagten eenen doortogt of eene ſtraat van zulk eene lengte te vinden?

Aldus mijn beſluit genoomen hebbende, ligteden wij den volgenden morgen ten drie uuren het anker, en ſtevenden, met eene labber koelte uit het Noorden, Zuidwaarts het kanaal af; wij vonden denzelfden ſlegten grond als den voorigen dag. Wij geraakten 'er egter welhaast uit, en peilden vervolgens geen' grond meer met eene lijn van veertig vademen; wij ontdekten nu nog eenen anderen doortogt in dit kanaal ten Z. W. van dien, door welken wij 'er in gekoomen waren, die ons in ſtaat ſtelde onzen weg naar zee te verkorten. Hij is van den anderen geſcheiden door een eiland, dat zig agttien mijlen van het N. O. naar het Z. W. uitſtrekt, dat ik den naam gaf van *Montagu-Eiland.*

In dit zuid-oostlijk Kanaal liggen verſcheiden ei-

(*) Op welk getuigenis Kapitein COOK hieromtrent zijn oordeel grondde, blijkt uit de Inleiding voor deeze reize. Kapitein COOK wist, namelijk, nog eer hij Engeland verliet, dat de Heer HEARNE van de *Hudſons Baai* te land tot 72° Breedte gekoomen was en aldaar eerst de open zee gevonden had.

eilanden. Die, welke in den mond aan de open zee liggen, zijn hoog en rotsachtig, maar die meer naar binnen liggen zijn laag, en zijn geheel vrij van ſneeuw, en met hout en groente bedekt, waarom zij ook den naam van *de Groene Eilanden* verkreegen.

Ten twee uuren in den agtermiddag liep de wind om naar het Z. W. en Z. W. ten Z., dat ons noodzaakte te laveeren. Eerst ſtak ik over tot binnen twee Engelſche mijlen van den oostlijken wal, en wendde in drie en vijftig vademen water. Wederom naar *Montagu-Eiland* overſteekende, ontdekten wij eene rei van klippen, ſommige boven, andere onder water, liggende drie Engelſche mijlen naar binnen, of ten Noorden van de noordlijke punt van *de Groene Eilanden*. Daarna zagen wij nog enige andere in het midden van het Kanaal verder naar buiten dan de Eilanden. Deeze klippen maakten het onveilig om in den nacht te laveeren, ſchoon het niet zeer donker was, en om die reden beſteedden wij dien met af en aan te houden onder *Montagu-Eiland*, want het was hier te diep om ten anker te koomen.

Den volgenden morgen, met het aanbreeken van den dag, wierd de wind gunſtiger, en wij ſtuurden naar het Kanaal tuſſchen *Montagu-Eiland* en *de Groene Eilanden*, dat tuſſchen twee en drie mijlen breed is, en van vier en dertig tot zeventien vademen diep. Wij hadden den geheelen dag

weinig wind, en des avonds ten agt uuren was het dood ſtil, wanneer wij ankerden op een en twintig vademen water in eenen modderigen grond, omtrent twee Engelſche mijlen van den wal van *Montagu-Eiland*. De ſtilte bleef aanhouden tot den volgenden morgen ten tien uuren, wanneer zij wierd gevolgd door een klein koeltjen uit het Noorden, met welk wij het anker ligteden, en des avonds ten zes uuren waren wij weder in de open zee, en vonden dat de kust W. ten Z. ſtrekte zoo verre het oog kon reiken.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Het Kanaal wordt Prins Willems Kanaal *genoemd. Deszelfs uitgeſtrektheid. De perſoonen van de inwooneren beſchreven. Hunne kledij. Inſnijding in de onderlip. Verſchillende andere verſierzelen. Hunne vaartuigen. Wapenen. Visch- en jagt-tuig. Huisraad. Gereedſchap. Gebruik van het ijzer. Hun voedzel. Hunne taal en eene korte woordenlijst. Viervoetige Dieren. Vogelen. Visſchen. Waarvan daan zij ijzer en glazen koraalen krijgen.*

Het inloopend kanaal, dat wij nu verlaaten hadden, gaf ik den naam van *Prins Willems Kanaal.* Om van dit kanaal te oordeelen naar hetgeen wij 'er van zagen, beſlaat het ten minſten anderhalve graad Breedte en twee graaden lengte, behalven de armen of takken, welker uitgeſtrektheid niet bekend is. De rigting, welke zij ſcheenen te neemen, gelijk ook de ligging en grootte van de verſchillende eilanden in en omtrent hetzelve, zal best kunnen gezien worden in de ſchets, die met zoo veel naauwkeurigheid getekend is als de korte tijd en de omſtandigheden toelieten.

De inboorlingen, die ons verſcheidene maalen

bezogten terwijl wij in het kanaal lagen, waren gemeenlijk niet boven de gewoone grootte, ſchoon veele beneden dezelve waren. Zij waren vierkant of breed van ſchouderen en van borst, en de onevenredigſte gedeelten van hun lighaam waren hunne hoofden, die zeer groot waren, met korte dikke halzen, en breede, over het geheel platte, aangezigten. Hunne oogen, ſchoon niet klein zijnde, waren naauwlijks in evenredigheid van de grootte van hunne aangezigten, en hunne neuzen hadden volle ronde punten, krom of aan de tip opgebogen. Hunne tanden waren breed, wit, van gelijke grootte en gelijk gezet. Hun hair was zwart, dik, fluik en ſterk, en hunne baarden, over het algemeen, dun of geheel ontbreekende; maar de hairen omtrent de lippen waren bij degeenen, die dezelve hadden, ſtijf of borſtelachtig en dikwijls bruin van kleur. En verſcheiden van de oudſte hadden zelfs groote dikke, maar regt nederhangende baarden.

Schoon zij, over het algemeen, overeenkoomen in de gedaante van hunne perſoonen, en in grootte van hoofd, is 'er egter eene aanmerklijke verſcheidenheid in hunne wezenstrekken; maar weinige kunnen gezegd worden fraai te zijn, ſchoon hun gelaat gemeenlijk een groot deel levendigheid, goedaartigheid en opregtheid te kennen geeft; en egter hadden ſommige een voorkoomen van verdrietigheid en agterhoudenheid.

Som-

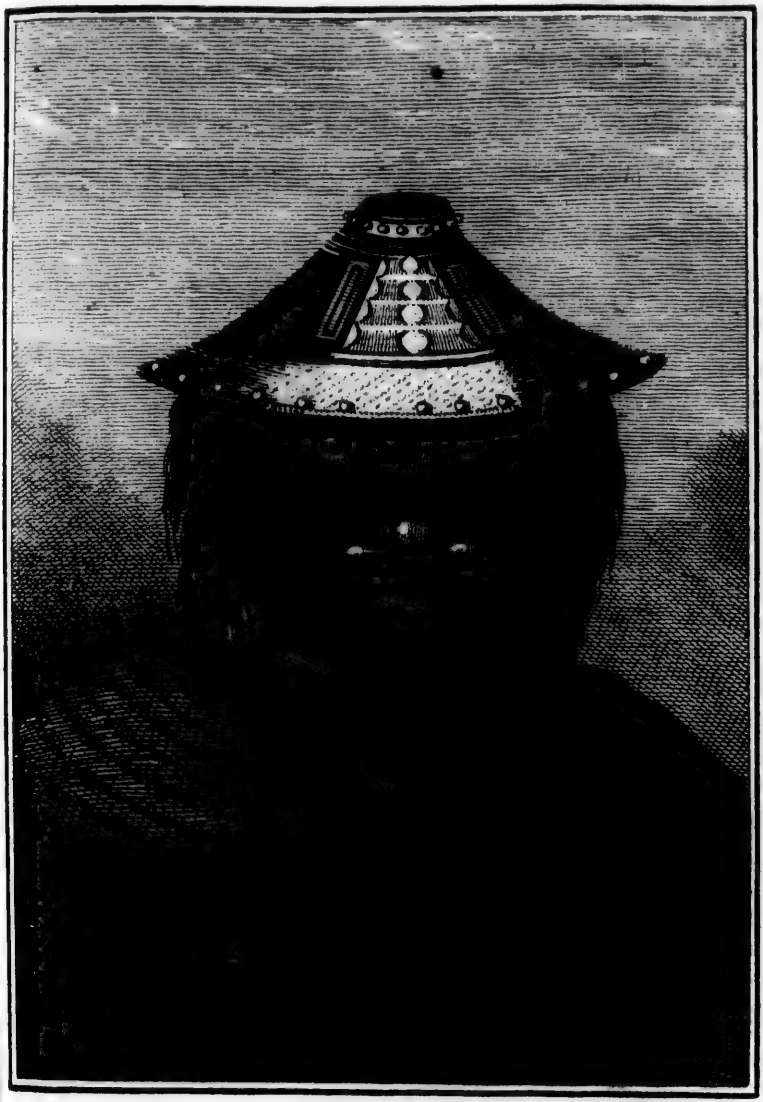

MAN VAN PRINS WILLEMS KANAAL.

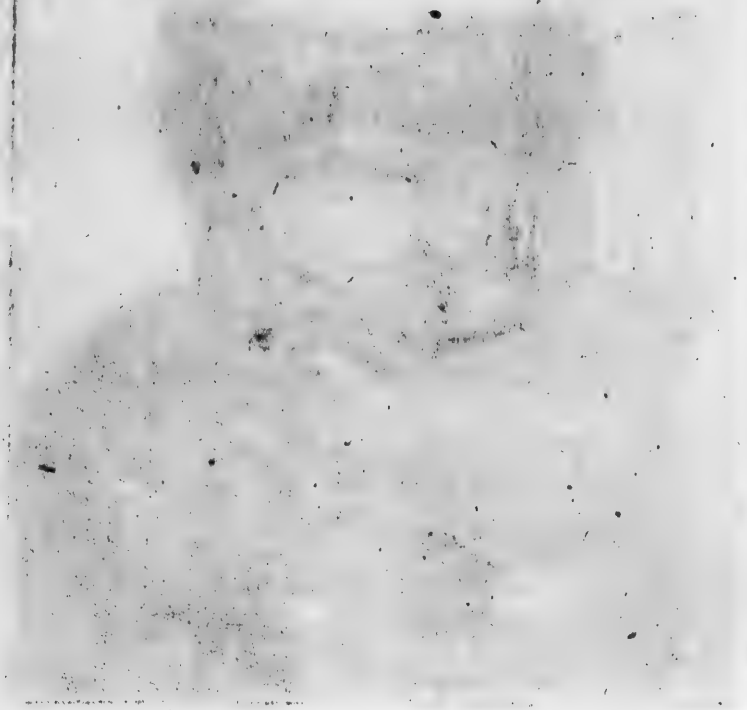

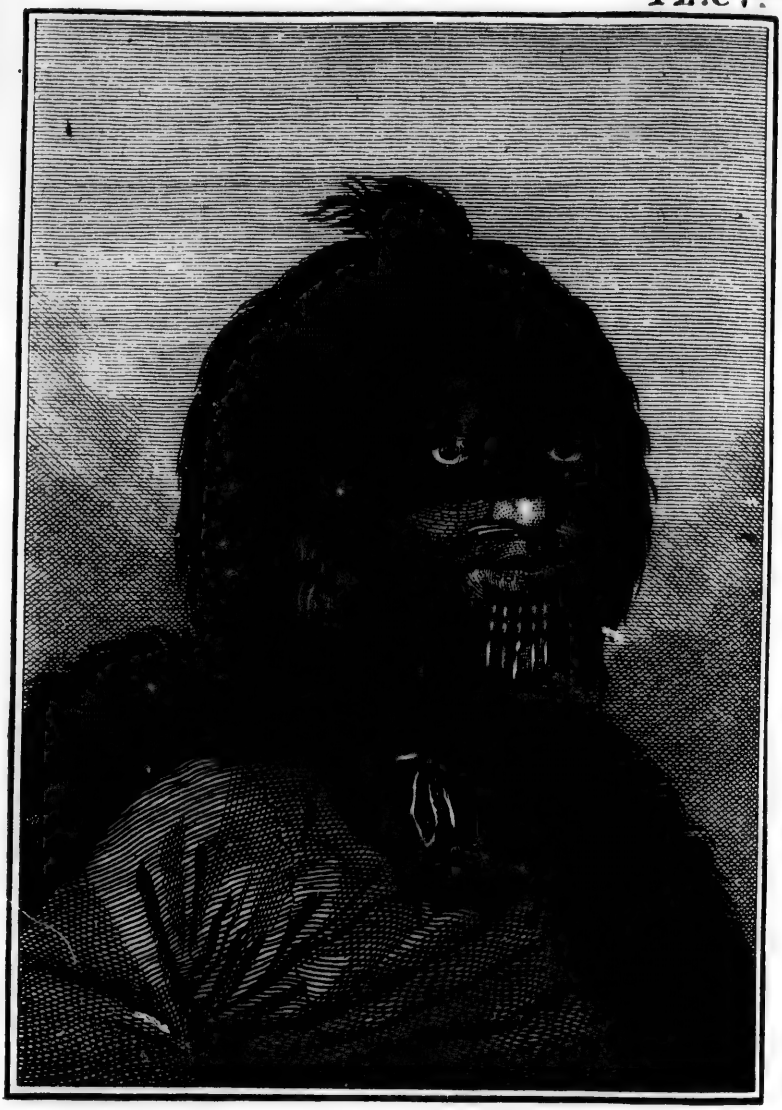

VROUW VAN PRINS WILLEMS KANAAL.

Sommige van de vrouwen hebben behaaglijke aangezigten, en veele zijn gemaklijk van de mannen te onderſcheiden door haare trekken, die tederer zijn; maar dit moet voornamelijk verſtaan worden van de jongere of van middelbaaren ouderdom. De kleur van enige der vrouwen en der kinderen is wit, doch zonder rood 'er onder gemengd. En ſommige der mannen, die naakt gezien wierden, waren van eene bruinachtige of zwartachtige tint, die zij zig niet wel met verw konden gegeeven hebben, want zij beſchilderden hun lighaam niet.

Hunne gewoone kledij (want mannen, vrouwen en kinderen zijn eveneens gekleed) is eene ſoort van digt wambuis of kiel, gemeenlijk tot de enkels nederhangende, ſchoon ſomtijds ſlechts tot de knieën. Boven in dezelve is een gat, juist groot genoeg om 'er het hoofd door te ſteeken, met mouwen, die tot de vuist reiken. Deeze wambuizen zijn van de vellen van verſchillende dieren gemaakt, de meeste van die van den zeeotter, graauwen vos, rakoon, en bosch-marter, veele van robben vellen, en zij worden in het gemeen met de hairige zijde naar buiten gedraagen. Sommige hebben ook wambuizen aan van vogelen-vellen gemaakt, waarop alleen het dons gebleven is, die zij op andere zelfſtandigheden lijmen. Wij zagen ook een of twee wollen klederen gelijk die te *Nootka*. Op de naaden, daar de vellen aan malkanderen genaaid zijn, zijn zij

gemeenlijk verſierd met kwasten of franjens van dunne riemen, uit dezelfde vellen geſneden; aan enige is eene ſoort van kap of kraag, en aan ſommige eene muts; maar de eerſte is de gemeenſte gedaante, en ſchijnt hunne geheele kledij bij goed weder te zijn. Als het regent, doen zij over deeze nog een ander wambuis aan, ſchrander gemaakt van darmen van walviſchen of andere groote dieren, zoo konſtig toebereid, dat het bijna naar ons goud-vlies gelijkt. Het is aan den hals digt toe, de mouwen reiken tot aan de handen, waar om zij worden vastgebonden met een touw, en de randen worden, als zij in hunne kanos zijn, over den rand van het gat, waarin zij zitten, getrokken, zoo dat 'er geen water in kan koomen, terwijl het hen van boven geheel droog houdt; want daar kan geen water door dringen, zoo min als door eene blaas. Het moet aanhoudend vogtig of nat gehouden worden, anders ſcheurt of breekt het. Dit, zoo wel als het gemeen wambuis, van vellen gemaakt, heeft veel gelijkenis met de kleeding der Groenlanders, gelijk die door CRANTZ beſchreven is (*).

Zij

(*) CRANTZ hist. van Groenland I Deel. De Leezer zal bij CRANTZ veele treffende voorbeelden vinden, waarin de Groenlanders en Amerikaanen van *Prins Willems Kanaal* elkanderen gelijken, behalven die, van welke in dit hoofdſtuk door Kapitein COOK melding gemaakt wordt. De kleding van het volk van *Prins Willems Kanaal*, gelijk die

Zij bedekken over het algemeen hunne beenen of voeten niet; maar enige weinige hebben eene ſoort van kouſſen van vellen, die tot halver weg de dije reiken, en weinige of geene zijn zonder wanten voor de handen, van de vellen van beeren-pooten gemaakt. Die, welke iets op hunne hoofden droegen, geleeken in dit opzigt, naar onze Nootkaſche vrienden, en hadden hooge geknotte kegelvormige mutſen op, van ſtro gemaakt, en ſomtijds van hout, naar den kop van eene robbe gelijkende, en wel beſchilderd.

De mannen draagen het hair gewoonlijk om den hals en op het voorhoofd kort afgeſneden; maar de vrouwen laaten het lang groeijen, en de meeste binden eene kleine lok op de kruin, of enige weinige binden het van agteren bijeen op onze wijze. Beiden de ſexen hebben de ooren met verſcheiden gaten doorboord, omtrent het buitenſte en onderſte gedeelte van den rand, waar in zij kleine bosjens glazen koraalen hangen, van dezelfde pijpachtige ſchulpachtige zelfſtandigheid gemaakt, welke die van *Nootka* daartoe bezigen. Het middenſchot van den neus is ook doorboord, door

die door Kapiteln COOK beſchreven wordt, koomt ook overeen met die van de bewooners van de *Schumagins Eilanden*, in het jaar 1741 door BEERING ontdekt. MULLERS woorden zijn: *Leur habillement étoit de boyaux de baleine pour le haut du cörps & de peaux de chient marins pour le bas. Découvertes des Ruſſes* p. 274.

door welk zij dikwijls de ſlagpennen van kleine vogelen ſteeken of kleine verſierzelen, van de bovengenoemde ſchulpachtige zelfſtandigheid gemaakt en op een ſtijf gebogen touw, drie of vier duimen lang, genaaid, dat hun een waarlijk koddig voorkoomen geeft. Maar de ongemeenſte en afzigtlijkſte wijze van zig te verſieren, die door ſommige van beiden de ſexen aangenoomen is, beſtaat daarin, dat zij de onder-lip geheel doorgeſpleten of doorgeſneden hebben in de rigting van den mond, een weinig beneden het vooruitſteekend gedeelte van de lip. Deeze inſnijding, die zelfs aan zuigende kinderen gedaan wordt, is dikwijls meer dan twee duimen lang, en neemt, of bij haare natuurlijke intrekking, als de wond versch is, of door het herhaalen van de eene of andere konst-greep, de waare gedaante van lippen aan, en wordt zoo groot, dat zij 'er de tong door kunnen ſteeken. Dit was het geval toen de eerſte met zulk eene inſnijding door eenen van de matroozen gezien wierd, die uitriep dat de kaerel twee monden had, en waarlijk het gelijkt 'er wel naar. In deezen konſtigen mond ſteeken zij een ſmal plat verſierzel, meest van eene vaste ſchulp of van been gemaakt, dat tot kleine ſmalle ſtukjens geſneden is, en dat als kleine tanden uitziet. Aan elk eind is een klein uitſteekend ſtukjen, op hetwelk het draagt, als het in de opengeſneden lip geſtooken is, wanneer het open-

ge-

geſneden gedeelte zig van buiten vertoont. Andere hebben de onderlip ſlechts doorboord met afzonderlijke gaten, en dan beſtaat het verſierzel uit zoo veele onderſcheiden knoppen van ſchulpen gemaakt, welker punten door deeze gaten geſtooken zijn, en derzelver koppen vertoonen zig binnen de lip als eene tweede rei tanden onmiddelijk onder hunne eigene.

Deeze zijn de verſierzelen van hun land. Maar wij vonden veele glazen koraalen van Europeaansch maakzel onder hen, voornamelijk bleek blaauwe, die zij in hunne ooren hangen, of aan hunne muſen hechten, of die zij aan hunne lippen-verſierzelen voegen, waarin aan elke punt een klein gat geboord is, waaraan zij zijn vastgemaakt, en aan deeze weder andere, tot zij ſomtijds tot de punt van de kin nederhangen; maar in dit laatſte geval kunnen zij dezelve niet zoo gemaklijk afleggen; want hunne eigene lippen-verſierzelen kunnen zij 'er met hunne tong uitneemen of dezelve in hunnen mond inzuigen, naar welgevallen. Zij draagen ook arm-ringen van de koraalen van ſchulpen gemaakt, of andere van eene rolronde gedaante, van eene zelfſtandigheid als amber gemaakt, gelijk ook van zulke, als in hunne ooren en neuzen gebruikt worden. Zij zijn over het algemeen zoo gezet op verſierzelen, dat zij alles in hunne doorboorde lip ſteeken; een man vertoonde zig met twee van onze ijzeren ſpijkers,

hers, die 'er als priemen uit ſtaken, en een ander deed zijn best om 'et eene groote koperen knoop in te ſteeken.

De mannen beſchilderen dikwijls hunne aangezigten helder rood, en zwart, en ſomtijds blaauw en lood-kleur; maar niet met regelmaatige figuuren, en de vrouwen tragteden hen enigzints natevolgen, door de kin te prikken of te verwen met zwart, dat op elke wang in eene punt uitloopt, een gebruik zeer veel gelijkende naar dat, hetwelk bij de Groenlandſche vrouwen heerscht, gelijk wij uit CRANTZ leeren (*). Haare lighaamen zijn niet beſchilderd, hetgeen misſchien moet toegeſchreven worden aan de ſchaarschheid van de nodige ſtoffen, want alle de verwen, die zij in blaazen te koop bragten, waren in zeer kleine hoeveelheid. Ik heb over het geheel nergens Wilden gezien, die zig meer moeite geeven dan dit volk om hunne perſoonen optefieren, of liever te mismaaken.

Hunne booten of kanos zijn van tweeërleie ſoort, de eene groot en open, en de andere klein en bedekt. Ik heb reeds gezegd dat in eene van de groote booten twintig vrouwen en een man waren, behalven de kinderen. Ik onderzogt de wijze hoe deeze gebouwd was aandachtig, en vergeleek dezelve met de beſchrijving van hetgeen CRANTZ

(*) CRANTZ I Deel.

CRANTZ de groote of vrouwen-boot in Groenland noemt, en bevond dat zij op dezelfde wijze gebouwd waren, ſtuk bij ſtuk, met geen ander verſchil dan in de gedaante van den voor- en agterſteven, voornamelijk van den eerſten, die enigzins naar den kop van een' walvisch gelijkt. Het geraamte beſtaat uit dunne ſtukken hout, waarover de robben-vellen, of vellen van andere groote zee-dieren getrokken zijn, om de buitenzijde uittemaaken. Het bleek ook dat de kleine kanos van dit volk omtrent van dezelfde gedaante en van dezelfde bouwſtoffen gemaakt zijn als die door de Groenlanders en Esquimaux gebruikt worden (*); ten minſten is het verſchil niet van veel belang. Sommige voeren, gelijk ik reeds gezegd heb, twee mannen. Zij zijn breeder naar evenredigheid van hunne lengte dan die van de Esquimaux, en de voorſteven is omgekruld, omtrent als de kop van een viool.

Hunne wapenen en hun jagt- en visch-tuig zijn dezelfde, waarvan bij de Esquimaux en Groenlanders word gebruik gemaakt; het is ook onnodig eene bijzondere beſchrijving van dezelve te geeven, alzoo zij alle zeer naauwkeurig beſchreven zijn bij CRANTZ (†). Ik zag 'er geen een bij dit volk, waarvan hij geene melding ge-

(*) CRANTZ I Deel.

(†) *Ibid.* Hij heeft 'er eene afbeelding van gegeeven.

gemaakt heeft, ook heeft hij van geen een geſprooken, dat zij niet bezitten. Tot verdedigend wapen draagen zij eene ſoort van wambuis, of malie-kolder, van dunne latten gemaakt, die met zenuwen bij elkanderen gebonden zijn, hetgeen dezelve geheel buigzaam maakt, ſchoon zoo digt, dat 'er geene pijl of werp-ſchicht door kan. Zij dekt alleen het lijf, en kan niet onvoegzaam vergeleken worden bij een vrouwen keurslijf.

Alzoo geen van dit volk in de baai woonde daar wij ten anker lagen of daar iemand van ons volk landde, zagen wij ook geene van hunne wooningen, en ik had geen' tijd om 'er naar te zoeken. Van hun huisraad bragten zij in hunne booten enige ronde en eironde platte houten ſchotels mede, en andere van eene rolronde gedaante, die veel dieper waren. De zijden waren uit een ſtuk gemaakt, dat rond gebogen was, gelijk onze ſpaanen doozen, ſchoon dik, net vast gemaakt met riemen, en de bodems met kleine houten pennen 'er in gezet. Andere waren kleiner en van eene ſierlijker gedaante, enigzints naar eene groote eironde ſaus-kom gelijkende, zonder handvatzel, maar ondieper, van een ſtuk hout of van eene hoornachtige zelfſtandigheid gemaakt. Deeze laatſte waren ſomtijds net beſneden. Zij hadden veele kleine vierkante zakken, van dezelfde darmvellen als hunne boven-kielen gemaakt, netjes met zeer kleine roode vederen doorweeven, waarin

eni-

enige zeer fijne zenuwen en bundels klein koord, van dezelve gemaakt en zeer fraai gevlogten, bewaard wierden. Zij bragten ook veele veelkleurige mandjens, zoo digt gevlogten dat zij water konden houden, enige houten modellen van hunne kanos, eene groote menigte kleine houten beelden vier of vijf duimen lang, van hout of opgeſtopt, die met een ſtukjen bont bedekt waren en met ſtukken van kleine ſlag-pennen verſierd, in navolging van hunne koraalen van ſchulpen, met hair op hunne hoofden vastgemaakt. Of deeze ſlechts ſpeelgoed voor de kinderen waren dan of zij in eerbied gehouden wierden, als hunne overleden vrienden verbeeldende, en tot het een of ander bijgeloovig gebruik gebezigd wordende, konden wij niet bepaalen. Maar zij hebben veele werktuigen, van twee of drie hoepels of evenmiddenpuntige ſtukken hout gemaakt, met eene dwarsch balk in het midden vastgemaakt, om dezelve daaraan vast te houden. Aan deeze is een groot getal gedroogde lepaden ſchulpen met draaden vastgemaakt, die tot een ratel dienen en een luid gedruis maaken, als zij dezelve ſchudden. Deeze uitvinding ſchijnt de plaats te bekleeden van het ratel-vogeltjen te *Nootka*, en misſchien worden beiden bij dezelfde gelegenheden gebruikt (*).

Met

(*) De ratel-bal, door STELLER digt bij dat kanaal ge-

Met welk gereedſchap zij hun hout huisraad, de geraamten van hunne vaartuigen en andere dingen maaken is onzeeker, alzoo het eenigst, dat wij bij hen zagen, eene ſteenen bijl was, omtrent op de wijze van die van *Otahiti* en de andere eilanden in de Zuid-zee gemaakt. Zij hebben zeer veele ijzeren meſſen, van welke enige regt, andere een weinig gekromd zijn, en ook enige zeer kleine, in vrij lange hechten gezet, met de lemmetten naar boven gebogen, gelijk ſommig van ons ſchoenmaakers gereedſchap. Maar zij hebben ook nog eene andere ſoort van meſſen, die ſomtijds bij de twee voeten lang zijn, omtrent van gedaante als een ponjaard, met eenen verheven rug in het midden. Deeze draagen zij in ſcheden, van vellen gemaakt, welke zij met eene lederen riem onder hun kleed aan hunnen hals hangen, en zij worden waarſchijnlijk ſlechts als wapenen gebruikt, wordende de andere meſſen waarſchijnlijk tot andere einden gebezigd. Alles wat zij hebben is egter zoo wel en zoo ſchrander gemaakt als of zij van het volledigſte ſtel gereedſchap voorzien waren, en hun naaien, vlegten van zenuwen en klein werk op hunne kleine zakken kunnen in vergelijking gebragt worden met het keurigſte werk, dat ergens in de bekende wae-

reld

gevonden, die BERING in 1741 verzelde, ſchijnt tot hetzelfde gebruik beſtemd te zijn.

reld gevonden worde. In kort, als men den anders onbeſchaafden of ruuwen ſtaat, in welken dit volk zig bevindt, hunne Noordlijke ligging in een land, eeuwig met ſneeuw bedekt, en het ellendig gereedſchap, met welk zij moeten werken, in aanmerking neemt, blijkt het dat hunne ſchranderheid en behendigheid in alle handwerken die van andere natieën ten minſten evenaaren.

Het voedzel, dat wij hen zagen eeten, was gedroogde viſch en het vleesch van een viervoetig dier, gebraaden of geroosterd. Een ſtuk van het laatſte, dat ons gebragt wierd, ſcheen beeren-vleesch te zijn, maar had een' viſchachtige ſmaak. Zij eeten ook de groote ſoort van varen-wortel, van welken ik te *Nootka* gewag gemaakt heb, gebakken of op eene andere wijze klaar gemaakt, en enige van ons volk zagen hen rijklijk eeten van iets, dat zij voor den binnenſten bast van den pijn-boom hielden. Hun drank is allerwaarſchijnlijkst water, want zij bragten in hunne ſloepen, in hunne houten vaten, ſneeuw, die zij met mondvollen opſlikten. Misſchien kon het in deeze open vaten met minder moeite medegevoerd worden dan water zelf. Hunne wijze van eeten ſchijnt ordentelijk en zindelijk, want zij droegen altoos zorg de vuiligheid, die aan hun eeten mogt zijn, 'er af te veegen. En ſchoon zij ſomtijds het raauw vet van het een

of

of ander zee-dier aten, sneeden zij het zorgvuldig tot beeten met hunne kleine mesjen. Hetzelfde kan van hunne persoonen gezegd worden, die, naar allen schijn, altijd zindelijk en ordentelijk waren, zonder vet of vuiligheid, en de houten bakken, in welke hunne spijs waarschijnlijk gedaan wordt, wierden in uitneemend goede orde gehouden, zoo wel als hunne booten, die net waren en waarin niets overhoop lag.

Hunne taal schijnt in het eerst moeijelijk te verstaan te zijn, niet door enige verwarring of onduidlijkheid in hunne woorden en uitspraak, maar door de verschillende betekenissen, die zij hebben; want zij scheenen hetzelfde woord dikwijls bij verschillende gelegenheden te gebruiken, schoon dit ongetwijfeld, zoo onze omgang van langer duur ware geweest, zoude bevonden zijn geworden eene misvatting van onze zijde te zijn geweest. De eenigste woorden, die ik kon opzamelen, en welke ik aan den Heer ANDERSON verschuldigd was, waren de volgende; het eerste was ook te *Nootka* in denzelfden zin in gebruik, schoon wij anders geene overeenkomst tusschen die twee tongvallen konden bemerken.

Akashou,	Hoe heet dat?
Namuk,	Een oor-sierzel.
Lukluk,	Een bruin-langhairig vel, misschien van een' beer.

Aa,	Ja.
Natooneshuk,	Het vel van een zee-otter.
Keeta,	Geef mij iets.
Naema,	Geef mij iets in de plaats of in ruiling.
Ooonaka,	Van mij, of mij toebehoorende. — Wilt gij ruilen voor dit, dat mij toebehoort?
Manaka,	
Ahleu,	Een speer.
Weena of *Veena*,	Vreemdeling – iemand roepende.
Keelashuk,	Darm-huid, waarvan zij wambuizen maaken.
Tawuk,	Houdt het.
Amilhtoo,	Een stuk wit beeren-vel, of misschien het haar, dat er op was.
Whaehal,	Zal ik het houden? Geeft gij het mij?
Yant,	Ik zal heen gaan, of zal ik heen gaan?
Chilke,	Een.
Taiha,	Twee.
Tokke	Drie.
(*Tinke*)	
Chukelo (*),	Vier?

Koe-

(*) Omtrent deeze tel-woorden merkt de Heer ANDERSON aan dat de betekenisſen niet zeker zijn na *drie*, waarom hij die, waaraan hij twijfelt, met een ? getekend heeft.

Koeheene,	Vijf?
Takulai,	Zes?
Keichilho,	Zeven?
Kluw of *Kliew*,	Agt?

Wat de viervoetige dieren van dit gedeelte van het vaste land betreft; hier omtrent geldt hetzelfde als omtrent die van *Nootka*, dat is, dat de kennis, die wij van dezelve hebben, geheel ontleend is van de vellen, welke de inboorlingen te koop bragten. Deeze waren meest van robben, enige vosſen, de los of lynx, gemeene en boschmarters, kleine hermelijnen, rakoons en zeeotters. Van deeze waren de gemeenſte de marters, rakoons en zee-otters-vellen, die de gewoone kleedij der inboorlingen uitmaakten, maar de vellen van de eerſte, die over het algemeen van een veel ligter bruin waren dan die van *Nootka*, waren veel fijner dan die, terwijl de laatſte, die, zoo wel als de marters, veel overvloediger waren dan te *Nootka*, op verre na zoo fijn en dik van bont niet ſcheenen te zijn, ſchoon zij dezelve in grootte verre te boven gingen; bijna alle waren van de glanzende zwarte ſoort, welke kleur ongetwijfeld in deeze vellen meest gewaardeerd wordt. Beeren- en robben-vellen waren ook vrij gemeen; de laatſte waren over het algemeen wit, zeer fraai met zwart gevlekt, of ſomtijds enkel wit,

wit, en veele van de beeren alhier waren van eene bruine of roet kleur.

Behalven deeze dieren, die alle te *Nootka* gezien wierden, zijn 'er nog enige andere op deeze plaats, welke wij aldaar niet gevonden hadden, als de witte beer, van wiens vel de inboorlingen verſcheiden ſtukken bragten en enige geheele vellen van jongen, uit welke wij hunne grootte niet konden opmaaken. Wij vonden ook de wolverene of quickhatch (*) die zeer heldere kleuren had, eene grootere ſoort van hermelijn dan de gemeene, dezelfde als op *Nootka*, maar verſchillende door eene bruine kleur en met naauwlijks enig zwart aan zijnen ſtaert. De inboorlingen bragten ook het vel van den kop van een zeer groot dier, maar wij konden niet ſtellig bepaalen welk dier het ware, ſchoon wij aan de kleur en de langheid van het hair, en omdat het naar geen van eenig land-dier geleek, gisten dat het waarſchijnlijk van den grooten beer-robbe of zeebeer zoude zijn. Maar een van de fraaiſte vellen en dat deeze plaats bijzonder eigen is, alzoo wij het nooit te vooren zagen, is dat van een klein dier,

(*) De wolfsbeer of wolverene, *Urſus luscus* LINN. Sommige houden hem voor hetzelfde dier met den veelvraat. Ziet mijne Nat. Hist. der Zoogende Dieren II Deel bladz. 122.

VERTAALER.

dier, omtrent tien duimen lang, van eene bruine of roest-kleur op den rug, met een groot aantal donkere witte ſpikkels, en de zijden van eene blaauwachtige aschgraauwe kleur, met enige weinige van deeze ſpikkels. De ſtaert is niet boven een derde van de lengte van het lijf, en is bedekt met hair van eene witachtige kleur aan de randen. Het is ongetwijfeld hetzelfde dier als de geſpikkelde veld-muis bij den Heer STÆHLIN, in zijne korte beſchrijving van den nieuwen Noorder Archipel, (in zijne beſchrijving van *Kodſak*, p. 32 en 34). Doch of zij waarlijk van het muizen geſlacht, dan wel een inkhoorn zijn, konden wij niet zeggen, uit gebrek aan volledige vellen, ſchoon de Heer ANDERSON geneigd was te gelooven dat het hetzelfde dier is, dat beſchreven is onder den naam van den *Caſanſchen marmot*, door den Heer PENNANT (*). Het groot aantal vellen, dat wij hier vonden, duidt den grooten overvloed van alle deeze dieren aan; doch het is opmerklijk dat wij geene vellen van herten of elanden zagen.

Van de vogelen, van welke wij melding gemaakt hebben als te *Nootka* gevonden wordende, vonden wij alleen den wit-koppigen arend, den kor-

(*) *Arctomys citellus* de ſiſel of ſuslik. Zie mijne Nat. Hist. der Zoogende Dieren, II D. bl. 299.

VERTAALER.

kormoran of water-raaf, den grooten *alcyon* of ijsvogel, die zeer fraaie heldere kleuren had, en het bloem-zuigertjen of de colibri, dat dikwijls om het ſchip kwam vliegen terwijl wij ten anker lagen, ſchoon het bezwaarlijk alhier in den winter kan leeven, die zeer koud moet wezen. De watervogels waren ganzen, eene kleine ſoort van eend, omtrent als die bij *Kerguelens Land*, van welke wij melding gemaakt hebben, eene andere ſoort, welke niemand van ons kende, en enige zwarte zee-aakſters met roode ſnavels, die wij ook aan *van Diemens Land* en *Nieuw Zeeland* gevonden hadden. Enige van het volk, die aan land gongen, doodden een berkhoen, een ſnip en enige plevieren. Maar ſchoon de water-vogels over het geheel vrij talrijk waren, voornamelijk de eenden en ganzen, die langs de ſtranden verkeeren, waren zij egter zoo ſchuuw, dat het naauwlijks mogelijk was hen binnen ſchot te krijgen, zoo dat wij maar weinige van dezelve tot ververſching bekwamen. De eend, van welken zoo even geſprooken is, is zoo groot als de gemeene wilde eendvogel, van eene donkere zwarte kleur, met eenen korten puntigen ſtaert en roode pooten. De ſnavel is wit, met eene roode tint aan de punt, en heeft aan elke zijde aan het grondſtuk eene groote bijna vierkante zwarte vlek, terwijl hij aldaar ook verbreed of uitgeſpreid is. Op het voorhoofd heeft hij eene groote driehoekige witte

vlek, met eene nog grooter agter op den hals. Het wijfjen heeft veel doffer kleuren en geene van die ſieraaden aan den ſnavel dan de twee zwarte vlekken, die donker zijn.

Daar is hier ook eene ſoort van duiker, welke deeze plaats bijzonder eigen ſchijnt. Hij is omtrent van de grootte van een patrijs, heeft eenen korten, zwarten zaamengedrukten ſnavel, met den kop en het bovenſt gedeelte van den hals bruin zwart, het overige donker bruin, donker met zwart gewolkt, uitgezonderd het onderſte gedeelte, dat geheel van eene zwartachtige tint is, zeer fijn met wit doormengd; de andere (misſchien het wijfjen) is van boven zwarter, en van onderen witter. Daar wierd ook een kleine land-vogel van het vinken geſlacht, omtrent van de grootte van een geelvink gevonden; maar wij vermoedden dat hij een van de vogelen was, die met het jaargetijde en met hunne verhuizingen van kleur veranderen. Thans was hij van eene donker bruine kleur met eenen roodachtigen ſtaert, en die, welken wij voor het mannetjen hielden, had eene groote geele vlek op de kruin van den kop, met wat wit 'er onder op het bovenſte gedeelte van den hals; maar de laatſte kleur was op de borst van het wijfjen.

De eenigſte visſchen, welke wij hier bekwamen, beſtonden in enige dorſchen en heilbot, die meest door de inboorlingen te koop gebragt wier-

wierden, en wij vongen om het ſchip enige zee-ſcorpioenen, met enige purperen zee-ſterren met zeventien of agttien ſtraalen. De klippen waren bijna geheel zonder ſchaal-dieren; het eenigst dat wij zagen was eene roode krab met zeer groote doornen.

De metaalen, die wij zagen, waren koper en ijzer, welke beiden, voornamelijk het laatſte, in zulk een overvloed was, dat 'er de punten van de meeste pijlen en lanſen van gemaakt waren. De verw-ſtoffen, met welke zij zig beſchilderen, waren eene roode, brokkelige, vetachtige oker, of ijzer-oker, in kleur niet ongelijk aan vermilioen, eene ligte blaauwe verw, die wij niet bekwamen, en potlood. Deeze alle ſcheenen zeer ſchaarsch te zijn, alzoo zij maar zeer kleine hoeveelheden van de eerſte en laatſte bragten, en dezelve zeer zorgvuldig ſcheenen te bewaaren.

Wij zagen weinige gewasſen, en de boomen, die hier meest groeiden, waren de Kanadaſche en den harst-pijnboom, en ſommige waren vrij groot.

De glazen koraalen en het ijzer, dat wij bij dit volk vonden, lieten geen twijfel over of het moest dezelve van eene beſchaafde natie ontvangen hebben. Wij hielden ons, uit verſcheiden omſtandigheden, welke reeds zijn opgegeeven,

vrij vast verzeekerd dat wij de eerſte Europeaanen waren, met welke zij ooit regtſtreeks omgang gehad hadden, en het blijft ſlechts te beſlisſen van welken kant zij onze waaren door tusſchenkoomende handen gekregen hadden. Daar kan geen de minſte twijfel zijn of zij hebben deeze dingen, door tusſchenkomst van de meer binnens lands woonende natieën, van de *Hudſons Baai* of de vastigheden aan de Kanadaſche meiren ontvangen, tenzij men konne onderſtellen (dat egter minder waarſchijnlijk is) dat de Rusſiſche handelaars van *Kamſchatka* hunnen handel reeds dus verre hebben uitgeſtrekt, of ten minſten dat de inboorlingen van hunne oostlijkſte *Voſen-Eilanden* langs de kust met die van *Prins Willems Kanaal* gemeenſchap hebben (*).

Wat

(*) MULLER maakt in zijne beſchrijving van BERRINGS reize naar de kust van Amerika in 1741 gewag van eene omſtandigheid, welke deeze vraag ſchijnt te beſlisſen. Zijn volk vond ijzer op de *Schumagin-Eilanden*, gelijk men met recht kan opmaaken uit de volgende woorden: *Un ſeul homme avoit un couteau pendu à ſa ceinture, qui parut fort ſingulier à nos gens par ſa figure. Il etoit long de huit pouces, & fort épais, & large à l'endroit ou devoit être la pointe. On ne peut ſçavoir quel étoit l'uſage de cet outil. Decouvertes des Ruſſes*, p. 274.

Zoo 'er onder de inboorlingen van dat gedeelte van de Amerikaanſche kust reeds ijzer was voor de Ruſſen het ontdekten en voor 'er enige handel met hun wierd gedreven

van

Wat het koper belangt, dit ſchijnt dit volk zig zelf te verſchaffen, of het koomt op zijn best door weinige handen tot hen; want zij pleegen te zeggen dat zij 'er genoeg van hadden, als zij het te koop bragten, en daartoe weezen zij op hunne wapenen, als of zij zeggen wilden dat zij zoo veel van dit metaal hadden, dat zij 'er niet meer van nodig hadden.

Het is egter aanmerkenswaerdig dat, zoo de inwooners van dit Kanaal, langs den weg van binnenlandſchen tusſchen-handel met de Oost-Kust, van Europiſche waaren voorzien worden, zij nooit bij wijze van mangeling, aan de meer binnens lands woonende Indiaanen van hunne zee-otter-vellen gegeeven hebben, die anders voorzeeker den eenen of anderen tijd omtrent de *Hudſons Baai* moesten gezien zijn. Ondertusſchen is dit, zoo verre ik weet, zoo niet; de eenigſte reden, die men 'er van geeven kan, is de zeer groote afſtand, die, ſchoon geen hinderpaal zijnde dat de Europiſche waaren zoo verre koomen, als zoo weinig gemeen zijnde, eg-

van *Kamſchatka*, welke reden kan 'er dan zijn om in het minst te twijfelen dat het volk van *Prins Willems Kanaal*, zoo wel als dat van de *Schumagins-Eilanden*, dit metaal van de eenigſte waarſchijnlijke bron, de Europiſche volkplantingen op de noord-oost-kust van dit vast land, gekregen hebben?

egter belet dat de vellen, die eene gemeene waar zijn, door de handen van meer dan twee of drie verſchillende volksbenden gaan, die deselve tot hunne eigen kleeding kunnen gebruiken, en die andere, die zij minder achten, als van hunne eigen dieren zijnde, oostwaarts zullen opzenden, tot zij tot de Europeaanſche handelaars koomen.

✣ ✣ ✣
✣ ✣
✣

ZES-

ZESDE HOOFDSTUK.

Vaart langs de kust. Kaap Eliſabeth. Kaap St. Hermogenes. *De beſchrijving van* BERINGS *reis is zeer gebrekkig.* Banks Punt. Kaap Douglas. Kaap Bede. *De* Berg St. Auguſtijn. *Hoop van eenen doortogt door een inloopend kanaal te zullen vinden. De ſchepen vaaren het op. Ontwijfelbaare tekenen dat het eene rivier is. Zij wordt* Cooks Rivier *genaamd. De ſchepen zakken dezelve wederom af. Verſcheiden bezoeken van de inboorlingen. Luitenant* KING *gaat aan wal en neemt bezit van het land. Zijn bericht.* De Reſolutie *geraakt aan den grond op een' bank. Aanmerkingen over de ontdekking van* Cooks Rivier. *Reden van de getijen in dezelve.*

Prins Willems Kanaal verlaaten hebbende, ſtuurde ik Z. W. met eene labber koelte uit het N. N. O., die, den volgenden morgen ten vier uuren, door ſtilte vervangen wierd, en kort daarop wierd de kalmte gevolgd van een koeltjen uit het Z. W. Dit koeltjen aanwakkerende en naar het N. W. loopende, bleeven wij Z. W. ſtevenen en voeren voorbij een hoog voorgebergte, op 59° 19′ Breedte en 207° 45′ Lengte gelegen. Alzoo

de

de ontdekking van hetzelve juist voorviel op den geboorte-dag van Prinſes ELISABETH, noemde ik het *Kaap Eliſabeth*. Agter dezelve konden wij geen land zien, zoo dat wij in het eerst hoop hadden dat het het westlijk eind van het vaste land ware, maar niet lang daarna zagen wij onzen misſlag, want daar kwam weder nieuw land in het gezigt in het W. Z. Westen.

De wind was nu tot eenen zeer ſterken ſtooker aangegroeid en dreef ons vrij verre van de kust. Den twee en twintigſten, in den agtermiddag, gong de wind liggen, en wij ſtuurden Noordwaarts aan naar *Kaap Eliſabeth*, die den volgenden dag op den middag tien mijlen in het Westen van ons lag. Wij zagen te zelfden tijd een nieuw land, liggende *Z.* 77° W., hetwelk wij gisten dat *Kaap Eliſabeth* met het land verbond, dat wij in het Westen gezien hadden.

De wind bleef Westlijk en ik ſtuurde Zuidwaarts tot den volgenden dag op den middag, wanneer wij tot binnen drie mijlen van de kust waren, die wij op den twee en twintigſten ontdekt hadden. Hier vormde het land eene punt, die W. N. W. lag. Wij zagen te gelijken tijd nog meer land, zig Zuidwaarts tot Z. Z. W. uitſtrekkende, en dat twaalf of vijfdien mijlen van ons af lag. Wij zagen op hetzelve eene keten bergen, met ſneeuw bedekt, zig naar het N. W. uitſtrekkende agter het eerst land, dat wij voor een eiland aanzagen,

om

om de weinige ſneeuw, die 'er op lag. Deeze land-punt ligt op 58° 15′ Breedte en op 207° 42′ Lengte, en naar hetgeen ik kan opmaaken uit de reis-beſchrijving van BERING en de kaart, die dezelve in de Engelſche uitgave verzelt (*), beſluit ik dat zij die moet zijn, welke hij *Kaap St. Hermogenes* genoemd heeft. Maar de beſchrijving van die reis is zoo ſterk verkort, en de kaart is zoo onnaauwkeurig, dat het naauwlijks mogelijk is, uit de eene of andere, of de vergelijking van beiden met elkanderen, eene eenige plaats uittevinden, welke die reiziger gezien of aangedaan heeft. Als ik BERINGS verrigtingen op deeze kust wilde beoordeelen, zou ik denken dat hij dat land in het gezigt gekregen heeft bij *Mooi Weder Berg*. Maar ik ben geenzints zeeker dat de baai, welke ik zijnen naam gegeeven heb, de plaats is, daar hij ankerde. Ik weet ook niet of de berg, dien ik den *Berg St. Elias* noem, dezelfde aanzienlijke berg is, aan welken hij dien naam gegeeven heeft. En wat zijne *St. Elias Kaap* belangt, ik kan volſtrekt niet zeggen waar zij ligt.

Aan de noord-oost-zijde van *Kaap St. Hermogenes* draaide de kust naar het N. W. en ſcheen ge-

(*) Kapitein COOK meent die van MULLER, van welke te London enigen tijd voor zijn vertrek eene vertaaling was uitgekoomen.

geheel afgezonderd van het land, dat wij den voorigen dag gezien hadden. In de boven genoemde kaart is hier eene ruimte, daar BERING onderſteld wordt geen land gezien te hebben. Dit begunſtigde ook de laater beſchrijving, door den Heer STÆHLIN uitgegeeven, die *Kaap St. Hermogenes* en al het land, dat BERING ten Z. W. van hetzelve ontdekte, tot eene groep eilanden maakt, terwijl hij dat van *St. Hermogenes* onder degeene plaatst, die van hout ontbloot zijn. Dat wij nu zagen ſcheen dit te bevestigen, en alle omſtandigheden boezemden ons hoop in dat wij hier eenen doortogt naar het Noorden zouden vinden, zonder genoodzaakt te zijn verder naar het Zuid-Westen te ſtevenen.

Wij wierden bij de kaap opgehouden door veranderlijke zugtjens en kalmten tot den volgenden morgen ten twee uuren, wanneer 'er een koeltjen uit het N. O. opkwam, met welk wij N. N. W. langs de kust ſtuurden, en weldra bevonden dat het land van *Kaap St. Hermogenes* een eiland was, omtrent zes mijlen in omvang groot, van de nabij gelegen kust geſcheiden door een kanaal, dat eene mijl breed was. Anderhalven mijl ten Noorden van dit eiland liggen enige klippen boven water, aan welker noord-oost-zijde wij van dertig tot twintig vademen water hadden.

Op den middag lag het eiland *St. Hermogenes* Z. ¼ O., agt mijlen van ons, en het land ten

N.

N. W. van hetzelve ſtrekte zig uit van Z. ¼ W. tot ten naasten bij W. In deeze laatſte ſtreek liep het uit in eene laage punt, die nu vijf mijlen van ons was, en welke *Banks-Punt* genoemd wierd. Het ſchip was thans op 58° 41′ Breedte en op 207° 44′ Lengte. In deeze ligging was het land, dat wij onderſtelden *Kaap Eliſabeth* met dit zuid-westlijk land te verbinden, in het gezigt, liggende N. W. ¼ N. Ik ſtuurde 'er regt naar toe, en bevond het, toen ik het nader kwam, eene groep van hooge eilanden en klippen te zijn, geheel van alle ander land afgeſcheiden. Zij verkreegen den naam van *Dorre Eilanden* naar derzelver kaal voorkoomen. Zij liggen op 59° Breedte en in eene regte lijn met *Kaap Eliſabeth* en *Banks-Punt*, drie mijlen van de eerſte en vijf van de tweede.

Ik meende door een van de kanaalen te vaaren, die deeze eilanden van elkanderen ſcheiden, maar eenen ſterken ſtroom tegens ons vindende, voer ik dezelve alle aan lij voorbij. Tegens den avond klaarde het weder, dat den geheelen dag dampig geweest was, op, en wij kreegen een zeer hoog voorgebergte in het gezigt, welks verheven top, twee zeer hooge bergen vormende, tot boven de wolken gezien wierd. Dit voorgebergte noemde ik *Kaap Douglas*, ter eere van mijnen zeer goeden vriend Doctor DOUGLAS, Deken van Wind-

Windſor (*). Het ligt op 58° 56′ Breedte en op 206° 10′ Lengte, twintig mijlen ten Westen van de *Dorre Eilanden* en twaalf mijlen van *Banks-Punt*, in de ſtreek van N. W. ten W. ½ W.

Tusſchen deeze punt en *Kaap Douglas* ſcheen de kust eene breede en diepe baai te vormen, die, naar enigen rook, dien wij op *Banks-Punt* gezien hadden, den naam verkreeg van *Rook-Baai*.

Den volgenden morgen, met het aanbreeken van den dag, ten Noorden van de *Dorre Eilanden* gekoomen zijnde, ontdekten wij nog meer land, dat zig van *Kaap Douglas* naar het Noorden uitſtrekte. Het vormde eene keten bergen van eene ontzagchelijke hoogte, een van welke, die verre boven de andere uitſtak, de *Berg St. Auguſtijn* genaamd wierd. De ontdekking van dit land benam ons den moed niet, alzoo wij onderſtelden dat het niet aan het land van *Kaap Eliſabeth* vast ware; want naar het N. N. O. was het gezigt niet bepaald dan door den horizont. Wij dagten ook dat 'er een doortogt ware in het N. W. tusſchen *Kaap Douglas* en den *Berg St. Auguſtijn*. In kort, wij meenden dat het land aan ons bakboord, ten Noorden van *Kaap Douglas*, uit eene groep eilanden beſtond, door

(*) Den uitgeever van dit werk.

door zoo veele kanaalen van elkanderen geſcheiden, van welke wij gebruik zouden kunnen maaken naar maate de wind zoude dienen.

Met deeze aangenaame denkbeelden, en eene friſſe koelte uit het N. N. O. ſtuurden wij N. W. tot agt uuren, wanneer wij duidlijk zagen dat hetgeen wij voor eilanden aangezien hadden toppen van bergen waren, overal aan malkanderen vast door laager land, dat de dampigheid van den horizont ons belet had op eenen grooteren afſtand te zien. Dit land was overal met ſneeuw bedekt van de toppen der bergen tot het zee-ſtrand, en had overal het voorkoomen van een gedeelte van een groot vast land te zijn. Nu was ik volkoomen overtuigd dat ik door dit kanaal geenen doortogt zoude vinden, en dat ik nog voortging met 'er hier naar te zoeken was meer om andere te overtuigen dan om mij in mijne eigen gedagten te bevestigen.

Op dezen tijd nu lag de *Berg St. Auguſtijn* N. 40° W., drie of vier mijlen van ons. Deeze berg is van eene kegelachtige gedaante en van eene zeer aanmerklijke hoogte; maar het blijft nog onbeſlist of het een eiland zij, of een gedeelte van het vast land. Bevindende dat 'er in het Westen niets te doen was, wendden wij en ſtaken over naar *Kaap Eliſabeth*, onder welke wij des agtermiddags ten half zes uuren kwamen. Aan de noord-zijde van *Kaap Eliſabeth*, tuſſchen de-

zelve en een hoog voorgebergte, *Kaap Bede* (*) genaamd, is eene baai, in welke twee kleine wel gedekte havenen ſcheenen te zijn. Wij liepen deeze baai goed in, daar wij in drie en twintig vademen zouden hebben kunnen ankeren; doch alzoo dit mijn voorneemen niet was, wendden wij en ſtuurden westwaarts, met den wind uit het Noorden, eenen zeer ſterken ſtooker, vergezeld van regen en dik dampig weder.

Den volgenden morgen ſtilde de wind, maar hetzelfde weder bleef aanhouden tot des namiddags ten drie uuren, wanneer het opklaarde. *Kaap Douglas* lag Z. W. ten W., de berg *St. Auguſtijn* W. ¼ Z., en *Kaap Bede* Z. 15° O., vijf mijlen van ons. Op deeze plaats hadden wij veertig vademen diepte en eenen rotsachtigen grond. Van *Kaap Bede* draaide de kust N. O. ten O., met eene keten bergen binnen 's lands, die in dezelfde ſtrekking liep. Het land op de kust was boschachtig en daar ſcheen geen gebrek aan havens te zijn. Doch, dat niet zeer in ons voordeel was, wij ontdekten laag land in het midden van het kanaal, zig van N. N. O. tot N. O. ten O. ½ O. uitſtrekkende. Dan alzoo wij onderſtelden dat dit een eiland ware, benam ons zulks den moed niet. Omtrent deezen tijd kreegen wij een ligt koeltjen uit het Zuiden en

ik

(*) Deeze naamen gaf COOK naar den almanak.

ik ſtuurde ten Westen van dit laag land, terwijl 'er zig in die ſtreek niets opdeed dat ons konde hinderen. Wij peilden geduurende den nacht van dertig tot vijf en twintig vademen.

Den agt en twintigſten, in den morgen, weinig wind hebbende en merkende dat het ſchip zuidwaarts dreef, liet ik, om het te ſtoppen, een werp-anker vallen met eene agt duims lijn 'er aan; doch, terwijl het ſchip 'er voor opdraaide, brak de lijn bij het ſchip, en wij verlooren anker en touw; want ſchoon wij het ſchip voor een van de boeg-ankers lieten opdraaien, en het grootſte gedeelte van den dag verſpilden met 'er [illegible] te drijven, was alles te vergeefsch. Wij bevonden door waarneeming dat de plaats daar wij waren op 59° 51′ Breedte lag; het laag land, waarvan boven geſprooken is, ſtrekte zig uit van N. O. tot Z. 75° O.; zijnde het naaste gedeelte twee mijlen van ons. Het land van den wester wal was omtrent zeven mijlen van ons, en ſtrekte zig uit van Z. 35° W. tot N. 7° O., zoo dat de uitgeſtrektheid van het kanaal nu tot drie en eene halve ſtreeken van het kompas verminderd was, dat is van N. ½ O. tot N. O. Tusſchen deeze twee ſtreeken was geen land te zien. Hier was een ſterk getij, dat naar het Zuiden het kanaal uit liep. Het was de ebbe en zij liep tusſchen drie en vier knoopen in een uur; en het was ten tien uuren laag water. Daar dreef veel

zee-wier en enig drijf-hout met het getij naar buiten; het water was ook dik geworden, gelijk in rivieren; maar wij wierden aangemoedigd om nog verder voorttevaaren, doordien wij het bij laag water zoo zout als in zee vonden. De vloed liep met eene ſnelheid van drie knoopen, en de vloed liep in tot vier uuren in den agtermiddag.

Alzoo het den geheelen dag ſtil bleef, gong ik niet van mijne plaats tot des avonds ten agt uuren, wanneer wij met een ligt koeltjen uit het Oosten het anker ligteden en naar het Noorden, het kanaal in, ſtuurden. Wij waren niet lang onder zeil geweest wanneer de wind naar het Noorden draaide, tot eene friſe koelte aangroeiende en bij rukwinden waaiende met regen. Dit belettede ons egter niet optelaveeren zoo lang de vloed bleef aanhouden, dat tot omtrent vijf uuren in den volgenden morgen was. Wij peilden van vijf en dertig tot vier en twintig vademen. In deeze laatſte diepte ankerden wij omtrent twee mijlen van den ooster-wal, op de breedte van 60° 8′, terwijl enig laag land, dat wij voor een eiland hielden, onder den wester-wal liggende, zig van N. ¼ W. tot N. W. ten N. uitſtrekte, op den afſtand van drie of vier mijlen.

Het weder was nu fraai en vrij helder geworden, zoo dat wij al het land, dat binnen onzen gezigt-einder mogt liggen, konden zien, en in het

het N. N. O. was geen land noch iets, dat onzen voortgang konde hinderen, te ontdekken. Maar aan elke zijde was eene keten bergen, agter elkanderen oprijzende, zonder de minſte affcheiding. Ik giste dat het, digt aan wal, omtrent ten tien uuren laag water ware, doch de eb liep af tot omtrent den middag. Zij liep met eene ſnelheid van vier en eene halve knoop, en het water viel tien voeten en drie duimen loodlijnig, namelijk terwijl wij ten anker lagen, zoo dat 'er reden is om te denken dat dit de grootſte val niet is. Wij zagen op den oostlijken wal twee wolken rook opgaan, een zeeker teken dat aldaar inwooners waren.

Ten een uur na den middag ligteden wij het anker en laveerden op onder dubbel gereefde topzeilen en onder-zeilen, hebbende eenen ſterken ſtooker uit het N. N. O. bijna regt het kanaal af. Wij ſtaken over naar den wester wal en kwamen tot binnen twee mijlen van het zuidlijk eind van het laag land of eiland, van hetwelk ik boven geſprooken heb, onder welk ik voorneemens was te ſchuilen tot de wind wat bedaaren zoude; doch eensklaps op twaalf vademen water koomende uit meer dan veertig, en een bank vooruit ziende, die van het laag land uitſtak, liet ik het wenden, en ſtak terug Oostwaarts, onder dien wal ankerende in negentien vademen water, in eenen grond van kleine kei-ſteentjens.

Tusschen een en twee uuren in den morgen, van den dertigsten, ligteden wij wederom het anker met het begin van den vloed, zijnde de wind thans geheel gestild, doch nog tegens ons blijvende, zoo dat wij tot bij zeven uuren oplaveerden, wanneer wij, het getij af zijnde, in negentien vademen water onder denzelfden wal als te vooren ten anker kwamen. Het noordwester gedeelte, dat eene hooge steile kaap vormde, lag N. 20° O. twee mijlen van ons, eene punt op den anderen daar tegens over zijnden wal, en omtrent van dezelfde hoogte, lag N. 36° W.; onze breedte was, volgens waarneeming, 60° 37′.

Omtrent den middag kwamen 'er twee kanos, in elke van welke een man was, af naar het schip omtrent van de plaats, daar wij den voorigen dag rook hadden zien opgaan. Zij hadden veel werk om dwarsch door het sterk getij heen te roeijen, en aarselden een weinig eer zij geheel tegens het schip wilden koomen liggen, doch toen men hun tekenen gegeeven had, naderden zij. Een hunner sprak veel te vergeefsch, want wij verstonden geen woord van hetgeen hij zeide. Hij wees aanhoudend naar den wal, dat wij uitlegde als eene nodiging om derwaarts te gaan. Zij namen enige beuzelingen van mij aan, die ik hun uit de zijde-vensters der kajuit afreikte. Dit volk geleek in alle opzigten in hunne persoonen

en

en kleeding naar dat, hetwelk wij in *Prins Willems Kanaal* gevonden hadden. Hunne vaartuigen waren ook even eens gebouwd. Een van degeene die ons bezogten had zijn aangezigt gitzwart beſchilderd en ſcheen geen' baard te hebben; maar de ander, die meer bejaard was, was niet beſchilderd en [illegible] grooten baard, [illegible] een gezigt, veel naar de gemeenſte gezigten van het volk van *Prins Willems Kanaal* gelijkende. Wij zagen deezen dag ook rook op de platte kust in het Westen, waaruit wij mogen beſluiten dat deeze laager plaatſen en eilanden de eenigſte bewoonde ſtreeken zijn.

Toen de vloed inviel, ligtedden wij het anker, wanneer de kanos ons verlieten. Ik ſtak over naar den wester wal met eene friſe koelte uit het N. N. O. en kwam tot onder de bovengemelde punt. Deeze punt met de andere aan de overzijde verſmalden het kanaal tot de breedte van vier mijlen. Door dit kanaal liep een ontzachlijk ſterk getij. Het was vreeslijk in ons oog, wijl wij niet konden weeten of de beroering van het water door den ſtroom veroorzaakt wierde dan door het breeken van de golven tegens klippen en banken. Alzoo wij geene banken ontmoeteden, beſlooten wij dat het eerſte plaats konde hebben, maar wij vonden in het eind dat wij het mis hadden. Ik hield het nu langs den wester wal, alzoo dit het veiligſt ſcheen. Wij had-

hadden digt bij land eene diepte van dertien vademen, en twee of drie Engelſche mijlen van hetzelve af veertig en meer vademen. Des avonds ten agt uuren ankerden wij onder eene land-punt, die drie mijlen N. O. van ons lag, in vijfcien vademen water. Hier bleeven wij geduurende de eb liggen, die omtrent vijf knoopen in een uur voortliep.

Tot hier toe had het water denzelfden graad van ziltigheid bij laag water als bij hoog water behouden; en was, op beiden die tijden, zoo zout als in den oceaan; doch nu begonnen zig tekenen van eene rivier te vertoonen. Het water dat wij deeze ebbe, toen het op het laagst was, opſchepten, wierd zeer veel zoeter bevonden dan wij het tot nog toe geproefd hadden, zoo dat ik overtuigd was dat wij in eene groote rivier waren en niet in eene ſtraat, die met de Noorderzeeën gemeenſchap hadde; doch alzoo wij nu reeds zoo verre opgevaaren waren, wilde ik nog ſterker bewijzen hebben, waarom ik met den volgenden vloed, in den morgen van den een en dertigſten, het anker liet ligten en nog hooger op laveerde, of liever met het getij op dreef, want wij maar zeer weinig winds hadden.

Omtrent agt uuren kreegen wij een bezoek van enige inboorlingen in eene groote en verſcheiden kleine kanos. De laatſte voerden ſlechts elke eenen enkelen man, en ſommige hadden

eene

eene roeiſpaan met een blad aan elk eind op de wijze der Esquimaux. In de groote kano waren mannen, vrouwen en kinderen. Voor zij het ſchip bereikten, ſtaken zij eenen lederen rok op eenen langen ſtok in de hoogte, als een teken, zoo wij het verſtonden, van hunne vreedzaame geneigdheid. Deezen rok reikten zij in het ſchip over, in ruiling voor enige beuzelingen, die ik hun gaf. Ik kon geen onderſcheid vinden tusſchen de perſoonen, kleeding, verſierzelen, en vaartuigen van dit volk en dat van *Prins Willems Kanaal*, uitgezonderd dat de kleine kanos wat kleiner waren en ſlechts eenen man voerden. Wij bekwamen enige van hunne bonte klederen, van de veilen van zee-otters, marters, haazen en andere dieren gemaakt, enige van hunne werp-ſchichten, en eenen kleinen voorraad van zalm en heilbot. Hier voor namen zij oude klederen, glazen koraalen en ſtukjens ijzer aan. Wij vonden hen voorzien van groote ijzeren meſſen en van hemelsblaauwe glazen koraalen, gelijk wij onder de inboorlingen van *Prins Willems Kanaal* gevonden hadden. Deeze laatſte ſcheenen zij hoog te waardeeren en waren dus ook zeer vergenoegd met die, welke wij hun nu gaven. Maar zij vroegen vooral naar groote ſtukken ijzer, welk metaal zij, als ik mij niet bedroog, met den naam van *goone* benoemden, ſchoon zij, even als hunne nabuuren in *Prins*

Willems Kanaal, veele betekenisſen voor eenzelfde woord ſcheenen te hebben. Zij ſpraken baarblijklijk dezelfde taal, alzoo de woorden *heeta*, *naema*, *oonaka* en enige andere van de gemeenſte, die wij in dat kanaal gehoord hadden, door dit nieuw volk ook dikwijls gebruikt wierden. Na omtrent twee uuren bij het een en ander ſchip doorgebragt te hebben, begaven zij zig alle naar den wester wal.

Ten negen uuren kwamen wij ten anker in zestien vademen water, omtrent twee mijlen van den wester wal, en bevonden dat de eb reeds was begonnen. Toen zij in haare volle kracht was, liep zij ſlechts drie knoopen in een uur, en viel, na wij geankerd waren, een en twintig voeten loodlijnige hoogte. Het weder was mistig met ſtofregen, en tusſchen beiden weder helder. Bij de heldere tusſchenpoozen zagen wij eene opening tusſchen de bergen op den ooster wal, liggende ten Oosten van de plaats daar de ſchepen waren, met laag land, dat wij onderſtelden eilanden te zijn, tusſchen ons en het vaste land liggende. Wij zagen ook laag land in het Noorden, dat zig van den voet van het gebergte aan de eene zijde tot dien aan de andere zijde ſcheen uitteſtrekken, en bij laag water zagen wij groote banken, die van dit laag land uitſtaken, van welke enige niet verre van ons af waren. Dit deed ons enigzins twijfelen of het kanaal

niet

niet door de bovengemelde opening naar het Oosten draaide, dan of die opening slechts een tak van hetzelve ware en het voornaam kanaal zijnen noordlijken loop door het laag land, dat wij nu in het gezigt hadden, vervolgde. De voortlooping en de rigting van de keten bergen ter wederzijde van hetzelve zettede de laatste onderstelling eene groote waarschijnlijkheid bij.

Om dit stuk optehelderen en de ondiepten te onderzoeken, zond ik twee sloepen af, onder bevel van den Stuurman, en zoo dra de vloed inviel, volgde ik met de schepen; doch alzoo het dood stil, en het getij sterk was, kwam ik ten anker, na omtrent tien Engelsche mijlen in eene oostlijke rigting te zijn voortgedreven. Toen de voorgaande eb op haar laagst was, hadden wij het water van de oppervlakte en van omtrent een' voet diepte volkoomen zoet bevonden, terwijl het egter op eene grooter diepte eenen aanmerklijken graad van ziltigheid behield. Wij hadden nu, behalven dit, nog veele andere en maar al te klaare blijken dat wij in eene groote rivier waren, gelijk laage stranden, zeer dik modderig water, groote boomen en allerlei vuil met het getij op en af drijvende. In den agtermiddag gaven ons de inboorlingen in verscheiden kanos wederom een bezoek, en handelden enigen tijd met ons volk, zonder ons ooit reden

te

te geeven hen van enige oneerlijke daad te beschuldigen.

Den volgenden morgen, zijnde den eersten Junij, ten twee uuren, kwam de Stuurman terug en berichtte dat hij het kanaal, of liever de rivier zig had zien verschmalen tot de breedte van eene mijl, door laag land ter wederzijde, door welk het eene Noordlijke rigting nam. Hij was deeze engte drie mijlen opgevaaren, die hij voor de zwaarste schepen bevaarbaar had gevonden, zijnde van twintig tot zeventien vademen diep. De minste diepte op eenen voegzaamen afstand van den wal en de banken was tien vademen, en dit was voor hij in het enge gedeelte was gekoomen. Terwijl de eb aflieb, was het water volkoomen zoet, maar toen de vloed inviel, wierd het brakachtig, en, omtrent hoog water, zeer brak, zelfs zoo hoog op als hij gevaaren was. Hij was geland op een eiland, dat tusschen deezen tak en den oostlijken wal ligt, en zag op hetzelve enige zalbezieën struiken, die hem onbekend waren. De grond scheen uit klei, met zand gemengd, te bestaan. Omtrent drie mijlen verder dan hij opgevaaren was, of ten Noorden van die plaats, zag hij dat nog eene scheiding was in de oostlijke keten bergen, door welke hij onderstelde dat de rivier eene noord-oostlijke koers name; maar het scheen eer waarschijnlijk dat dit slechts een

andere tak ware, en dat het voornaam kanaal zijne noordlijke koers bleeve behouden tusschen de twee ketenen bergen. Hij bevond dat deeze twee ketenen, naar maate zij zig meer Noordwaarts uitstrekten, elkanderen meer en meer naderden, maar egter niet aan malkanderen scheenen te sluiten; ook was 'er tusschen beiden geen hoog land te zien, maar alleen laag land, gedeeltelijk boschrijk, gedeeltelijk open.

Nu waren wij wel genoodzaakt alle hoop van eenen doortogt te zullen vinden optegeeven. Doch alzoo de eb bijna af was, en wij niet tegens den vloed konden terugkeeren, meende ik mijn voordeel met den laatsten te moeten doen om den oostlijken tak nader te bezien, en daardoor uittemaaken of het laag land aan de oostzijde van de rivier een eiland ware, gelijk wij onderstelt hadden, dan niet. Met dit oogmerk ligteden wij met het begin van den vloed het anker, en, een zwak koeltjen uit het N. O. hebbende, staken wij over naar den ooster wal, met sloepen vooruit, die peilden. Onze diepte was van twaalf tot vijf vademen; de grond zand gruis-zand, schoon het water zeer slijkerig was. Ten agt uuren kwam 'er een fris koeltjen op uit het Oosten, dat vlak tegens ons was, zoo dat ik wanhoopte den mond van de rivier, waarnaar wij laveerden, voor hoog water te zullen bereiken. Doch denkende dat hetgeen de schepen niet

niet doen konden door ſloepen kon gedaan worden, zond ik 'er twee af, onder bevel van den Luitenant KING, om de getijen te onderzoeken, en zoodanige andere waarneemingen te doen als ons enige kennis van de geſteldheid dier rivier zoude kunnen geeven.

Ten tien uuren, bevindende dat de eb begonnen was, ankerde ik op negen vademen water, in eenen zand-gruisachtigen grond. Ziende dat het getij te ſterk was voor de ſloepen, zoo dat zij 'er niet tegens konden oproeijen, deed ik haar ſein van weder aan boord te koomen, voor zij ter halver weg gekoomen waren van den mond der rivier, tot welker onderzoek zij afgezonden waren, die Z. 80° O. van ons af lag op drie mijlen afſtands. De voornaamſte onderrigting, die wij door onzen arbeid geduurende dit getij gewonnen hadden, was te bepaalen dat al het laag land, dat wij onderſteld hadden een eiland of eilanden te zijn, eene onafgebrooken ſtreek lands was van de oevers van de groote rivier tot aan den voet van het gebergte, waaraan zij zig ſloot, en dat zij eindigde aan den zuidlijken ingang van deezen oostlijken tak, dien ik met den naam van *Keer-Weêr-Rivier* (*River Turnagain*) zal onderſcheiden. Aan de Noordzijde van deeze rivier begint het laag land weder, en ſtrekt zig uit van den voet van het gebergte tot de oevers van de groote rivier, zoo dat het

voor

voor de *Keer-Weêr-Rivier* eene groote baai vormt, aan welker zuid-zijde wij nu ten anker lagen, en daar wij van twaalf tot vijf vademen water hadden van half vloed tot hoog water.

Na dat wij de baai in gevaaren waren, liep de vloed ſterk *Keer-Weêr-Rivier* in, en de eb kwam 'er met nog grooter kracht uit, vallende het water, terwijl wij ten anker lagen, twintig voet loodregte hoogte. Deeze omſtandigheden overtuigden mij dat 'er door deeze zijde-rivier geen doortogt te verwagten was, zoo min als door den voornaamſten tak. Naardien egter het water, geduurende de eb, ſchoon zeer veel zoeter, nog eenen grooten graad van ziltigheid had behouden, is 'er reden te onderſtellen dat beiden deeze takken nog veel verder voor ſchepen bevaarbaar zijn dan wij dezelve onderzogten, en dat 'er door deeze rivier en derzelver verſchillende takken, eene zeer uitgeſtrekte binnenlandſche gemeenſchap open ligt. Wij waren dezelve opgevaaren tot 61° 30′ Breedte en 210° Lengte, dat zeventig mijlen of meer van haaren mond is, zonder den minſten ſchijn van haare oorſprong te verneemen.

Zoo de ontdekking van deeze groote rivier (*), die,

(*) Kapitein COOK had hier eene open plaats gelaaten zonder 'er eenen bijzonderen naam te zetten. *Lord* SANDWICH

die, wat haare geſchiktheid tot eene binnenlandſche vaart betreft, met de aanmerklijkſte reeds bekende rivieren om den voorrang zal kunnen twisten, van nut zal worden voor het tegenswoordig of een der volgende geſlachten, moeten wij ons den tijd, dien wij 'er aan beſteedden, minder beklaagen; maar voor ons, die een veel grooter doel hadden, was dit oponthoud een wezenlijk verlies. De zomer vorderde met raſſe ſchreden. Wij wisten niet hoe verre wij Zuidwaarts zouden moeten ſtevenen, en wij waren nu overtuigd dat het vast land van Noord-Amerika zig verder naar het Westen uitſtrekte, dan wij uit de nieuwere, en beroemdſte kaarten reden hadden te verwagten. Dit maakte eenen doortogt tot in de *Hudſons* of *Baffins Baai* te onwaarſchijnlijker, of toonde ten minſten dat dezelve van grooter uitgeſtrektheid was. Het was egter veel voldoening voor mij te denken dat, hadde ik dit zeer groot kanaal niet onderzogt, het door beſpiegelende ſmeeders van aardrijksbeſchrijvingen als eene daadzaak zoude zijn aangenoomen dat het naar het Noorden met de zee, of naar het Oosten met *Baffins* of *Hudſons Baai* gemeenſchap had, en het zou misſchien op toekoo-

WICH liet de rivier met de grootſte voeglijkheid *Cooks Rivier* noemen.

koomende waereld-kaarten met grooter naauwkeurigheid en zeekerer tekenen van waarheid getekend zijn geworden dan de onzigtbaare, als alleen in de verbeelding beſtaande, Straaten van *de Fuca* en *de Fonte*.

In den agtermiddag zond ik den Heer KING wederom met twee gewapende ſloepen af, met bevel van op de noordlijke punt van het laag land, aan de zuid-oost-zijde van de rivier, te landen, aldaar de vlag te laaten waaien, en van het land en de rivier, in zijner Majeſteit naam, bezit te neemen, en eene flesch in den grond te begraaven, bevattende enige Engelſche ſtukken geld van het jaar 1772, en een papier, waarop de naamen van onze ſchepen en de dag van onze ontdekking geſchreven ſtonden. Ondertuſſchen waren de ſchepen onder zeil gegaan om de rivier af te zakken. De wind woei nog fris uit het Oosten; maar wij waren niet lang onder zeil geweest of het wierd ſtil, en, alzoo wij den vloed ontmoeteden regt over de land-punt, daar de Heer KING aan land was gegaan (en die daarvan den naam van *Bezitneeming-Punt* ontving) waren wij genoodzaakt het anker te laaten vallen in zes vademen water, hebbende de punt twee Engelſche mijlen ten Zuiden van ons.

Toen de Heer KING terug kwam, berichtte hij mij dat 'er, toen hij het land naderde, omtrent twintig inboorlingen verſcheenen waren met hunne

armen uitgeſtrekt, waarſchijnlijk daar mede hunne vreedzaame neigingen willende te kennen geeven en toonen dat zij ongewapend waren. Toen de Heer KING en de Heeren, die bij hem waren, aan land ſtapten, met ſnaphaanen in hunne handen, ſcheenen zij ongerust, en deeden tekenen om hen te verzoeken die neder te leggen. Dit deeden zij dan ook, en toen lieten zij de Heeren tot zig naderen en toonden zig vrolijk en gezellig. Zij hadden enige ſtukken verſchen zalm en verſcheiden honden bij zig. De Heer LAW, Heelmeester van *de Ontdekking*, die een van het gezelſchap was, eenen van de honden gekogt hebbende, nam hem mede naar de ſloep en ſchoot hem dood, dat zij het zagen. Dit ſcheen hen ten uiterſten te verbaazen, en zij gongen heen, als of zij zig in zulk gezelſchap niet veilig rekenden; doch kort daarop ontdekte men dat hunne ſpeeren en andere wapenen in de ſtruiken digt agter hen verborgen geweest waren. De Heer KING berichtte mij ook dat de grond moerasſig was en de aarde ligt, mager en zwart. Zij bragt enige weinige boomen en ſtruiken voort, als pijnboomen, elzen, berken en willigen, roozen en salbezieën ſtruiken, en een weinig gras, maar zij zagen geen eene plant, die in bloei was.

Zoo dra het hoog water was, ligteden wij het anker en ſtaken, met een zwak koeltjen uit het Zuiden, over naar den wester wal, daar het weder-

derkeeren van den vloed ons den volgenden morgen vroeg noodzaakte weder ten anker te koomen. Kort daarop kwamen 'er verſcheiden groote en enige kleine kanos met inboorlingen van land, die hunne vellen vermangelden, waarna zij hunne klederen verkogten, tot veele van hun moedernaakt waren. Zij bragten onder andere veele witte haazen of konijnen vellen en zeer fraaie roodachtige vosſen-vellen, maar daar waren maar twee of drie otter-vellen bij. Zij verkogten ons ook enige ſtukken zalm en heilbot. Zij verkoozen het ijzer boven alles wat wij hun daarvoor in ruiling aanbooden. De lip-ſierzelen ſcheenen onder hen niet zoo gemeen te zijn als in *Prins Willems Kanaal;* maar zij hadden 'er meer van die, welke door den neus geſtooken worden, en deeze waren ook, over het algemeen, veel langer. Zij hadden egter meer van eene ſoort van wit en rood geborduurd werk op ſommige deelen van hunne klederen en op andere dingen, gelijk op hunne pijl-kokers en meſſen-ſcheden.

Ten half elf uuren ligtedn wij, met het begin van de eb, het anker en laveerden met eene labber koelte uit het Zuiden de rivier af; terwijl wij hier mede bezig waren, zeilde *de Reſolutie*, door de onoplettendheid en achtloosheid van den man, die aan het dieplood ſtond, vast op eene plaat, die omtrent in het midden der rivier ligt, omtrent twee Engelſche mijlen boven de twee

ſteile kaapen, waarvan boven geſprooken is. Deeze plaat was ongetwijfeld de oorzaak van die zeer ſterke kabbeling of roering in den ſtroom, die wij waargenoomen hadden, toen wij de rivier op voeren. Daar was niet minder dan twaalf voeten water bij het ſchip, bij het laagſte van de eb; maar andere gedeelten van de plaat lagen droog. Zoo dra het ſchip aan den grond geraakte, deed ik *de Ontdekking* ſein van te ankeren. Zij had, gelijk ik naderhand vernam, bijna aan den grond geweest op de west-zijde van de plaat. Toen de vloed inviel, dreef het ſchip 'er even na vijf uuren in den agtermiddag, af, zonder de minſte ſchade gekregen, of ons de minſte moeite veroorzaakt te hebben, en, na overgeſtooken te zijn naar den wester wal, in diep water, ankerden wij om de eb afte wagten, alzoo de wind ons nog tegens was.

Des avonds ten tien uuren, met de eb, ligteden wij wederom het anker, en den volgenden morgen tuſſchen vier en vijf uuren, wanneer het getij af was, wierpen wij wederom het anker uit omtrent twee Engelſche mijlen beneden de ſteile Kaap, aan den wester wal, in negentien vademen water. Daar kwamen veele inboorlingen af toen wij hier lagen, die den geheelen morgen bij ons bleeven. Hun gezelſchap was ons zeer aangenaam, want zij bragten eene groote hoeveelheid zeer goeden zalm mede, dien zij vermangel-

gelden voor de beuzelingen, welke wij hun geeven konden. Wij ſpleeten het meeste gedeelte open om het te droogen, en wij bekwamen verſcheiden honderden ponden voor de twee ſchepen.

In den agtermiddag waren de bergen, voor de eerſte reis zedert onze komst in de rivier, vrij van wolken, en wij ontdekten eenen brandenden berg in eenen van die aan de west-zijde. Hij ligt op 6° 23′, en is de eerſte hooge berg ten Noorden van die van *St. Auguſtijn*. De vuurkolk is aan de zijde van den berg naar de rivier en niet verre van den top. Hij maakte thans geene treffende vertooning, ſlechts eenen witten rook, maar geen vuur, uitgeevende.

De wind in de ſtreek van het Zuiden aanhoudende, bleeven wij de rivier afdrijven, en, den vijfden in den morgen, op de plaats koomende daar wij ons werp-anker verloren hadden, deeden wij nog eene poging om het weder te krijgen, maar zonder vrugt. Voor wij deeze plaats verlieten, kwamen 'er zes kanos af van den ooster wal, enige door een', en andere door twee mannen geroeid wordende. Zij bleeven op enigen afſtand van de ſchepen, en bekeeken dezelve met eene ſtille verwondering, ten minſten een half uur, zonder een eenig woord met ons of met malkanderen te wisſelen. Eindelijk ſchepten zij moed en kwamen aan het ſchip liggen, begonnen

met ons volk te mangelen, en verlieten ons niet voor zij alles wat zij medegebragt hadden kwijt waren, beſtaande in enige vellen en wat zalm. Het zal hier niet te onpaſſe zijn aantemerken dat al het volk, dat wij in deeze rivier gevonden hadden, in alles naar dat hetwelk *Prins Willems Kanaal* bewoont, geleek, en van dezelfde natie ſcheen te zijn, doch wezenlijk verſchilde van dat van *Nootka* of *Koning Georges Kanaal*, zoo in hunne perſoonen als taal. De uitſpraak van deeze koomt wat meer uit de keel; maar zij ſpreeken, gelijk de andere, ſterk en duidlijk, in woorden, die ſpreuken gelijken.

Ik heb reeds aangemerkt dat zij ijzer bezitten, dat is, zij hebben de punten van hunne ſpeeren en meſſen van dit metaal, en enige van de eerſte zijn ook van koper gemaakt. Hunne ſpeeren zijn als onze hellebarden, en hunne meſſen, die zij in ſcheden draagen, zijn van eene aanmerklijke lengte. Deeze met enige weinige glazen koraalen zijn de eenigſte dingen, welke wij onder hen zagen die niet van hun eigen maakzel waren. Ik heb reeds mijne gisſingen opgegeeven van waar zij hunne vreemde waaren bekoomen, en ik zal 'er hier alleenlijk bijvoegen dat ik zeggen durf, dat, zoo het al waarſchijnlijk mogt voorkoomen dat dezelve hun toegekoomen zijn van die hunner nabuuren, met welke de Ruſſen koophandel drijven, de Ruſſen zelve egter nooit onder

der hen geweest zijn; want zoo dit zoo geweest ware, zouden wij hen waarschijnlijk niet in zulke kostbaare vellen gekleed gevonden hebben als die van den zee-otter.

Daar is geen de minste twijfel of 'er zou een zeer voordeelige pelterij-handel met de inwooneren van deeze uitgestrekte kust kunnen gedreven worden. Doch zoo 'er geen Noordlijke doortogt te vinden is, schijnt zij wat te verre van Groot Brittannie gelegen te zijn om 'er enig voordeel van te trekken. Ik moet egter aanmerken dat de kostbaarste, of liever de eenigste kostbaare pelterijen, die ik op deeze West-kust van Amerika zag, die van den zee-otter waren. Alle hunne andere vellen scheenen van mindere hoedanigheid te zijn, bijzonderlijk die van hunne vossen en marters. Ik moet 'er nog bijvoegen dat de meeste vellen, die wij kogten, tot klederen verwerkt waren. Sommige egter waren in eenen goeden staat, maar andere waren oud en gescheurd, en alle vol ongedierte. Doch alzoo dit arm volk geen ander gebruik van de pelterijen maakt dan voor hunne kleeding, kan men niet onderstellen dat zij zig de moeite geeven van meerdere te bereiden dan zij hier toe nodig hebben. En misschien is het hierom voornamelijk dat zij de dieren dooden, want de zee en de rivieren schijnen hen van hun voornaamste voedzel te voorzien. Het zou waarschijnlijk ge-

heel anders zijn, als zij eens aan eenen aanhoudenden handel met vreemdelingen gewoon waren. Deeze gemeenſchap zou hunne behoeften vermeerderen, door hen met nieuwe artijkelen van waelde bekend te maaken, en om in ſtaat te zijn deeze te koopen, zouden zij vlijtiger zijn in het opgaêren van pelterijen, die zij wel haast zouden ontdekken de meest gezogte waar te zijn, en ik twijfel niet of daar zou een overvloedige voorraad van in het land te bekoomen wezen.

Uit hetgeen hier en daar over het getij gezegd is blijkt dat het zeer ſterk is in deeze rivier, en zeer veel toebrengt om de vaart op dezelve gemaklijk te maaken. Het is in den ſtroom, op de dagen van nieuwe en volle maan, tusſchen twee en drie uuren hoog water, en het getij gaat tusſchen drie en vier vademen loodregt op en neder. De reden waarom het getij hier ſterker is dan aan andere plaatſen op de kust is gemaklijk te vinden. Naardien de mond van de rivier in een' hoek van de kust ligt, wordt de vloed, die uit den oceaan koomt, 'er door beiden kusten in gedreven, en doet daardoor den vloed rijzen. De kaart zal dit ophelderen.

De afwijking van de kompas-naald was 25° 40′ Oostlijk.

ZE-

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Ontdekkingen na het verlaaten van Cooks Rivier, *Het* Eiland van St. Hermogenes. Pinkſter-Kaap. Kaap Grenville. Kaap Barnabas. Tweepuntige Kaap. Drievuldigheid-Eiland. BERINGS Mistig Eiland. *Een fraaie vogel beſchreven.* Kodiak *en de* Schumagin Eilanden, *Een Ruſſiſche brief door eenen inboorling aan boord gebragt. Giſſingen daar over,* Rots-Punt. Heilbot-Eiland. *Een brandende berg. Gevaar, waarin de ſchepen onvoorziens koomen. Aankomst te* Oonalasha. *Omgang met de inboorlingen van hetzelve. Een tweede Ruſſiſche brief.* Samganoodhka-Haven *beſchreven.*

Zoo dra wij eb kreegen, ligteden wij het anker, en laveerden met een ligt koeltjen tuſſchen het W. Z. W. en Z. Z. W. de rivier af, tot de vloed ons wederom noodzaakte te ankeren. Eindelijk kwam 'er den volgenden morgen, omtrent een uur, een fris koeltjen op uit het Westen, met welk wij onder zeil gongen, en ten agt uuren voeren wij voorbij de *Dorre Eilanden* en ſtuurden naar *Kaap Hermogenes.* Op den middag lag deeze kaap agt mijlen Z. Z. O. van ons,

en het kanaal tusschen dat eiland en het vast land lag in het Zuiden. Ik stuurde naar dat kanaal, met voorneemen van 'er door te vaaren; maar kort daarna gong de wind leggen, en wij hadden ligte bedrieglijke zugtjens uit het Oosten, zoo dat ik mijn voorneemen opgaf van de schepen tusschen het eiland en het vast land door te voeren.

Wij zagen nu verscheiden kolommen rook op de kust van het vast land ten Noorden van deezen doortogt, en waarschijnlijk waren het seinen om ons derwaarts te lokken. Het land vormt hier eene baai of misschien eene haven, over welker noord-westlijke punt een laag rotsachtig eiland ligt. Daar zijn ook enige andere eilanden die hetzelfde voorkoomen hebben, langs de kust verspreid, tusschen deeze plaats en *Banks-Punt*.

Des avonds ten agt uuren strekte zig het eiland van *St. Hermogenes* van Z. ¼ O. tot Z. Z. O. ¼ O. uit, en de klippen, die aan de Noord-zijde van hetzelve liggen, waren drie Engelsche mijlen Z. O. van ons. Op deeze plaats hadden wij veertig vademen water over eenen grond van zand en schulpen. Kort daarop, hoeken en lijnen over boord hangende, vongen wij verscheiden heilbotten.

Te middernacht de klippen voorbij zijnde, stuurden wij Zuidwaarts, en op den middag lag

St.

St. Hermogenes vier mijlen ten N. van ons. Ook was de zuidlijkſte punt van het vast land, binnen of ten Westen van *St. Hermogenes* N. ¼ W., vijf mijlen van ons. Dit voorgebergte, dat op 58° 15′ Breedte en op 207° 24′ Lengte ligt, wierd naar deezen *Pinkſter-Kaap* genoemd. Eene groote baai, die ten Westen van dezelve ligt, kreeg den naam van *Pinkſter-Baai*. Het land aan de Oost-zijde van deeze baai, van welke *Pinkſter-Kaap* de zuider en *Banks-Punt* de noordlijke punt uitmaaken, ziet 'er, in alle opzigten, als het eiland *St. Hermogenes* uit, naar allen ſchijn van hout ontbloot, en gedeeltelijk vrij van ſneeuw. Wij onderſtelden dat het met eene mosachtige zelfſtandigheid overdekt ware, die het eene bruinachtige tint gaf. Daar waren redenen om te denken dat het een eiland ware. Zoo dit waar zij, is de laatst gemelde baai alleenlijk de ſtraat of de doortogt, die het van het vast land ſcheidt.

Tuſſchen een en twee uuren in den agtermiddag liep de wind, die in het N. O. geweest was, in eens naar het Zuiden. Hij bleef onbeſtendig tot zes uuren, wanneer hij zig in het Z. zettede, dat juist onze koers was, zoo dat wij genoodzaakt waren de kust langs te laveeren. Het weder was betrokken, en de lucht droog, maar koud. Wij ſtuurden Oostwaarts tot middernacht, toen wendden wij en hielden op het land aan, en

en tusſchen zeven en agt uuren in den morgen van den agtſten waren wij binnen vier Engelſche mijlen van dezelve, en niet meer dan eene halve mijl van enige blinde klippen, die W. Z. W. lagen. Hier wendden wij in vijf en dertig vademen water, liggende het eiland van *St. Hermogenes* N. 20° O. en het zuidlijkſte land in het gezigt ten Zuiden.

Naar deeze kust overſteekende, voeren wij dwarsch voorbij den mond van de *Pinkſter-Baai*, en zagen overal in de rondte van dezelve land, zoo dat het land overal aan malkander vast is, of de punten de eene de andere bedekken. Ik ben meer geneigd te denken dat het eerſte waar zij, en dat het land in het Oosten van de baai een gedeelte van het vaste land is. In het Westen van de baai liggen enige kleine eilandjens. De zee-kust in het Zuiden van dezelve is vrij laag, met uitſteekende rotsachtige punten, tusſchen welke kleine baaien of inloopende kanaalen zijn. Daar was geen hout en weinig ſneeuw op de kust, maar de bergen, die op enigen afſtand binnens lands liggen, waren geheel met ſneeuw bedekt. Wij hielden van de kust af, tot op den middag, toen wendden wij en hielden op het land aan. Onze breedte was op deezen tijd 57° 52′; *Kaap St. Hermogenes* lag N. 30° W. agt mijlen van ons, en het Zuidlijkst gedeelte van de kust in het gezigt, hetzelfde dat wij te voo-

ren

ren gezien hadden, lag tien mijlen Z. W. van ons. Het land vormt hier eene punt, die *Kaap Greville* genaamd wierd. Zij ligt op 57° 33′ Breedte en op 207° 15′ Lengte en vijftien mijlen van *Kaap St. Hermogenes*, in de ſtreek van Z. 17° W.

De drie volgende dagen hadden wij bijna aanhoudend mistig weder met ſtof-regen, zoo dat wij zelden de kust zien konden. De wind was Z. O. ten Z. en Z. Z. O., een labber koeltjen, en de lucht ruuw en koud. Met deezen wind en dit weder bleeven wij de kust langs laveeren, gangen maakende van zes of agt mijlen. De diepte van het water was van dertig tot vijf en vijftig vademen over eenen groven grond van zwart zand.

De mist in den avond van den twaalfden, met het omloopen van den wind naar het Z. W., opklaarende, hadden wij het gezigt van het land in het Westen, twaalf mijlen van ons. Wij hielden 'er den volgenden morgen vroeg op aan. Op den middag waren wij 'er niet meer dan drie Engelſche mijlen van daan; eene hooge punt, die den naam van *Kaap Barnabas* kreeg, op 57° 13′ Breedte liggende, lag N. N. O. ½ O., tien mijlen van ons, en de kust ſtrekte van N. 42° O. tot W. Z. W. Het noord-oostlijk eind was met eenen nevel omhuld, maar de punt in het Z. W., welker hooge top in twee ronde bergen

gen eindigde, wierd om die reden *Twee-hoofdige Punt* genaamd. Dit gedeelte van de kust, waarop verſcheiden kleine baaien liggen, beſtaat uit hooge bergen en diepe valleien, en op ſommige plaatſen konden wij de toppen van andere bergen zien agter die, welke de kust vormen, die weinig met ſneeuw bedekt was, maar een zeer dor aanzien had. Daar was boom noch ſtruik op te zien, en zij had, over het algemeen, eene bruinachtige tint, die waarſchijnlijk door eene bedekking van mos veroorzaakt wierd.

Ik bleef naar het Z. W. ten W. laveeren na[ar] de kust ſtrekte, en des avonds ten zes uuren, ter halver weg tusſchen *Kaap Barnabas* en *Twee-hoofdige Punt* zijnde, en twee mijlen van land, was de diepte twee en zestig vademen. Van deeze plaats vertoonde zig eene laage land-punt agter *Twee-hoofdige Punt*, liggende Z. 69° W., en agter dezelve lag nog ander land, dat den ſchijn had van een eiland te zijn, Z. 59° W.

Den dertienden op den middag op 56° 49′ zijnde, lag *Kaap St. Barnabas* N. 52° O., *Twee-hoofdige Punt* N. 14° W., zeven of agt Engelſche mijlen van ons, en de kust van het vast land ſtrekte zig uit tot Z. 72½° W., en het land, den voorigen avond gezien, en dat wij onderſtelden een eiland te zijn, vertoonde zig nu als twee eilanden. Van welke zijde *Twee-hoofdige Punt* ook gezien wierd, zij had altoos het voorkoomen

van

van een eiland, of anders is het een ſchier-eiland, aan welker beiden zijden de kust eene baai vormt. De wind bleef nog Westlijk met een labber koeltjen; het weder was vrij donker en betrokken en de lucht ſcherp en droog.

Den volgenden morgen waren wij digt bij het zuidlijkst land en bevonden het een eiland te zijn, dat *Drievuldigheid-Eiland* genoemd wierd. Deszelfs grootſte uitgeſtrektheid is zes mijlen in de ſtrekking van Oost en West. Elk eind is hoog kaal land, en in het midden is het laag, zoo dat het, op eenen afſtand, uit ſommige oogpunten den ſchijn van twee eilanden aanneemt. Het ligt op 56° 36′ Breedte en op 205° Lengte, en tusſchen twee en drie mijlen van het vast land, welke ruimte met eilandjens en klippen bezaaid is; maar daar ſcheen genoeg plaats te zijn om doortevaaren en ook veilige anker-plaats. In het eerst waren wij geneigd om te gelooven dat dit BEERINGS *Mistig Eiland* ware (*), maar deszelfs ligging zoo digt bij het vast land koomt met zijne kaart niet overeen.

Ten agt uuren 's avonds hielden wij op het land aan, tot wij binnen eene mijl van de bovengemelde eilandjens waren. Het westlijkst gedeelte van het vast land, dat thans in het gezigt was,

(*) *Tumannoi-ostrow*, d. i. Mistig-Eiland. MULLER p. 261.

was, zijnde eene laage punt, over *Drievuldigheid-Eiland* liggende, en die wij *Drievuldigheid-Kaap* noemden, lag nu in het W. N. W. Hier gewend hebbende in vier en vijftig vademen water, over eenen grond van zwart zand, ſtaken wij over naar het eiland, met voorneemen van tusſchen hetzelve en het vast land op te werken. Het land ten Westen van *Twee-hoofdige Punt* is niet zoo bergachtig als ten N. O. van dezelve, en daar ligt ook zoo veel ſneeuw niet op. Daar zijn egter verſcheiden bergen, die vrij hoog zijn; maar zij zijn vaneen geſcheiden door groote ſtreeken plat land, dat volmaakt van hout ontbloot en zeer dor ſcheen.

Terwijl wij naar het eiland overſtaken, ontmoeteden wij twee mannen in eene kleine kano, van hetzelve naar het vast land roeiende. Wel verre van ons te naderen, ſcheenen zij ons eerder te ontwijken. De wind begon nu naar het Zuiden te loopen, en wij hadden reden om te denken dat hij weldra in het Z. O. zoude zijn. Alzoo de ondervinding ons geleerd had dat een Zuid-Oostlijke wind hier gemeenlijk, zoo niet altijd, van eene dikke mist verzeld gong, was ik bevreesd mij tusſchen het eiland en het vast land te waagen, bedugt zijnde dat wij 'er niet voor den avond door zouden zijn, of voor het dik weder opkwame, wanneer wij genoodzaakt zouden zijn te ankeren en daardoor het voordeel van

eé-

eenen goeden wind zouden verliezen. Deeze redenen noopten mij om het ruime ſop te kiezen, en wij voeren voorbij twee of drie rotsachtige eilandjens, die omtrent het oostlijk eind van *Drievuldigheid-Eiland* liggen. Ten vier uuren na den middag het eiland te boven zijnde, wendden wij, en ſtuurden West, wat Zuidlijk, met eene friſe koelte uit het Z. Z. O., die, voor middernacht, naar het Z. O. liep, en, gelijk gewoonlijk, van mistig, ſtofregenachtig en regenachtig weder vergezeld ging.

Naar de koers, die wij den geheelen nacht ſtuurden, had ik hoop in den morgen de kust te zullen ontmoeten, en wij zouden dezelve ook ongetwijfeld gezien hebben, ware het weder maar enigzints helder geweest, maar de mist verhinderde zulks. Op den middag nog geen land ziende, en den wind toeneemende met dikke mist en regen, ſtuurde ik W. N. W. onder zoo veel zeilen, als waarmede wij gemaklijk tegens den wind konden oploeven, het gevaar wel bezeffende van in eene dikke mist voor eene ſterke koelte af te loopen, in de nabijheid van eene onbekende kust. Het was egter nodig wat te waagen, als de wind ons gunſtig was; want wij hadden bevonden dat helder weder gemeenlijk van Westen winden vergezeld was.

Tuſſchen twee en drie uuren na den middag zagen wij land door de mist, liggende N. W.

van ons, niet verder dan drie of vier Engelſche mijlen, waarop wij onmiddelijk Zuidwaarts digt aan den wind oploefden. Kort daarop ſcheurden de twee onder-zeilen, zoo dat wij andere aan de raas moesten aanſlaan, en verſcheiden andere van onze zeilen wierden aanmerklijk beſchadigd. Ten negen uuren gong de wind liggen, het weder helderde op, en wij kreegen de kust andermaal in het gezigt, zig uitſtrekkende van W. ten Z. tot N. W., omtrent vier of vijf mijlen van ons. Peilende, vonden wij honderd vademen water, over eenen modderigen grond. Kort daarop kwam de mist weder op, en wij zagen den geheelen nacht niets meer van het land.

Den volgenden morgen, ten vier uuren, de mist opgeklaard zijnde, vonden wij ons zelve als van land omringd; het vast land of dat wij voor het vast land hielden, ſtrekte zig uit van W. Z. W. tot N. O. ten N., en een hoog lang lag in het Z. O. ½ Z. bij gisſing agt of negen mijlen verre. De noord-oostlijke punt van het vast land was dezelfde land-punt, die wij geduurende de mist ontmoet hadden, en wij noemden dezelve *Mist Kaap*. Zij ligt op 56° 31′ Breedte. Den gantſchen nacht weinig wind gehad hebbende, kwam 'er nu een koeltjen op uit het N. W. Wij ſtuurden 'er mede Zuidwaarts om een duidlijker gezigt van het land te hebben, dat wij in die ſtreek gezien hadden.

Ten

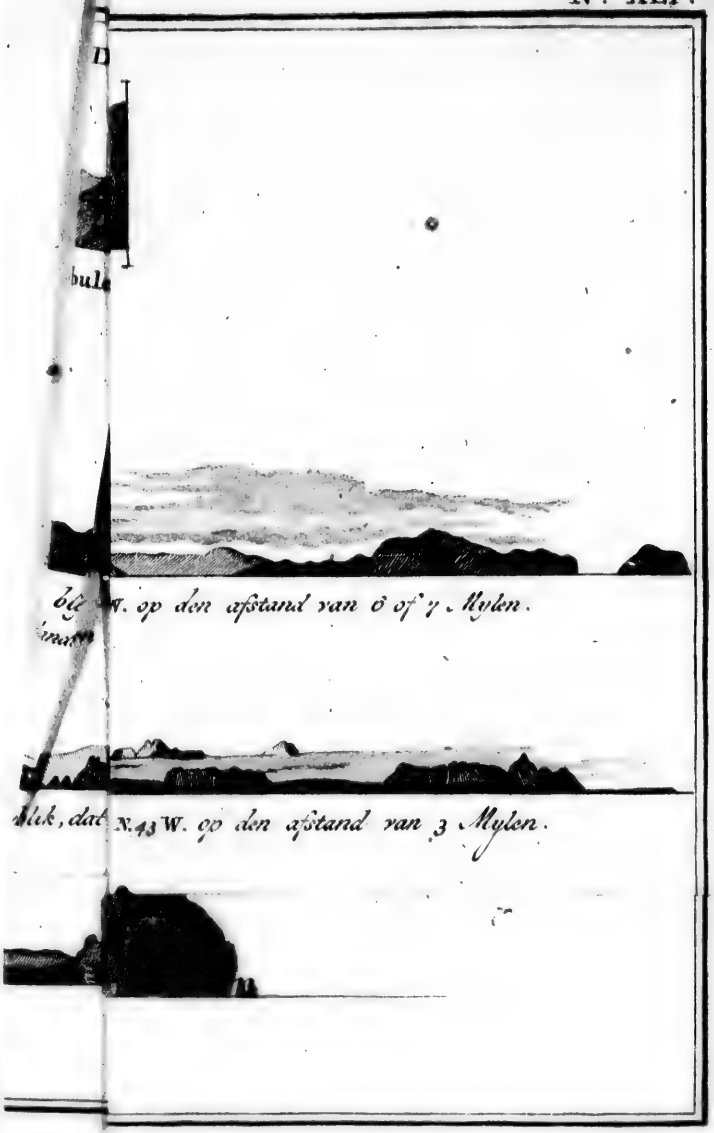

bl[illegible] W. op den afstand van 6 of 7 Mylen.

lak, dat N. 43 W. op den afstand van 3 Mylen.

GEZIGTEN DER LANDEN VAN DE WEST-KUST VAN AMERIKA.

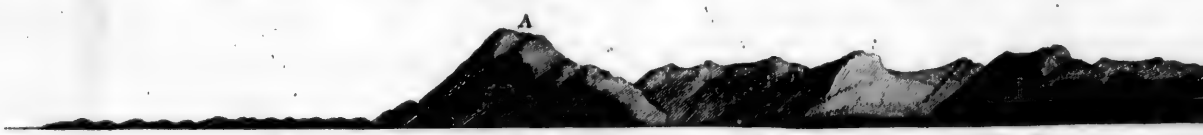

Gezigt van het Land *ten* N. *van* Ille Nebuleuſe / *het Nevelachtig Eil.* /: *blyvende* A *ten* NW.

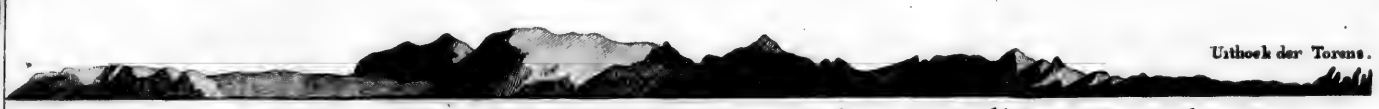

Gezigt van het Land *ten Westen van den* Uithoek der Torens, *wanneer deze* Uithoek *blyft ten* NW. *op* 5 *of* 6 *Mylen.*
N.B. Men ziet reele hoogten ten N.O. van den Uithoek; maar de ſterke nevel verhinderde een naauwkeurig gezigt van een of ander gedeelte.

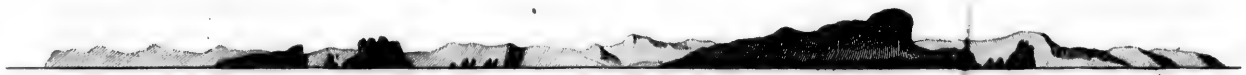

Gezigt der Eilanden *en van het* Vaſte Land *ten N. van den* Straat *van* Schumagïn, *op het ogenblik, dat wy 'er door voeren.*

Gezigt van de KUST VAN AMERIKA, N.40W. *wanneer de* Brandende Berg *blyft*

Landgezigt *ten N. van het* Eiland *van* Colline Ronde / *Ronde*

Gezigt van het Eiland Gore, *

VAN AMERIKA, TEN WESTEN VAN COOK'S RIVIER.

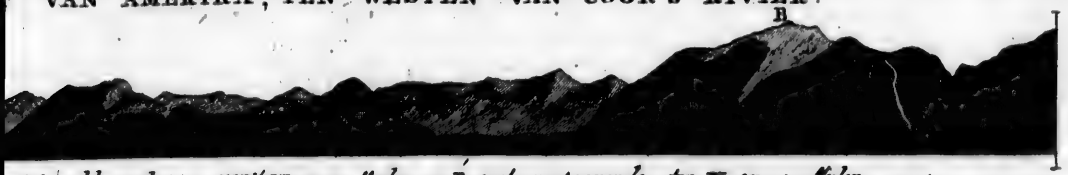

cil.): blyvende A ten ZW½W. op 7 Mylen, en B zich vertoonende ten W. op 4 Mylen.

of 6 Mylen.

Gezigt van het Land, wanneer de Uithoek der Torens blyft ten N½W. op den afstand van 6 of 7 Mylen.

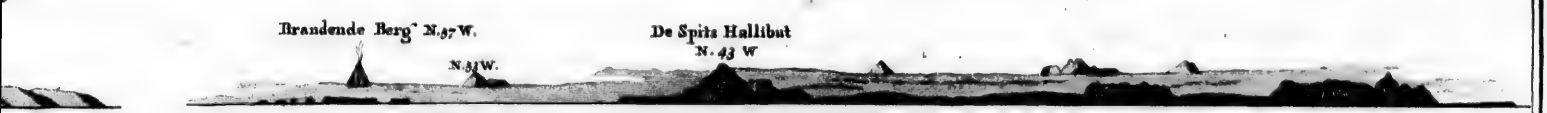

door roeven.

Gezigt van de KUST VAN AMERIKA, wanneer de Spits Hallibut blyft ten N.43 W. op den afstand van 3 Mylen.

Brandende Berg blyft ten N.N.W.½W., en de Zuid-Hoek van Oonemak ten N.40 W. op 7 Mylen.

Colline Ronde (Ronden Heuvel); blyvende het Eiland ten N.W½W. op 5 Mylen.

van het Eiland Gore, wanneer de Kaap te Piek blyft ten N.N.W. op 3 Mylen.

Ten negen uuren bevonden wij dat het een eiland was, van omtrent negen mijlen middellijn, liggende op 56° 10′ Breedte en op 201° 45 Lengte; het is op onze kaart betekend met den naam van *Mistig-Eiland*, naardien wij, uit deszelfs ligging, reden hadden te gelooven dat het hetzelfde is, aan hetwelk BER[illegible] dien naam gegeeven heeft. Op dien tijd wa[illegible]ie of vier eilanden, voor eene baai liggende, welke door de kust van het vast land gevormd wierd, N. ten W.; eene punt met drie of vier ſpitſe rotſen op dezelve, die *Spitſen-Punt* genoemd wierd, lag N. W. ten W., en eene groep eilandjens of klippen, omtrent negen mijlen van de kust liggende, in het Z. Z. Oosten.

Op den middag, toen onze Breedte 56° 9′ en onze lengte 201° 45′ waren, lagen deeze klippen Z. 58′ O., tien Engelſche mijlen van ons, *Spitſen-Punt* N. N. W. zeven mijlen; het naaſte gedeelte van het vaste land N. W. ten W. zes mijlen; en het verder uitſteekend land in het Z. W., dat het voorkoomen van een eiland had, W., een weinig Zuidlijk. In den agtermiddag hadden wij weinig of geen wind, zoo dat onze voortgang van weinig beduidenis was. Des avonds ten agt uuren ſtrekte zig de kust uit van Z. W. tot N. N. O., het naaſte gedeelte omtrent agt mijlen van ons.

Den zeventienden was de wind tuſſchen het

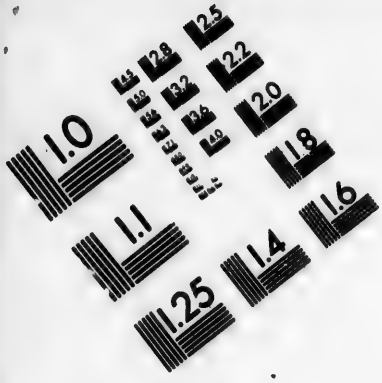

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

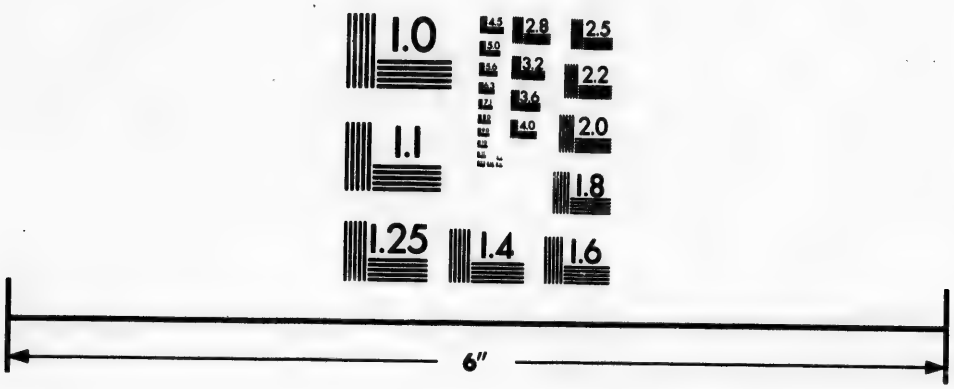

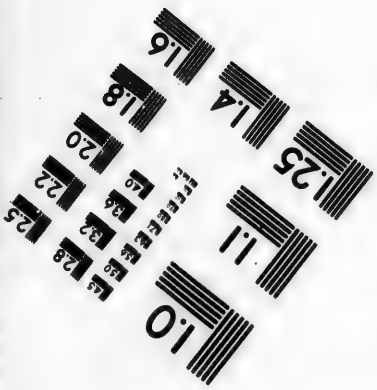

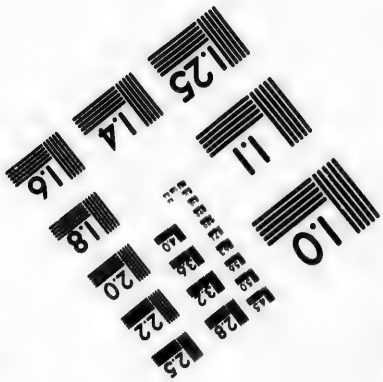

Photographic Sciences Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

2.8
3.2
3.6
2.5
2.2
2.0
1.8
1.1
1.0

W· en N. W., een labber koeltjen en ſomtijds was het bijna ſtil. Het weder was helder en de lucht ſcherp en droog. Op den middag ſtrekte zig het vast land uit van Z. W. tot N. ten O., het naaste gedeelte zeven mijlen van ons. Eene groote groep eilanden, omtrent op denzelfden afſtand van het vast land liggende, ſtrekte zig uit van Z. 26° W. tot Z. 52° W.

Wij hadden een groot gedeelte van den agttienden ſtilte, en het weder was helder en aangenaam. Wij deeden 'er ons voordeel mede om waarneemingen omtrent de lengte en de afwijking van de kompas-naald te doen. De afwijking wierd bevonden 21° 27′ Oost te zijn. Daar kan geen twijfel zijn of de kust loopt voort tuſſchen *Drievuldigheid-Eiland* en *Mist-Kaap*, daar het mistig weder ons belette dezelve te zien. Ten Z. W. van die kaap is het land enige mijlen verre meer afgebrooken en hobbelig dan al wat wij van hetzelve tot nog toe gezien hadden, zoo met opzigt tot de bergen zelve als tot de kust; die vol kreeken of kleine inloopende kanaalen ſcheen, welk geen van alle zeer diep ſcheenen. Misſchien zullen enige van de vooruitſteekende punten, als zij nader onderzogt worden, bevonden worden eilanden te zijn. Het land heeft overal een zeer dor aanzien en was met ſneeuw bedekt van de toppen der hoogſte bergen tot op zeer digt bij de zee-kusten.

Een

Eene sloep naar *de Ontdekking* moetende zenden, schoot een van de matroozen, die in dezelve was, eenen zeer fraaien vogel van het papegaaiduikeren geslacht. Hij is wat kleiner dan een eend en zwart van kleur, uitgezonderd zijn voorhoofd, dat wit is, en van boven en agter elk oog rijst een sierlijke geel-witte kam, die naar agteren is omgekruld, als rams-hoornen. De snavel en de pooten zijn rood. Hij is misschien de *alca monochroa* van STELLER, waarvan hij gewag maakt in zijne *Historie van Kamschatka* (*). Ik geloof dat wij den eersten vogel van deeze zagen een weinig ten Zuiden van *Kaap St. Hermogenes*. Van dien tijd af zagen wij 'er nog gemeenlijk elken dag enige en somtijds in groote vlugten. Behalven deeze zagen wij dagelijks de meeste van de andere zee-vogelen, die gemeenlijk in andere Noorder zeeën gevonden worden, gelijk als meeuwen, water-raaven, zeepapegaaien, onweêrsvogelen en somtijds eenden, ganzen en zwaanen, en zelden gong 'er een dag voorbij dat wij geene robben, walvisschen en groote visschen zagen.

In den agtermiddag kreegen wij een ligt koeltjen uit het Zuiden, dat ons in staat stelde om Westwaarts te stuuren naar het kanaal, dat zig tus-

(*) *Alca cirrhata*, de gekroonde Papegaaiduiker, afgebeeld bij PALLAS *Specil. Zool.* f. 5, t. 1 & 5 fig. 1—3. VERTAALER.

tusſchen de eilanden en het vast land vertoonde, en den volgenden morgen met den dageraat waren wij 'er niet verre van af, en vonden verſcheiden andere eilanden, binnen die, welke wij reeds gezien hadden, liggende, van verſchillende uitgeſtrektheid, zoo in omtrek als hoogte. Maar tusſchen deeze eilanden en die, welke wij te vooren gezien hadden, ſcheen een open kanaal te zijn, naar hetwelk ik ſtuurde, niet durvende digt langs de kust van het vaste land houden, uit vreeze dat wij de eene of andere Kaap voor een eiland zouden aanzien en daardoor in het een of ander inloopend kanaal gelokt worden, en dus het voordeel verliezen van den voordeeligen wind, die thans waaide.

Ik hield het dan langs de zuidlijkſte keten eilanden, en wij waren op den middag op 55° 18' Breedte, en in het naauwſte gedeelte van het kanaal, dat door dezelve en die, welke op de kust van het vast land liggen, gevormd wordt, daar het omtrent anderhalve of twee mijlen breed is. Het grootst eiland van deeze groep was nu aan onze ſlinker hand en wordt onderſcheiden bij den naam *Kodiak* (*), volgens de narichten, welke wij naderhand ontvongen. De overige liet ik zonder naamen. Ik geloof dat het dezelfde

(*) Zie eene beſchrijving van *Kodiak* in STAHLINS nieuwen Noordlijken Archipel, p. 30—39.

de zijn, welke BERING *Schumagins-Eilanden* noemt, (*) of dat de eilanden, welken hij dien naam gaf, een gedeelte van dezelve uitmaaken, want die groep is vrij uitgeſtrekt. Wij zagen eilanden zoo verre in het Zuiden als een eiland zigtbaar kon zijn. Zij beginnen op de Ooster Lengte van 200° 15 en ſtrekken zig anderhalve of twee graaden naar het Westen uit. Ik kan die niet opnoemen, alzoo wij alle de eilanden niet van de kust van het vast land konden onderſcheiden. De meeſte dier eilanden waren van eene goede hoogte, zeer dor en ongelijk, vol rotſen en ſteile kliften, en andere romaneske gezigten opleverende. Daar zijn verſcheiden wel gedekte baaien en bogten onder; daar loopen van de hoogere gedeelten zoet-water-beeken af, en daar dreef enig hout rond, maar op het land was noch boom noch ſtruik te zien; op veele lag veel ſneeuw, en de plaatſen van het vast land, die zig tuſſchen de digst aan hetzelve liggende eilanden vertoonden, waren geheel met ſneeuw bedekt.

Ten vier uuren na den middag waren wij alle de eilanden, die Zuidwaarts van ons lagen, voorbij, liggende het zuidlijkst op dien tijd *Z.* 3° O, en de Westlijkſte land-punt, die thans in het gezigt was, *Z.* 82° W. Wij ſtuurden naar deeze kaap

(*) MULLER *Decouvertes des Ruſſes*, P. 962—977.

kaap en zeilden tusschen dezelve en twee of drie hooge klippen, die omtrent eene mijl ten Oosten van dezelve liggen, door.

Kort na dat wij dit kanaal, waarin wij veertig vademen water vonden, door gevaaren waren, loste *de Ontdekking*, die nu twee Engelsche mijlen agter ons was, drie kanon-schooten, stak op den wind en deed sein om ons te spreeken. Dit ontrustte mij niet weinig, en, alzoo wij geen schijn van gevaar bespeurd hadden in het doorvaaren van het kanaal, was ik bevreesd dat 'er enig ongeluk, gelijk het krijgen van een lek of iets diergelijks, gebeurd ware. Ik zond onmiddelijk eene sloep naar haar toe, die in korten tijd met Kapitein CLERKE terug keerde. Nu verstond ik van hem dat enige inboorlingen, in drie of vier kanos, die het schip enigen tijd gevolgd waren, eindelijk tot onder den spiegel van hetzelve gekoomen waren, wanneer een van hun veele tekenen gedaan had, zijne muts afneemende en buigende, op de wijze der Europeaanen. Men smeet hem een touw uit het schip toe, waaraan hij een dun houten doosjen vast maakte, en, dit veilig overgebragt ziende en iets gesprooken, en nog enige tekenen gedaan hebbende, zakten de kanos agter uit en verlieten *de Ontdekking*. Niemand aan boord had enig vermoeden dat 'er iets in het doosjen ware, tot na het vertrek van de kanos, wanneer het bij toeval ge-

geopend wierd en men 'er een ſtukjen papier in vond, zorgvuldig opgevouwen, waarop iets geſchreven ſtond, naar men onderſtelde in de Ruſſiſche taal. Het jaartal 1778 ſtond 'er boven, en in het midden van den text wierd van het jaar 1776 geſproken. Terwijl wij niet geleerd genoeg waren om het alphabet van den ſchrijver te ontcijferen, zagen wij egter duidelijk uit zijne talletters dat wij in het bezoeken van dit akelig gedeelte van de waereld door andere waren voorgegaan, die nog door meer banden aan ons verbonden waren dan die van onze gemeene natuur, en de hoop van weldra enige van de Ruſſiſche kooplieden te zullen ontmoeten kon niet anders dan eene gevoelige blijdſchap verwekken bij hen, die, zulk eenen langen tijd alleen met de Wilden van den Stillen Oceaan en van het vast land van Noord-Amerika hadden omgegaan.

Kapitein CLERKE was eerst van gedagten dat hier enige Ruſſen ſchipbreuk zouden geleden hebben, om en dat deeze ongelukkige, ons ſchip voorbij ziende vaaren, dit middel gebruikt zouden hebben om ons van hunnen toeſtand kennis te geeven (*). Door menſchlievendheid gedreven,

(*) Het is voorzeeker een verzuim geweest dat COOK, voorneemens zijnde de noordlijkſte kusten van Aſia te bevaaren, en de eilanden die tuſſchen deeze en Amerika lig-

ven, wilde hij gaerne dat wij ons zouden ophouden tot zij tijd zouden hebben om bij ons te koomen; doch zulk eene gedagte kwam niet bij mij op. Het ſcheen baarblijklijk dat, zoo dit het geval ware geweest, de eerſte ſtap van zulke ſchipbreukelingen zoude geweest zijn, om voor hun en hunne lotgenooten die hulp te verzeekeren, waarnaar zij voorzeeker moeſten verlangen, enige van hun in de kanos naar het ſchip te zenden (*). Om deeze reden geloofde ik eerder dat het papier een bericht beheisde, door den eenen of anderen Ruſſiſchen koopman agtergelaten, die in kort aan deeze eilanden geweest was, om aan den eerſten van hunne landslieden, die aldaar aankoomen zoude, overhandigd te worden, en dat de inboorlingen, onze ſchepen ziende voorbijvaaren, en denkende dat het Ruſſiſche

gen te bezoeken, niet iemand hebbe aan boord genoomen, die de Ruſſiſche taal ſprak.

VERTAALER.

(*) Deeze aanmerking van COOK was niets minder dan beſliſſende. Zulke ſchipbreukelingen konden, hetzij door ziekte, hetzij door dwang der inboorlingen, buiten ſtaat zijn om zelve te koomen; ook was het niet onmogelijk dat zij aan verſchillende inboorlingen, die met hunne kanos op zee zwierven, brieven hadden medegegeeven, om die, in geval van het ontmoeten van een ſchip, te overhandigen.

VERTAALER.

ſche waren, beſloten hadden ons het berichtſchrift te brengen, denkende dat het ons zoude noopen aldaar aanteleggen. Ten vollen hiervan overtuigd, hield ik mij niet op om de zaak verder te onderzoeken; maar gong onder zeil en ſtuurde weſtwaarts langs de kust, miſchien moest ik zeggen langs de eilanden, want wij konden niet met zeekerheid zeggen of het naaste land naar de kust, vast land of eilanden ware. Zoo het geene eilanden zijn, dan vormt de kust alhier enige vrij breede en diepe baaien.

Wij bleeven den geheelen nacht voort loopen met een labber koeltjen uit het N. O., en zagen den volgenden morgen, ten twee uuren, tusſchen ons en het land enige branding, op den afſtand van twee Engelſche mijlen. Twee uuren laater zagen wij andere vooruit, en aan lij van ons en tusſchen ons en het land waren zij ontelbaar. Wij zeilden dezelve maar even te boven, door eene zuidlijke koers te houden. Deeze branding wierd veroorzaakt door klippen, van welke ſommige boven water ſtaken. Zij ſtrekken zig tot zeven mijlen van het land uit, en zijn zeer gevaarlijk, vooral in mistig weder, waaraan deeze kust veel ſchijnt onderworpen te zijn. Op den middag waren wij dezelve juist te boven, wanneer wij ons, volgens waarneeming, op 54° 44′ Breedte en op 198° Lengte bevonden. Het naaste land, zijnde eene hooge

ſtei-

ſtelle punt, die *Rots-punt* genoemd wierd, lag zeven of agt mijlen ten Noorden van ons. Het westlijkst gedeelte van het vast land, of dat wij onderſtelden het vaste land te zijn, lag N. 80° W. en een ronde berg, naar buiten liggende, dien wij bevonden een eiland te zijn, en die *Heilbot-Kaap* genoemd wierd, lag dertien mijlen Z. 65° W.

Den een en twintigſten, op den middag, ſlechts weinig gevorderd zijnde, wegens den zwakken wind en ſtilten, lag *Heilbot-Kaap*, welke op 54° 27′ Breedte en op 197° Lengte ligt, N. 24° W. en het eiland, waarop zij ligt, dat *Heilbot-Eiland* genoemd wordt, ſtrekte zig uit van N. ten O. tot N. W. ten W. op den afſtand van twee mijlen. Dit eiland is zeven of agt mijlen in den omtrek groot, en het land is, behalven de kaap, laag en zeer dor. Daar liggen verſcheiden kleine eilandjens bij, alle van hetzelfde voorkoomen; maar daar ſcheen een doortogt tusſchen dezelve en het vast land te zijn, die twee of drie mijlen breed was.

De klippen en brandingen, van welke ik geſprooken heb, dwongen ons zoo verre van het vast land af te houden, dat wij de kust maar van verre zagen tusſchen de *Rots-punt* en *Heilbot-Eiland*. Over dit en de nabuurige eilanden konden wij het vast land zien, met ſneeuw bedekt, maar in het bijzonder enige bergen, welker kruinen

nen wij tot eene verbaazende hoogte boven de wolken zagen uitſteeken. Op den zuid-westlijkſten van deeze bergen was eene brandende kolk, die aanhoudend groote wolken zwarten rook in de hoogte ſpuuwde. Hij ligt niet verre van de kust, en op 54° 48′ Breedte en 195° 45′ Lengte. Hij is ook opmerklijk door zijne gedaante, die een volkoomen kegel is, en de vuurkolk is op den hoogſten top. Zelden zagen wij deezen, of een der andere, bergen geheel vrij van wolken. Somwijlen was de voet en de top helder, terwijl eene ſmalle wolk, en ſomtijds wel twee of drie, de eene boven de andere, het middenſt gedeelte omvatteden, als een gordel, die, met den rook-kolom, tot eene groote hoogte loodregt uit zijne kruin oprijzende, en zig voor den wind tot eenen zeer langen ſtaert uitbreidende, eene zeer ſchilderachtige vertooning maakte. Het is mogelijk wel waerdig aantemerken dat de wind, op de hoogte, tot welke de rook van deezen brandenden berg klom, ſomtijds in eene vlak tegenſtrijdige ſtreek was dan op zee, zelfs al woei het eene friſſe koelte.

In den agtermiddag drie uuren kalmte hebbende, vong het volk meer dan honderd heilbotten, waar onder enige die honderd ponden woogen en geene van minder dan twintig ponden. Dit was eene ververſching, die ons zeer wel van pas kwam. In het ſterkſt van ons viſſchen, dat in

vijf

vijf en dertig vademen water, en drie of vier Engelſche mijlen van land was, kwam 'er eene kleine kano, door eenen enkelen man gevoerd, van het groot eiland naar ons toe. Toen hij digt bij het ſchip kwam, nam hij zijne muts af, en boog zig, gelijk de ander gedaan had, die *de Ontdekking* den voorigen dag bezogt had. Het was klaar dat de Ruſſen gemeenſchap en handel met dit volk moesten houden, niet alleen uit hunne beleefdheid, maar ook uit den brief, van welken hier voor geſprooken is; maar thans hadden wij hiervan weder een versch bewijs, want de man, die ons nu bezogt, droeg eenen groenen lakenſen broek en een kamizool van zwart laken of andere ſtoffe, waarover hij zijn wambuis van walvisch-darmen aan had. Hij had niets te vermangelen dan een graauwen vosſen-vel en enig visch-tuig of harpoenen, waarvan de punten, ter lengte van een' voet, zoo dik als een wandel-ſtok, of meer, net van been gemaakt, en beſneden waren. Hij had eene blaas bij zig, vol van iets dat wij gisten traan te zijn; want hij opende die, nam eenen mondvol en deed haar weder toe.

Zijne kano was van hetzelfde maakzel als die wij te vooren gezien hadden, maar wat ſmaller. Hij gebruikte de roeiſpaan met een dubbel blad, gelijk die, welke *de Ontdekking* bezogt had. In grootte en wezens-trekken geleek hij

naauw-

naauwkeurig naar het volk, dat wij in *Prins Willems Kanaal* en in de groote rivier gezien hadden; maar hij was geheel zonder enig blanketzel en het gat, dat in zijne lip gesneden was, liep in eene schuinsche rigting, zonder enig versierzel 'er in. Hij scheen geene van de woorden, die gemeenlijk door onze bezoekers in het kanaal gebruikt wierden, te verstaan, als men hem die herhaalde, maar misschien kan men daaruit eer opmaaken dat wij dezelve niet wel uitspraken dan dat hij dien tongval niet verstond.

Het weder was betrokken en mistig met nu en dan zonneschijn tot den twee en twintigsten in den agtermiddag, wanneer de wind naar het Z. O. omliep, en, als gewoonlijk, dik regenachtig weder medebragt. Voor de mist opkwam, was 'er niets van het vast land in ons gezigt, behalven de brandende berg en een andere berg daar digt bij. Ik bleef westwaarts stuuren tot des avonds ten zeven uuren, wanneer wij, vreezende bij mistig weder op de kust te koomen, Zuidwaarts oploefden, tot den volgenden morgen ten twee uuren, wanneer wij het wederom westwaarts lieten afvallen. Wij maakten maar zeer weinig vordering, hebbende veranderlijken, en maar zeer weinig wind, tot hij eindelijk in de streek van het Westen staan bleef, en ten vijf uuren in den agtermiddag, terwijl wij wat zonne-

schijn

ſchijn hadden, zagen wij land in het N. 59° W. zig bij heuveltjens, als eilanden, vertoonende.

Den vier en twintigſten, ten zes uuren 's morgens, kreegen wij het vast land weder in het gezigt, en ten negen uuren zagen wij het zig uitſtrekkende van N. O. ten O. tot Z. W. ten W. ¼ W, zijnde het naaste gedeelte omtrent vier mijlen van ons. Het land in het Z. W. bleek uit eilanden te beſtaan, dezelfde, die wij den voorigen avond gezien hadden; maar het ander was een vervolg van de kust van het vast land, zonder enige eilanden, die ons het gezigt van hetzelve konden belemmeren. In den avond, omtrent vier mijlen van land zijnde, in twee en veertig vademen water, weinig of geen wind hebbende, namen wij onze toevlugt tot onze hoeken en lijnen; maar wij vongen maar twee of drie kleine kabeljaauwen.

Den volgenden morgen kreegen wij een koeltjen uit het Oosten, en, dat iets ongemeens was met deezen wind, helder weder, zoo dat wij niet alleen den brandenden berg, maar ook nog andere bergen, zoo ten Oosten als ten Westen, en de geheele kust van het vast land onder dezelve, duidelijker dan nog immer te vooren zagen. Zij ſtrekte van N. O. ten N. tot N. W. ¼ W. daar zij ſcheen te eindigen. Tusſchen deeze punt en de eilanden, daar buiten gelegen, vertoonde zig

eene

eene groote opening, naar welke wij ſtuurden, tot wij agter dezelve land in het gezigt kreegen. Dit land maakte, ſchoon wij niet konden beſpeuren dat het aan het vast land ſloot, eenen doortogt door de opening zeer twijfelachtig. Het maakte het ook twijfelachtig of het land, dat wij in het Z. W. zagen, een eiland of een gedeelte van het vast land ware, en zoo het het laatſte ware, was het klaar dat de opening eene diepe baai of een inloopend kanaal zoude zijn, en dat, zoo wij 'er eens met eenen oostlijken wind inliepen, het ons niet zoo gemaklijk zoude vallen 'er weder uit te koomen. Mij dan niet niet al te veel op den ſchijn durvende vertrouwen, ſtuurde ik zuidwaarts. Dus buiten al het land, dat in het gezigt was, gekoomen zijnde, ſtuurde ik westwaarts, in welke ſtreek de eilanden lagen, want wij bevonden dat land uit eilanden te beſtaan.

Ten agt uuren waren wij drie van dezelve voorbij gevaaren, die alle van eene goede hoogte waren. Wij zagen 'er nu nog meer in het Westen, liggende het zuid-westlijkst gedeelte van dezelve in het W. N. W. Het weder wierd in den agtermiddag betrokken en gong eindelijk tot eene mist over, en de wind woei fris uit het Oosten. Hierom loefde ik des avonds ten tien uuren naar het Zuiden op, tot dat de dag

aankwam, wanneer wij onze koers naar het Westen hervatteden.

Het dag-licht hielp ons weinig, want het weder was zoo dik, dat wij geene dertig roeden voor ons uit konden zien; doch alzoo de wind nu bezadigd was, waagde ik het voor uit te loopen. Ten half vijf uuren wierden wij verontrust door het hooren van het geluid van branding aan lij van ons. Het dieplood uitwerpende, peilden wij agt en twintig vademen water, en de volgende worp vijf en twintig. Ik legde onmiddelijk bij met de boeg naar het Noorden, en ankerde in deeze laatſte diepte, in eenen grond van grof zand, terwijl ik *de Ontdekking*, die digt bij ons was, toeriep dat zij ook ten anker zoude koomen.

Enige uuren daarna, wanneer de mist een weinig was opgeklaard, bleek het dat wij een zeer dreigend gevaar ontkoomen waren. Wij vonden ons drie vierde van eene Engelſche mijl van de Noord-Oost-zijde van een eiland, dat zig van *Z.* ten W. ¼ W. tot N. ten O. ¼ O. uitſtrekte, terwijl elk eind van hetzelve omtrent eene mijl van ons was. Twee hooge klippen, de eene in het *Z.* ten O., en de andere in het O. ten *Z.* lagen omtrent eene halve mijl van ons van daan, en omtrent denzelfden afſtand van elkanderen. Daar was veel branding

om

om dezelve, en egter had de Voorzienigheid de ſchepen in het donker tuſſchen deeze klippen door gebragt, dat ik bij klaaren dag niet zoude hebben durven waagen en naar zulk eene goede anker-plaats, dat ik geene betere zoude hebben kunnen kiezen.

Ons zoo digt bij land bevindende, zond ik eene ſloep af om te zien wat het voortbragt. Zij kwam in den agtermiddag weder, en de officier, die 'er het bevel over gevoerd had, berichtte dat het enig vrij goed gras, en verſcheiden andere kleine planten voortbragt, eene van welke naar porcelein geleek, en zeer goed om te eeten was, zoo in ſop als in ſalade. Daar was geen ſchijn van enige boomen of heeſters; maar op het ſtrand waren enige ſtukken drijf-hout. Men oordeelde dat het laag water was tuſſchen tien en elf uuren, en wij bevonden daar wij ten anker lagen, dat de vloed uit het Oosten of Zuid-Oosten kwam.

In den nacht woei de wind fris uit het Zuiden; maar hij was bedaarder omtrent den morgen, en de mist verdween gedeeltelijk. Ten zeven uuren het anker geligt hebbende, ſtuurden wij noordwaarts, tuſſchen het eiland, onder hetwelk wij ten anker gelegen hadden, en een ander klein eiland digt bij hetzelve. Het kanaal is niet boven eene Engelſche mijl breed, en, voor wij 'er door waren, begaf ons de wind en wij waren ge-

noodzaakt in vier en dertig vademen water ten anker te koomen. Wij zagen nu in alle ſtreeken land. Dat naar het zuiden ſtrekte zig naar het Z. W. uit in eene keten bergen; maar ons gezigt kon niet bepaalen of het een of meer eilanden uitmaakte. Wij vonden naderhand dat het ſlechts een enkel eiland was, bekend bij den naam van *Oonalashka*. Tuſſchen hetzelve en het land naar het Noorden, dat den ſchijn had van eene groep eilanden te zijn, ſcheen een kanaal te wezen in de ſtreek van N. W. ten N. Op eene punt, die ten Westen van het ſchip lag, drie vierde van eene Engelſche mijl van ons, ſtonden verſcheiden inboorlingen en hunne wooningen. Wij zagen hen aldaar twee walviſſchen in boegſeeren, die wij onderſtelden dat zij zoo even gedood hadden. Nu en dan kwamen enige van hun naar de ſchepen af en vermangelden enige beuzelingen met ons volk, maar zij bleeven niet boven een vierde uurs agter een; zij ſcheenen daarentegens ſchuuw, en egter konden wij zien dat ſchepen, gelijk de onze, hun niet geheel vreemd waren. Zij gedroegen zig met eene beleefdheid, die den wilden volkeren anders niet eigen is.

Ten een uur na den middag een ligt koeltjen uit het N. O. en den vloed in ons voordeel hebbende, ligteden wij het anker en ſtuurden naar het bovengenoemd kanaal, in hoop dat wij, 'er door

door zijnde, het land naar het Noorden zouden zien wijken, of dat wij ten minſten eenen doortogt naar zee in het Westen zouden vinden; want wij onderſtelden, gelijk het ook werklijk was, dat wij onder eilanden waren, en niet in een kanaal van het vast land. Wij waren niet lang onder zeil geweest of de wind liep naar het Noorden, dat ons noodzaakte te laveeren. Wij peilden van veertig tot zeven en twintig vademen water in eenen grond van zand en ſlijk. In den avond de ebbe tegens ons zijnde, ankerden wij omtrent drie mijlen van onze voorige plaats, wanneer de doortogt in het N. W. van ons was.

Den volgenden morgen met het aanbreeken van den dag ligteden wij het anker met een ligt koeltjen uit het Zuiden, dat ons tot den doortogt bragt, wanneer het wierd gevolgd door veranderlijke ligte zugtjens uit alle ſtreeken; doch alzoo 'er een ſnel getij in ons voordeel liep, geraakte *de Reſolutie* 'er door, voor de eb kwam. *De Ontdekking* was zoo gelukkig niet. Zij wierd teruggedreven, geraakte in het wantij en had enige moeite om vrij te geraaken. Zoo dra wij 'er door waren, vonden wij dat het land aan de eene zijde W. en Z. W. week, en dat aan de andere zijde N. Dit gaf ons veel reden om te hoopen dat het vast land hier eene nieuwe rigting genoomen hadd', welke veel in ons voordeel was. Gebrek aan water hebbende en beſpeurende dat

wij enig gevaar liepen van in een snel getij voort te drijven, zonder wind om het schip te stuuren, zettede ik het naar eene haven, aan de zuid-zijde van den doortogt liggende, maar wij wierden 'er zeer ras voorbij gedreven, en, om niet weder terug door den doortogt gedreven te worden, kwamen wij ten anker in agt en twintig vademen water, vrij digt aan den zuider wal, buiten bereik van het sterk getij; en evenwel bevonden wij dat het hier nog vijf en eene halve knoop in een uur stroomde.

Terwijl wij hier lagen, kwamen verscheiden inboorlingen naar ons toe, elk in eene kano, en verkogten enig vischtuig voor tabak. Een hunner, een jongman, sloeg met zijne kano om, terwijl hij tegens eene van onze sloepen lag. Ons volk greep hem, maar de kano dreef weg, wierd door eene andere opgevischt en naar land gebragt. De jongman was door dit toeval genoodzaakt in het schip te koomen, en hij klom, op de eerste nodiging, naar beneden in mijne kajuit, zonder den minsten tegenzin of ongerustheid te laaten blijken. Zijne kleeding bestond in een overkleed als een hemd, van den darm van een of ander zee-dier gemaakt, waarschijnlijk van den walvisch, en een onder-kleed van hetzelfde maakzel, van vogelen-vellen gemaakt, met de vederen 'er op bereid, en net aan malkanderen genaaid, wordende de zijde met vederen op de huid

EEN MAN VAN OONALASHKA.

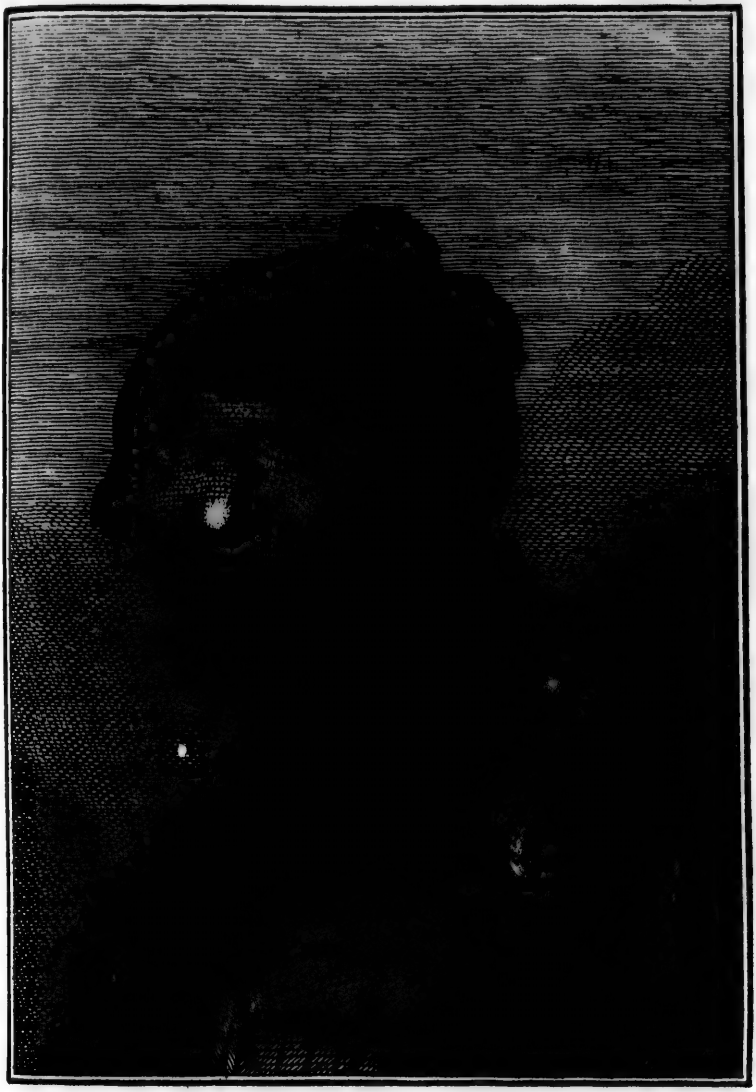

EENE VROUW VAN OONALASHKA.

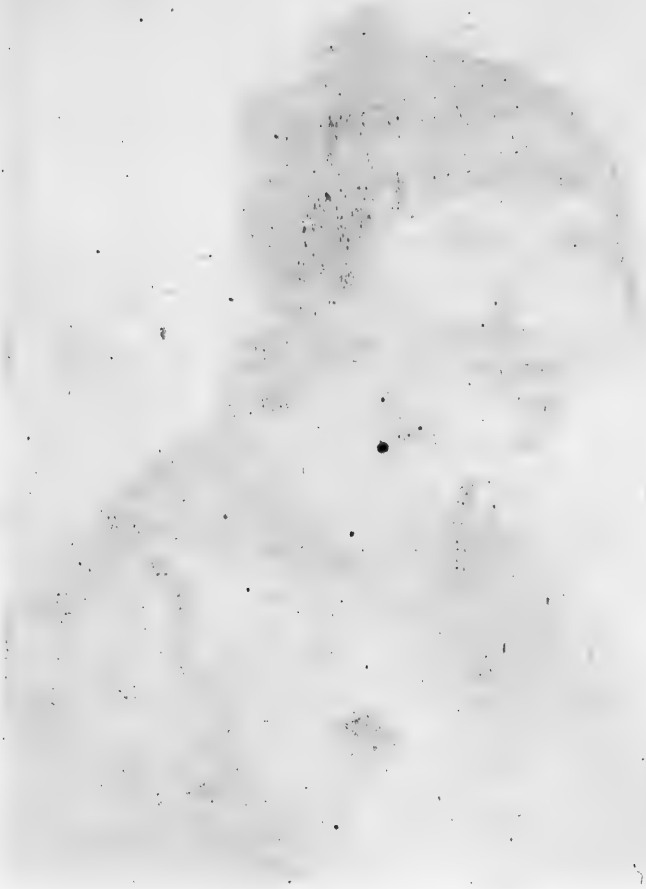

huid gedraagen. Het was gelapt met ſtukken van zijden ſtoffe, en zijne muts was verſierd met twee of drie ſoorten van glazen koraalen. Zijne klederen doornat zijnde, gaf ik hem andere, die hij met zoo veel ongedwongenheid aantrok als ik konde gedaan hebben. Uit zijn gedrag en dat van enige andere waren wij overtuigd dat voor dit volk de Europeaanen niet vreemd waren, zoo min als enige van derzelver gewoonten. Maar daar was iets aan ons ſchip dat hunne nieuwsgierigheid grootlijks opwekte, want zij, die niet in kanos af konden koomen, verzamelden op de nabuurige bergen, om dezelve te bekijken.

Bij laag water het anker geligt en het ſchip in de haven geboegſeerd hebbende, ankerden wij op negen vademen water in eenen grond van zand en ſlijk. Kort daarop geraakte *de Ontdekking* 'er ook in. Nu wierd 'er eene groote ſloep afgezonden om water te haalen, en eene kleine om den zegen te trekken; maar wij vongen ſlechts vier forellen en enige andere kleine visſchen.

Kort na dat wij ten anker gekoomen waren, bragt een inboorling van het eiland nog een diergelijk geſchrift aan boord als reeds aan Kapitein CLERKE gegeeven was. Hij bood het mij aan; maar het was in de Rusſiſche taal geſchreven, die, gelijk ik reeds gezegd heb, niemand van ons leezen kon. Alzoo het voor mij van geen gebruik kon zijn en voor anderen misſchien van

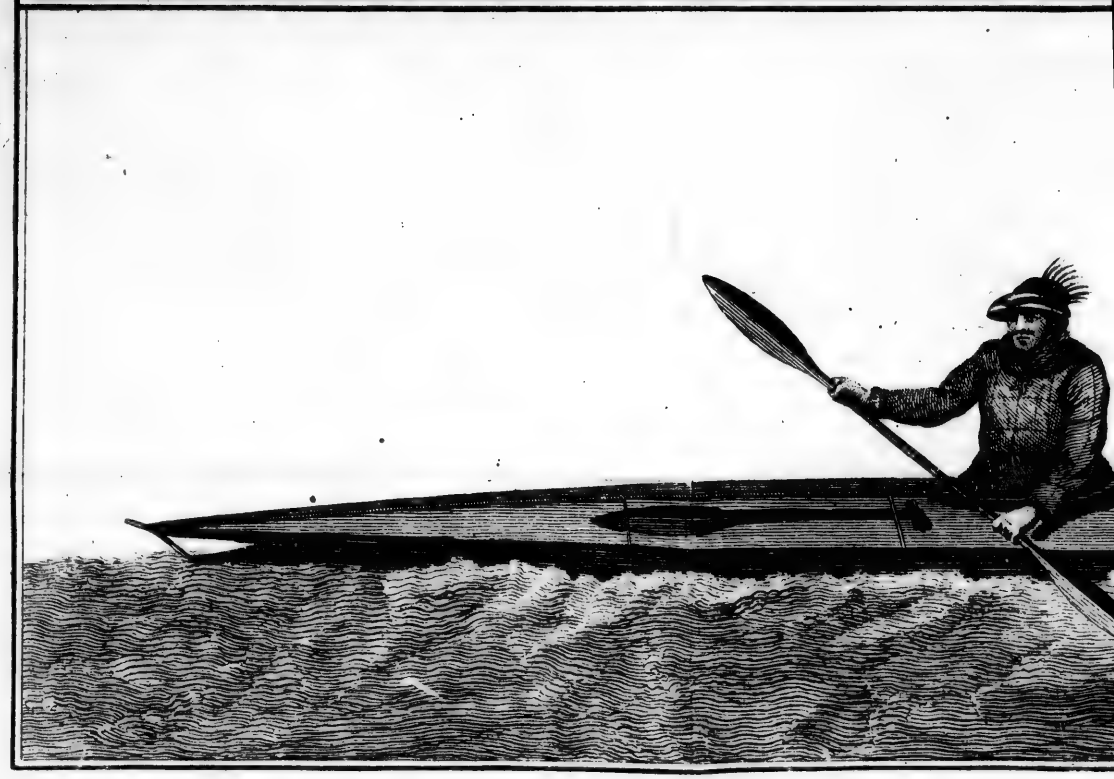

KANOS VAN OONALA

N OONALASHKA.

belang kon wezen, gaf ik het den brenger terug, en zond hem weg met enige geſchenken, waarvoor hij zijne dankbetuiging deed door verſcheiden laage buigingen te maaken toen hij vertrok.

Den volgenden dag langs het ſtrand wandelende, vond ik eenen kleinen troep inboorlingen, mannen en vrouwen, zittende op het gras aan eenen maaltijd, beſtaande uit raauwe visch, die zij met zoo veel ſmaak ſcheenen te eeten als wij eenen tarbot zouden doen, wel klaar gemaakt opgedischt. Toen de avond viel, hadden wij ons water reeds aan boord, en maakten de waarneemingen, welke de tijd en het weder ons vergunden te doen. Ik heb reeds gewag gemaakt van de ſnelheid van het getij buiten de haven; maar in dezelve was zij van geen belang. Het was op den middag laag water, en hoog water des avonds ten half zeven, en het getij gong drie voeten vier duimen regt op en neder; maar daar waren tekenen dat het ſomtijds een voet hooger rijst.

Dikke mist en tegenwind hielden ons hier op tot den tweeden Julij, dat ons gelegenheid gaf om enige kennis te krijgen van het land en deszelfs inwooneren. Hetgeen wij daaromtrent waarnamen zal op eene andere plaats worden opgegeeven. Thans zal ik alleen de haven beſchrijven.

Zij wordt bij de inboorlingen *Samganoodha* ge-

genaamd en ligt aan de Noord-zijde van *Oonalashka*, op 53° 55′ Breedte en 193° 30′ Lengte, en in de ſtraat of den doortogt, die dit eiland van die ten Noorden van hetzelve affcheidt, en welker ligging voor de haven haar tegens de winden beſchut, welke uit die ſtreek waaïen. Zij loopt Z. ten W. in, omtrent vier Engelſche mijlen diep en is aan den mond omtrent eene Engelſche mijl breed, naar binnen verſmallende, daar derzelver breedte niet boven een vierde van eene Engelſche mijl is, en daar de ſchepen kunnen liggen van land omringd in zeven, zes en vier vademen water. Men kan 'er gemaklijk grooten overvloed van water, maar geen takjen hout, hoe klein ook, krijgen.

AGTSTE HOOFDSTUK.

Koers Noordwaarts. De eilanden Oonella *en* Acootan. Ooneemak. *Ondiepte van het water langs de kust.* Bristol-Baai. Rond-Eiland. Kalm-Punt. Kaap Newenham. *De Luitenant* WILLIAMSON *gaat aan land en zijn bericht.* Bristol-Baai *en derzelver uitgeſtrektheid. De ſchepen zijn genoodzaakt terug te keeren wegens banken. Daar koomen inboorlingen aan de ſchepen. Dood van den Heer* ANDERSON. *Zijn karakter. Een eiland naar hem genoemd.* Rodney-Punt. Slede-Eiland *en aanmerkingen bij het landen aldaar.* Kings-Eiland. Prins van Wales Kaap, *het westlijk eind van* Amerika. *Koers westwaarts. Men ankert in eene baai op de kust van Aſia.*

Met een ligt koeltjen uit het Z. Z. O. in zee geloopen zijnde, ſtuurden wij Noordwaarts, niets ontmoetende dat ons in onzen loop hinderde; want, gelijk ik reeds aangemerkt heb, het eiland *Oonalashka* week aan de eene zijde Z. W., en aan de andere zijde was 'er geen land te zien in eene noordlijker ſtreek dan N. O., welk land in zijn geheel eene verlenging was van dezelfde groep

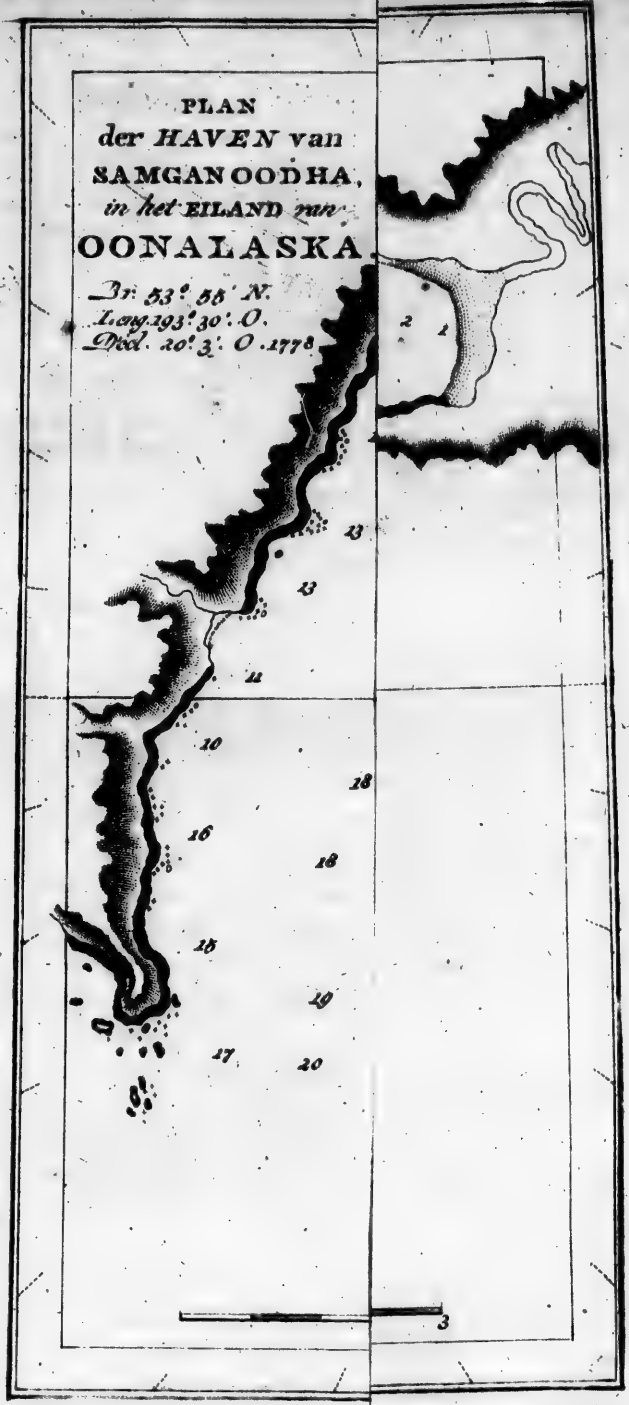
PLAN
der HAVEN van
SAMGANOODHA,
in het EILAND van
OONALASKA
Br: 53° 56' N.
Leng: 193° 30' O.
Decl. 20° 3' O. 1778
2
1
13
13
12
10
18
16
18
15
19
17
20
3

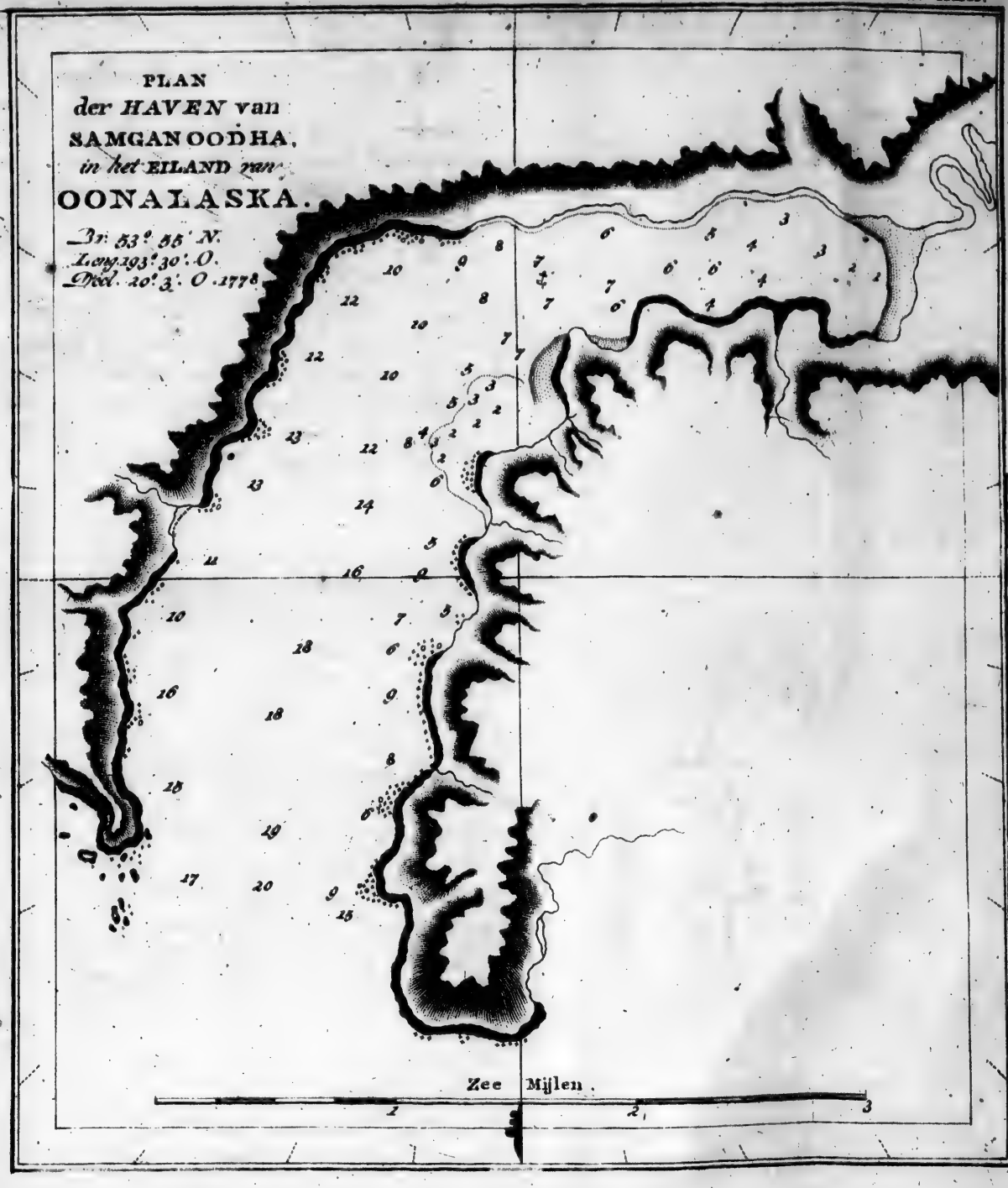
PLAN
der HAVEN van
SAMGANOODHA,
in het EILAND van
OONALASKA.
Br. 53°. 55'. N.
Long. 193°. 30'. O.
Decl. 20°. 3'. O. 1778
Zee Mijlen.
1
2
3

groep eilanden, die wij op den vijf en twintigsten Junij ontmoet hadden. Dat, hetwelk voor *Samganoodha* ligt en de Noord-Oost-zijde van den doortogt vormt, door welken wij kwamen, wordt *Oonella* genaamd, en heeft omtrent zeven mijlen in omtrek. Een ander eiland ten N. O. van hetzelve wordt *Acootan* genoemd, is veel grooter dan *Oonella* en heeft enige zeer hooge bergen, die met sneeuw bedekt waren. Het bleek dat wij zeer veilig tusschen deeze twee eilanden en het vast land zouden hebben kunnen doorvaaren, welks zuid-westlijke punt over de noordoostlijke punt van *Acootan* ligt in de streek van N. 60° O., en die dezelfde land-punt bleek te zijn, welke wij gezien hadden, toen wij de kust van het vast land op den vijf en twintigsten Junij verlieten, om buiten de eilanden om te vaaren. Zij wordt door het volk uit deeze streeken *Oonemak* genoemd en ligt op 54° 30′ Breedte en 192° 30′ Lengte. Agter de Kaap, die van zigzelve hoog land is, ligt een ronde hooge berg, die thans gantsch met sneeuw bedekt was.

Ten zes uuren 's avonds lag deeze berg O. 2° N., en ten agt uuren hadden wij geen land in het gezigt. Hieruit besluitende dat de kust van het vast land nu eene Noord-Oostlijke rigting had genoomen, waagde ik het dezelfde koers te stuuren tot den volgenden morgen ten een uur, wanneer degeene, die de wagt op het verdek had-

hadden, dagten dat zij vooruit land zagen. Hierop lieten wij het voor den wind wenden, en ſtuurden twee uuren lang Z. W. wanneer wij onze koers naar het O. N. O. weder hervatteden.

Ten zes uuren wierd 'er vooruit land gezien omtrent vijf mijlen in het Z. O. Naarmaate wij vorderden, kwam 'er meer en meer land op, dat overal doorliep, en, naar het ſcheen, in de ſtreek van onze koers. Op den middag ſtrekte het zig uit van Z. Z. W. tot O., het naaste gedeelte vijf of zes mijlen van ons. Onze breedte was nu 55° 21′ en onze Lengte 195° 18′. Deeze kust is aan de noord-west zijde van den brandenden berg, zoo dat wij dien moesten gezien hebben, zoo het weder maar enigzints heldar geweest ware.

Ten zes uuren 's avonds, na van den middag agt mijlen in eene koers van O. ten N. voortgezeild te zijn, peilden wij en vonden agt en veertig vademen op eenen grond van zwart zand. Thans vier mijlen van het land zijnde, lag het oostlijk gedeelte dat in het gezigt was in het O. Z. O., en vertoonde zig als een hooge ronde heuvel, die, naar het ſcheen, van het vast land was afgeſcheiden.

Den gantſchen nacht O. N. O. geſtuurd hebbende, zagen wij den vierden, ten agt uuren in den morgen, de kust van Z. Z. W. tot O. ten Z., en bij tijden konden wij agter dezelve hoog land

met ſneeuw bedekt zien. Kort daarop wierd het ſtil, en, op dertig vademen water zijnde, wierpen wij hoeken en lijnen over boord en vongen een goed getal fraaie kabeljaauwen. Op den middag, een koeltjen uit het Oosten met helder weder hebbende, bevonden wij ons zes mijlen van land, dat zig uitſtrekte van Z. ten W. tot O. ten Z. De heuvel, den voorigen avond gezien, lag tien mijlen in het Z. W. ten Z. Onze breedte was nu 55° 50′ en onze lengte 197° 3′. Eene zwaare holle zee uit het W. Z. W. verzeekerde ons dat 'er in die ſtreek geen groot land nabij was. Ik ſtuurde naar het Noorden tot des avonds ten zes uuren, wanneer de wind, Z. O. geloopen zijnde, ons in ſtaat ſtelde O. N. O. te ſtuuren. De kust lag in die ſtreek en was den volgenden dag op den middag omtrent vier mijlen van ons.

Den zesden en zevenden, den wind uit het Noorden zijnde, vorderden wij weinig. Des avonds ten agt uuren van den zevenden waren wij in negentien vademen water en omtrent drie of vier mijlen van de kust, die zig op den agtſten van Z. Z. W. tot O. ten N. uitſtrekte, en in het geheel uit laag land beſtond, met eene keten bergen 'er agter, die met ſneeuw bedekt waren. Het is waarſchijnlijk dat deeze laage kust zig tot enigen afſtand naar het Z. W. uitſtrekt, en dat de plaatſen, die wij ſomtijds voor kanaalen of baaien

baalen aanzagen, ſlechts valleiën tusſchen de bergen zijn.

In den morgen van den negenden ſtuurden wij, met een koeltjen uit het N. W., O. ten N., om nader bij de kust te koomen. Op den middag waren wij op 57° 49′ Breedte en op 201° 33′ Lengte, en omtrent twee mijlen van het land, dat zig van Z. ten O. tot O. N. O. uitſtrekte, zijnde overal eene laage kust, op ſommige plaatſen met punten uitſteekende, die van het dek zig als eilanden vertoonden, maar uit de mast kon men zien dat 'er laag land was, dat dezelve aan elkanderen verbond. Op deeze plaats was onze diepte vijftien vademen, en de grond fijn zwart zand.

Naarmaate wij Noord-Oostwaarts gevorderd waren, hadden wij bevonden dat het water trapswijze afnam en de kust meer en meer naar het Noorden week. Maar de berg-rug agter dezelve bleef in dezelfde rigting als die meer Westlijk was, zoo dat de breedte van het laag land, tusſchen den voet der bergen en de zee-kust, ongevoelig toenam; en hooge en laage gronden waren volkoomen van hout ontbloot; maar ſcheenen bedekt te zijn met eene groene zoode, behalven de bergen, welke met ſneeuw bedekt waren. Terwijl wij langs de kust bleeven ſtuuren, met eene labber koelte uit het Westen, begon het water trapswijze ondieper te worden van vijf-

vijftien tot tien vademen, ſchoon wij ons agt of tien Engelſche mijlen van de kust bevonden. Des avonds ten agt uuren lag een hooge berg, die enigen tijd in het gezigt geweest was, een en twintig mijlen in het Z. O. ten O. Enige andere bergen, tot dezelfde keten behoorende, en veel verder af liggende, lagen O. 3° N. De kust ſtrekte zig uit tot N. O. ½ N. daar zij in eene punt ſcheenen te eindigen, agter welke wij hoopten en verwagteden dat zij eene oostlijker ſtrekking zoude neemen; maar kort daarop ontdekten wij laag land, dat zig van agter deeze punt, tot N. W. ten W. uitſtrekte, daar het in den horizont verdween, en agter hetzelve was hoog land, dat zig in afzonderlijke bergen vertoonde.

Dus verdween het ſchoon vooruitzigt dat wij hadden, van naar het Noorden te zullen kunnen vorderen, in een' oogenblik. Ik bleef voortſtevenen tot negen uuren, want zoo lang was het licht, en toen lag de bovengemelde punt N. O. ½ O., omtrent drie Engelſche mijlen van ons. Agter deeze punt is eene rivier, welker mond eene Engelſche mijl breed ſcheen te zijn, maar van derzelver diepte kan ik niets zeggen. Het water ſcheen wankleurig, gelijk op banken, maar als het ſtil geweest was, zou het hetzelfde voorkoomen gehad hebben. Zij ſcheen eene draaiende rigting te hebben tusſchen de groote

vlak-

vlakte, die tusschen de keten bergen in het Z. O. en de bergen in het N. W. ligt. Daar moet veel zalm zijn, want wij zagen 'er veele in de zee springen voor derzelver mond, en wij vonden sommige in de bekken der kabeljaauwen, die wij vongen. De inval van deeze rivier, die *de Bristol-Rivier* genoemd wordt, ligt op 58° 27′ Breedte en op 201° 55′ Lengte.

Den nacht doorgebragt hebbende met korte gangen te maaken, stevenden wij des morgens van den tienden, met den dageraat, W. Z. W. met eene labber koelte uit het N. O. Ten elf uuren dagten wij dat de kust in het N. W. in eene punt eindigde die N. W. ten W. lag, en alzoo het water nu in diepte vermeerderd was van negen tot veertien vademen, stuurde ik naar de punt, terwijl ik *de Ontdekking* beval vooruit te zeilen. Maar voor zij eene Engelsche mijl voortgevaaren was, deed ik sein van ondiep water; op dat tijdstip hadden wij eene diepte van zeven vademen, en voor wij den boeg den anderen weg konden wenden, minder dan vijf; maar *de Ontdekking* had minder dan vier vademen.

Wij keerden drie of vier Engelsche mijlen naar het N. O. terug; maar vindende dat 'er een sterk getij of stroom was, die naar het W. Z. W. liep, dat is naar de bank toe, ankerden wij op tien vademen water in eenen grond van fijn zand. Twee uuren na wij ten anker gekoomen waren

was het water twee voeten en meer gevallen, hetgeen bewees dat het de eb was, die van de bovengemelde rivier kwam. Wij proefden ook van het water dat wij opgeſchept hadden, en bevonden dat het niet half zoo zout was als gemeen zee-water. Dit was ook een bewijs dat wij voor eene groote rivier waren.

Ten vier uuren in den agtermiddag liep de wind Z. W., wanneer wij het anker ligtedden, Zuidwaarts ſtuurden, met ſloepen vooruit om te peilen, en over het zuidlijk gedeelte van de bank voeren in zes vademen water. Vervolgens kwamen wij in dertien en vijftien vademen, in welke laatſte diepte wij ten half negen ankerden, liggende een gedeelte van de keten bergen, op den zuid-ooster wal, welk wij in het gezigt hadden, Z. O. ½ Z., en het westlijkſte land op den anderen wal N. W. Wij hadden in den loop van den dag hoog land in het Noorden 60° W. gezien, bij giſſing twaalf mijlen van ons.

Den volgenden morgen ten twee uuren het anker geligt hebbende met een ligt koeltjen uit het Z. W. ten W., laveerden wij tegens den wind in tot negen uuren, wanneer wij, oordeelende dat wij nu den vloed tegens ons moesten hebben, in vier en twintig vademen water ten anker kwamen. Wij lagen hier tot een uur, wanneer de mist, die deezen morgen geheerscht had, opklaarende, en het getij in ons voordeel zijnde,

wij het anker ligtede en Zuid-Westwaarts kweerden. In den avond was de wind zeer veranderlijk en wij hadden donder. Wij hadden nog geen donder gehoord zedert onze aankomst op de kust, en deeze was op eenen grooten afstand.

De wind zig in den morgen van den twaalfden wederom in de ſtreek van het Z. W. gezet hebbende, ſtuurden wij N. W. en zagen ten tien uuren het vaste land. Op den middag ſtrekte het zig van N. O. ten N. tot N. N. W. ¼ W. uit, terwijl een hooge berg tien mijlen in het N. N. W. lag. Dit bleek een eiland te zijn, dat van zijne gedaante den naam van *Rond-Eiland* verkreeg. Het ligt op 58° 37′ Breedte en op 200° 6′ Lengte, en zeven Engelſche mijlen van het vaste land. In den avond, ten negen uuren, Noordwaarts geſtuurd hebbende tot binnen drie mijlen afſtands van den wal, lieten wij het wenden in veertien vademen water, terwijl de einden van de kust O. Z. O. ½ O., en W. ſtrekten. De wind naar het N. W. loopende ſtelde ons in ſtaat om eenen goeden gang langs de kust te doen tot des morgens ten twee uuren, wanneer wij eensklaps in zes vademen water kwamen, zijnde thans twee mijlen van de kust. Een weinig van de kust afgeſneden zijnde, kreegen wij trapswijze dieper water, en hadden op den middag twintig vademen, wanneer wij op de breedte van 58° 13′ en

op

op de lengte van 199° waren. *Rond-Eiland* lag 5° O. en het westlijk eind van de kust N. 16° W., op den afstand van zeven mijlen. Het is eene hooge punt, die den naam van *Kalmte-Punt* verkreeg, omdat wij kalm weder hadden toen wij op de hoogte van dezelve waren. Ten N. W. van het *Rond-Eiland* zijn twee of drie heuvelen, die zig als eilanden vertoonden, en het is ook wel mogelijk dat zij het zijn, want wij zagen de kust hier maar in de verte.

Den veertienden en vijftienden maakten wij weinig vordering, hebbende weinig wind, en somtijds eene zoo dikke mist, dat wij de lengte van het schip niet zien konden. Wij peilden van veertien tot zes en twintig vademen, en wij slaagden vrij wel in onze visscherij, vangende kabeljaauw en nu en dan enige platvisschen. Den zestienden, des morgens ten vijf uuren, de mist opgeklaard zijnde, bevonden wij ons nader bij het land dan wij verwagt hadden. *Kalmte-Punt* lag N. 72° O. en eene punt agt mijlen W. van dezelve, lag N. 3° O. op den afstand van drie Engelsche mijlen. Tusschen deeze twee punten vormt de kust eene baai, in welke op sommige plaatsen het land naauwlijks uit de mast kon gezien worden. Daar is ook eene baai aan de N. W. zijde van deeze laatste punt, tusschen dezelve en een hoog voorgebergte, dat thans N. 36° W. lag op den afstand van zestien Engelsche

mijlen. Ten negen uuren zond ik den Luitenant WILLIAMSON naar dit voorgebergte met bevel van te landen, en te zien welke ſtrekking de kust agter dezelve name en wat het land voortbragt; want van de ſchepen had het ſlechts een dor voorkoomen. Wij bevonden hier den vloed ſterk langs de kust naar het N. W. loopende. Op den middag was het hoog water, en wij ankerden in vier en twintig vademen, vier mijlen van land. Des agtermiddags ten vijf uuren het getij ten onzen voordeele gekenterd zijnde, ligteden wij het anker en dreeven met hetzelve voort, want daar was geen wind.

Kort daarop keerde de Heer WILLIAMSON terug en berichtede dat hij op de punt geland was, en dat hij, den hoogſten berg beklommen hebbende, bevonden had dat het verſte gedeelte van de kust in het gezigt ten naastenbij Noordwaarts liep. Hij nam bezit van het land in naam van zijne Majeſteit en liet eene flesch op den berg, waarin een ſtuk papier was; op hetwelk de naamen der ſchepen en de dag der ontdekking geſchreven ſtonden. Het voorgebergte, dat hij den naam van *Kaap Newenham* gaf, is eene rotsachtige punt van eene tamelijke hoogte, liggende op de breedte van 58° 42′ en op de lengte van 197° 36′. Over, of agter dezelve zijn twee hooge bergen, de een agter den anderen rijzende. De agterſte of oostlijkſte is de hoogſte. Het land

brengt,

brengt, zoo verre de Heer WILLIAMSON zien kon, boom noch ſtruik voort. De bergen zijn kaal; maar op de laage gronden groeide gras en andere planten, van welke zeer weinige in bloei waren. Hij zag geen een dier dan eene rhee en haar jong, en eene doode zee-koe of walrus op het ſtrand. Van deeze dieren hadden wij zedert kort eene groote menigte gezien.

Alzoo de kust van *Kaap Newenham* eene noordlijke ſtrekking neemt, maakt die kaap de noordlijke grens van de groote baai en golf, die voor de *Briſtol-Rivier* ligt, welke baai, ter eere van den Admiraal Graaf VAN BRISTOL, *Briſtol-Baai* genoemd wierd. *Kaap Ooneemack* is de zuidlijke grens van deeze baai en ligt twee en tagtig mijlen van *Kaap Newenham*, in de ſtreek van Z. Z. W.

Omtrent agt uuren in den avond kwam 'er een ligt koeltjen op, dat zig in het Z. Z. O. zettede, en waarmede wij N. W. en N. N. W. om *Kaap Newenham* ſtuurden, welke Kaap, den volgenden dag op den middag, vier mijlen Z. ten O. van ons lag. Op deezen tijd lag het verſt uitſteekend land in het Noorden N. 30° O.; onze diepte was zeventien vademen en de naaste wal was drie en eene halve mijl van ons af. Wij hadden den geheelen agtermiddag maar weinig wind, zoo dat wij des avonds ten tien uuren

ſlechts drie mijlen in eene noordlijke koers gevorderd waren.

Wij ſtuurden N. ten W. tot den volgenden morgen ten agt uuren, wanneer onze diepte eensklaps tot vijf en zeven vademen verminderende, wij bijlegden tot 'er eene ſloep van ieder ſchip vooruit gezonden wierd om te peilen, die wij N. O. agter na ſtuurden; op den middag hadden wij eene diepte gekregen van zeventien vademen. Thans lag *Kaap Newenham* Z. 9° O., elf of twaalf mijlen van ons; het noord-oostlijk eind van het land in het gezigt N. 66° O., en de naaste wal omtrent vier of vijf mijlen van ons. Onze breedte was bij waarneeming 59° 16'.

Tuſſchen deeze Breedte en *Kaap Newenham* beſtaat de kust uit bergen en laag land, en ſcheen verſcheiden baaien te vormen. Een weinig voor een uur deeden de ſloepen vooruit ſein dat zij ondiep water vonden. Het ſchijnt dat zij maar twee vademen hadden, en op dien tijd waren de ſchepen in zes vademen. Een weinig meer Noordwaarts oploevende, bleeven wij dezelfde diepte behouden tot tusſchen vijf en zes uuren, wanneer de ſloepen al minder en minder diepte vindende, ik *de Ontdekking*, die toen vooruit was, ſein deed te ankeren, hergeen zij aanſtonds bewerkſtelligde. Terwijl ons ſchip opdraaide, brak de kabel aan den ring van het anker, dat ons noodzaakte

zaakte het ander anker te laaten vallen. Wij lagen op zes vademen water, in eenen zandigen grond, en omtrent vier of vijf mijlen van het vast land, terwijl *Kaap Nowenham* zeventien mijlen Zuidlijk van ons lag. De verſte bergen, die wij in het Noorden zien konden, lagen N. O. ten O.; maar daar was laag land dat van het hoog land uitſtak tot N. ten O. Buiten dit was eene bank van zand en ſteenen, die bij half eb droog was.

Ik had de twee Stuurlieden, elk' in eene ſloep, afgezonden om tuſſchen deeze bank en de kust te peilen. Bij hunne terugkomst berichteden zij dat 'er een kanaal was, in welk zij zes en zeven vademen water gevonden hadden, maar dat het ſmal en moeijelijk was. Bij laag water deeden wij eene pooging om eene lijn om het verloren anker te krijgen, maar het gelukte ons toen niet; doch het niet willende agterlaaten, zoo lang 'er nog enige waarſchijnlijkheid was van het terug te bekoomen, liet ik niet af van 'er naar te viſſchen, tot dat het mij eindelijk in den avond van den twintigſten gelukte.

Terwijl wij dus bezig waren, beval ik Kapitein CLERKE zijnen Stuurman in eene ſloep aftezenden om naar eenen doortogt in het Z. W. te zoeken. Hij deed zulks; maar daar was in die ſtreek geen kanaal te vinden, en daar ſcheen geen weg te zijn om deeze banken vrij te loopen

dan door terugtekeeren langs denzelfden weg, die 'er ons in gebragt had; want schoon wij, door het kanaal, waarin wij waren, te volgen, waarschijnlijk verder de kust langs zouden hebben kunnen koomen, en schoon dat kanaal ons mogelijk eindelijk naar het Noorden, en dus vrij van de banken, zoude gebragt hebben, zou de zaak egter met groot gevaar zijn vergezeld geweest, en, zoo wij 'er niet in geslaagd waren, zou zulks een verlies van tijd veroorzaakt hebben, dien wij niet wel missen konden. Deeze redenen noopten mij om terug te keeren langs den weg, dien wij gekoomen waren, en aldus buiten de banken om te vaaren.

Een aantal waarneemingen op de maan, door den Heer KING en mij, op deeze en de vier voorige dagen gedaan, en alle op de tegenswoordige plaats van het schip overgebragt, gaven

de lengte van . . .	197°	45'	48"
Volgens het uurwerk was zij .	197	26	48
Onze breedte was . . .	59	37	30
De afwijking op drie kompassen voor middag . . .	23	34	3
Na middag	22	19	40
Gemiddelde ooster afwijking .	22	56	51

Het Noordlijkst gedeelte van de kust, dat wij van deeze plaats zien konden, lag, naar ik giste, op de breedte van 60°. Het scheen eene laage punt

punt .. vormen, die den naam van *Bank-Punt* (*Shoal Neſs*) ontving.

De vloed loopt naar het Noorden en de eb naar het Zuiden. Het getij rijst en valt vijf of zes voeten loodregt op en neder, en ik reken dat het hoog water is op de dagen van nieuwe en volle maan ten agt uuren.

Op den een en twintigſten, ten drie uuren in den morgenſtond, het anker geligt hebbende, met een ligt koeltjen uit het N. N. W., ſtuurden wij terug naar het Zuiden, hebbende drie ſloepen vooruit, om ons te geleiden; maar ondanks deeze voorzorg vonden wij meer moeijelijkheid om terugtekeeren dan wij gehad hadden om voorwaarts te koomen, en wij waren eindelijk genoodzaakt ten anker te koomen, om niet op eene droogte te geraaken, daar maar vijf voeten water ſtond. Terwijl wij hier lagen, kwamen 'er zeven en twintig mannen van het land, elk in eene kano, naar de ſchepen, die zij met groote omzigtigheid naderden, ſchreeuwende en hunne armen uitſtrekkende, toen zij naderden. Dit begreepen wij dat geſchiedde om hunne vreedzaame oogmerken uit te drukken. Eindelijk naderden ſommige nabij genoeg om enige beuzelingen te ontvangen, die hun toegeworpen wierden. Dit moedigde de andere aan om zig aan het ſchip te waagen, waarop een handel geopend wierd tuſſchen hen en ons volk, dat kle-

deren van vellen, boogen, pijlen, werp-ſchichten, houten bakken en diergelijke in ruilde, terwijl onze bezoekers 'er alles voor aannamen wat hun geboden wierd. Zij ſcheenen hetzelfde ſlag van volk te zijn, dat wij nu enigen tijd lang overal langs de kust gevonden hadden, droegen dezelfde ſoorten van verſierzelen in hunne lippen en neuzen, maar waren veel morſiger en niet zoo wel gekleed. Zij ſcheenen geheel onbekend te zijn met volk als wij; zij kenden het gebruik van tobak niet; ook hadden zij geene vreemde dingen, tenzij men een mes daarvoor wilde houden; maar het was niet meer dan een ſtuk gemeen ijzer, in een houten hegt gezet, zoo dat het als een mes gebruikt kon worden. Zij kenden egter de waerde en het gebruik van dit werktuig zoo wel, dat het het eenigſte ſcheen, waarnaar zij ſcheenen te wenſchen. De meeste hadden hun hair afgeſchoren of kort afgeſneden, hebbende ſlechts enige lokken van agteren of aan de eene zijde overgelaaten. Op hun hoofd droegen zij eene karpoes van vellen en eene muts, die van hout ſcheen te zijn. Een gedeelte van hunne kleding, dat wij van hun kogten, was eene ſoort van gordel, zeer net van vellen gemaakt, daar franjens afhongen, en die tuſſchen de beenen doorgehaald wierd, zoo dat hij de nabuurige deelen bedekte. Aan het gebruik van zulk een gordel zou het ſchijnen dat zij ſomtijds

naakt

naakt gaan, zelfs op deeze hooge breedte; want zij draagen dien naauwlijks onder hunne andere klederen.

Hunne kanos waren van vellen gemaakt, gelijk alle de andere, die wij laatst gezien hadden, alleenlijk met dit onderſcheid dat deeze breeder waren, en dat het gat, waarin de man zit, wijder was dan in alle de andere, die ik te vooren gezien had. Onze ſloepen, die van het peilen terug kwamen, ſcheenen hen te verontrusten, zoo dat zij ons vroeger verlieten dan zij waarſchijnlijk anders zouden gedaan hebben.

Het was den twee en twintigſten reeds in den avond eer wij van deeze ondiepten vrij geraakten, en toen durfde ik het niet waagen in den nacht Westwaarts te ſtuuren, maar bragt dien op de hoogte van *Kaap Newenham* door, en ſtuurde, den volgenden morgen, met het aanbreeken van den dageraat, naar het N. W., terwijl ik *de Ontdekking* beval vooruit te zeilen. Voor wij twee mijlen gevorderd waren, verminderde onze diepte tot zes vademen. Vreezende dat wij, in deeze koers voortſtevenende, al minder en minder diepte zouden vinden, loefde ik Zuidwaarts op, zijnde de wind O. en eene friſſe koelte waaiende. Deeze koers bragt ons langzaamerhand in agttien vademen, en, nu ik deeze diepte had, waagde ik het een weinig Westlijk te ſtuuren,

ren, en daarna Westlijk, wanneer wij eindelijk zes en twintig vademen water vonden.

Den vier en twintigsten, op den middag, waren wij, volgens waarneeming, op 58° 7′ Breedte en op 194° 22′ Lengte. Drie mijlen ten Westen van deeze plaats hadden wij agt en twintig vademen water, en stuurden toen W. N. W., terwijl onze diepte trapswijze tot vier en dertig vademen water vermeerderde. Ik zoude gaerne Noordlijker gestuurd hebben, maar de wind Noordlijk geloopen zijnde, kon ik niet.

Den vijf en twintigsten, in den avond, eene zeer dikke mist en weinig wind hebbende, lieten wij het anker in dertig vademen water vallen. Onze breedte was thans 58° 29′ en onze lengte 191° 37′. Den volgenden morgen ten zes uuren het weder wat opklaarende, ligteden wij het anker, en stuurden met een klein koeltjen uit het Oosten, Noordwaarts, hebbende van agt en twintig tot vijf en twintig vademen water. Negen mijlen in deeze koers voortgestevend zijnde, keerde de wind naar het Noorden, dat ons noodzaakte meer Westlijk te stuuren.

P. weder bleef meest mistig tot den agt en twintigsten omtrent den middag, wanneer wij enige uuren heldere zonneschijn hadden, geduurende welke wij verscheiden waarneemingen op de maan deeden. De gemiddelde uitkomst van de-

dezelve, op den middag overgebragt, wanneer onze breedte 59° 55′ was, gaf 190° 6′ lengte, en de tijdwijzer gaf 189° 59′. De afwijking van de kompas-naald was 18° 40′ Oost. Onze Westlijke koers vervolgende, en de diepte tot zes en dertig vademen vermeerderd zijnde, ontdekten wij den volgenden morgen ten vier uuren land in het N. W. ten W., op den afstand van zes mijlen. Wij hielden 'er op aan tot half elf, wanneer wij wendden in vier en twintig vademen water, zijnde eene mijl van het land, dat N. N. W. van ons lag. Het was de zuid-oostlijke punt en vormde eene loodregte klift van eene aanmerklijke hoogte, waarom zij *Regte Punt* (*Point Upright*) genoemd wierd, en zij ligt op 60° 17′ Breedte en op 187° 30′ Lengte. Wij zagen nog meer land ten Westen van die land-punt, en, bij eene heldere tusschenpoozing, zagen wij een ander hoog stuk land in de koers van W. ten Z., dat geheel van het ander afgescheiden scheen te zijn. Wij ontmoeteden hier eene ongelooflijke menigte vogelen, alle van die papegaaiduikers, van welke ik reeds te vooren gesprooken heb.

Wij hadden den geheelen agtermiddag bedrieglijke ligte windjens, zoo dat wij maar weinig vorderden, en het weder was niet helder genoeg om ons in staat te stellen om de uitgestrektheid van het land, dat voor ons lag, te bepaalen.

Wij

Wij onderſtelden dat het een van de veele eilanden ware, door den Heer STÆHLIN op zijne kaart van den Nieuwen Noorder Archipel geplaatst, en wij verwagteden alle oogenblikken 'er nog meerder te zien (*).

Den dertigſten, ten vier uuren na den middag, lag *Regte-Punt* zes mijlen N. W. ten N. van ons. Wijl 'er omtrent deezen tijd een ligt koeltjen uit het N. N. W. opkwam, ſtuurden wij N. O. tot den volgenden morgen ten vier uuren, wanneer de wind Oostlijk liep, waarop wij wendden en Noord-Westwaarts ſtuurden. Kort daarop liep de wind Z. O. en wij ſtuurden N. O. ten N., welke koers wij bleeven houden, hebbende van vijf en dertig tot twintig vademen water tot den volgenden dag op den middag. Wij waren nu op 60° 58′ Breedte en op 191° Lengte. Den wind nu N. O. loopende, deed ik eerst een' gang van tien mijlen naar het N. W., en toen ik geen land in die ſtreek zag, liep ik omtrent vijftien mijlen terug naar het Oosten, niets ontmoetende dan ſtukken drijvend hout. Wij peilden van twee en twintig tot negentien vademen.

Daar heerschten den geheelen dag van den tweeden

(*) Op die kaart zijn deeze eilanden bijna tien graaden Breedte noordlijker geplaatst dan zij werklijk liggen.

G. FORSTER.

den Augustus veranderlijke ligte windjens met regen-buien; doch den wind in den morgen van den derden in het Z. O. blijvende ſtaan, hervatteden wij onze koers naar het N. Wij waren op den middag, volgens onze waarneeming, op de breedte van 62° 34′ en op de lengte van 192°, en onze diepte was zestien vademen.

De Heer ANDERSON, mijn heelmeester, die meer dan twaalf maanden aan de teering gekwijnd had, ſtierf deezen agtermiddag tusſchen drie en vier uuren. Hij was een verſtandig jongman en een aangenaam reisgenoot, wel geoefend in zijne konst, en hij had aanmerklijke kundigheden in andere takken van weetenſchap verkregen. De leezer zal wel opgemerkt hebben welk een nuttigen medehelper ik in den loop van de reis aan hem gevonden had, en, zoo het Gode behaagd hadd' zijn leven te ſpaaren, zou het algemeen, twijfel ik niet, onderrigtingen van hem ontvangen hebben, over verſcheiden gedeelten van de verſchillende plaatſen, die wij bezogten, die overvloedig zouden getoond hebben dat hij deezen lof niet onwaerdig was (*). Kort na dat hij den laatſten ſnik gegeeven had, zagen wij land in

(*) Des Heeren ANDERSONS dag-register ſchijnt opgehouden te zijn omtrent twee maanden voor zijn dood, want de laatſte dagtekening in zijn handſchrift is van den derden Junij.

in het Westen twaalf mijlen van ons; wij gisten dat het een eiland ware, en, om de gedagtenis van den overledenen, voor wien ik zeer veel achting had, te vereeuwigen, noemde ik het *Anderſons-Eiland.* Den volgenden dag deed ik den Heer LAW, den heelmeester van *de Ontdekking*, op *de Reſolutie* koomen, en ſtelde den Heer SAMUEL, den eerſten onder-chirurgijn van *de Reſolutie*, tot heelmeester op *de Ontdekking* aan.

Den vierden, ten drie uuren na den middag, zagen wij land zig van N. N. O. tot N. W. uitſtrekkende. Wij bleeven 'er op aan houden tot vier uuren, wanneer wij, 'er vier of vijf Engelſche mijlen van daan zijnde, wendden, en ke daarop, den wind gaande liggen, ankerden wij op dertien vademen water, in eenen zandigen grond, zijnde omtrent twee mijlen van het land, en, volgens onze rekening, op 64° 27′ Breedte en op 194° 18′ Lengte. Wij konden, bij tuſſchenpoozen, de kust zig zien uitſtrekken van O. tot N. W., en wij zagen een vrij hoog eiland drie mijlen in het W. ten N.

Het land voor ons, dat wij onderſtelden het vaste land van Amerika te zijn, ſcheen laag aan zee, maar binnens lands verhief het zig tot bergen, die, de een agter den anderen, tot eene aanmerklijke hoogte oprijzen. Het had eene groenachtige tint, maar ſcheen van hout ontbloot

en

en vrij van ſneeuw. Terwijl wij ten anker lagen, bevonden wij dat de vloed uit het Oosten kwam en naar het Westen gong tot tusſchen tien en elf uuren. Van dien tijd tot den volgenden morgen ten twee uuren, liep de ſtroom naar het Oosten en het water viel drie voeten. De vloed liep ſterker en langer dan de eb, waaruit ik beſloot dat 'er, behalven het getij, nog een weſtlijke ſtroom was.

Den vijfden, des morgens ten tien uuren, den wind *Z.* W. hebbende, zakten wij af en ankerden tusſchen het eiland en het vast land in zeven vademen water. Kort daarop landde ik op het eiland, vergezeld van den Heer KING en enige andere Officieren. Ik had gehoopt van hetzelve een gezigt van de kust en de zee ten Westen te zullen hebben; maar de mist was in die ſtreek zoo dik, dat ik niet verder zien kon dan van het ſchip. De kust van het vast land ſcheen naar het Noorden te draaien aan eene laage punt, *Rodney-Punt* genaamd, die van het eiland in het N. W. ½ W. op drie of vier mijlen afſtands was; maar het hoog land, dat eene noordlijker ſtrekking nam, kon veel verder gezien worden.

Dit eiland, dat *Slede-Eiland* genoemd wierd en op 64° 30′ Breedte en op 193° 57′ Lengte ligt, heeft omtrent vier mijlen in den omtrek.

De oppervlakte van den grond beſtaat voornamelijk uit groote losſe ſteenen, die op veele plaatſen met mos en andere gewasſen bedekt zijn, van welke 'er meer dan twintig of dertig verſchillende ſoorten waren, de meeste in bloei. Doch ik zag noch boom noch heester op het eiland of op het vast land. Op eene ſmalle laage plaats, bij het ſtrand, daar wij landden, was een groot deel wilde porcelein, erweten, en engelwortel, waarvan wij wat mede namen om in de ketel te doen. Wij zagen eenen vos, enige plevieren en andere kleine vogelen, en wij vonden vervallen hutten, die gedeeltelijk onder den grond gebouwd waren. Daar was in kort volk op dit eiland geweest, en het is vrij klaar dat zij het dikwijls tot het een of ander oogmerk bezoeken, alzoo 'er een betreeden pad was van het een eind tot het ander. Wij vonden, een weinig van het ſtrand daar wij landden, eene ſlede, die aanleiding gaf om het eiland dien naam te geeven. Het ſcheen zulk eene te zijn als de Ruſſen in *Kamſchatka* gebruiken om goederen van de eene plaats naar de andere te vervoeren over het ijs of de ſneeuw. Zij was tien voeten lang, twintig duimen breed, had aan elke zijde eene foort van tralie-werk, en was met been beſlagen. Zij was verwonderlijk konſtig gemaakt, en alle de ſtukken waren net aan malkanderen gevoegd, ſom-

ſommige met houten pennen, maar de meeste met riemen of walvisch-been, waaruit ik opmaakte dat zij geheel het werk van de inboorlingen ware.

Den volgenden morgen ten drie uuren ligteden wij het anker en ſtuurden N. W. met een ligt Zuidlijk koeltjen. Wij hadden gelegenheid om de middag-hoogte van de zon waartenemen om onze breedte te weeten, en om hoogten te neemen, in den voor- en namiddag, om de lengte op het uurwerk te weeten. Alzoo wij maar weinig wind hadden, en dien nog veranderlijk, vorderden wij weinig, en, des avonds ten agt uuren, bevindende dat de ſchepen ſterk naar het land dreeven in ondiep water, ankerde ik op zeven vademen, omtrent twee mijlen van de kust. *Siede-Eiland* lag Z. 51° O. op tien mijlen afſtand, en wierd over de zuidlijke punt van het vaste land gezien.

Kort na dat wij geankerd waren, het weder, dat mistig geweest was, opklaarende, zagen wij hoog land, zig uitſtrekkende van N. 40° O. tot N. 30° W., naar allen ſchijn van de kust afgeſcheiden, onder welke wij ten anker lagen, die N. O. ſcheen weg te wijken. Te zelfden tijd [illegible]d 'er een eiland gezien in het Noorden 81° W. agt of negen mijlen van ons. Het ſcheen geene groote uitgeſtrektheid te hebben en wierd *Kings-Eiland* genaamd. Wij bleeven hier leggen tot den volgenden morgen ten agt uuren, wanneer

wij het anker ligteden en N. W. ſtuurden. Het weder tegens den avond opheldérende, kreegen wij het noord-westlijk land in het gezigt, zig uitſtrekkende van N. ten W. tot N. W. ten N., omtrent drie mijlen van ons. Wij beſteedden den nacht met korte gangen te maaken, terwijl het weder mistig en regenachtig was, met weinig wind, en tusſchen vier en vijf uuren in den morgen van den agtſten kreegen wij wederom het noord-westlijk land in het gezigt, en kort daarop vonden wij het, wegens eene kalmte, en eenen ſtroom, die ons naar land dreef, noodzaaklijk te ankeren op twaalf vademen water, omtrent twee Engelſche mijlen van de kust. Over de westlijke punt is een hooge ſpitſe berg, liggende op 65° 36′ Breedte en op 192° 18′ Lengte. Ten agt uuren kwam 'er een koeltjen uit het N. O. op, waarop wij het anker ligteden en Z. O. ſtuurden, in hoop van eenen doortogt tusſchen de kust, op welke wij den zesden in den avond geankerd waren, en dit noord-westlijk land te vinden. Maar wij kwamen weldra in zeven vademen water en ontdekten laag land, dat de twee kusten en het hoog land agter dezelve aan malkanderen hechtede.

Nu overtuigd zijnde dat het eene doorgaande kust was, wendde ik en ſtuurde naar deszelfs Noord-Westlijk gedeelte, koomende onder hetzelve ten anker in zeventien vademen water. Het

wee

weder was zeer betrokken met regen, maar den volgenden morgen ten vier uuren helderde het op, zoo dat wij het land rondom ons zien konden. Eene hooge ſteile rots of een eiland lag W. ten Z.; de ſpitſe berg, waarvan boven geſprooken is, Z. O. ten O., en de punt onder denzelven Z. 32° O. Onder deezen berg ligt enig laag land, dat naar het N. W. uitſtrekt, welks uiterſt eind omtrent drie Engelſche mijlen in het N. O. ten O. lag. Over en agter hetzelve wierd enig hoog land gezien, dat wij onderſtelden eene verlenging van de kust te zijn.

Deeze land-punt, die ik *Prins van Wales Kaap* noemde, is te aanmerklijker, omdat zij het westlijkst eind van geheel Amerika, tot hier toe bekend, is. Zij ligt op 65° 46′ Breedte en op 191° 45′ Lengte. De waarneemingen, waardoor beiden Lengte en Breedte bepaald wierden, ſchoon in het gezigt van die Kaap gedaan, waren vatbaar voor eene kleine misrekening, wegens de dampigheid der lucht. Wij meenden enig volk op de kust te zien, en waarſchijnlijk bedroogen wij ons niet, alzoo wij op dezelfde plaats enige hoogten als ſtellaadjen en enige andere gelijk hutten beſpeurden. Wij zagen hetzelfde op het vast land over *Slede-Eiland* en op enige andere plaatſen van de kust.

Het was ſtil tot des morgens ten agt uuren, wanneer 'er een zwak koeltjen uit het N. op-

kwam, waarop wij het anker ligteden; maar naauwlijks hadden wij de zeilen bijgehaald of het begon zeer ſterk te waaien en te regenen, met mistig weder. De wind en de ſtroom, die tegens elkanderen in liepen, maakten de zee zoo hol, dat zij dikwijls in het ſchip overſtortte. Op den middag hadden wij enige minuuten zonneſchijn, en uit de waarneeming, die wij toen deeden, bepaalden wij de boven vermelde Breedte.

Tot twee uuren na den middag opgelaveerd hebbende, zonder veel te vorderen, ſtuurde ik naar het eiland, dat wij in het Westen gezien hadden, met voorneemen van onder hetzelve ten anker te koomen tot de wind zoude bedaaren. Doch bij dit land koomende, bevonden wij het te beſtaan uit twee kleine eilandjens, elk niet meer dan drie of vier mijlen in omtrek, en gevolglijk kon het ons weinig beſchutting geeven. In plaats van te ankeren, bleeven wij dan Westwaarts ſtevenen, en ten agt uuren zagen wij land in die ſtreek, zig uitſtrekkende van N. N. W. tot W. ten Z., het naaste gedeelte zes mijlen van ons. Ik bleef voortſtevenen tot ten tien uuren, en toen deed ik een gang Oostwaarts, om den nacht doortebrengen.

In den morgen van den tienden, bij het aanbreeken van den dag, hervatteden wij onze koers Westwaarts naar het land, dat wij den voorigen avond gezien hadden. Elf minuuten na zeven uu-

uuren, wanneer de Lengte, volgens het uurwerk, 189° 24′ was, ſtrekte het zig uit van *Z.* 72° W. tot N. 41′ O. Tuſchen het zuid-westlijk eind en eene punt, die in het Westen lag, op twee mijlen afſtand, vormt de kust eene groote baai, waarin wij ten tien uuren voor den middag het anker lieten vallen omtrent twee Engelſche mijlen van den noorder wal, op tien vademen water, in een gruiszandachtigen grond. De zuidlijke punt van de baai lag *Z.* 58° W., de noordlijke punt N. 43° O., het diepst van de baai N. 60° W. twee of drie mijlen verre, en de twee eilanden, die wij den voorigen dag voorbij gevaaren waren, N. 72° O., op den afſtand van veertien mijlen.

NEGENDE HOOFDSTUK.

Gedrag van de inboorlingen, de Tſchutski, op het zien van de ſchepen. Omgang met enige van hun. Hunne Wapenen. Hunne Perſoonen. Verſierzelen. Kledij. Winter- en zomer-Wooningen. De ſchepen ſteeken de ſtraat over naar de kust van Amerika. *Vaart Noordwaarts.* Kaap Mulgrave. *Ijs-velden. Ligging van* IJs-kaap. *De zee geheel met ijs geſtopt. Zee-Paerden gedood en tot proviand gebruikt. Beſchrijving van deeze dieren. Afmeetingen van een van dezelve.* Kaap Lisburne. *Vergeeffche pooging om door het ijs te koomen op enigen afſtand van de kust. Aanmerkingen over de formeering van dit ijs. Aankomst op de kust van* Aſia. Noord-Kaap. *De verdere voortzetting van de reis wordt tot het volgend jaar uitgeſteld.*

Terwijl wij deeze baai inzeilden, zagen wij op den noorder wal een dorp, en enig volk, welk het gezigt der ſchepen in verwarring ſcheen gebragt, of vrees aangejaagd te hebben. Wij konden duidlijk menſchen zien, die het land in liepen met pakken op hunne ruggen. Ik nam voor bij deeze wooningen te landen, en voer 'er dan ook

PL. CIX.

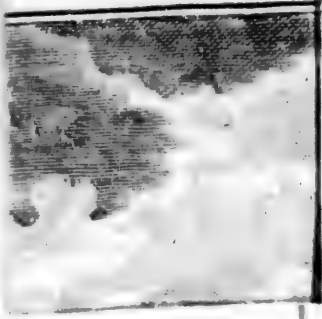

walrussen moeten geweest zijn.

VERTAALER.

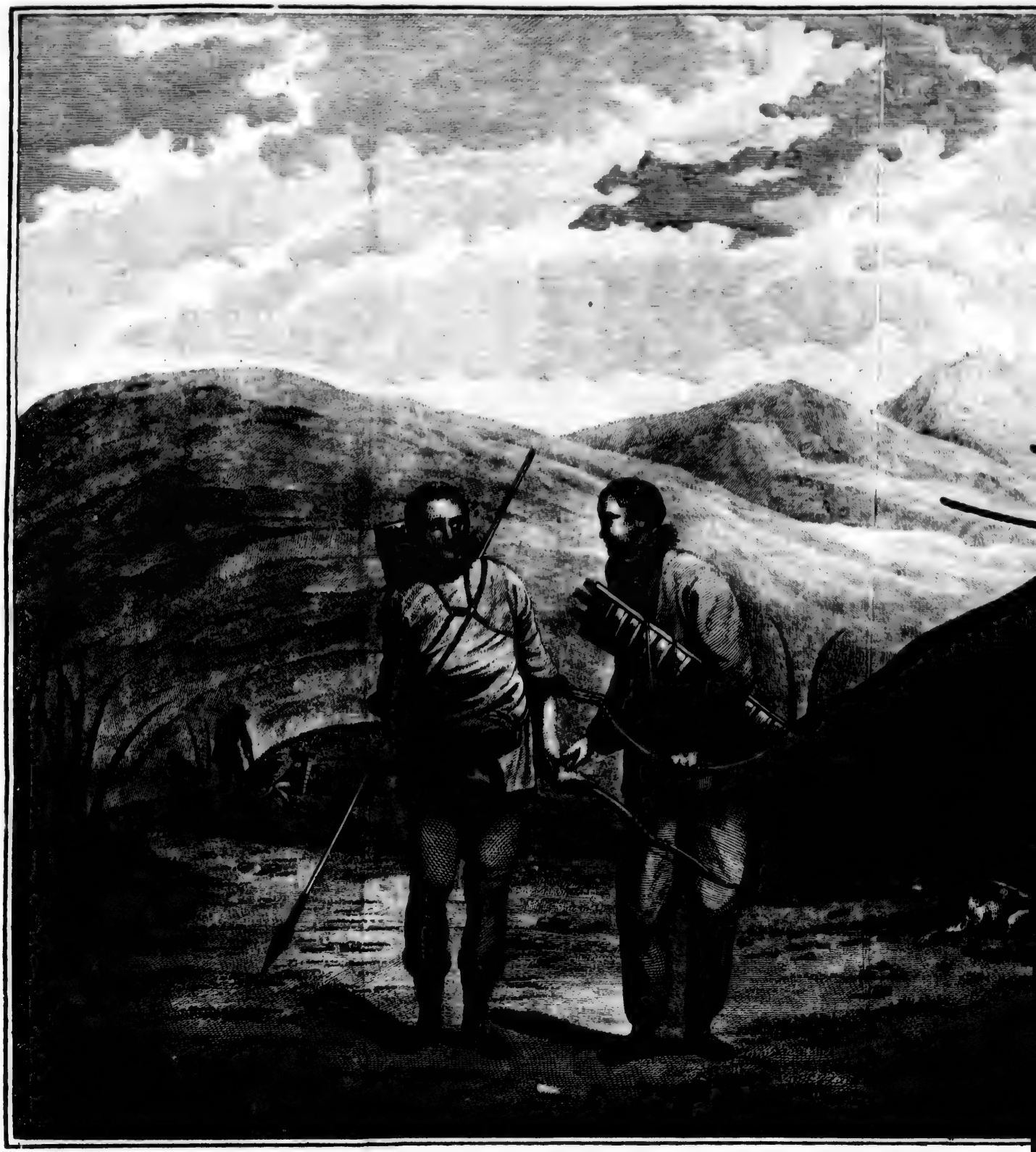

(*)
walrus

DE TSCHUTSKI EN H

UTSKI EN HUNNE WOONINGEN.

bij deeze wooningen te landen, en voer 'er dan ook

ook met drie gewapende ſloepen naar toe, van enige Officieren vergezeld. Daar ſtonden omtrent dertig of veertig mannen, alle met een hellebard, een' boog en pijlen gewapend, op eenen rijzenden grond, digt bij het dorp, geſchaard. Toen wij naderden, kwamen drie hunner af naar het ſtrand en waren zoo beleefd van hunne mutſen af te neemen en laage buigingen voor ons te maaken. Wij beantwoordden hunne beleefdheid; maar dit boezemde hun nog niet genoeg vertrouwen in om onze landing aftewagten, want zoo dra wij met de ſloepen aan land kwamen, weeken zij agteruit. Ik volgde hen alleen, zonder iets in mijne hand, en haalde hen door tekenen en gebaerden over om ſtil te ſtaan, en enige beuzelingen tot geſchenk aanteneemen. Zij gaven mij voor dezelve twee vosſen-vellen en een paar zee-paerden tanden (*). Ik kan niet zeggen of zij, dan ik het eerſte geſchenk deeden; want het ſcheen mij toe dat zij deeze dingen opzetlijk tot dit einde medegebragt hadden, en dat zij mij die zouden gegeeven hebben, al hadde ik hun niets in de plaats geſchonken.

Zij ſcheenen zeer bevreesd en omzigtig, en gaven met tekenen hun verlangen te kennen dat 'er

(*) Men zal in het vervolg zien dat deeze tanden van walrusſen moeten geweest zijn.

VERTAALER.

'er geene meer van mijn volk zouden opkoomen. Mijne hand eenen van hun op den ſchouder leggende, ſprong hij verſcheiden ſchreden terug. Naar maate ik naderde, gongen zij agteruit, altijd in de houding als gereed zijnde om gebruik van hunne ſpeeren te maaken, terwijl die op den rijzenden grond klaar ſtonden om hen met hunne pijlen te onderſteunen. Ongevoelig geraakte ik en twee of drie van degeene die ik bij mij had onder hen. Enige glazen koraalen, aan die, welke rondom ons waren, uitgedeeld, deeden weldra een zeker vertrouwen ontſtaan, zoo dat zij zig niet meer verontrusteden toen nog enige van ons volk bij ons kwamen, en daar vong langzaamerhand eene ſoort van koophandel tuſchen ons aan. Voor onze meſſen, glazen koraalen, tobak en andere dingen gaven zij ons enige van hunne klederen en enige weinige pijlen; maar niets van hetgeen wij hun aanbieden konden was in ſtaat om hen overtehaalen om ons eene ſpeer of een boog afteſtaan. Deeze hielden zij aanhoudend in gereedheid, en legden die nooit af, uitgezonderd eens, wanneer vier of vijf perſoonen de hunne nederlegden, terwijl zij ons op zang en dans onthaalden. En zelfs toen plaatſten zij dezelve op zulk eene wijze, dat zij die in eenen oogenblik weder konden opvatten, en, om nog zeekerer te zijn, verzogten zij ons te gaan nederzitten.

De

De pijlen hadden punten van been of van ſteen, maar zeer weinige hadden weêrhaaken, en ſommige eene ronde ſtompe punt. Van welk gebruik zij zijn, kan ik niet zeggen, of het moet zijn om kleine diertjens te dooden zonder het vel te beſchadigen. De boogen waren gelijk die, welke wij op de Amerikaanſche kust gezien hadden, en gelijk die, welke bij de Esquimaux gebruikt worden. De ſpeeren of helbarden waren van ijzer of ſtaal en van Europisch of Aſiatisch werk, waar aan niet weinig moeite beſteed was om dezelve met ſnijwerk te verſieren en met ingelegde ſtukken van koper of van een wit metaal. Die, welke gereed ſtonden met boogen en pijlen in hunne handen, hadden de ſpeer over hunnen regter ſchouder hangen aan eenen lederen riem. Over hunnen ſlinker ſchouder hong een lederen pijlkoker met pijlen, en ſommige van deeze pijlkokers waren zeer fraai, zijnde van rood leder gemaakt, met zeer net geborduurd werk en andere verſierzelen.

Verſcheiden andere dingen, en in het bijzonder hunne kleding, toonden dat zij eenen graad van ſchranderheid bezaten, die alles verre te boven ging wat men zoude verwagten onder een zoo noordlijk volk te vinden. Alle de Amerikaanen, welke wij, zedert onze komst op die kust, gezien hadden, waren klein van geſtalte met ronde bolle aangezigten en uitſteekende wan-

wangen-beenderen. Het volk, waar onder wij nu waren, verre van naar deeze te gelijken, hadden lange aangezigten, en waren groot en welgemaakt. In kort, zij ſcheenen eene geheel andere natie te zijn. Wij zagen noch vrouwen noch kinderen, ook geene oude lieden, uitgezonderd eenen man, die kaal van hoofd was, en hij was de eenigſte die geene wapenen droeg. De andere ſcheenen uitgelezen manſchappen te zijn, en eer beneden dan boven den middelbaaren ouderdom. De oude man had eene zwarte ſtreep dwarsch over zijn gezigt, die ik bij de andere niet beſpeurde. Alle hadden zij hunne ooren doorboord, en ſommige hadden 'er glazen koraalen in hangen. Deeze waren de eenigſte vaste verſierzelen, die wij onder hen zagen, want zij draagen 'er geene in de lippen. Hierin verſchillen zij ook van de Amerikaanen, welke wij laatst gezien hadden.

Hunne kleeding beſtond uit eene muts, eene kiel, een broek, laarſen en handſchoenen, alle van leder, of van harten- honden- of robbenvellen gemaakt, en zeer wel bereid, ſommige met het hair of het bont 'er op, maar andere zonder hetzelve. De mutſen pasten hun zeer glad om het hoofd, en behalven die mutſen, welke de meeste van hun droegen, bekwamen wij ook enige karpoezen van hun, van honden-vellen gemaakt, die ruim genoeg waren om hun hoofd en

en de ſchouderen te bedekken. Hun hair ſcheen zwart te zijn; maar hunne hoofden waren geſchoren, of het hair was kort afgeſneden, en geen van hun droeg een' baard. Van de weinige dingen, die zij van ons kreegen, waren hun de meſſen en de tobak de aangenaamſte.

Het dorp beſtond uit hunne zomer- en winterwooningen. De laatſte zijn even als een gewelf, en de vloer ligt een weinig beneden de oppervlakte van de aarde. Een derzelve, welk ik bezag, was langwerpig rond van gedaante, omtrent twintig voeten lang en twaalf of meer hoog. Het geraamte was van hout en walvisch-ribben, op eene oordeelkundige wijze geſchikt, en men had dezelve met kleiner ſtukken van dezelfde ſtoffen aan een verbonden. Over her geraamte wordt een dak van ſterk grof gras gelegd, en dit wordt wederom met aarde bedekt, zoo dat een huis van buiten naar een heuveltjen gelijkt, door eenen ſteenen muur onderſtut, drie of vier voeten hoog, die om de twee zijden en om een eind gebouwd is. Aan de andere zijde is de aarde ſchuinsch opgeworpen, om tot den ingang te kunnen koomen, die in een gat boven in het dak aan dat eind beſtaat. De grond was met planken gevloerd, waar onder eene ſoort van kelder was, waarin ik niets zag dan water. Aan het eind van elk huis was eene gewelfde kamer, die ik voor eene voorraad-kamer hield. Deeze voor-

voorraad-kamers hadden gemeenſchap met het huis door eenen donkeren gang, en met de open lucht door een gat in het dak, dat gelijk was met den grond, waar op men liep; men kan egter niet zeggen dat zij geheel onder den grond zijn, want een der einden kwam tot aan den rand des bergs, waar langs zij gebouwd waren, en was met ſteen opgebouwd. Boven hetzelve ſtond eene ſoort van ſchilderhuis of toren, van de groote beenderen van groote visſchen gemaakt.

De zomer-hutten waren vrij groot en rond, en liepen van boven in eene punt uit. Het geraamte was van dunne paalen en beenderen, met de vellen van zee-dieren gedekt. Ik bezag het binnenſte van eene derzelve. Daar was een haard, even binnens deurs, daar enige houten bakken lagen, welke 'er alle zeer morsſig uitzagen. Hunne bedſteden waren langs de wanden, en namen omtrent den halven omtrek in. Men ſcheen enige afzondering in acht te neemen, want daar waren verſcheiden afdeelingen, door vellen gemaakt. Het bed en bedde-goed waren van harten-vellen, en de meeste waren droog en zindelijk.

Bij de wooningen ſtonden verſcheiden ſtellaadjen opgerigt, tien of twaalf voeten hoog, gelijk wij op enige plaatſen op de kust van Amerika gezien hadden. Zij waren geheel van beenderen gemaakt

maakt en ſcheenen beſtemd te zijn om hunne visſchen en vellen te droogen, die aldus buiten het bereik van hunne honden, die zij in menigte hadden, geplaatst waren. Deeze honden zijn van de ſoort, die men wolf-honden noemt, vrij groot en van verſchillende kleuren, met lang zagt hair als wol. Zij worden waarſchijnlijk gebruikt om in den winter hunne ſleden te trekken; want zij hebben ſleden, alzoo ik eene groote menigte van dezelve in eene van hunne winter-hutten opgelegd zag. Het is ook niet onwaarſchijnlijk dat de honden een gedeelte van hun voedzel uitmaaken. Daar lagen 'er verſcheiden dood, welke dien morgen geſlagt waren.

De vaartuigen van dit volk zijn van hetzelfde ſlag als die van de Noord-Amerikaanen; wij zagen enige groote en kleine in eene kreek onder het dorp liggen.

Uit de groote beenderen van visſchen en andere zee-dieren bleek dat de zee hun het grootst gedeelte van hun beſtaan opleverde. Het land ſcheen uitermaate dor te zijn, noch boom, noch ſtruik opleverende, zoo veel wij zien konden. Op enigen afſtand Westwaarts zagen wij eene rei bergen, met ſneeuw bedekt, die zedert kort gevallen was.

In het eerst hielden wij dit land voor een gedeelte van het eiland *Alaschka*, op de bovengemelde kaart van STÆHLIN geplaatst; maar uit

uit de gedaante van de kust, de ligging van de Amerikaanſche kust aan de overzijde, en uit de lengte begonnen wij het weldra waarſchijnlijker te vinden dat het het land der *Tſchutski* of het Oostlijk uiteinde van Aſia was, dat door BERRING in het jaar 1728 is opgenoomen. Maar als ik dit zonder verder onderzoek aanname, moest ik STÆHLINS kaart en zijn bericht van den nieuwen Noorder Archipel voor zeer gebrekkig verklaard hebben, zelfs in breedte, of dezelve voor eene verdachte kaart gehouden hebben, een oordeel, dat ik geen recht had te vellen over een werk, dat zulke achtingwaerdige borgen heeft, zonder 'er de klaarſte bewijzen van bij te brengen.

Na tuſchen twee en drie uuren bij dit volk vertoefd te hebben, keerden wij weder naar onze ſchepen, en, de wind kort daarop in het Zuiden ſchietende, ligteden wij het anker, zeilden de baai uit en ſtuurden Noord-Oostwaarts, tuſchen de kust en de twee eilanden. Den volgenden dag, op den middag, ſtrekte de eerſte zig uit van Z. 80° W. tot N. 84° W., de laatſte lagen Z. 40° W., en de ſpitſe berg over *Prins van Wales Kaap* lag Z. 36° O., met land, dat zig van dezelve uitſtrekte tot Z. 75° O. De breedte van het ſchip was 66° 5½; de lengte 191° 19′; onze diepte agt en twintig vademen, en de plaats daar wij waren omtrent in het midden van het kanaal

tus-

tusſchen de twee kusten, zijnde elke 1 ist zeven mijlen van ons.

Van deeze plaats ſtuurden wij Oostwaarts, om nader bij de Amerikaanſche kust te koomen. In deeze koers wierd het water trapswijze ondieper, en, alzoo 'er weinig wind was en alle onze poogingen om in dieper water te koomen mislukten, was ik eindelijk genoodzaakt het anker in zes vademen water te laaten vallen, het eenigst middel dat ons overſchoot om voortekoomen dat het ſchip in nog minder diep water dreeve. Het naast gedeelte van het westlijk land lag twaalf mijlen verre in het Westen; de ſpitſe berg over *Prins van Wales Kaap* Z. 16° W., en het noordlijkst gedeelte van het vaste land van Amerika dat in het gezigt was, O. Z. O., het naaste omtrent vier mijlen van ons. Toen wij ten anker gekoomen waren, zond ik eene ſloep om te peilen, en men bevond dat het water naar het land trapswijze ondieper wierd. Terwijl wij ten anker lagen, dat van zes tot negen uuren in den avond was, vonden wij weinig of geen ſtroom; ook konden wij niet bemerken dat het water rees of daalde.

Een koeltjen uit het Noorden opkoomende, ligteden wij het anker en ſtevenden Westwaarts, welke koers ons weldra in diep water bragt, en, geduurende den twaalfden, laveerden wij naar het Noorden, hebbende beiden de kusten in het

gezigt; maar wij hielden het digst langst de kust van Amerika.

Den dertienden, ten vier uuren in den agtermiddag, kwam 'er een Zuidlijk koeltjen op, waarmede ik N. O. ten N. ſtuurde tot den volgenden morgen ten vier uuren, wanneer wij, geen land meer ziende, onze koers O. ten N. rigteden, en, tusſchen negen en tien uuren, zagen wij land, dat wij onderſtelden een vervolg van de kust van het vaste land te zijn; het ſtrekte zig van O. ten Z. tot O. ten N. uit, en kort daarop zagen wij nog meer land in het N. ten O. In den agtermiddag ten twee uuren, vrij ſpoedig op dertien vademen water koomende, deeden wij een' gang van land af tot vier uuren, wanneer wij weder naar het land hielden, dat wij kort daarna zagen zig van N. tot Z. O. uitteſtrekken, zijnde het naaſte gedeelte drie of vier mijlen van ons. De kust vormt hier eene punt, *Mulgrave-Punt* genaamd, die op 67° 45′ Breedte en op 194° 51′ Lengte ligt. Het land vertoonde zig aan de zee zeer laag, maar wat meer naar agteren rijst het in heuvelen van eene tamelijke hoogte. Zij waren alle zonder ſneeuw, en, naar allen ſchijn, zonder hout. Nu wendde ik en ſtevende N. W. ten W., maar kort daarop dik weder met regen krijgende, en de wind verheffende, loefde ik meer naar het Westen.

Den volgenden morgen, ten twee uuren, liep de

de wind naar het Z. W. ten Z. en woei eene ſterke koelte, die op den middag verſlapte, en de zon doorſchijnende, bevonden wij ons, bij waarneeming, op de Breedte van 68° 18′. Nu ſtuurde ik N. O. tot den volgenden morgen ten zes uuren, wanneer ik twee ſtreeken Oostlijker ſtuurde. In deeze koers ontmoeteden wij verſcheiden zee-paerden en vlugten van vogelen, ſommige als ſtrand-leeuwrikken en andere niet grooter dan musſchen. Wij zagen ook enige water-raaven, zoo dat wij gisten dat wij niet verre van land waren; dan, alzoo wij eene dikke mist hadden, konden wij niet verwagten land te zullen ontwaaren, en, naardien het ſterk waaide, was het niet voorzigtig eene koers te vervolgen, die ons waarſchijnlijk tegens het land moest brengen. Van deezen dag op den middag tot zes uuren 's morgens van den volgenden ſtuurde ik O. ten N., welke koers ons op zestien vademen water bragt. Nu ſtuurde ik N. O. ten O., denkende dat ik in deeze koers dieper water zoude krijgen; maar in de ruimte van zes mijlen verminderde de diepte nog tot elf vademen, hetgeen mij raadzaam deed oordeelen ſcherp bij den wind opteloeven, die nu uit het Westen woei. Omtrent den middag waren en zon en maan bij tuſſchenpoozen duidlijk zigtbaar, en wij kreegen enige vliegende waarneemingen van de Lengte, die, op den middag overgebragt, wanneer de

Breedte 70° 33′ was, 197° 41′ Lengte opleverden. Het uurwerk gaf voor denzelfden tijd 198° op, en de afwijking van het kompas was 35° 1′ 22″ O. Wij hadden naderhand reden om te gelooven dat de waargenoomen Lengte maar zeer weinige Engelſche mijlen van de waarheid verſchilde.

Kort voor den middag zagen wij eene helderheid aan den Noorder horizont, gelijk die, welke door ijs wordt teruggekaatst en gemeenlijk ijsblink genaamd wordt. Wij ſloegen 'er weinig acht op, omdat wij dagten dat het niet waarſchijnlijk was dat wij zoo vroeg ijs zouden ontmoeten; en egter ſcheenen de ſeherpte van de lucht en de donkerheid van het weder zedert twee of drie dagen de eene of andere ſchielijke verandering te kennen te geeven. Omtrent een uur daarna liet het gezigt van een groot ijs-veld ons niet langer in twijfel omtrent de oorzaak van de helderheid aan den gezigteinder. Ten half drie uuren wendden wij digt aan den rand van het ijs in twee en twintig vademen water, zijnde toen op 70° 41′ Breedte, niet in ſtaat zijnde verder voort te zeilen; want het ijs was geheel ondoordringbaar en ſtrekte zig uit van W. ten Z. tot O. ten N. zoo verre het oog reiken kon. Hier was overvloed van zee-paerden, enige in het water, maar veel meer op het ijs. Ik meende de ſloep over boord te zetten om 'er enige van

te

te dooden, maar den wind opſteekende, liet ik dat voorneemen vaaren en bleef Zuidwaarts laveeren, of liever Westwaarts, alzoo de wind uit die ſtreek waaide.

Wij wonnen niets; want den agttienden op den middag was onze Breedte 70° 44′ en wij waren omtrent vijf mijlen verder Oostwaarts. Wij waren nu aan den zoom van het ijs, dat zoo digt als een muur was en ten minſten tien of twaalf voeten hoog ſcheen te zijn; maar verder Noordwaarts geleek het nog veel hooger; deszelfs oppervlakte was zeer ongelijk en wij zagen 'er hier en daar water-plasſen op.

Nu ſtuurden wij Zuidwaarts, en, zes mijlen voortgeloopen zijnde, verminderde de diepte van het water tot zeven vademen, maar kort daarop verdiepte het weder tot negen vademen. Op deezen tijd het weder, dat dampig geweest was, een weinig opklaarende, zagen wij land, dat zig van Z. tot Z. O. ten O. uitſtrekte, omtrent drie of vier Engelſche mijlen van ons. Het Oostlijk eind vormt eene punt, die zeer met ijs bezet was, waarvan zij den naam van *Ijs-Kaap* verkreeg. Zij ligt op 70° 29′ Breedte en op 198° 20′ Lengte. Het ander eind van het land verdween in den horizont, zoo dat 'er geen twijfel kan zijn of het is eene verlenging van de kust van Amerika. *De Ontdekking* omtrent eene Engelſche mijl agteruit en aan lij van ons zijnde, vond

minder warer dan wij, en vermits zij om die reden wendde, was ik genoodzaakt zulks insgelijks te doen, om niet van malkanderen te geraaken.

Onze toeſtand wierd nu meer en meer hachlijk. Wij waren in ondiep water, op een laager wal, en het groot ijs-veld te loefwaart van ons, op ons aan drijvende. Het was klaar dat, zoo wij nog veel langer tusſchen hetzelve en het land in bleeven, het ons op den wal zoude drijven, tenzij het voor ons aan den grond geraakte. Aan lij ſcheen het bijna het land te raaken, en de eenigſte weg, die open was, was in het Z. W. Na eenen korten gang naar het Noorden gedaan te hebben, deed ik *de Ontdekking* ſein van te wenden, en wendde zelfs te gelijken tijd. De wind wierd vrij gunſtig, zoo dat wij Z. W. en Z. W. ten W. aanlegden.

Den negentienden, des morgens ten agt uuren, de wind naar het Westen terugkeerende, wendde ik naar het Noorden, en was op den middag op 70° 6′ Breedte en op 196° 42′ Lengte. In deezen toeſtand hadden wij een goed deel drijf-ijs om ons, en het groot ijs was omtrent twee mijlen in het Noorden. Ten half twee kwamen wij aan den zoom van hetzelve; het was niet zoo vast als dat, hetwelk wij meer Noordlijk gezien hadden; maar het was te vast en aan te groote ſtukken om het te waagen 'er met de ſche-

ſchepen door te dringen. Op het ijs lag eene ontzagchelijke menigte zee-paerden, en, alzoo wij gebrek aan verſche levensmiddelen hadden, wierden de ſloepen van beiden de ſchepen afgezonden om 'er enige van te vangen.

Des avonds ten zeven uuren hadden wij aan boord van *de Reſolutie* negen van deeze dieren ontvangen, die wij tot nu toe voor zee-koeijen hadden aangezien, zoo dat wij niet weinig te leur geſteld waren, bijzonderlijk enige van de matroozen, die, om de nieuwheid van de zaak, 'er hunne oogen reeds enige dagen lang mede vergast hadden. En nog zouden zij niet zijn te leur geſteld en zelfs het onderſcheid niet geweeten hebben, hadden wij niet eenen of twee aan boord gehad, die in Groenland geweest waren en zeiden welke dieren het waren en dat niemand 'er ooit van at. Doch desniettegenſtaande leefden wij 'er van zoo lang zij duurden, en daar waren weinige aan boord, die dit vleesch niet boven ons pekel-vleesch de voorkeur gaven.

Het vet is in het eerst zoo zoet als merg, maar in weinige dagen wordt het garſtig, tenzij het gezouten is, in welken ſtaat het veel langer goed zal blijven. Het mager vleesch is grof, zwart, en heeft eene wat ſterke ſmaak, en het hart ſmaakt omtrent zoo goed als dat van een os. Het vet levert, geſmolten zijnde, een groot deel traan op, dat zeer wel in lampen brandt, en

hunne huiden, die zeer dik zijn, kwamen ons aan ons wand wel te pas. De tanden of flagtanden van de meeste waren nog zeer klein, en zelfs hadden enige van de grootſte en oudſte van deeze dieren die niet grooter dan zes duimen in lengte. Hier uit beſlooten wij dat zij hunne oude tanden binnen kort verloren hadden.

Zij liggen in kudden van veele honderden op het ijs, zig over elkanderen wentelende als de zwijnen, en ſchreeuwen of brullen zeer luid, zoo dat zij ons in den nacht of in mistig weder waarſchuuwden dat 'er ijs digt bij was, voor wij het nog zien konden. Nooit vonden wij de geheele kudde in ſlaap, maar altijd enige op de wagt. Deeze wekten, als de ſloep naderde, degeene, die naast bij hun waren, en de alarmkreet dus van de eene tot de andere overgebragt wordende, was de geheele kudde aanſtonds wakker. Maar zelden maakten zij haast om weg te koomen, voor men eens op hen geſchoten had. Dan tuimelden zij de een over de andere in zee, met de uiterſte verwarring. En zoo wij niet degeene, waarop wij aangelegd hadden, met de eerſte ſchoot doodden, waren zij gemeenlijk, alſchoon doodlijk gewond, voor ons verloren. Zij kwamen ons niet voor zulke gevaarlijke dieren te zijn als 'er enige ſchrijvers van gemaakt hebben, zelfs niet als zij aangetast wierden. Zij zijn zulks meer in ſchijn dan in wezenlijkheid. Veele volg-

den

WALRUSS

WALRUSSEN.

den de ſloepen en kwamen 'er digt bij; maar het ketſen van een ſnaphaan op de pan, of zelfs enkel het aanleggen op een van hun deed hen in een' oogenblik naar den grond gaan. Het wijfjen verdedigt haare jongen tot het uiterſte, en zelfs ten koste van haar eigen leven, hetzij in het water of op het ijs. Ook zal het jong zijne moeder niet verlaaten, ſchoon zij reeds dood is, zoo dat, als men de eene doodt, men van het ander zeeker is. De moeder houdt, als zij in het water is, haare jongen vast tusſchen haare voor-vinnen.

De Heer PENNANT heeft eene goede beſchrijving van dat dier gegeeven in zijne *Synopſis of quadrupeds*, p. 335 en in zijne *Arctic Zoology* N°. 72, onder den naam van *Noorder Walrus*; maar nergens heb ik eene goede afbeelding van hetzelve gevonden. Waarom zij *zee-paerden* genoemd worden is moeijelijk te zeggen, tenzij het woord *horſe* eene verbastering zij van het Ruſtisch *morze*, want zij hebben geene de minſte gelijkenis naar een paerd. Dit is ongetwijfeld hetzelfde dier dat in *de golf van St. Laurens* gevonden wordt en aldaar zee-koe genoemd wordt. Het gelijkt zeeker meer naar eene koe dan naar een paerd, maar deeze gelijkenis beſtaat nergens anders in dan in den ſmoel. In kort, het is een dier als eene robbe, maar onvergelijklijk grooter. De afmeetingen en de zwaarte

van een, dat geen van de grootſte was, waren als volgt:

	voet	duim
Lengte van den ſmoel tot den ſtaert	9	4
Lengte van den hals van den ſmoel tot het ſchouderblad	2	6
Hoogte van den ſchouder	5	0
Lengte van de voor-vinnen	2	4
Lengte van de agter-vinnen	2	6
Breedte van de voor-vinnen	1	2½
Breedte van de agter-vinnen	2	0
Breedte van den ſmoel	0	5½
Diepte van den ſmoel	1	3
Omtrek van den hals digt aan de ooren	2	7
Omtrek van het lighaam aan den ſchouder	7	10
Omtrek bij de agter-vinnen	5	6
Van den ſmoel tot de oogen	0	7
Zwaarte van den romp zonder kop, huid en ingewanden	854	℔
Zwaarte van den kop	411	
Zwaarte van de huid	205	

Ik kon niet uitvinden waarop deeze dieren aazen. Daar was niets in de maagen van die, welke wij doodden.

Het is aanmerkenswaerdig dat wij enige dagen herwaarts dikwijls troepen van eenden naar het Zuiden hadden zien vliegen. Zij waren van twee ſoorten, de eene veel grooter dan de andere.

De

De groote waren bruin van kleur, en van de kleine ſoort was het mannetjen of het wijfjen zwart en wit en de ander bruin. Sommige zeiden dat zij ook ganzen gezien hadden. Geeft dit niet te kennen dat 'er land in het Noorden moet zijn, daar deeze vogelen eene ſchuilplaats vinden in het voeglijk jaargetijde, om te broeden, en van waar zij nu naar eene warmer luchtſtreek terug keerden?

Toen wij onze zee-paerden aan boord hadden gekregen, waren wij, om zoo te ſpreeken, van ijs omringd, en zagen geen' weg open om 'er uit te geraaken dan met Zuidwaarts te ſtevenen, hetgeen wij deeden tot den volgenden morgen ten drie uuren met eene Westlijke labber koelte, en, voor het grootſte gedeelte, dik mistig weder. Wij peilden van twaalf tot vijſtien vademen. Toen wendden wij en ſtuurden Noordwaarts tot tien uuren, wanneer de wind naar het Noorden liep en wij W. Z. W. en W. koers zetteden. Ten twee uuren in den agtermiddag ontmoeteden wij het groot ijs-veld, langs welk wij henen zeilden, worsende gedeeltelijk geleid door het brullen van de zee-paerden, want wij hadden eene zeer dikke mist. Wij bleeven dus voortzeilen tot bij middernacht, wanneer wij onder het los ijs geraakten en de branding van de zee op het groot ijs-veld konden hooren.

De mist zeer dik en de wind Oostlijk zijnde, loefde

loefde ik nu Zuidwaarts, en den volgenden morgen ten tien uuren, toen de mist opklaarde, zagen wij het vast land van Amerika, zig van *Z.* ten O. tot O. ten *Z.* uitſtrekkende, en op den middag, van Z. W. ½ Z. tot O., zijnde het naaste gedeelte vijf mijlen van ons. Wij waren op deezen tijd op 69° 32′ Breedte en op 195° 48′ Lengte, en, alzoo het groot ijs-veld niet verre van ons was, is het baarblijklijk dat het nu een gedeelte van de zee bedekte, dat enige weinige dagen te vooren nog vrij van ijs was, en dat het zig verder naar het Zuiden uitſtrekte dan daar wij het eerst ontmoet hadden. Men moet mij zoo niet verſtaan als of ik onderſtelde dat enig gedeelte van dit ijs, dat wij gezien hadden, vast zate; ik ben integendeel wel verzeekerd dat het in het geheel een beweeglijke klomp was.

In den agtermiddag ſlechts weinig wind hebbende, zond ik den ſtuurman met eene ſloep af, om te beproeven of 'er enige ſtroom ware; maar hij vond 'er geenen. Ik bleef op de Amerikaanſche kust aan houden tot agt uuren, om dezelve van nader bij te kunnen bezigtigen, en naar eene haven omtezien, doch niets beſpeurende dat naar eene haven geleek, ſtuurde ik wederom Noordwaarts, met een ligt koeltjen uit het Westen. De kust ſtrekte nu van het Z. W. tot het O., terwijl het naaste gedeelte vier of vijf mijlen van ons was.

Het

Het zuidlijk eind ſcheen eene punt te vormen, die *Kaap Lisburne* genoemd wierd. Zij ligt op 69° 5′ Breedte en op 194° 42′ Lengte, en ſcheen vrij hoog land te zijn, zelfs tot aan zee; maar daar kan laag land onder hetzelve zijn, dat wij mogelijk niet zagen, zijnde niet minder dan tien mijlen van hetzelve van daan. Wij hadden overal [illegible], naarmaate wij Noordwaarts vorderden, eene laage kust gevonden, van welke het land tot eene middelbaare hoogte oprijst. De kust, voor welke wij nu waren, was zonder ſneeuw, uitgezonderd op eene of twee plaatſen, en had eene groenachtige tint; maar wij konden 'er geen hout op ontdekken.

Den twee en twintigſten was de wind Zuidlijk en het weder meest mistig, met enige tusſchenpoozen van zonne-ſchijn. Ten agt uuren in den avond wierd het ſtil, dat aanhield tot middernacht, wanneer wij het ſlaan van de golven tegens het ijs hoorden en verſcheiden losſe ſtukken om het ſchip hadden. Nu kwam 'er een ligt koeltjen op uit het N. O., en, alzoo de mist zeer dik was, ſtuurde ik Zuidwaarts, om uit het ijs te koomen. Den volgenden morgen ten agt uuren trok de mist op en ik loefde Westwaarts; want ziende dat ik digt bij de kust niet Noordwaarts kon koomen, wegens het ijs, beſloot ik te beproeven wat ik op een afſtand van dezelve zoude kunnen doen, en alzoo de wind in het Noorden ſcheen vast

te

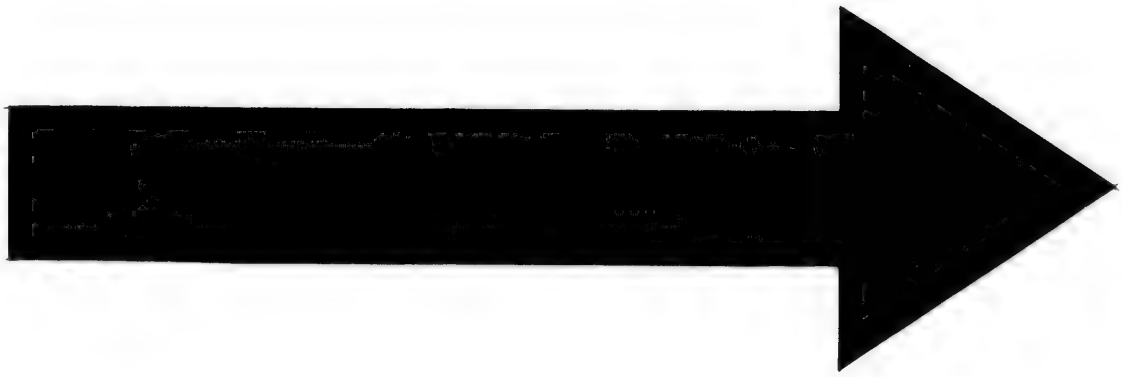

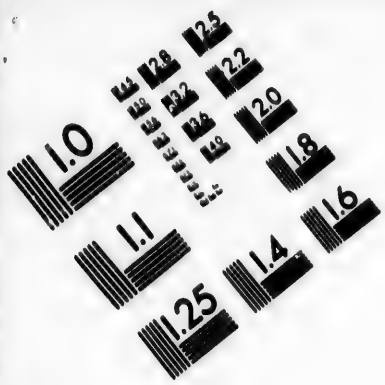

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

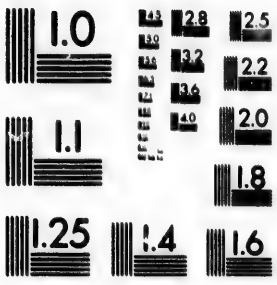

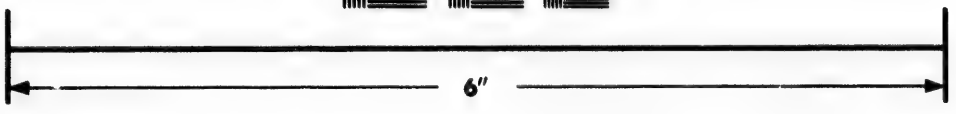

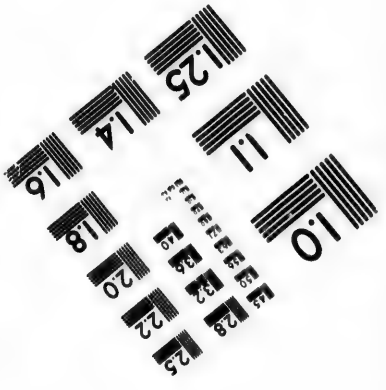

Photographic Sciences Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

te ſtaan, dagt ik dat de gelegenheid daartoe gunſtig was.

Naarmaate wij Westwaarts vorderden, groeide de diepte van het water langzaamerhand aan tot agt en twintig vademen, de grootſte diepte, welke wij peilden. Met den Noordlijken wind was de lucht ruuw, ſcherp en koud, en wij hadden mist, zonneſchijn, regen-buien en regen met ſneeuw bij beurten. Den zes en twintigſten, des morgens ten tien uuren, kreegen wij het ijs weder in het gezigt. Op den middag ſtrekte het zig uit van het N. W. tot O. ten N., en ſcheen dik en vast te zijn. Wij waren, op deezen tijd, naar waarneeming, op 69° 36′ Breedte en op 184° Lengte, zoo dat het nu bleek dat wij hier geene betere kans hadden om naar het Noorden te koomen dan digter bij den wal.

Ik bleef Westwaarts ſtuuren tot vijf uuren in den agtermiddag, wanneer wij, om zoo te ſpreeken, door het ijs ingeſloten waren, dat zig hoog en in de ſtreeken van N. W. en N. O. zeer digt ſcheen, met een groot deel los ijs aan den zoom van het groot veld. Op deezen tijd hadden wij bedrieglijke ligte windjens; maar de wind gong weldra in het Zuiden ſtaan en groeide aan tot eene friſſe koelte met regen-buigen. Wij haalden de zeilen aan en ſtuurden Oostwaarts, zijnde deeze de eenigſte ſtreek, waarin de zee vrij van ijs was.

Ten

Ten vier uuren in den morgen van den zeven en twintigſten wendden wij en ſtuurden naar het Westen, en des avonds ten zeven uuren waren wij digt bij den zoom van het ijs, die O. N. O. en W. Z. W. lag, elken weg zoo verre als het oog kon reiken. Slechts weinig winds hebbende, gong ik met de ſloepen, om den ſtaat van het ijs te onderzoeken. Ik vond dat het beſtond uit losſe ſtukken van verſchillende uitgeſtrektheid, en zoo digt aan elkanderen liggende, dat ik naauwlijks met eene ſloep in den buitenſten rand kon indringen, en het was voor de ſchepen zoo onmogelijk om 'er in te koomen als of het klippen geweest waren. Ik merkte bijzonderlijk op dat het alles zuiver doorſchijnend ijs was, uitgezonderd de bovenſte oppervlakte, die een weinig poreus was. Het ſcheen geheel en al te beſtaan uit bevrozen ſneeuw, en geheel in de zee gevrozen te zijn; want behalven de onwaarſchijnlijkheid, of liever de onmogelijkheid, dat zulke ontzagchelijke klompen uit rivieren zouden koomen drijven, waarin naauwlijks water genoeg voor eene ſloep is, waren 'er ook geene voortbrengzelen van het land in ingekorst of in vast gevrozen, dat onvermijdlijk het geval zoude gegeweest zijn, zoo het in rivieren, hetzij groote of kleine, gevrozen ware geweest. De ſtukken ijs, die den buitenſten zoom van het veld uitmaakten, hadden van honderd en twintig tot hon-

honderd vijftig voeten uitgeſtrektheid, en van twaalf tot vijftien voeten hoogte, en ik oordeelde dat de groote ſtukken dertig of meer voeten diep onder water gongen. Het ſcheen mij ook zeer onwaarſchijnlijk toe dat dit ijs het voortbrengzel van den voorigen winter alleen konde wezen. Ik zou eerder onderſtellen dat het de vrugt ware van zeer veele winters. Ook was het, naar mijn inzien, niet minder onwaarſchijnlijk dat het weinige, dat 'er nog van den zomer over ſchoot, het tiende deel van hetgeen nu van dien klomp daar was konde doen ſmelten, want de zon had alreeds den vollen invloed van haare ſtraalen op hetzelve geſpild; ja ik ben van gedagten dat de zon zeer weinig toebrenge om deeze groote ijs-klompen te doen verminderen; want ſchoon dat hemel-licht eenen langen tijd boven den horizont is, ſchijnt het zelden meer dan weinige uuren agter een door, en wordt dikwerf verſcheiden dagen agter den anderen niet gezien. Het is de wind, of liever, het zijn de golven, door den wind veroorzaakt, die deeze ontzagchelijke ijs-klompen doen verminderen, door het een ſtuk ſterk tegens het ander te ſchuuren, en door die [illegible]n, die aan het ſlaan van de golven blootgeſteld zijn, te ondermijnen en weg te ſpoelen. Dit bleek daaruit dat wij waarnamen dat de oppervlakte van veele ſtukken afgeſpoeld was, terwijl het grondſtuk of

het

het onderſte gedeelte vast bleef, verſcheiden vademen om dat, hetwelk boven water ſtak, juist gelijk eene ondiepte van eene verheven klip. Wij peilden de diepte van het water op een ſtuk en bevonden die vijftien voeten te zijn, zoo dat de ſchepen 'er over heen zouden kunnen zeilen. Zoo ik deeze diepte niet gemeeten hadde, zou ik niet gedagt hebben dat 'er genoeg zwaarte van ijs boven de oppervlakte ware om het ander gedeelte zoo diep onder dezelve neder te drukken. Dus kan het gebeuren dat 'er meer ijs vernietigd wordt in een enkel ſtormachtig jaargetijde dan 'er in verſcheiden winters gevormd wordt, en dus wordt eene opſtapeling in het oneindige voorgekoomen. Doch dat 'er altoos een overblijvende voorraad is, zal elk, die op de plaats geweest is, beſluiten, en niemand zal het betwisten dan wijsgeeren, die de natuur alleen in hunne ſtudeer-kameren waarneemen.

Eene dikke mist, die opkwam terwijl ik dus met de ſloepen bezig was, deed mij naar boord ſpoeden, wat vroeger dan ik gewenscht hadde, met eenen walrus voor elk ſchip. Wij hadden 'er wel meer gedood, maar konden ons niet ophouden om die mede te neemen. Het getal deezer dieren op al het ijs dat wij gezien hadden gaat bijna alle geloof te boven. Wij bragten den nacht door met af en aan te houden onder het drijf-ijs, en den volgenden morgen ten negen

uuren, wanneer de mist gedeeltelijk verdwenen was, wierden 'er van elk ſchip ſloepen afgezonden om walruſſen te haalen; want nu begon ons volk 'er ſmaak in te krijgen, en die wij te voorén gevangen hadden waren alle reeds verteerd. Op den middag was onze Breedte 69° 17′ en onze Lengte 183°; de afwijking was, volgens de azimuths in den morgen, 25° 56′ O. en de diepte van het water vijf en twintig vademen. Ten twee uuren, zoo veel walruſſen-vleesch aan boord genoomen hebbende als wij nodig oordeelden, en de wind uit het Z. Z. O. opwakkerende, heisten wij de ſloepen in en ſtevenden naar het Z. W. Doch niet in ſtaat zijnde het ijs over deezen boeg te boven te zeilen, of 'er door heen te koomen, deeden wij eenen gang naar het Oosten tot agt uuren, en toen hervatteden wij onze koers naar het Z. W., maar waren nog voor middernacht genoodzaakt weder te wenden, wegens het ijs. Kort daarop draaide de wind N. W. met eene ſtijve koelte, en wij ſtuurden Z. W., digt bij den wind houdende.

In den morgen van den negen en twintigſten zagen wij het groot ijs-veld in het Noorden, en niet lang daarna land in het Z. W. ten W. Kort daarop liet zig nog meer land in het Westen zien. Het vertoonde zig in twee bergen als eilanden, maar naderhand bleek het dat het al aan malkander vast was. Naarmaate wij het land na-

naderden, verminderde de diepte van het water zeer ſterk, zoo dat wij op den middag, toen wij wendden, ſlechts agt vademen water hadden, zijnde drie Engelſche mijlen van de kust, die zig van Z. 30° O. tot N. 60° W. uitſtrekte. Dit laatſte eind eindigde in eene ſtompe punt, zijnde een van de bergen, waarvan ik geſprooken heb.

Het weder was nu zeer dampig met ſtofregen; maar kort daarna klaarde het op, bijzonderlijk in het Zuiden, Westen en Noorden. Dit ſtelde ons in ſtaat om een vrij goed gezigt van de kust te genieten, die, in alle opzigten, naar die aan de overkant op Amerika gelijkt, dat is, laag land aan de zee, met hoog land meer binnenwaarts. Het was volkoomen van hout ontbloot en zelfs van ſneeuw, maar was waarſchijnlijk met eene mosachtige zelfſtandigheid bedekt, die het eene bruinachtige tint gaf. In den laagen grond, tusſchen het hoog land en de zee, was een meir, dat zig naar het Z. O. uitſtrekte verder dan wij zien konden. Terwijl wij van land hielden, kwam de westlijkſte van de twee bergen, waarvan boven geſprooken is, los aan de ſtompe punt, in de ſtreek van N. W. Het had den ſchijn van een eiland te zijn; maar het kan door laag land aan het ander vast zijn, ſchoon wij het niet zagen. En zoo het dus is, is 'er eene dubbele punt met eene baai tusſchen beiden. Deeze

punt, die steil en rotsachtig is, wierd *Noord-Kaap* genaamd (*). Derzelver ligging is omtrent op de Breedte van 68° 56 en op de Lengte van 180° 51'. De kust moet agter dezelve eene zeer Westlijke strekking neemen; want wij konden ten Noorden geen land zien, schoon de horizont aldaar vrij helder was. Begeerig zijnde om meer van de kust naar het Westen te zien, wendden wij des namiddags ten twee uuren weder, denkende dat wij *Noord-Kaap* zouden kunnen te boven zeilen. Doch bevindende dat zulks niet doenlijk was, en den wind aanwakkerende, eene dikke mist opkoomende, met veel sneeuw, en vreezende dat het ijs op ons aan zoude koomen, gaf ik mijn voorneemen van naar het Westen te laveeren op en hield van de kust af.

Het jaargetijde was nu zoo verre verloopen en de tijd wanneer men verwagt dat de vorst beginnen zal zoo nabij, dat ik het niet met de voorzigtigheid bestaanbaar rekende enige verdere pogingen te doen om dit jaar, in welke streek ook, eenen doortogt in den Atlantischen Oceaan te zoeken, daar het vooruitzigt van te zullen slaagen zoo gering was.

(*) *Cape North*; het is twijfelachtig of dit *Noord-Kaap* beduide dan wel *Kaap North*, naar den naam van *Lord* NORTH.

VERTAALER.

was. Mijne aandacht wendde zig dan daarhenen om eene plaats te vinden daar wij ons van hout en water zouden kunnen voorzien, en het voorwerp dat mijne gedagten voornamelijk bezig hield was, hoe ik den winter zoude doorbrengen om enige vorderingen in de aardrijkskunde en de ſcheepvaartkunde te maaken, en te gelijk in ſtaat te kunnen blijven om, den volgenden zomer, wederom naar het Noorden te keeren, om verdere naſpeuringen naar eenen doortogt te doen.

TIENDE HOOFDSTUK.

Terugkeering van Noord-Kaap *langs de kust van Asia. Gezigten van het land.* Burneys-Eiland. Kaap Serdze Kamen, *de Noordlijke grenzen van* BEERINGS *togt. Men vaart de Oost-Kaap van Asia voorbij. Beschrijving en ligging van dezelve. Aanmerkingen over* MULLER. *De* Tschutski. St. Laurens Baai. *Twee andere baaien en wooningen van de inboorlingen.* BEERINGS Kaap Tschukotskoi. BEERINGS *plaatsing van deeze kust is naauwkeurig.* Eiland St. Laurens. *Wij steeken naar de Amerikaansche kust over.* Kaap Derby. Kaale Kaap. Kaap Denbigh *op een schier-eiland. Het* Eiland Besborough. *Wij bekoomen hout en water. Bezoeken van de inboorlingen. Hunne persoonen en wooningen. Voortbrengzelen des lands. Tekenen dat het schier-eiland weleer door de zee is omringd geweest. Luitenant* KINGS *bericht.* Norton-Kanaal. *Waarneemingen op de maan. Bewijs dat de kaart van* STÆHLIN *gebrekkig is. Ontwerp van toekomstige verrigtingen.*

Na dat wij van land afgehouden hadden tot wij in agttien vademen water gekoomen waren, stuur-

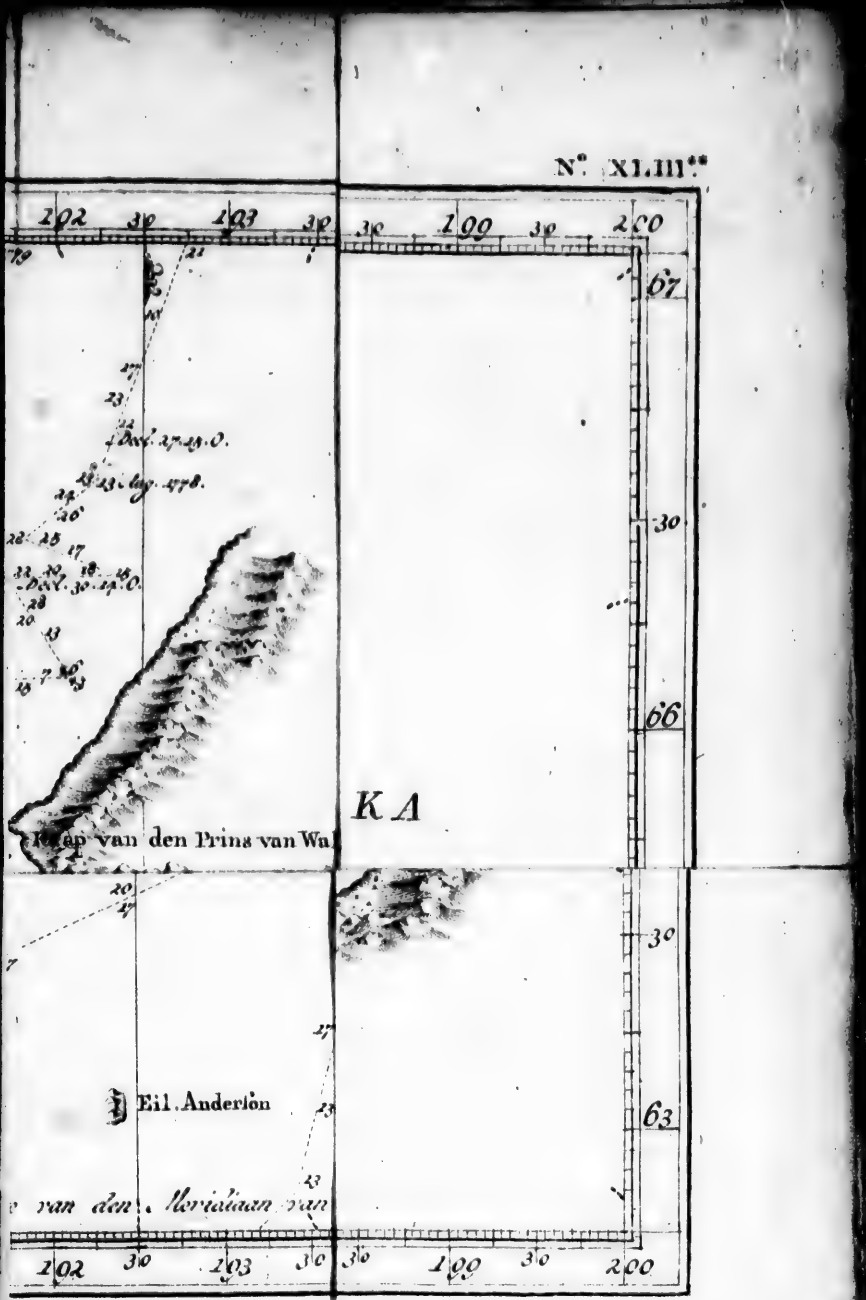
N°. XLIII.
202 30
203 30
30
199 30
200
67
30
66
KA
Kaap van den Prins van Wa
30
63
Eil. Anderlon
van den Meridiaan van
202 30
203 30
30
199 30
200

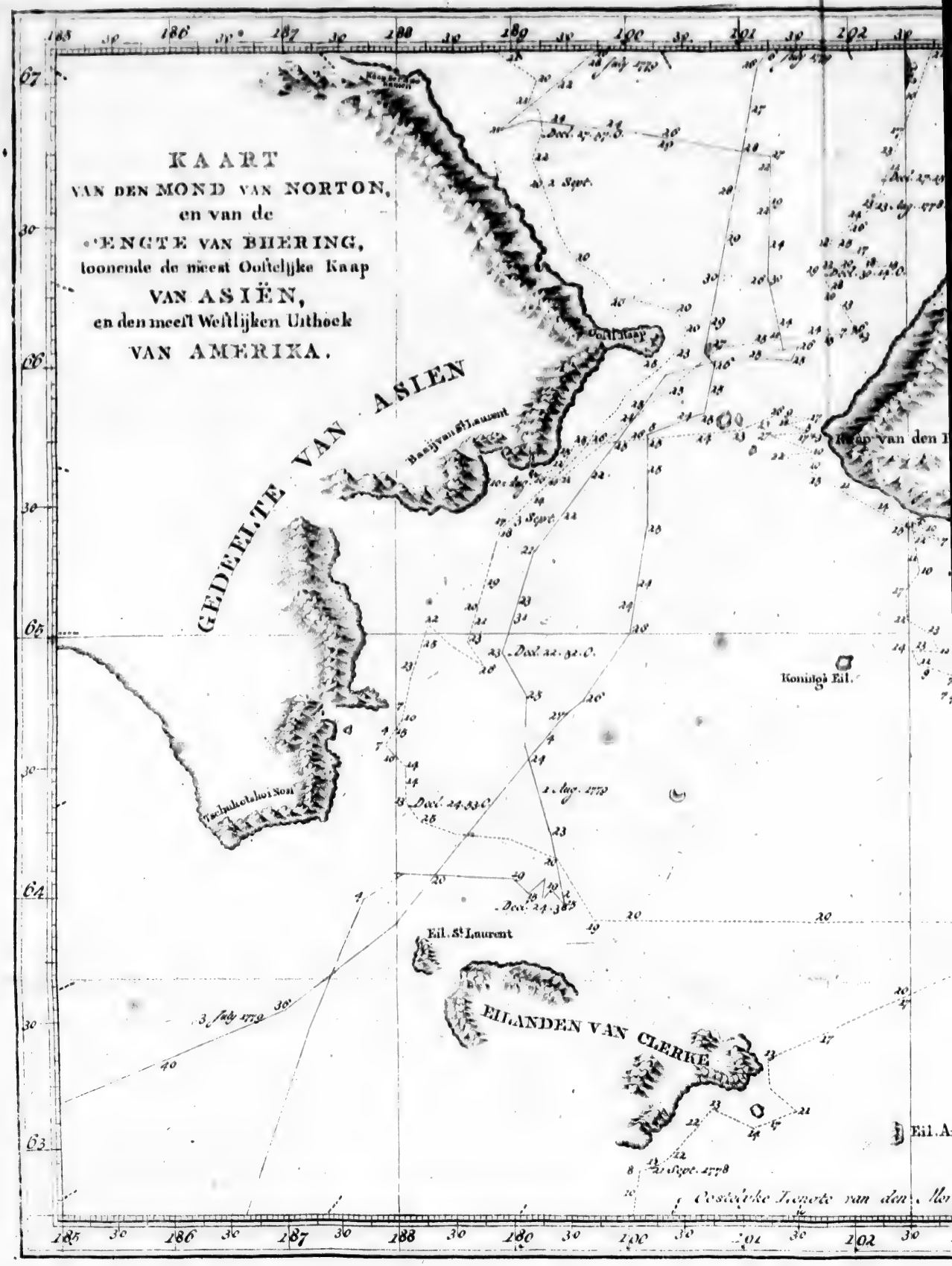
KAART
VAN DEN MOND VAN NORTON,
en van de
ENGTE VAN BHERING,
toonende de meest Oostelijke Kaap
VAN ASIËN,
en den meest Westlijken Uithoek
VAN AMERIKA.
GEDEELTE VAN ASIEN
Baaij van St Laurent
Koniugs Eil.
Tschuktschoi Nos
Eil. St Laurent
EILANDEN VAN CLERKE
3 July 1779
Oostelijke Inporte van den Mon

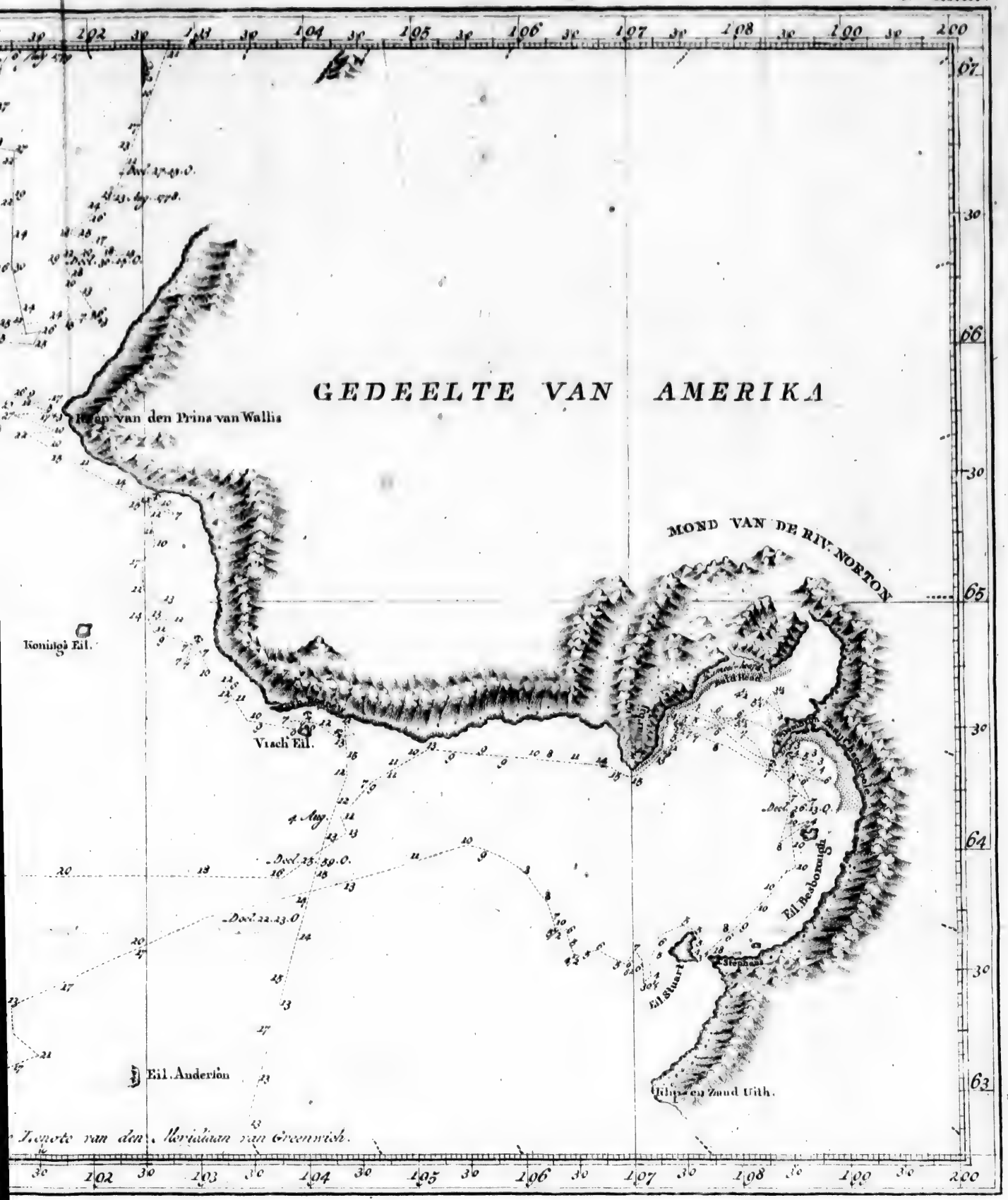
GEDEELTE VAN AMERIKA
Kaap van den Prins van Wallis
MOND VAN DE RIV. NORTON
Koninga Eil.
Vrach Eil.
Eil. Anderson
Eil. Beaborough
Eil. Stuart
St. Stephanus
Filipp en Zand Uith.
Noord van den Meridiaan van Greenwich.

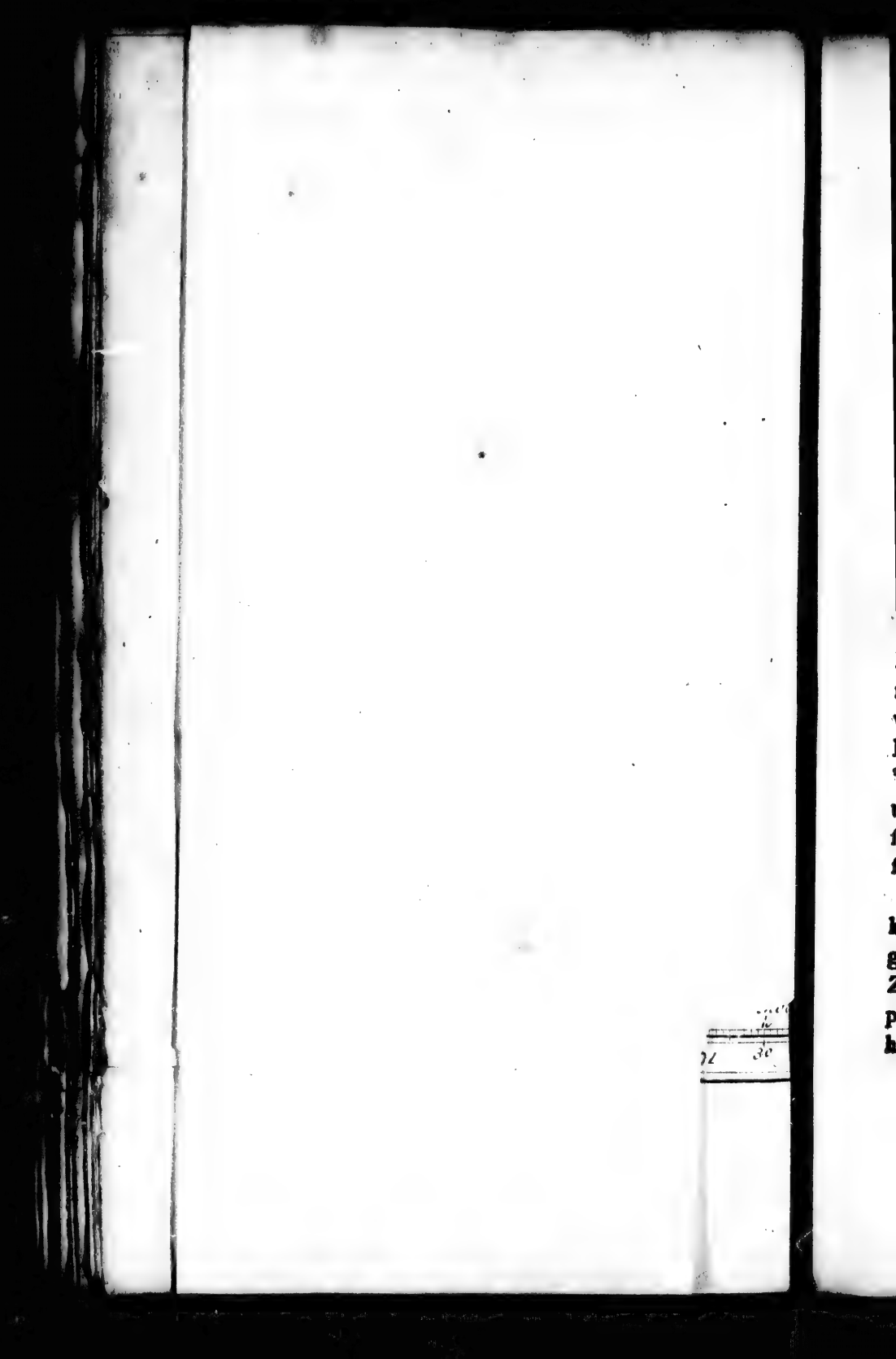

ſtuurde ik Oostwaarts langs de kust, die, gelijk thans vrij zeeker was, alleen het vast land van Aſia zijn kon. Alzoo de wind fris woei, met eene zeer zwaare ſneeuw-bui, en eene dikke mist, was het nodig met de grootſte voorzigtigheid te zeilen. Ik legde dan ook in den nacht enige uuren bij.

Den dertigſten, met het aanbreeken van den dag, gongen wij weder onder zeil, en ſtuurden eene koers, die ik dagt dat ons bij land zoude brengen, wordende grootendeels geleid door het dieplood; want de lucht was zoo dik als ooit, en het ſneeuwde zonder ophouden. Ten tien uuren kreegen wij de kust in het gezigt in het Z. W., op vier Engelſche mijlen afſtand, en kort daarop de diepte tot op zeven vademen verminderende, loeffen wij af. Op deezen tijd was eene zeer laage punt Z. Z. W. twee of drie Engelſche mijlen van ons, ten Oosten van welke 'er een eng kanaal ſcheen te zijn, in enig water uitlopende, dat wij over de punt zagen. Waarſchijnlijk heeft het meir, waarvan boven geſprooken is, alhier gemeenſchap met de zee.

Op den middag klaarde de mist voor eenen korten tijd op, geduurende welken wij een vrij goed gezigt van de kust hadden, die zig van Z. O. tot N. W. ten W. uitſtrekte. Sommige plaatſen vertoonden zig hooger dan andere; maar het was, over het algemeen, zeer laag, met

hoog land verder landwaarts in. Alles was nu met ſneeuw bedekt, die laatst gevallen was, tot aan zee toe. Ik bleef langs de kust ſtevenen op twee mijlen afſtand, tot des avonds ten tien uuren, wanneer wij af loefden; maar wij hervatteden den volgenden morgen, kort na den dageraat, onze koers, wanneer wij de kust wederom in het gezigt kreegen, zig van W. tot Z. O. ten Z. uitſtrekkende. Ten agt uuren lag het oostlijk deel Z. en bleek een eiland te zijn, dat op den middag in het Z. W. ¼ Z. lag, vier of vijf Engelſche mijlen van ons. Het is omtrent vier of vijf Engelſche mijlen in omtrek, van eene middelbaare hoogte, met eene ſteile rótsachtige kust, omtrent drie milen van het vast land liggende, op 67° 45′ Breedte en op de kaart met den naam van *Burneys-Eiland* getekend.

Het land is hieromtrent binnen 's lands vol bergen, van welke ſommige van eene aanmerklijke hoogte zijn. De grond was met ſneeuw bedekt, uitgezonderd op enige weinige plaatſen op de zee-kust, die nog laag bleeven, maar minder dan verder Westwaarts. De twee voorgaande dagen was de gemiddelde hoogte van de kwik in den thermometer weinig boven het vries-punt geweest en dikwijls beneden hetzelve, zoo dat het water in de vaten op het verdek dikwijls met een blad ijs bedekt was.

Ik bleef Z. Z. O. ſtuuren, ten naastenbij in de

de ſtrekking van de kust, tot vijf uuren in den agtermiddag, wanneer 'er in het Z. 50° O. land gezien wierd, dat wij aanſtonds vonden eene verlenging van de kust te zijn, en wij loefden 'er naar toe. Des avonds ten tien uuren voor het oostlijk land zijnde, en twijfelende of wij het wel te boven zouden zeilen, wendden wij, en deeden eenen gang Westwaarts, tot den volgenden morgen na een uur, wanneer wij wederom naar het Oosten ſtuurden, en bevonden dat al wat wij doen konden was onzen afſtand van de kust te houden, alzoo de wind zeer ongeſtadig was, aanhoudend van het Noorden naar het Noord-Oosten loopende. Ten half negen lag het oostlijk eind bovengemeld Z. ten O., zes of zeven Engelſche mijlen van ons. Te gelijk was 'er eene kaap in het gezigt, O. ten Z. ½ Z. liggende, en kort daarop konden wij de geheele kust tusſchen dezelve zien en een klein eiland op eenen kleinen afſtand van dezelve.

De kust ſcheen verſcheiden rotsachtige punten te vormen, die door een laag ſtrand aan malkanderen vast waren, zonder den minſten ſchijn van eene haven. Op eenen korten afſtand van zee ſcheen het laag land in een aantal bergen te rijzen. De hoogſte waren met ſneeuw bedekt, en in andere opzigten ſcheen het geheel land kaal te zijn. Des avonds ten zeven uuren begonnen zig twee land-punten op enigen af-

ſtand voorbij de ooster kaap, op de hoogte van dezelve, te vertoonen in de ſtreek van Z. 37° O. Ik was nu zeeker van hetgeen ik te vooren gedagt had dat dit het land van de Tſchutski of de Noord-Oost-kust van Aſia was, en dat BERING in het jaar 1728 tot dus verre gekoomen was, dat is, tot deeze kaap, welke MULLER zegt dat *Serdze Kamen* genaamd wordt, ter oorzaake van eene rots op dezelve van gedaante als een hart. Maar ik begrijp dat de kennis van den Heer MULLER van de aardrijkskunde van deeze waereld-deelen zeer onvolmaakt is. Daar zijn veele hooge rotſen op deeze kaap, en misſchien heeft de eene of andere de gedaante van een hart. Het is een vrij hoog voorgebergte, met eene ſteile rotsachtige klift aan zee en ligt op 67° 3′ Breedte en op 188° 11′ Lengte. Ten Oosten van dezelve is de kust hoog en ſteil; maar ten Westen laag en zij wijkt N. N. W. en N. W. ten W., dat ten naastenbij haare ſtrekking is de geheele kust langs tot *Kaap Noord*. Het water heeft overal dezelfde diepte op denzelfden afſtand van land, dat ook het geval is aan de overzijde op de kust van Amerika. De grootſte diepte, die wij peilden, terwijl wij dezelve langs zeilden, was drie en twintig vademen, en in den nacht of bij mistig weder is de diepte van het water geen ſlegte gids in het zeilen langs de eene en andere deezer kusten.

In

In den morgen van den tweeden September ten agt uuren lag het naaste land in het *Z.* O. Zuid 25° O. en had in dit oogpunt het voorkoomen van een eiland te zijn; maar de dikke ſneeuwbuien, die elkanderen zeer digt opvolgden, en die over de kust bleeven hangen, bedekten een groot gedeelte van het land voor ons gezigt. Kort daarna brak de zon, welker aanſchijn wij bijna in vijf dagen niet gezien hadden, tusſchen de buien door en bevrijdde de kust enigermaate van de mist, zoo dat wij dezelve zien konden en bevonden dat zij geheel aan elkander vast was. De wind bleef nog in het Noorden, de lucht was koud en de kwik rees in den thermometer nooit boven 35° en was ſomtijds zoo laag als 30°. Op den middag namen wij de Breedte waar van 66° 37′. *Kaap Serdze Kamen* lag N. 52° W., dertien mijlen van ons, de zuidlijkſte land-punt in het gezigt *Z.* 41° O.; het naaste gedeelte van de kust twee mijlen van ons, en onze diepte was twee en twintig vademen.

Wij hadden nu fraai weder en zonneſchijn, en, terwijl wij de kust langs voeren op den afſtand van vier Engelſche mijlen, zagen wij verſcheiden inwooneren en enige van hunne wooningen, die 'er als kleine aard-heuveltjens uit zagen. In den avond zeilden wij voorbij *Oost-Kaap* of de bovengemelde punt, van waar de kust haare ſtrekking verandert en *Z.* W. loopt.

Het

Het is dezelfde land-punt, welke wij op den elfden Augustus voorbij gezeild waren. Zij, die onbepaald aan des Heeren STÆHLINS kaart geloofden, dagten toen dat het de oostlijke punt van zijn eiland *Alashka* was; maar wij waren nu overtuigd dat het niets anders is dan het oostlijk voorgebergte van Afia, en waarſchijnlijk de eigenlijke *Tſchukotskoi Noſs*, ſchoon het voorgebergte, welke BEERING dien naam gaf, verder naar het Zuid-Westen is.

Schoon de Heer MULLER op zijne kaart van de Rusſiſche Ontdekkingen de *Tſchukotskoi Noſs* ten naastenbij op 75° Breedte plaarst, en dezelve een weinig ten Oosten van die Kaap uitſtrekt, ſchijnt het mij egter toe dat hij geene goede redenen had om zulks te doen; zijn eigen bericht zelf, of liever dat van DESHNEFF (*) van den afſtand tusſchen *de Noſs* en de rivier *Anadir*, kan niet overeengebragt worden met deeze noordlijke plaatſing. Doch alzoo ik deeze ſtreeken andermaal hoop te bezoeken, zal ik de beredeneering van dit ſtuk tot dien tijd verſchuiven. Ondertusſchen moet ik, gelijk BEERING reeds voor mij gedaan heeft, beſluiten dat

(*) *Avec le vent le plus favorable on peut aller par mer de cette pointe (des Tſchuktſchis) jusqu'à l'Anadir en trois fois vingt quatre heures, & par terre le chemin ne peut être guerre plus long.* MULLER, p. 13.

DER KUST

Kaap Serdze Kame

Serdze Kamen, *blyven*

er het N.O. gedeelte va

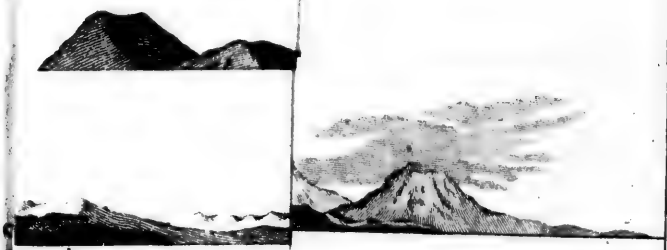

blyft ten Z.W. ¼ W. *KA, ten N.N.W. op 2 Mylen.*

GEZIGTEN DER K

Z. 50. O.

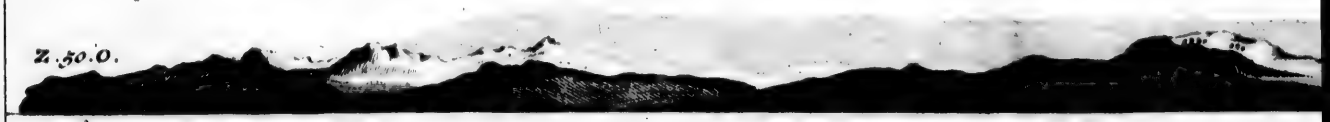

Aldus vertoont zich Kaap Se

Kaap Serdze Kamen

Gezigt van Kaap Serdze Kam

O.Z.O

Gezigt van de KUST VAN ASIËN, *wanneer het N.O. g*

W. Z.W.

Gezigt van de KUST VAN KAMSCHATKA, *wanneer C*

Z. 79° W.

Dus vertoont zich Cheepoons

Z.W. 1/4 W.

Gezigt der KUST VAN KAMSCHATKA, *wanneer de Berg* Paratoonka *blyft ten Z*

TEN DER KUST VAN ASIËN.

ont zich Kaap Serdze Kamen ten Z.50 O. op 4 Mylen.

an Kaap Serdze Kamen, blyvende ten Z. op 6 Mylen.

, wanneer het N.O. gedeelte van de Ooster-Kaap blyft ten O.Z.O. op 3½ Myl.

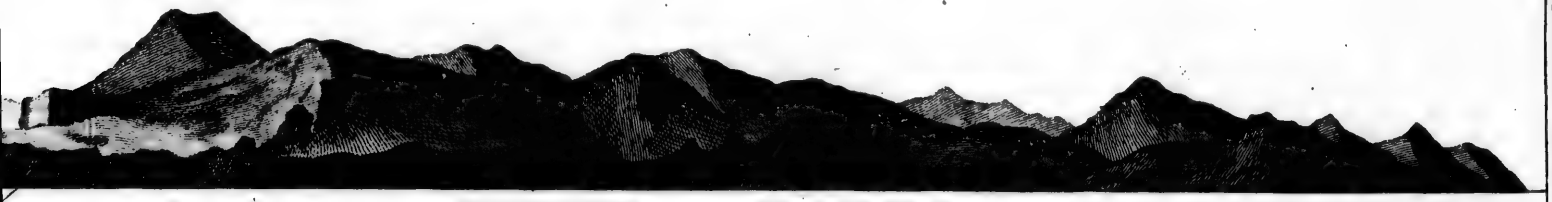

CHATKA, wanneer Cheepoonskoi Nofs blyft ten W.Z.W. op 8 of 20 Mylen.

nt zich Cheepoonskoi Nofs ten Z.79° op 7 Mylen.

Baaij van Awatska. Kaap Nord.

oonka blyft ten Z.W.¼W., en de Noordlijke Uithoek aan den ingang der BAAY VAN AWATSKA, ten N.N.W. op 2 Mylen.

dat dit de oostlijke punt van Asia is. Het is een schier-eiland van aanmerklijke hoogte, door eene zeer laage, en, naar allen schijn, smalle landtong aan het vast land gehecht. Het vertoont eene steile rotsachtige klift aan zee, en over de punt liggen enige rotsen als spitse torens. Zij ligt op 66° 6′ Breedte en op 190° 22′ Lengte en dertien mijlen van *Prins van Wales Kaap*, op de Amerikaansche kust, in de streek van N. 53° W. Het land rondom dit voorgebergte bestaat uit bergen en dalen. De eerste eindigen aan zee in steile rotsachtige punten en de laatste in laage stranden. De bergen scheenen kaale rotsen te zijn; doch de valleiën hadden eene groene tint, maar waren zonder boomen of struiken.

De kaap voorbij gevaaren zijnde, stuurde ik Z. W. ½ W. naar den noordlijken hoek van *St. Laurens Baai*, in welke wij den tienden der voorige maand ten anker gelegen hadden. Wij bereikten die den volgenden morgen ten agt uuren, en zagen enige inwooneren ter plaatse daar ik dezelve te vooren gezien had, gelijk ook verscheiden andere aan de overzijde van de baai; doch geen hunner tragtede bij ons te koomen, dat wat zonderling scheen, alzoo het weder gunstig genoeg was, en die, welke wij laatst bezogt hadden, geene reden hadden, dat ik weet, om een tegenzin in ons gezelschap te hebben. Dit volk

volk moet de Tſchutski zijn, eene natie, welke de Ruſſen, ten tijde toen de Heer MULLER ſchreef, nog niet in ſtaat geweest waren t'onder te brengen. En uit hun geheel gedrag met ons blijkt dat zij hen nog niet onder bedwang gebragt hebben, ſchoon het klaarblijklijk is dat zij koophandel met de Ruſſen moeten drijven, hetzij regtſtreeks hetzij door middel van eene nabuurige natie, alzoo wij anders geene reden kunnen geeven van het bezit van de hellebarden, van welke ik geſprooken heb.

Deeze *Baai van St. Laurens* (*) is aan den mond ten minſten vijf mijlen breed en vier mijlen diep, naar den bodem ſmaller wordende, daar zij vrij wel tegens de zee-winden beveiligd ſcheen, mits 'er genoegzaame diepte voor de ſchepen zij. Ik hield mij niet op om 'er onderzoek naar te doen, ſchoon ik zeer verlangende was om op deeze kust eene haven te vinden, waarin ik toekoomende lente mijne toevlugt zoude kunnen neemen. Maar ik had eene haven nodig daar hout te krijgen was, en ik wist dat hier geen hout was. Van den zuidlijken hoek van deeze baai,

(*) Kapitein COOK geeft haar deezen naam, omdat hij in dezelve ankerde op St. Laurens dag, den tienden Augustus. Het is opmerkenswaerdig dat BEERING deeze zelfde plaats voorbij zeilde op den tienden Augustus 1728, waarom het nabuurig eiland door hem naar denzelfden heiligen genoemd wierd.

baai, die op 65° 30′ Breedte ligt, ſtrekt de kust W. ten Z. omtrent negen mijlen, en vormt aldaar eene diepe baai of eene rivier, of anders is het land aldaar zoo laag, dat wij het niet zien konden.

Ten een uur in den agtermiddag beſpeurden wij in de ſtreek van onze koers iets dat wij eerst voor eene klip aanzagen; maar wij bevonden dat het een doode walvisch was, welken enige inboorlingen van de Aſiatiſche kust gedood hadden en naar land boegſeerden. Zij ſcheenen zig agter den visch te verſchuilen, om niet door ons gezien te worden. Dit behoefde niet, want wij vervolgden onze koers zonder ons met hun te bemoeijen.

Den vierden, met het aanbreeken van den dag, loefde ik naar het N. W. om een nader gezigt van het inloopend kanaal te hebben, dat wij den voorigen dag gezien hadden; doch den wind kort daarna in die ſtreek loopende, gaf ik dat voorneemen op, en, langs de kust zuidwaarts ſtuurende, zeilden wij voorbij twee baaien, elke omtrent twee mijlen diep. De Noordlijkſte ligt voor eenen berg, die aanmerklijk is door dien hij ronder is dan alle de andere op de kust, en voor de andere ligt een eiland. Men kan twijfelen of 'er in deeze baaien wel genoegzaame diepte zij voor ſchepen, alzoo wij altijd ondiep water vonden, als wij naar het ſtrand ſneeden. Het land is alhier uitermaate bergachtig en kaal. Op ver-

verſcheiden plaatſen op den laagen grond aan zee ſtonden de wooningen van de inboorlingen, en bij alle dezelve waren ſtellaadjen van been opgerigt, gelijk die, welke ik te vooren beſchreven heb. Zij kunnen op eenen grooten afſtand gezien worden, omdat zij wit zijn.

Op den middag was onze Breedte 64° 38′ en onze Lengte 188° 15′; het zuidlijkst gedeelte van het vast land in het gezigt lag *Z.* 48° W. en de naaste wal was omtrent drie of vier mijlen van ons. De wind was nu weder Noordlijk geloopen en woei eene labber koelte. Het weder was helder en de lucht koud. Ik volgde de ſtrekking van de kust niet, alzoo ik bevond dat zij eene westlijke ſtrekking nam naar de golf van *Anadir*, waarin ik geene reden had te gaan, maar ik ſtuurde zuidwaarts, om het Eiland *St. Laurens*, door BEERING ontdekt, in het gezigt te krijgen, dat zig ook vertoonde, en des avonds ten agt uuren lag het Zuid 20° O. naar giſſing elf mijlen van ons. Te zelfden tijd lag de zuidlijkſte punt van het vast land *Z.* 83° W. twaalf mijlen van ons. Ik houde deeze punt voor die, welke BEERING de oostlijke punt van *Suchotski*, of *Kaap Tschukotskoi* noemt, een naam, dien hij dezelve gaf, en wel te recht, vermits het van dit gedeelte van de kust was dat de inboorlingen naar hem toe kwamen, die zeiden van de natie

tie der *Tschutski* te zijn. Ik ſtel derzelver Breedte op 64° 13′ en derzelver Lengte op 186° 36′.

Ik moet de gedagtenis van BEERING recht doen en zeggen dat hij de kust zeer wel afgetekend heeft, en de breedte en lengte van de kaapen beter bepaald heeft dan men zoude hebben kunnen verwagten van de middelen, die hij moest gebruiken. Ik vel dit oordeel niet naar het bericht van den Heer MULLER van de reis, of naar de kaart, die voor zijn boek ſtaat, maar naar het bericht van dezelve door Doctor CAMPBELL in zijne uitgave van de Verzameling van HARRIS (*) en eene daar bij gevoegde kaart, die omſtandiger en naauwkeuriger is dan die van den Heer MULLER.

Hoe meer ik overtuigd wierd dat ik nu op de kust van Aſia was, hoe meer ik verlegen was om de kaart van den Heer STÆHLIN van den nieuwen Noorder Archipel met mijne waarneemingen overeen te brengen, en ik wist geen middel om reden te geeven van het groot verſchil, dan door te onderſtellen dat ik het een of ander gedeelte van hetgeen hij het eiland *Alashka* noemt voor de Amerikaanſche kust heb aangezien en het kanaal, dat dezelve van een ſcheidt, ge-

(*) Vol. II. p. 1016 enz.

gemist heb. Dit toegeevende, zou 'er nog een aanmerklijk verſchil plaats gehad hebben. Het was voor mij van enig belang dit ſtuk in het tegenswoordig ſaizoen optehelderen, opdat ik in het volgend maar een enkel voorwerp te onderzoeken zoude hebben; en alzoo deeze Noordlijke eilanden door hem opgegeeven worden als overvloed van hout hebbende, hoopte ik, als ik dezelve vond, eenen voorraad daarvan te zullen kunnen opdoen, waaraan wij thans aan boord groot gebrek begonnen te krijgen.

Met dit inzigt ſtuurde ik over naar de Amerikaanſche kust, en den volgenden dag, des agtermiddags ten vijf uuren, zagen wij land in het Z. ¾ O. dat wij voor *Anderſons-Eiland*, of enig ander land bij hetzelve aanzagen, waarom ik mij niet ophield om het nader te beſchouwen. Den zesden, ten vier uuren 's morgens, kreegen wij de Amerikaanſche kust in het gezigt bij *Slede-Eiland*, en den zelfden avond ten zes uuren lag dit eiland N. 6° O. tien mijlen van ons, en het oostlijkst land in het gezigt N. 49° O. Zoo enig gedeelte van hetgeen ik onderſtelde de Amerikaanſche kust te zijn misſchien het eiland *Alashka* ware, was het dat, hetwelk nu voor ons was, en in dat geval moet ik het kanaal tusſchen hetzelve en het vast land gemist hebben, door naar het Westen te ſtuuren in plaats van naar het Oosten, na dat wij het eerst ontmoeteden

den. Ik was dan niet verlegen waar te gaan om deeze twijfelingen optehelderen.

Den zevenden, ten agt uuren 'savonds, waren wij het land digt genaderd; *Slede Eiland* lag N. 85° W. agt of negen mijlen van ons, en het oostlijk gedeelte van de kust N. 70° O., met hoog land in de ſtreek van O. ten N. naar het ſcheen op eenen grooten afſtand voorbij de landpunt. Op deezen tijd zagen wij een licht aan wal, en twee kanos met volk naar ons toe koomen. Ik legde bij om hun tijd te geeven om bij ons te koomen; maar te vergeefsch; want, alle de tekenen van vriendſchap, die wij hun doen konden, wederſtaande, hielden zij zig op den afſtand van een vierde van eene Engelſche mijl, zoo dat wij hen verlieten en onze koers langs de kust voortzetteden.

Den agtſten, ten een uur in den morgen, bevindende dat het water zeer ſchielijk ondieper wierd, lieten wij het anker vallen in tien vademen water, daar wij bleeven liggen tot het aanbreeken van den dag, wanneer wij onze koers langs de kust hervatteden, die wij bevonden dat O. en O. ½ Z. ſtrekte. Ten zeven uuren 's morgens waren wij regt over eene punt, liggende op 64° 21′ breedte en op 197° lengte, agter welke de kust eene Noordlijker ſtrekking neemt. Ten agt uuren lag deeze punt, die den naam van *Kaap Darby* kreeg, Z. 62° W., het Noordlijkſte

lijkst land in het gezigt N. 30° O. en de naaste kust drie Engelſche mijlen van ons. Op deeze plaats ankerden wij op dertien vademen water in eenen modderigen grond.

Den volgenden morgen, met het aanbreeken van den dag, ligteden wij het anker, en zeilden langs de kust. Wij zagen toen twee eilanden naar wij onderſtelden, het een in het Z. 70° O. en het ander in het Oosten. Kort daarop bevonden wij ons op eene kust met hout bedekt, een aangenaam gezigt, waaraan wij zedert enigen tijd niet gewoon geweest waren. Noordwaarts vorderende, kreegen wij land in het gezigt in het N. O. ½ N., dat bleek eene verlenging te zijn van de kust, waarop wij ons bevonden. Wij zagen ook hoog land over de eilanden, maar het ſcheen op eenen goeden afſtand agter dezelve. Dit hielden wij voor het vast land en het ander voor het eiland *Alashka*; maar het was reeds twijfelachtig of wij eenen doortogt tusſchen dezelve zouden vinden, want het water wierd ongevoelig dieper naar maate wij verder noordwaarts vorderden. Wij zonden dan twee ſloepen om voor de ſchepen te peilen, en ik beval de *Ontdekking* vooruit te zeilen, omtrent in het midden van het kanaal houdende, tusſchen de kust aan lij, en het Noordlijkst eiland te loefwaart van ons. Dus voeren wij voort tot des agtermiddags ten drie uuren,

wan-

wanneer wij, het eiland voorbij zijnde, niet meer dan drie en eene halve vadem water hadden, en eens deed de Reſolutie den modder van den grond opkoomen. Meer water was 'er nergens in het kanaal te vinden, want met de ſchepen en ſloepen hadden wij het van de eene zijde tot de andere gepeild.

Ik meende dan dat het hoog tijd was om terug te keeren, vooral naardien de wind in zoodanig eene ſtreek was, dat wij terug laveeren moesten; doch dat ik het meest vreesde was dat de wind zoude opſteeken en de zee hol zoude maaken en aldus de ſchepen in gevaar brengen van de ſtooten. Op deezen tijd lag eene kaap op den Wester wal, die onderſcheiden is met den naam van *Kaale Kaap*, eene mijl in het N. ten W. De kust agter dezelve ſtrekte tot N. O. ten N. daar zij in eene punt ſcheen te eindigen, agter welke de kust van het hoog land, over het eiland gezien, zig uitſtrekte, en ſommige dagten dat zij konden zien dat zij aan malkanderen vast waren. Aan de west zijde van de *Kaale Kaap* vormt de kust eene baai, in welker bodem een laag ſtrand is, daar wij een aantal kusten of wooningen van de inboorlingen zagen.

Den gantſchen nacht terug gelaveerd hebbende, bevonden wij ons den volgenden morgen met den dageraat in zes vademen water. Ten negen uuren, omtrent eene mijl van den Wester

wal zijnde, nam ik twee ſloepen en landde, van den Heer KING verzeld, om, naar hout en water te zoeken. Wij landden daar de kust in eene ſtompe kaap uitſteekt, die uit loodlijnige laagen van eene rots van eene donker bruine kleur, met kwarts en glimmer gemengd, beſtaat. Aldaar voegt zig aan het ſtrand eene ſmalle ſtrook land, die nu met lang gras bedekt was en daar wij enige *angelica* vonden. Agter deeze rijst de grond eensklaps. Op den top van deeze hoogte vonden wij eene heide, daar eene groote verſcheidenheid van bezieën groeide, en verder op was het land vlak, en dun met kleine dennenboomen van de ſoort die men in het Engelsch *Spruce* noemt bedekt, en met berken en willigen, niet dikker dan bezem-rijs. Wij zagen ſpooren van rendieren en vosſen op het ſtrand, waarop ook eene groote menigte drijf-hout lag en daar was geen gebrek aan zoet water. Ik keerde naar boord, met voorneemen om de ſchepen alhier ten anker te brengen, maar den wind toen N. O. loopende, en dus wat op deeze kust waaiende, ſtak ik naar de overkant, in verwagting van aldaar ook hout te zullen vinden, en ankerde des avonds ten agt uuren onder het zuidlijk eind van het Noordlijkst eiland, gelijk wij toen onderſtelden dat het was; maar den volgenden morgen bevonden wij dat het een ſchiereiland was, door eene laage ſtrook land, ter we-

weder zijde van welke de kust eene baai vormt, aan het vast land gehecht. Wij laveerden in de zuidlijkſte, en ankerden omtrent den middag op vijf vademen water, in eenen modderigen grond; de punt van het ſchier-eiland, die den naam van *Kaap Denbigh* verkreeg, lag N. 68° W. drie Engelſche mijlen van ons.

Wij zagen verſcheiden menſchen op het ſchier-eiland, en een man kwam naar ons toe in eene kleine kano. Ik gaf hem een mes en enige weinige glazen koraalen, waarmede hij wel in zijn ſchik ſcheen te zijn. Hem tekenen gedaan hebbende dat hij ons iets te eeten zoude brengen, verliet hij ons onmiddelijk en roeide naar land; maar eenen anderen ontmoetende, die van land kwam en bij geval twee gedroogde zalmen bij zig had, nam hij die van hem over, keerde 'er mede naar het ſchip, maar wilde die aan niemand overgeeven dan aan mij. Sommige van ons volk dagten dat hij naar mij vroeg met den naam van *Capitane*; maar waarſchijnlijk bedroogen zij zig. Hij wist wie hem het mes en de koraalen gegeeven had, maar ik zie niet hoe hij weeten konde dat ik de Kapitein was. Kort daarop kwamen nog andere van de inboorlingen van land, en vermangelden enige weinige gedroogde viſchen voor alle beuzelingen, die zij 'er voor krijgen konden, of die wij te geeven hadden. Zij waren

meest gezet op mesſen en zij weigerden geene tobak.

Na het middagmaal wierd onze luitenant GORE naar het ſchier-eiland gezonden, om te zien of 'er hout en water te krijgen ware, of liever alleen water, want het geheele ſtrand rondom de baai ſcheen met drijf-hout bedekt. Daar wierd te zelfden tijd van elk ſchip eene ſloep uitgezonden, om rondom de baai te peilen, en des agtermiddags ten drie uuren, den wind uit het N. O. opwakkerende, ligtedden wij het anker om ons meer naar binnen te werken; maar dit wierd weldra ondoenlijk bevonden door de ondiepten, die zig geheel rondom de baai uitſtrekten tot den afſtand van twee of drie Engelſche mijlen van land, gelijk de Officiers, die afgezonden waren om te peilen, berichteden; wij bleeven dan met de ſchepen af en aan houden, om naar den Heer GORE te wagten, die omtrent agt uuren terug kwam met de groote ſloep met hout belaaden.

Hij berichtte dat 'er maar weinig zoet water was en dat het hout moeijelijk te krijgen was, omdat de ſloepen op enigen afſtand van het ſtrand aan grond geraakten. Dit zoo zijnde, voer ik terug naar den over-wal en zond den volgenden morgen ten agt uuren alle de ſloepen en enig volk onder eenen Officier om hout te haalen van

de

de plaats, daar ik twee dagen te voren geland was. Wij bleeven eene wijl af en aan vaaren met de ſchepen, maar kwamen eindelijk ten anker op vier en drie vierde vademen, eene halve mijl van de kust, welker zuidlijke punt Z. 26° W. lag, terwijl de *Kaale Kaap* negen Engelſche mijlen in het N. 60° O., *Kaap Denbigh* zes en twintig Engelſche mijlen Z. 72° O. en het eiland onder den Ooster wal, ten Zuiden van *Kaap Denbigh*, *Besborough Eiland* genaamd, vijftien mijlen Z. 52° O. lagen.

Alzoo dit eene zeer open reede was en gevolglijk geene veilige anker-plaats, beſloot ik niet te wagten om zoo veel water inteneemen als ik nodig had, alzoo daar enige tijd mede zoude verloopen zijn, maar de ſchepen ſlechts van hout te voorzien en dan eene betere plaats voor het water op te zoeken. Wij namen het drijf-hout, dat op het ſtrand lag, en alzoo de wind langs het ſtrand woei, konden de ſchepen heen en weder zeilen, hetgeen ons in ſtaat ſtelde grooten haast te maaken.

In den agtermiddag gong ik aan wal en wandelde een eind wegs het land in, dat, daar geen hout ſtond, met heide en andere planten bedekt was, van welke ſommige overvloed van bezieën voortbragten. Alle de bezieën waren rijp. De vosſen-bezieën waren zelfs over rijp, en daar was naauwlijks eene enkele plant in bloei.

Het kreupel-hout, als berken, willigen en elzen, maakte het zeer lastig om onder de boomen te gaan, die alle uit dennen beſtonden en geene van alle meer dan zes of agt duimen middellijn hadden; maar wij vonden 'er enige op het ſtrand liggen, die meer dan eens zoo dik waren. Al het drijf-hout in deeze noordlijke ſtreeken was dennen-hout. Ik zag geen' tak van eene andere ſoort.

Den volgenden dag kwam 'er een gezin van de inboorlingen bij de plaats daar wij hout haalden. Ik weet niet hoe ſterk het in het eerst was; maar ik zag ſlechts den man, de vrouw en hun kind, en een vierden, die eene menschlijke gedaante had, maar dat was het ook al, want hij was de mismaaktſte kreupele, dien ik ooit gezien, of waarvan ik immer gehoord had. De andere man was bijna blind, en noch hij, noch zijne vrouw zagen 'er zoo wel uit als andere, die wij onder de inboorlingen van deeze kust gezien hadden. Beiden hadden zij de onderlip doorboord en zij bezaten enige van zulke glazen koraalen als ik te vooren onder hunne nabuuren gevonden had. Maar ijzer was hunne geliefdſte waare. Voor vier meſſen, die wij van eenen ouden ijzeren hoepel gemaakt hadden, kreeg ik omtrent vier honderd ponden visch van hun, die zij deezen of den voorigen dag gevangen hadden. Daar waren forellen onder, en de

ove-

overige geleeken, in grootte en ſmaak, enigermaate naar harders en haring. Ik gaf het kind, dat een meisjen was, enige glazen koraalen, waarop de moeder in traanen uitbarstede, toen de vader, en toen de kreupele, en, eindelijk, om het muzijk volkoomen te maaken, het meisjen zelf. Maar dit muzijk bleef niet lang aanhouden (*). Voor den nacht hadden wij de ſche-

(*) Kapitein KING heeft zijne ontmoeting met dit gezin aldus beſchreven: „ Den twaalfden, terwijl ik bij het volk was dat hout haalde, naderde 'er eene kano vol inboorlingen; ik wenkte hun dat zij zouden landen, waarop een man van jaaren en eene vrouw aan land kwamen. Ik gaf de vrouw een klein mes, en deed haar verſtaan dat ik haar een nog veel grooter zoude geeven voor enige viſch. Zij deed mij tekenen dat ik haar zoude volgen. Ik was omtrent eene Engelſche mijl met hun voortgegaan, wanneer de man, in het overtrekken van eene ſteenachtige beek, nedervlel en zijnen voet zeer ſterk kwetſte. Dit deed mij ſtil houden, waarop de vrouw naar de oogen van den man wees, die ik zag dat met een dik wit vlies bedekt waren. Naderhand bleef hij digt bij zijne vrouw, die hem waarſchuuwde als 'er iets in zijnen weg lag. De vrouw had een klein kind op haaren rug, dat met den kap van haar wambuis bedekt was, en dat ik voor een pak had aangezien tot ik het hoorde ſchreien. Omtrent twee Engelſche mijlen gegaan zijnde, kwamen wij aan hunne open boot, van vellen gemaakt, die op zijde gekeerd was, met den hodem naar den wind, en die hun aldus tot wooning diende. Nu liet men mij eene zonderlinge bewerking op de oogen van den man doen; eerst moest ik mijn' adem inhouden, en dan op de oogen uitademen, vervolgens op dezelve ſpuuwen. Toen nam

ſchepen rijklijk van hout voorzien en hadden omtrent twaalf tonnen water bij elk aan boord gebragt.

Den veertienden wierd 'er eene bende volks aan wal gezonden om bezems te ſnijden, waaraan wij gebrek hadden, en takken van dennen, om bier te brouwen. Tegens den middag deeden wij hen alle weder aan boord koomen; want de wind, die aangewakkerd was, had zulk eene branding op het ſtrand veroorzaakt, dat de ſloepen niet meer, zonder groote moeite, aan land konden koomen. Naardien wij nog enigen twijfel hadden

nam de vrouw beiden mijne handen, drukte die op zijn hart, en hield die daar enigen tijd, terwijl zij de eene of andere ongelukkige geſchiedenis van haar gezin verhaalde, ſomtijds op haaren man, ſomtijds op eenen zeer mismaakten kreupele, tot het gezin behoorende, en ſomtijds op haar kind wijzende. Ik kogt alle de visch die zij hadden, beſtaande in zeer fraaien zalm, zalm-forellen en harders, die zeer getrouw wierden afgeleverd aan den man, dien ik 'er om zond. De man was omtrent vijf voeten en twee duimen hoog en wel gemaakt; hij was van eene ligte koperkleur; zijn hair was zwart en kort, en hij had weinig baard. Hij had twee gaten in zijne onderlip, maar daar ſtaken geene verſierzelen in. De vrouw was kort en in een gedrongen met een bol rond aangezigt, droeg een wambuis van rendieren-vellen met een groote kaproen 'er aan, en had wijde laerzen aan. De tanden van beiden waren zwart, en zagen 'er uit als of zij tot het tandvleesch toe afgevijld waren. De vrouw was van de lip tot de kin beprikt."

den of de kust, waarop wij nu waren, tot een eiland of tot het vaste land van Amerika behoorde, en de ondiepte van het water ons buiten ſtaat ſtelde dit met onze ſchepen te beſlisſen, zond ik Luitenant KING af met twee ſloepen onder zijn bevel, om zoodanig onderzoek te doen, dat wij daaromtrent niet meer zouden kunnen verſchillen (*). Den volgenden dag ſtaken de ſchepen

(*) Kapitein KING is zoo goed geweest van zijne Inſtructien bij deeze gelegenheid en de bijzonderheden van de vermoeienisſen, die hij onderging in dezelve ter uitvoer te brengen, mede te deelen.

„ Gij moet Noordwaarts vaaren tot het eind van de punt, „ die wij laatſtleden woensdag gezien hebben, of wat ver„ der, als gij het nodig oordeelt; daar zult gij landen en „ tragten van de hoogten te ontdekken of het land, waarop „ gij zijt, en dat wij onderſtellen het eiland *Alashka* te zijn, „ waarlijk een eiland zij, of aan het land in het Oosten, dat „ wij onderſtellen het vaste land van Amerika te zijn, vast „ zij. Is het eerſte waar, dan moet gij de diepte van het „ water in het kanaal tusſchen beiden peilen, en onderzoe„ ken van welken weg de vloed koome. Doch zoo gij be„ vindt dat de twee landen aan malkanderen vast zijn, zult „ gij geen' tijd verſpillen met peilen, maar u terug naar het „ ſchip ſpoeden, dat gij ten anker zult vinden bij de land„ punt, onder welke wij laatſtleden vrijdag geankerd zijn „ geweest. Zoo gij beſpeurt dat het weder verandering ten „ kwaade dreigt, dan zult gij naar het ſchip terug keeren, „ al hebt gij den dienst, waartoe gij zijt gezonden, niet „ ter uitvoer gebragt. En gij zult in alle geval niet langer „ daar aan beſteeden dan vier of vijf dagen, maar hoe eer-

„ der

pen over naar de baai, die aan de zuid-oost-zijde van *Kaap Denbigh* is, daar wij in den agtermiddag an-

„ der het gedaan is hoe beter. Zoo het een of ander on-
„ voorzien of onvermijdlijk toeval de ſchepen van de kust
„ mogt drijven, zoo dat zij niet op eenen voeglijken tijd
„ terug kunnen wezen, zult gij dezelve vinden in de haven
„ van *Samganoodha*, dat is de plaats, daar wij laatst water
„ ingenoomen hebben.

„ J. COOK.

„ Voor Luitenant KING."

De kotter uitgezet en het ſein voor dien van *de Ontdekking* gegeeven zijnde, vertrokken wij den veertienden des avonds ten agt uuren. Het was wat ongelukkig dat het volk van de ſloepen zig den geheelen dag zeer vermoeid had met van en naar land te vaaren. Zij roeiden ijverig, zonder rust of tusſchenpoozing, naar land tot een uur in den morgen van den vijftienden. Ik ware gaerne digt onder het land geweest, om het voordeel van den wind te hebben, die, zeer regelmaatig, in den avond, van het land gewaaid had, en over dag het kanaal af, uit het N. N. O., en die ons nu tegens was, maar het volk was thans te zeer afgemat om hen ſterker aantezetten. Wij haalden dan de zeilen bij en kruisten de baai over, welke de kust ten Westen van *Kaale Kaap* vormt, en ſtuurden op dezelve aan; doch de wind liep, gelijk ik verwagt had, ons ten drie uuren tegens, en alzoo het niet mogelijk was *Kaale Kaap* te bezeilen, namen wij de riemen weder te baat. De ſloep van *de Ontdekking*, die een zwaare konings kotter was, had ons in den nacht zeer opgehouden en nu roeiden wij haar weldra uit het gezigt, en ik wilde niet naar haar wagten, hebbende groote hoop van de uiterſte punt, die in het gezigt was, tijds genoeg te bereiken om voor

ankerden. Kort daarna kwamen enige van de inboorlingen in hunne kleine kanos af, en vermangelden enige gedroogde zalm voor de beuzelingen, welke ons volk hun te geeven had.

Den zestienden, met het aanbreeken van den dag, kreegen wij een bezoek van negen mannen, elk in zijne kano. Zij naderden het ſchip met enige omzigtigheid, en kwamen baarblijklijk met geen ander oogmerk dan om hunne nieuwsgierigheid te voldoen. Zij ſchaarden zig over elkanderen onder onzen ſpiegel en onthaalden ons op een gezang,

voor het donker ware de hoogten te beklimmen, alzoo het weder thans merklijk helder en fraai was, en wij zeer verre zien konden. Ten twee uuren waren wij *Kaale Kaap* tot op twee Engelſche mijlen genaderd onder lij van het hoog land, en in ſtil water, maar op het tijdſtip dat wij ons oogmerk ten naastenbij bereikt hadden, waren alle de manſchappen op twee na zoo van vermoeidheid en vaak overwonnen, dat alle mijne poogingen om hen verder te doen roeijen vergeefsch waren. Zij lieten eindelijk, geheel uitgeput zijnde, de riemen vallen en vielen op den bodem van de ſloep in ſlaap. En waarlijk als men in aanmerking neemt dat zij reeds vermoeid waren toen zij vertrokken, en nu zestien uuren van de agttien, zedert zij van het ſchip afgeſtooken waren, in eene kabbelende zee geroeid hadden, was het geen wonder dat hunne kragten en geesten waren uitgeput, uit gebrek aan ſlaap en ververſching. De twee heeren, die ik bij mij had, en ik zelf, waren nu genoodzaakt de handen aan de riemen te ſlaan, en een weinig na drie uuren landden wij tuſchen de *Kaale Kaap* en eene uitſteekende punt ten Oosten.

zang, terwijl een hunner op eene ſoort van trommel ſloeg, en een ander duizenderleie koddige beweegingen met zijne handen en zijn lighaam maakte. Daar was egter niets nieuws noch in hun gezang, noch in de gebaerden, waarmede zij hetzelve verzelden. Geen onzer kon enig verſchil beſpeuren, hetzij in grootte of gedaante, tusſchen dit volk en dat, hetwelk wij op alle andere deelen van de kust ontdekt hadden, uitgezonderd in *Koning Georges Kanaal.* Hunne klederen, die voornamelijk uit rendieren-vellen beſtonden, waren op dezelfde wijze gemaakt, en zij hadden ook de gewoonte van de onder-lip te doorbooren en 'er verſierzelen in te ſteeken.

De wooningen van dit volk ſtonden digt aan het ſtrand. Zij beſtaan enkel uit een ſchuinsch dak, zonder zijde-muuren, van blokken gemaakt, en met gras en aarde bedekt. De vloer is ook met blokken belegd; de ingang is aan het een eind; de haard even naar binnen en digt bij de deur is een klein gat om den rook uittelaaten.

Na het ontbijt wierd 'er enig volk afgezonden naar het ſchier-eiland om bezems en dennen-takken. Ondertusſchen had de helft van het overige volk van elk ſchip verlof om bezieën te gaan plukken. Zij keerden op den middag weder naar boord, wanneer de andere helft hetzelfde gong doen. De bezieën, die hier te krijgen waren, waren wil-

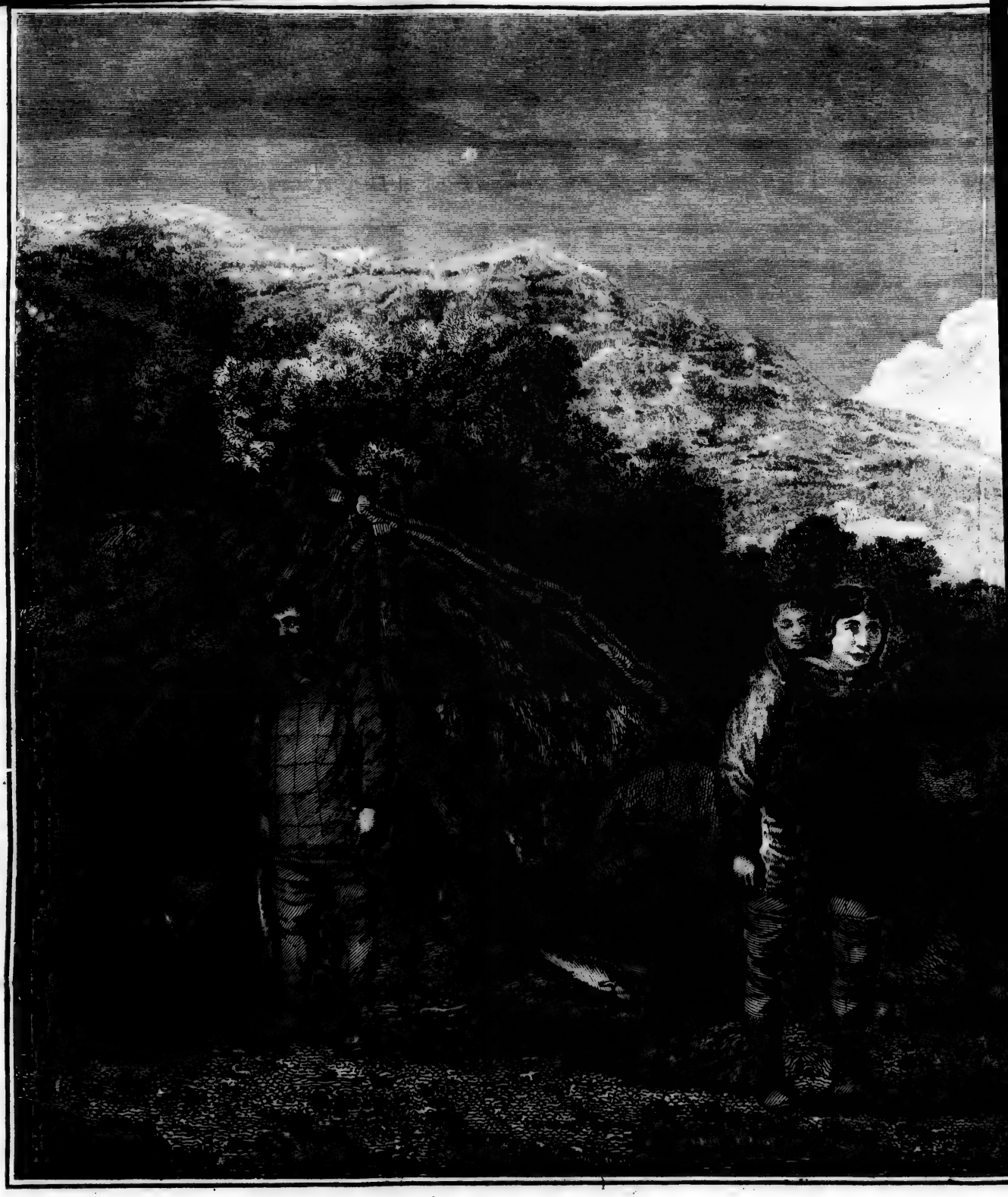

INWOONERS VAN NORTON-KAN

RTON-KANAAL EN HUNNE WOONINGEN.

wilde aalbezieën, vosſen-bezieën, patrijzen-bezieën en heide-bezieën. Ik gong zelf ook aan land en doorwandelde een gedeelte van het ſchier-eiland. Op ſommige plaatſen ſtond zeer goed gras, en ik zag naauwlijks een plekjen, waarop niet enig gewas groeide; het laag land, dat dit ſchier-eiland met het vast land verbindt, is vol ſmalle kreeken en daar zijn veele water-plasſen, van welke enige reeds bevrozen waren. Daar waren zeer veele ganzen en trap-ganzen, maar zij waren zoo ſchuuw, dat het niet mogelijk was hen binnen ſchoot te krijgen. Wij zagen ook enige ſnippen, en op de hooge gronden waren tweeërleie ſoorten van patrijzen. Daar maar enig hout was, krioelde het van muskiten. Sommige der Officieren, die het land dieper ingongen dan ik, ontmoeteden enige inboorlingen, mannen en vrouwen, die hen zeer beleefd behandelden.

Het kwam mij voor dat dit ſchier-eiland in oude tijden een eiland moet geweest zijn, want daar waren tekenen dat de zee over de land-tong geſpoeld had; en zelfs nu wierd dezelve ſlechts teruggehouden door eene bank van zand, ſteen en hout, die door de golven was opgeworpen. Aan deeze bank was het klaar te zien dat het land hier op de zee won, en men kon gemaklijk derzelver trapswijze opkomst nagaan.

Des avonds omtrent zeven uuren kwam de Heer KING van zijnen togt terug, en berichtede dat hij met de ſloepen omtrent drie of vier mijlen verder gevaaren was dan de ſchepen hadden kunnen koomen, en dat hij toen op de weſtzijde geland was, dat hij van de hoogten konde zien dat de twee kusten aan elkanderen vast waren, en dat het inloopend kanaal in een klein riviertjen of kreek eindigde, voor welke banken van zand en ſlijk waren en overal ondiep water. Het land was ook laag en moerasſig tot enigen afſtand naar het Noorden, dan rees het in heuvelen en men kon gemaklijk zien waar deeze zig, aan elke zijde van het kanaal, met elkanderen vereenigden.

Van den hoogen grond, van waar de Heer KING het kanaal overzag, kon hij veele uitgeſtrekte valleiën onderſcheiden, met rivieren doorſneden, wel met hout beplant, en begrensd door bergen met zagte hellingen en van eene maatige hoogte. Eene van deeze rivieren naar het Noord-Westen ſcheen aanmerklijk te zijn, en uit derzelver rigting, was hij geneigd te denken dat zij zig in het diepst van de baai in de zee ontlastede. Enige van zijn volk, die nog dieper landwaarts in gongen, vonden de boomen grooter hoe verder zij vorderden.

Ik noemde dit kanaal, ter eere van den Heer

FLET-

FLETCHER NORTON, ſpreeker in het Huis der Gemeenten, (nu *Lord* GRANTLEY) een nabeſtaande van den Heer KING, *Nortons-Kanaal.* Het ſtrekt zig Noordwaarts uit tot 64° 55′. De baai, waarin wij nu ten anker lagen, ligt aan de Zuid-Oost-zijde en wordt door de inboorlingen *Chácktoole* genaamd. Het is maar eene tamelijke goede anker-plaats, zijnde aan de Zuiden en Zuid-Westen winden bloot geſteld. Ook is 'er geene haven in het geheel kanaal; maar wij waren zoo gelukkig van den wind al dien tijd uit het Noorden en Noord-Oosten te hebben met zeer fraai weder. Dit gaf ons gelegenheid om niet minder dan zeven en zeventig reekſen van waarneemingen op de maan te doen van den zesden tot den zeventienden ingeſloten. De gemiddelde uitkomst derzelve maakte de Lengte van de anker-plaats aan de West-zijde van het kanaal . . . . 197° 13′
De Breedte 64 31
De afwijking van het kompas was 25 45 O.
Duiking van de naald . . 76 25

Omtrent de getijen nam men waar dat de nachtvloed omtrent twee of drie voeten rees, en dat de dag-vloed naauwlijks merkbaar was.

Mij nu volkoomen overtuigd houdende dat de kaart van den Heer STÆHLIN ontrouw moet

zijn, en het Amerikaansch vast land weder op de plaats gebragt hebbende, die hij met zijn gewaand eiland *Alaschka* beslaagen had, wierd het hoog tijd om te denken om deeze Noordlijke ſtreeken te verlaaten, en om mij voor den winter naar de eene of andere plaats te begeeven, daar ik ververſchingen voor mijn volk en eenen kleinen voorraad van proviand zoude kunnen bekoomen. *Petropaulowska* of de *Haven van St. Pieter en St. Paulus* in *Kamſchatka* zou waarſchijnlijk het een noch het ander voor zoo veel volk kunnen opleveren. Ik had ook nog andere redenen om mij thans niet derwaarts te begeeven. De eerſte, en op deeze waren de andere gegrond, was dat ik gantsch geen zin had om zes of zeven maanden werkloos te blijven liggen, dat het noodzaaklijk gevolg zoude geweest zijn, zoo ik in deeze Noordlijke ſtreeken overwinterde. Daar was geene plaats zoo gemaklijk binnen ons bereik, daar wij konden verwagten aan alle onze behoeften voldaan te krijgen als de *Sandwich-Eilanden*. Ik beſloot dan naar deeze Eilanden te ſtevenen; doch alvorens dit ter uitvoer konde gebragt worden, hadden wij eenen nieuwen voorraad van water nodig. Met dit inzigt beſloot ik op de Amerikaanſche kust naar eene haven te zoeken, met dezelve Zuidwaarts langs te vaaren, en dus te tragten de ontdekking van dat gedeelte

van

van dezelve aan die onmiddelijk ten Noorden van *Kaap Newenham* te voegen. Zoo het mij mislukte aldaar eene haven te vinden, was mijn voorneemen naar *Samganoodha* te zeilen, dat ik tot onze verzamel-plaats beſtemd had, in geval wij mogten geſcheiden worden.

ELFDE HOOFDSTUK.

Ontdekkingen na het verlaaten van Norton-Kanaal. Stuarts-Eiland. Kaap Stephens. Ondiep Water-Punt. *Banken op de Amerikaanſche kust.* Clerkes-Eiland. Gores-Eiland. Dak-Eiland. *Aankomst te* Oonalashka. *Omgang met de inwooneren en Ruſſiſche handelaars. Kaarten van de ontdekkingen der Ruſſen door den Heer* ISMYLOFF *medegedeeld. Hunne gebreken aangewezen. Ligging van de eilanden, door de Ruſſen bezogt. Beſchrijving van hun Comptoir op* Oonalashka. *Van de inboorlingen van het Eiland. Hunne perſoonen. Kleding. Verſierzelen. Voedzel. Huizen en huisraad. Manufacturen. Wijze van vuur te maaken. Hunne vaartuigen. Jagt- en vischtuig. Viſſchen en zee-dieren. Zee- en water-vogelen en land-vogelen. Land-dieren en gewaſſen. Hunne wijzen van de dooden te begraaven Gelijkenis van de inboorlingen aan deeze zijde van Amerika met de Groenlanders en Esquimaux. Getijën. Waarneemingen om de Lengte van* Oonalashka *te bepaalen.*

Den zeventienden, in den morgen, het anker geligt hebbende, met een ligt koeltjen uit het Oon-

Oosten, ſtuurden wij Zuidwaarts en trageden binnen *Beſborough-Eiland* doortevaaren; doch, ſchoon het zes of zeven Engelſche mijlen van het vast land af ligt, wierden wij hierin belet, naardien wij ondiep water vonden. Alzoo wij den geheelen dag weinig wind hadden, was het donker voor wij het eiland voorbij waren, en wij bragten den nacht met klein zeil door.

Wij hervatteden den agttienden, met het aanbreeken van den dag, onze koers langs de kust. Op den middag hadden wij niet boven vijf vademen water, en toen was onze Breedte 63° 37′. *Beſborough-Eiland* lag nu N. 42° O.; het zuidlijkst land in het gezigt, dat ook een eiland bleek te zijn, Z. 66° W.; het kanaal tusſchen hetzelve en het vast land Z. 40° W., en het naaste land omtrent twee Engelſche mijlen van ons. Ik bleef naar dat kanaal ſtuuren tot de ſloepen, die vooruit voeren, ſein deeden dat zij niet meer dan drie vademen water hadden. Hierop loefden wij buiten het eiland om en deeden ſein aan de ſloep van *de Reſolutie* om tusſchen de ſchepen en den wal te houden.

Dit eiland, dat den naam van *Stuarts-Eiland* verkreeg, ligt op 63° 35′ Breedte en zeventien mijlen van *Kaap-Denbigh* in de ſtreek van Z. 27° W. Het is zes of zeven mijlen in omtrek. Sommige gedeelten van hetzelve zijn van eene middelbaare hoogte, maar het is, over het al-

gemeen, laag, met enige rotſen, die aan het westlijk gedeelte in zee liggen. De kust van het vast land is voor het grootſte gedeelte laag land, maar wij zagen diep landwaarts in hoog land. Zij vormt eene punt regt over het eiland, die *Kaap Stephens* genaamd wordt, en op 63° 33′ Breedte en op 197° 41′ Lengte ligt. Daar lag enig drijfhout op de ſtranden zoo van het eiland als van het vast land; maar op geen van beiden was een enkele boom te zien. Men zou bij gelegenheid kunnen ankeren tuſſchen de Noord-Oost-zijde van dit eiland en het vast land, in eene diepte van vijf vademen, voor Westlijke, Zuidlijke en Oostlijke winden gedekt; maar men zou aldaar geheel bloot geſteld zijn aan de Noordlijke winden, zijnde het land in die ſtreek op eenen te grooten afſtand om enige beſchutting te verleenen. Voor wij *Stuarts-Eiland* bereikten, voeren wij voorbij twee kleine eilandjens, tuſſchen ons en het vast land liggende, en terwijl wij de kust langs voeren, vertoonden zig verſcheiden menſchen op het land, die ons door tekenen ſcheenen te nodigen hen te naderen.

Zoo dra wij buiten het eiland waren, ſtuurden wij Z. ten W. naar de zuidlijkſte punt van het vast land, die in het gezigt was tot agt uuren in den avond, wanneer het water van zes vademen tot minder dan vier vademen in diepte afneemende, ik wendde en Noordwaarts ſtuurde in vijf va-

vademen, en toen den nacht doorbragt met af en aan te laveeren. Toen wij wendden, lag de zuidlijkſte land-punt, dezelfde, van welke boven is gewag gemaakt, en die *Ondiep Water-Punt* genaamd is, Z. ¼ O. op zeven mijlen afſtand.

Den volgenden morgen, met het aanbreeken van den dag, hervatteden wij onze koers naar het Zuiden; maar de ondiepte van het water noodzaakte ons meer naar het Westen op te loeven. Eindelijk geraakten wij zoo verre op de bank, dat wij geen N. N. Westlijke koers konden houden, ſomtijds ſlechts vier vademen water vindende. Alzoo de wind fris uit het O. N. O. woei, was het hoog tijd om te tragten in diep water te koomen, en eene kust te verlaaten, op welke wij niet langer met enige veiligheid konden vaaren. Ik loefde dan Noordwaarts op en kreeg trapswijze meer diepte tot agt vademen. Toen wij oploefden, waren wij ten minſten twaalf mijlen van het vast land en negen mijlen ten Westen van *Stuarts-Eiland*. Wij zagen geen land ten Zuiden van *Ondiep Water-Punt*, die ik oordeel op 63° te liggen, zoo dat de kust tusſchen deeze Breedte en *Bank-Punt* (*Shoal Neſs*) op de Breedte van 60° geheel niet is opgenoomen. Zij is waarſchijnlijk alleen toegangelijk voor ſloepen of zeer kleine vaartuigen, of, ten minſten, zoo 'er kanaalen voor groote ſchepen zijn, zou het enigen tijd vereisſchen dezelve

te vinden, en ik ben van gedagten dat men die bij de kust moet zoeken. Uit de mast ſcheen de zee tusſchen ons en de kust met banken bezaaid; het water was zeer ontkleurd en modderig en veel zoeter dan op alle de andere plaatſen, daar wij laatst ten anker hadden gelegen. Hier uit maakte ik op dat 'er eene groote rivier in dat onbekend gedeelte van de waereld in zee loopt.

Zoo dra wij in agt vademen water gekoomen waren, ſtuurde ik Westwaarts en daarna meer Zuidwaarts naar het land, dat op den vijfden ontdekt was, dat, den volgenden dag op den middag, tien of elf mijlen in het Z. W. ten W. lag. Wij hadden nu eene friſſe koelte uit het Noorden, met hagel- en ſneeuw-buien bij tusſchenpoozen, en eene vrij hooge zee, zoo dat wij maar even bij tijds vrij van de banken kwamen. Alzoo ik nu bevond dat het land, dat wij voor ons hadden, te verre naar het Westen lag om *Anderſons-Eiland* te zijn, noemde ik het *Clerkes-Eiland*. Het ligt op 63° 15′ Breedte en op 190° 30′ Lengte. Het ſcheen een vrij groot eiland te wezen, waarop vier of meer bergen liggen, alle door laagen grond aan elkanderen verbonden, zoo dat het, op een' afſtand, eene groep eilanden gelijkt. Bij deszelfs oostlijk gedeelte ligt een klein eiland, aanmerklijk door drie hooge rotſen, die 'er op liggen. Niet alleen het groot ei-

eiland, maar ook dit klein plekjen, was onbewoond.

Omtrent zes uuren kwamen wij tot aan de noordlijke punt van *Clerkes-Eiland*, en langs deszelfs kust gevaaren zijnde tot het donker wierd, legden wij bij geduurende den nacht. Den volgenden morgen, bij het aanbreeken van den dag, hielden wij weder naar de kust, en bleeven langs dezelve vaaren om eene haven te zoeken tot den middag, wanneer ik, geene kans ziende om daarin te ſlaagen, dezelve verliet, en Z. Z. W. ſtuurde naar het land, dat wij den negen en twintigſten Julij ontdekt hadden, hebbende eene friſſe koelte uit het Noorden met ſneeuw-buien en regen met ſneeuw vermengd. Ik merkte op dat, zoo dra wij over het kanaal kwamen, dat de twee waereldeelen van elkanderen ſcheidt, wij onmiddelijk betrokken lucht met ſneeuw-buien kreegen, terwijl wij, zoo lang wij in *Norton-Kanaal* geweest waren, met denzelfden wind helder weder hadden gehad. Zou dit niet daardoor kunnen veroorzaakt worden dat de bergen in het Noorden van die plaats de dampen aantrekken en dezelve verhinderen verder weg te drijven?

Den drie en twintigſten, 's morgens met den dageraat, kreegen wij het bovengemelde land in het gezigt, zes of zeven mijlen in het Z. W. Uit dit oogpunt geleek het eene groep eilanden;

maar

maar het bleek maar een eiland te zijn van dertig Engelſche mijlen uitgeſtrektheid in de ligging van N.W. en Z.O., zijnde het zuid-oostlijk eind *Regte-Punt* (*Cape Upright*), van welke wij reeds geſprooken hebben. Het eiland is ſmal, bijzonderlijk aan de ſmalle land-tongen, die de bergen met elkanderen verbinden. Ik bevond naderhand dat het den Ruſſen geheel onbekend was, en daarom, het als eene nieuwe ontdekking van ons beſchouwende, noemde ik het *Gores-Eiland.* Het ſcheen dor en zonder inwooneren te zijn, ten minſten wij zagen 'er geene. Ook beſpeurden wij niet zoo veele vogelen rondom hetzelve als toen wij het eerst ontdekten; maar wij zagen enige zee-otters, een dier, dat wij ten noorden van deeze Breedte niet ontmoet hadden. Vier mijlen van *Steile Kaap*, in de ſtreek van Z. 72° W., ligt een klein eiland, welks hooge top in verſcheiden ſpitſe rotſen eindigt. Om die reden noemde ik het *Dak-Eiland* (*Pinnacle Island*). Des agtermiddags ten twee uuren, *Regte-Punt* voorbij zijnde, ſtuurde ik Z. O. ten Z. naar *Samganoodha*, met een labber koeltjen uit het N. N. W. beſlooten hebbende geen' tijd meer te verſpillen met naar eene haven te zoeken onder eilanden, die ik nu begon te vermoeden dat niet beſtonden, ten minſten niet in de lengte en breedte, daar hedendaagſche kaarten-maakers goed gevonden hebben dezelve te plaatſen. In

den

den avond van den vier en twintigſten liep de wind Z. W. en Z. en groeide aan tot eene friſſe koelte.

Wij bleeven Oostwaarts ſtevenen tot agt uuren in den morgen van den vijf en twintigſten, wanneer wij op 58° 32′ Breedte en op 191° 10′ Lengte wendden en naar het Westen ſtuurden, en kort daarop, de koelte aanwasſende, waren wij genoodzaakt alleen twee onder-zeilen bij te houden en alle de reeven in het groot bram-zeil te liggen. Niet lang daarna kreeg *de Reſolutie* een lek, van agteren onder den ſpiegel aan ſtuurboord, zoo dat de bottelarij onderliep, voor het ontdekt wierd; het was zoo groot dat het eene pomp aanhoudend aan den gang hield. Wij durfden het ſchip niet over ſtaag gooien, uit vrees van op de banken te geraaken, die ten Noord-Westen van *Kaap Newenham* liggen, maar bleeven Westwaarts koers houden tot den zes en twintigſten, des avonds ten zes uuren, wanneer wij wendden en Oostwaarts ſtuurden, en toen hinderde ons het lek niet meer. Dit bewees dat het boven water was, dat ons niet weinig verheugde. De ſterke ſtorm was nu voorbij, maar de wind bleef nog enige dagen in het Zuiden en Zuid-Westen.

Eindelijk den tweeden October, met het aanbreeken van den dag ontwaarden wij het Eiland *Oonalashka* in het Z. O. Dan alzoo het zig

hier

hier aan ons in een nieuw oogpunt vertoonde en het land door eenen dikken nevel verduisterd wierd, waren wij niet zeeker waar wij ons bevonden tot op den middag, wanneer de waargenoomen Breedte zulks besliste. Alzoo alle havens voor mij even goed waren, als zij slechts even veilig en gemaklijk waren, loefde ik in eene baai, die tien Engelsche mijlen ten Westen van *Samganoodha* ligt, bekend bij den naam van *Egoochshac*, maar wij vonden 'er zeer diep water, zoo dat wij blijde waren 'er weder uit te zijn. De inboorlingen, van welke hier veele woonden, bezogten ons meermaalen, gedroogde zalm en andere visschen mede brengende, die zij met de matroozen voor tobak verruilden. Slechts enige dagen te vooren was alle de tobak, die in het schip was, onder hen uitgedeeld, en daar was niet half zoo veel als zij hebben wilden. Desniettegenstaande (zulk een weinig vooruitziend schepzel is een Engelsch matroos) waren zij zoo verspillend in het koopen als of wij thans in eene haven van Virginie aangekoomen waren, waardoor in minder dan agt en veertig uuren de waerde van dit handel-artijkel meer dan duizend ten honderd daalde.

Den derden, ten een uur na den middag kwamen wij in de haven van *Samganoodha* ten anker, en den volgenden morgen wierden de timmerlieden van beiden de schepen aan het werk ge-

gefteld om het beflag van en onder den buik van het ſchip van agteren aan ſtuurboord af te haalen; veele naaden wierden wijd open gevonden, zoo dat het geen wonder was dat 'er zoo veel water in het ſchip was gekomen. Terwijl wij hier lagen, maakten wij de visch-kamer en de bottelarij en het agter hol ledig, en wij ſtouwden alles zoodanig dat, zoo wij nog meer zulke lekken mogten krijgen, het water naar de pompen zoude kunnen loopen. Behalven dit werk en het inneemen van water, ruimden wij het voor-hol op tot den bodem toe en namen ballast in.

De groenten, die wij hier gevonden hadden, toen wij 'er te vooren waren, waren nu meest begonnen te verleppen, zoo dat wij weinig hadden aan de groote menigte bezieën, die overal aan land gevonden wierden. Om zoo veel mogelijk met deeze heilzaame ververſching ons voordeel te doen, kreeg een derde van het volk, bij beurten, verlof om die te gaan plukken. Wij bekwamen 'er ook veele van de inboorlingen. Zoo 'er enige zaaden van den ſcheurbuik in een van de ſchepen ware, wierden zij door het gebruik van deeze bezieën en het drinken van dennen-bier, dat het volk om den anderen dag kreeg, volkomen uitgeroeid.

Wij bekwamen ook overvloed van visch, in het eerst meest zalm, verſch en gedroogd, die de

de inboorlingen ons bragten. Enige van de verſche zalm was allerbest, maar daar was eene ſoort, die wij krom-neuzen noemden, naar de gedaante van den kop, die maar tamelijk goed was. Wij trokken den zegen verſcheiden reizen in het diepst van de baai en vongen een goed deel zalm-forellen, en eens eene heilbot, die twee honderd vier en vijftig ponden woog. Toen het viſchen met netten mislukte, namen wij onze toevlugt tot hoeken en lijnen. Alle morgen wierd 'er eene ſloep uitgezonden, die zelden terug kwam zonder agt of tien heilbotten, dat meer dan genoeg was voor al ons volk. De heilbotten waren uitmuntende, en daar waren 'er weinige, die dezelve niet boven zalm verkoozen. Dus kreegen wij niet alleen eenen voorraad van visch om dadelijk te verteeren, maar ook nog enige om mede naar zee te neemen. Dit ſtelde ons in ſtaat om onze proviand aanmerklijk te bezuinigen, dat voor ons van geen gering belang was.

Den agtſten ontvong ik uit handen van eenen man van *Oonalashka*, DERRAMOUSHK genaamd, een zeer zonderling geſchenk, de plaats in aanmerking genoomen zijnde. Het was een rogge-brood, of liever eene paſtij in de gedaante van een brood, want daar was wat zalm in, ſterk met peper aangezet. Deeze man had een diergelijk geſchenk voor Kapitein CLERKE en

voor

voor elk onzer een briefjen, geſchreven met letteren, welke niemand van ons leezen kon. Het was natuurlijk te onderſtellen dat dit een geſchenk ware van enige Ruſſen, die zig nu in onze nabuurſchap bevonden, waarom wij door dezelfde hand aan deeze onze onbekende vrienden enige fleſchen rum, wijn en Engelsch bier zonden, hetgeen wij meenden dat zoo aangenaam zoude zijn als iets dat wij hadden, en wij kwamen weldra te weeten dat wij ons hier in niet bedroogen hadden. Ik zond ook den Corporaal van de ſoldaaten LEDIARD, een verſtandig man, met DERRAMOUSHK mede, om enige verdere kondſchap in te winnen, met bevel dat hij, zoo hij enige Ruſſen mogt ontmoeten, zoude tragten hun te verſtaan te geeven dat wij Engelſchen waren, vrienden en bondgenooten van hunne natie.

Den tienden keerde LEDIARD terug met drie Ruſſiſche matroozen of pelterij-handelaars, die met enige andere te *Egoochshac* woonden, daar zij een woonhuis, enige pakhuizen en eene ſloep van omtrent dertig tonnen laſts hadden. Een van hun was of ſchipper of ſtuurman van dat vaartuig; een ander hunner ſchreef eene zeer goede hand, en kon cijferen, en zij waren alle drie ordentelijke verſtandige lieden, en zeer gereed om mij alle onderrigting te geeven, die ik verlangen konde; doch bij gebrek van eenen tolk hadden wij enige moeite om elkanderen te

verſtaan. Zij ſcheenen eene volkoomen kennis te hebben van de poogingen, door hunne landsLieden gedaan om de ijs-zee te bevaaren, en van de ontdekkingen, die 'er gedaan waren van *Kamſchatka* door BEERING, TSCHERIKOFF en SPANGBERG; maar van den Luitenant SYNDO (*) of SYND ſcheenen zij niet meer te weeten dan zijnen naam. Ook hadden zij geen het minſte denkbeeld, tot welk gedeelte van de waereld de kaart van STÆHLIN betrekking had, toen zij hun voorgelegd wierd. Toen ik op *Kamſchatka* en enige andere bekende plaatſen op die kaart wees, vroegen zij of ik de eilanden, die daar getekend waren gezien hadd' en toen ik ontkennender wijze daarop antwoordde, zettede een hunner zijnen vinger op eene plaats van de kaart, daar veele eilanden getekend ſtaan, en zeide dat hij aldaar gekruisd had om land te zoeken, maar dat hij geen land had kunnen vinden. Toen legde ik hun mijne eigen kaart voor, en bevond dat alle deelen van de Amerikaanſche kust hun vreemd waren, uitgezonderd dat hetgeen zegt over dit eiland ligt. Een van deeze mannen zeide dat hij bij BERRING geweest was op zijne Amerikaanſche reis; maar toen moet hij

(*) Ziet het weinige dat van SYNDS reize bekend is, met eene kaart 'er bij in de *Ruſſiſche ontdekkingen* van COXE, p. 300. Eng. Uitg.

hij nog zeer jong geweest zijn, want hij scheen nu, zeven en dertig jaaren daarna, nog niet zeer oud te zijn. Nooit wierd 'er grooter eerbied aan de nagedachtenis van een' beroemd man bewezen dan door deeze lieden aan die van BERING. De handel, dien zij drijven, is zeer voordeelig, en het onderneemen en uitstrekken van dien handel ten Oosten van *Kamschatka* was een onmiddelijk gevolg van de tweede reis van dien kundigen scheepvaarer, wiens rampen voor bijzondere persoonen de bron van veel voordeel, en voor de Russische natie van groot algemeen nut geweest zijn. En egter, zoo zijne ongelukken hem niet toevallig op het eiland, dat zijn' naam draagt, gevoerd hadden, om daar te sterven, van waar het ellendig overschot van zijn scheepsvolk genoeg monsters van kostbaare pelterijen medebragten, zouden de Rusen waarschijnlijk nooit reizen ondernoomen hebben, die hen tot ontdekkingen in deeze zee, naar de kust van Amerika, konden brengen. De Regeering schijnt indedaad, na zijnen tijd, zig daar minder aan te hebben laaten gelegen leggen, en de ontdekkingen, die zedert gedaan zijn, is men voornamelijk verschuldigd aan den onderneemenden geest van bijzondere handelaars, die egter door de zorg en het oppertoezigt van het Hof van Petersburg aangemoedigd wierden. De drie Rusen, den geheelen nacht bij mij aan

boord geweest zijnde, bezogten den volgenden morgen Kapitein CLERKE en verlieten ons toen, ten hoogſten voldaan over het onthaal, dat zij genoten hadden, beloovende binnen weinige dagen terug te zullen koomen, en eene kaart mede te brengen van de eilanden, tuſschen *Oonalaſhka* en *Kamſchatka* liggende.

Den veertienden, in den avond, terwijl de Heer WEBBER en ik op een dorp waren niet verre van *Samganoodha*, landde aldaar een Rus, die, naar ik vernam, de voornaamſte perſoonadjen onder zijne landslieden op dit en de nabuurige eilanden was. Zijn naam was ERASIM GREGORIOFF SIN ISMYLOFF. Hij kwam in een vaartuig, voerende drie perſoonen, verzeld van twintig of dertig andere kanos elke door eenen enkelen man gevoerd. Ik merkte op dat het eerst dat zij deeden, toen zij landden, was eene kleine tent voor ISMYLOFF te maaken van bouwſtoffen, die zij medegebragt hadden, en toen maakten zij andere voor zig van hunne kanos en riemen, die zij met gras bedekten, zoo dat het volk van het dorp geene moeite behoefden te doen om huisvesting voor hun te zoeken. ISMYLOFF, ons in zijne tent genodigd hebbende, zettede ons gedroogde zalm en bezieën voor, dat ik overtuigd was het beste te zijn dat hij had. Hij ſcheen een verſtandig man te zijn, en het ſpeet mij niet weinig niet in ſtaat

te

te zijn met hem te ſpreeken, dan door tekenen, geholpen door afbeeldingen, en andere karakters, die ons egter zeer veel hielpen. Ik verzogt hem tegens den volgenden dag aan boord, en hij kwam met zijn gantſche gevolg; ook was hij naar onze nabuurſchap verhuisd, met het opzetlijk voorneemen van ons een bezoek te geeven.

Ik hoopte door hem de kaart te zullen krijgen, welke zijne drie landslieden mij beloofd hadden; maar ik wierd daar in te leur geſteld. Hij verzeekerde mij egter dat ik die hebben zoude, en hij hield zijn woord. Ik bevond dat hij zeer wel bekend was met deeze ſtreeken en met alle de ontdekkingen, die 'er door de Rusſen in gedaan waren. De nieuwere kaarten ziende, wees hij terſtond derzelver gebreken aan. Hij zeide mij dat hij Luitenant SYNDO of SYND, gelijk hij hem noemde, op zijnen togt noordwaarts verzeld had, en, volgens zijn zeggen, waren zij niet verder geweest dan de *Tſchukotskoi Nos* of liever dan de *Baai van St. Laurens*, want hij wees op onze kaart op dezelfde plaats, daar ik geland was. Van daar waren zij, zoo hij zeide, naar een eiland gevaaren, op 63° Breedte liggende, waarop zij niet geland waren, en waarvan hij mij den naam niet kon zeggen; ik gis dat het hetzelfde is, aan hetwelk ik den naam van *Clerkes-Eiland* gegeeven heb. Wer-

waarts SYND daarna gegaan ware, of hoe hij de twee jaaren beſteed hadd', dien, gelijk ISMYLOFF zeide, zijne naſpeuringen geduurd hadden, kon of wilde hij ons niet zeggen; misſchien begreep hij onze vraagen daar omtrent niet, en egter konden wij ons in bijna alle andere zaaken door hem doen verſtaan. Dit deed ons vermoeden dat hij niet bij deezen togt geweest was, alſchoon hij zulks verzeekerde.

ISMYLOFF zoo wel als de andere verzeekerden dat zij niets wisten van het vaste land van Amerika naar het Noorden, en dat noch Luitenant SYND, noch enige andere der Rusſen het zedert enigen tijd gezien hadden. Zij noemen het met denzelfden naam, dien de Heer STÆHLIN aan zijn groot eiland geeft, dat is *Alaschka*. *Stachtan Nitada*, gelijk het in de nieuwere kaarten genoemd wordt, is een naam, die bij dit volk geheel onbekend is, zoo wel bij de inboorlingen der eilanden als bij de Rusſen, maar beiden kennen het bij den naam van Amerika. Volgens hetgeen wij konden opmaaken uit hetgeen ISMYLOFF en zijne landslieden zeiden, hebben de Rusſen verſcheiden poogingen gedaan om voet te krijgeu op dat gedeelte van dat vast land, dat bij *Oonalashka* en de nabuurige eilanden ligt, maar zij zijn altijd door de inboorlingen terug gedreven, die zij als een zeer bedrieglijk

lijk volk beſchrijven. Zij noemden twee of drie kapiteins of opperhoofden, die door hen vermoord waren, en ſommige van de Rusſen toonden ons wonden, welke zij zeiden aldaar ontvangen te hebben.

Wij ontvongen nog enig ander naricht van ISMYLOFF, dat, hetzij het waar of valsch is, waerdig is vermeld te worden. Hij zeide ons dat 'er in het jaar 1773 een togt gedaan was op de ijs-zee in ſleden over het ijs naar drie groote eilanden, die over den mond van de rivier *Kovyma* liggen. Wij twijfelden of hij niet denzelfden togt meende, van welken MULLER bericht geeft (*), en egter ſchreef hij het jaar op en tekende de eilanden op de kaart. Maar eene reis, die hij zelf gedaan had, hield onze aandacht meer be-

(*) De laatſte togt van deezen aart, van welken MULLER gewag maakt, was in het jaar 1724. Doch, om den Heer ISMYLOFF recht te doen, moet ik aanmerken (en ik doe het op gezag van een handſchrift, door den Heer PENNANT medegedeeld, welks inhoud door den Heer COXE is algemeen gemaakt) dat de Gouverneur van Siberie, zoo laat als het jaar 1768, drie jonge Officieren in ſleden over het ijs gezonden had naar de eilanden, over den mond van de *Kovyma* liggende. Daar ſchijnt geene reden om niet te onderſtellen dat 'er nog een volgende togt van dien aart hebbe plaats gehad in het jaar 1773. De Heer COXE plaatst op p. 324. den togt met ſleden in het jaar 1764; maar op het handſchrift van den Heer PENNANT kan men ſlaat maaken.

bezig dan enige andere. Hij zeide dat hij op den twaalfden Meij 1771 van *Bolscheretzk* gezeild was in een Russisch schip naar een van de *Kurilische Eilanden*, *Matmeekan* genaamd, op de Breedte van 47°, daar eene haven en eene Russische post is. Van dit eiland gong hij naar *Japan*, daar hij maar korten tijd schijnt geweest te zijn; want toen de Japanners te weeten kwamen dat hij en zijne reisgenooten Christenen waren, gaven zij hun tekenen dat zij heen moesten gaan, maar, zoo verre wij verstonden, deeden zij hun geene belediging of geweld. Van *Japan* gong hij naar *Canton*, en van daar in een Fransch schip naar Frankrijk. Uit Frankrijk reisde hij naar *Petersburg* en wierd daarna wederom naar *Kamschatka* gezonden. Wat 'er van het schip geworden zij, waar mede hij eerst uitvoer, konden wij niet verneemen, even zoo min als wat het voornaamst doelwit van de reis geweest ware. Dat hij geen woord Fransch kon spreeken maakte deeze historie een weinig verdagt. Hij kende zelfs de naamen niet van de gemeenste dingen, die alle dag, in gebruik moeten geweest zijn terwijl hij aan boord en in Frankrijk was. En egter scheen hij juist omtrent den tijd van zijne aankomst op verschillende plaatsen en van zijn vertrek van dezelve, dien hij in schrift ter neder stelde (*). Den

(*) Of ISMYLOFF is zelf een reisgenoot van den berug-

Den volgenden morgen wilde hij mij gaerne een geſchenk gedaan hebben van een zee-otter vel, dat, zeide hij, in *Kamſchatka* tagtig roebels waerdig was. Ik vond egter goed het te weigeren; maar ik nam een weinig gedroogden visch aan en verſcheiden manden van de *Lelie*- of *Saranna*-wortel, die in de historie van *Kamſchatka* in het breede beſchreven wordt. In den agtermiddag verliet ons de Heer ISMYLOFF met al zijn gevolg, na met Kapitein CLERKE het middagmaal gehouden te hebben, beloovende binnen weinige dagen terug te zullen koomen. Hij gaf ons dan op den negen en twintigſten wederom een bezoek en bragt de bovengenoemde kaarten met zig, welke hij mij toeſtond te laaten natekenen, en welker inhoud de volgende aanmerkingen doen geboren worden.

Daar waren 'er twee, beiden getekend, en alle blijken van echtheid draagende. De eerſte bevattede de *Penſchinskiaanſche Zee*, de kust van *Tartarije* tot 40° Breedte, de *Kuriliſche Eilanden* en het ſchier-eiland van *Kamſchatka*. Zedert deeze kaart gemaakt is, heeft WAWSEELEE IRKERCHOFF, Kapitein van de vloot, in

rugten BENIOWSKY geweest, of hij heeft ſlechts de zonderlinge reis van dien man naar Frankrijk verhaald. Het eerſte ſchijnt het waarſchijnlijkst.

G. FORSTER.

in het jaar 1758 de kust van Tartarije van *Okotsh*, en de rivier *Amur* tot *Japan* of 48° Breedte onderzogt. De Heer ISMYLOFF zeide ons ook dat een groot gedeelte van de zee-kust van het schier-eiland van *Kamschatka* door hemzelven verbeterd was, en beschreef het werktuig, waarvan hij gebruik had gemaakt, dat een *theodoliet* moet geweest zijn. Hij berichtte ons ook dat 'er slechts twee havenen waren goed voor schepen op de geheele oost-kust van *Kamschatka*, namelijk de baai van *Awatska* en de rivier *Olutora* in het diepst van de Golf van dien naam, dat 'er geene enkele haven op de west-kust was, en dat *Yamsk* de eenigste was aan de geheele westzijde van de *Penschinskiaansche Zee*, uitgezonderd *Okotsk*, tot men aan de rivier *Amur* koomt. De *Kuriliſche Eilanden* hebben slechts eene enkele haven, en die is op de noord-oost-zijde van *Mareekan*, op de Breedte van 47½°, daar de Russen, gelijk ik reeds gezegd heb, een post hebben.

De tweede kaart was voor mij de belangrijkste; want zij behelsde alle de ontdekkingen, door de Russen gedaan ten Oosten van *Kamschatka* naar de kust van Amerika, dat, als men de reis van BEERING en TSCHERIKOFF uitzondert, op weinig of niets zal uitkoomen. Het gedeelte van de Amerikaansche kust, daar de laatste dezelve naderde, is op deeze kaart getekend tus-

schen

ſchen 58° en 58½° Breedte en 75° Lengte van *Okotsk* of 218½° van *Greenwich*, en de plaats, daar de eerſte ankerde, op 59½° Breedte en op 63½° Lengte van *Okotsk* of 207° van *Greenwich*. Om niets te zeggen van de Lengte, die uit veele oorzaaken gebrekkig kan zijn, verſchilt de Breedte van de kust, door deeze twee reizigers ontdekt, bijzonderlijk het gedeelte door TSCHERIKOFF gevonden, aanmerklijk van het bericht, door den Heer MULLER uitgegeeven, en van zijne kaart. Of de kaart van MULLER of deeze, welke nu door den Heer ISMYLOFF wierd te voorſchijn gebragt, in dit opzigt gebrekkiger ware, zou moeijelijk te bepaalen zijn, ſchoon het nu niet der moeite waerdig is om 'er over te ſpreeken. Maar de eilanden, die tusſchen 52° en 55° Breedte verſpreid liggen, en de ruimte tusſchen *Kamſchatka* en Amerika verdienen enige aanmerking. Volgens het bericht van den Heer ISMYLOFF is noch het getal, noch de ligging van deeze eilanden wel bepaald. Hij ſchraptе omtrent een derde van dezelve door, mij verzeekerende dat zij niet beſtonden, en hij veranderde de ligging van de andere aanmerklijk, hetgeen, zeide hij, noodzaaklijk was, volgens zijne eigen waarneemingen; en daar was geene reden om hier aan te twijfelen. Alzoo deeze eilanden alle ten naastenbij onder dezelfde poolhoogte liggen, kunnen de reizigers,

door

door hunne verſchillende rekeningen misleid, gemaklijk het een eiland of de eene groep van eilanden voor de andere neemen, en denken dat zij eene nieuwe ontdekking gemaakt hebben, wanneer zij ſlechts oude gevonden hadden op eene andere plaats dan die derzelver voorige bezoekers aan dezelve hadden toegewezen.

De *Eilanden van St. Macarius*, *St. Steven*, *St. Theodorus*, *St. Abraham*, *Verleiding-Eiland* en enige andere, die op MULLERS kaart ſtaan, wierden op deeze niet gevonden; ja en de Heer ISMYLOFF en de andere verzeekerden mij dat men 'er verſcheiden maalen te vergeefsch naar gezogt had. Het is egter moeijelijk te gelooven hoe de Heer MULLER, van welke volgende kaarten-maakers dezelve hebben overgenoomen, die op zijne kaart konde plaatſen, zonder 'er enig gezag voor te hebben. Ik heb dezelve egter, op het getuigenis van deeze lieden vertrouwende, die ik voor bevoegde getuigen aanzag, op mijne kaart uitgelaaten, en onder de andere eilanden zoodaanige verbeteringen gemaakt als men mij zeide noodzaaklijk te zijn. Ik bevond dat 'er nog eene andere verbetering vereischt wierd; want het verſchil van Lengte tusſchen de *Baai van Awatska* en de *Haven van Samganoodha* is, volgens ſterrekundige waarneemingen, op deeze twee plaatſen gedaan, 5i° graaden grooter dan op de kaart.

Dee-

Deeze dwaaling heb ik onderſteld door de geheele kaart te heerſchen, ſchoon het indedaad niet zoodanig mag zijn. Daar was ook eene dwaaling in de Breedte van ſommige plaatſen, maar deeze gong naauwlijks een vierde graad te boven.

Nu zal ik enige beſchrijving van de eilanden geeven, beginnende met die, welke naast aan *Kamſchatka* liggen, en de Lengte rekenende van de haven van *Petropaulowska* en de *Baai van Awatska*. Het eerſte is *Beerings-Eiland* op 55° Breedte en op 6° Lengte. Tien mijlen van het zuidlijk eind van dit, in de ſtreek van O. ten Z., of O. Z. O., lige *Maidenoi Oſtroff* of het *Koper-Eiland*. Het naaſte eiland is *Atakou*, op 52° 45' Breedte en op 15° of 16° Lengte geplaatst. Dit eiland heeft omtrent agttien mijlen uitgeſtrektheid in de ſtreek van O. en W., en ſchijnt hetzelfde land te zijn, dat BERING ontmoetede, en *St. Jans Berg* noemde. Maar daar liggen geene eilanden daar omtrent dan twee kleine, drie of vier mijlen van het oosthijk eind gelegen in de ſtreek van O. N. O.

Vervolgens koomen wij tot eene groep, uit zes of meer eilanden beſtaande, van welke twee, *Atghka* en *Amluk*, vrij groot zijn, en aan elk derzelve is eene goede haven. Het midden van deeze groep ligt op 52° 30' en op 28° Lengte van *Awatska*, en derzelver uitgeſtrektheid, Oost

en

en West, is vier graaden. Deeze zijn de eilanden, welke de Heer ISMYLOFF zeide dat vier graaden meer Oostlijk moesten geplaatst worden, dat hier geschied is. En op de plaats, die zij in mijne kaart beslaan, was eene groep, bestaande uit tien kleine eilandjens, die men mij zeide dat geheel uitgeveegd moesten worden, en ook twee eilanden, tusschen dezelve en de groep, waar toe *Oonalashka* behoort, liggende. In de plaats van deeze twee was een eiland gebragt, *Amoghta* genoemd, dat op de kaart op 51° 45′ Breedte en op 4° Lengte naar het Westen ligt.

Daar behoeft niets meer gezegd te worden om te toonen hoe verkeerd de ligging van veele van deeze eilanden kan zijn, waarvoor ik in geenerleie wijze verantwoordlijk ben; maar de ligging van de grootste groep, van welke *Oonalashka* een van de voornaamste eilanden is, en het eenigst, waarin eene haven is, is zoodanige dwaaling niet onderworpen. De meeste van deeze eilanden zijn door ons gezien, en bij gevolg zijn derzelver Breedte en Lengte vrij naauwkeurig bepaald, bijzonderlijk de haven van *Samganoodha* in *Oonalashka*, dat als een vast punt moet aangezien worden. Deeze groep eilanden kan gezegd worden zig uitteestrekken tot de *Heilbot-Eilanden*, die veertig mijlen O. N. O. van *Oonalashka* liggen. Binnen deeze eilanden was

op

op ISMYLOFFS kaart een doortogt getekend, die met *Briſtol-Baai* gemeenſchap had, hetwelk omtrent vijftien mijlen van de kust, die ik onderſteld had tot het vast land te behooren, in een eiland hervormt, dat met den naam van *Oonea-mak* wordt onderſcheiden. Deeze doortogt kon ons gemaklijk ontgaan zijn, alzoo wij vernamen dat het zeer ſmal en ondiep is en alleen met ſloepen en zeer kleine vaartuigen kan bevaaren worden.

Het bleek uit de kaart, zoo wel als uit het getuigenis van ISMYLOFF en de andere Ruſſen, dat dit zoo verre is als hunne landslieden enige ontdekkingen gedaan of zig uitgebreid hebben zedert BEERINGS tijd. Zij zeiden alle dat 'er geene Ruſſen zig zoo verre Oostwaarts hebben ter neder gezet als de plaats, daar de inboorlingen het geſchrift aan Kapitein CLERKE overgaven, hetwelk de Heer ISMYLOFF, wien ik het overgaf, en die het las, zeide dat te *Ooma-nak* geſchreven was. Het was egter van hem dat wij den naam van *Kodiak* (*) hadden, dat het

(*) Daar was een Ruſſiſch ſchip te *Kodiak* geweest in het jaar 1776, gelijk blijkt uit een handſchrift, door den Heer PENNANT medegedeeld (*).

(*) Denklijk wordt hier de reis van DMITRI BRAGIN bedoeld, waarvan PALLAS in het IIde Deel der *Neuen Nordiſchen Beyträge* een uittrekzel heeft uitgegeeven.

G. FORSTER.

het grootst van de *Schumagin-Eilanden* is; want het had geen naam op de kaart, die hij vertoonde. De naamen van alle de andere eilanden wierden daaruit genoomen, en wij schreeven die neder, gelijk hij die uitsprak. Hij zeide dat zij zoodanig waren als waarmede de inboorlingen zelve die benoemden; maar, als dit waar is, schijnen sommige van de naamen zonderling veranderd te zijn. Het is aanmerkingswaerdig dat 'er geene naamen bij die eilanden gezet waren, welke ISMYLOFF ons zeide dat uit de kaart uitgeveegd moesten worden, en dit beschouwde ik als enige bevestiging dat zij niet bestaan.

Ik heb reeds aangemerkt dat het vaste land van Amerika hier door de Russen zoo wel als bij de eilanders *Alaschka* genoemd wordt, welke naam, schoon hij eigenlijk slechts dat land toebehoort dat aan *Ooneemak* grenst, door hen gebruikt wordt, als zij van het vaste land van Amerika in het algemeen spreeken, hetwelk zij zeer wel weeten een groot land te zijn.

Deeze zijn alle de narichten, welke ik van dit volk ontvong betreklijk de kennis van dit gedeelte van de waereld, en ik heb reden om te gelooven dat dit ook alle de onderrigting was die zij in staat waren mij te geeven; want zij verzeekerden mij herhaalde reizen dat zij van geene andere eilanden wisten dan die, welke op deeze kaart geplaatst waren, en dat geen

Rus

Rus ooit enig gedeelte van Amerika ten Noorden gezien had dan dat, hetwelk over het land der Tſchutskis ligt.

Zoo STÆHLIN niet grovelijk misleid was, wat kon hem dan bewoogen hebben om eene kaart uittegeeven, die zoo zonderling verkeerd was, en op welke veele van deeze eilanden in eene regelmaatige verwarring te zaamen geflanst zijn, zonder de minſte achting voor de waarheid? En egter behaagt het hem dezelve *een zeer naauwkeurig kaartjen* te noemen (*). Het is eene kaart, waaronder de onweetendſte van zijne onweetende zeevaarende landslieden zig zoude ſchaamen zijnen naam te zetten.

De Heer ISMYLOFF bleef bij ons tot den een en twintigſten, in den avond, wanneer hij zijn laatſte afſcheid nam. Ik beval eenen brief aan de Heeren Commisſariſſen van de Admiraliteit zijner zorge aan, waarin eene kaart geſloten was van alle de Noordlijke kusten, die ik bezogt had. Hij zeide dat 'er in de volgende lente gelegenheid zoude zijn, om denzelven naar *Kamſchatka* of *Okotsk* te zenden, en dat hij den volgenden winter te Petersburg zoude zijn. Hij gaf mij een' brief voor den Major BEHM, Gouverneur van *Kamſchatka*, die zijn verblijf te *Bolſcheretzk* houdt, en eenen anderen voor den bevel

(*) STÆHLIN *New Northern Archipelago*, p. 15.

vel voerenden Officier te *Petropaulowska*. De Heer ISMYLOFF ſcheen bekwaamheden te bezitten, die hem aanſpraak zouden kunnen geeven op eenen hoogeren levensſtand dan die, waarin wij hem vonden. Hij was vrij wel bedreven in de ſterrekunde en in de nuttigſte vakken der wiskundige weetenſchappen. Ik gaf hem een octant van HADLEY ten geſchenk, en, ſchoon hij waarſchijnlijk nooit voorheen zulk een werktuig gezien had, leerde hij in zeer korten tijd de meeste gebruiken, waartoe het kan worden aangewend.

In den morgen van den twee en twintigſten deeden wij eene poging om in zee te loopen, met eenen Zuid-Oosten wind, die mislukte. Den volgenden agtermiddag ontvongen wij een bezoek van eenen JACOB IVANOVITSCH SOPOSNICOFF, eenen Rus, die op eene ſloep of een klein vaartuig te *Oomanak* het bevel voerde. Deeze man had veel zedigheid, en wilde geenen ſterken drank drinken, op welken de overige zijner landsliedeu, die wij hier ontmoet hadden, onmaatig verzot waren. Hij ſcheen naauwkeuriger te weeten welken voorraad 'er in de haven van *Petropaulowska* te krijgen ware, en den prijs van de verſchillende dingen dan de Heer ISMYLOFF. Doch volgens al hetgeen wij vernamen, was alles wat wij op die plaats nodig zouden hebben zeer ſchaarsch en zeer duur.

Bloem-

Bloem-meel bij voorbeeld, koste van drie tot vijf roebels de *pood* (*) en een rendier even zoo veel. Deeze man, zeide ons dat hij in de toekoomende maand Mey te *Petropaulowska* zoude zijn en, naar ik verſtond, zou hij mijnen brief medeneemen. Hij ſcheen zeer begeerig te zijn om enig teken van mij te hebben dat hij den Major BZUM brengen konde, en, om hem hier in te voldoen, zond ik hem eenen kleinen verrekijker.

Toen wij met deeze Ruſſen bekend geworden waren, bezogten enige van onze Heeren, op onderſcheiden tijden, hunne wooningen op het eiland, daar zij altoos hartlijk verwellekoomd wierden. Deeze poſt beſtond uit een woonhuis en twee pakhuizen. En behalven de Ruſſen, waren 'er ook enige Kamſchatdalen, en inboorlingen, die dienstboden of ſlaaven van de eerſte waren. Daar woonden op dezelfde plaats enige andere der inboorlingen, die onafhanglijk van de Ruſſen ſcheenen. Die den Ruſſen toebehoorden waren alle van het manlijk geſlacht, en zij worden, als zij nog jong zijn, van hunne ouders genoomen, of misſchien gekogt. Daar waren 'er thans omtrent twintig, die niet anders konden beſchouwd worden dan als kinderen. Zij woonen alle in hetzelfde huis; de Ruſſen aan het boveneind,

(*) 36 Engelſche of 40 Ruſſiſche ponden.

eind, de Kamſchatdalen in het midden, en de inboorlingen aan het neder-eind, daar een groote ketel ſtaat om hun eeten in te kooken, dat voornamelijk uit voortbrengzelen van de zee beſtaat, met bijvoeging van wilde wortelen en bezieën. Daar is weinig onderſcheid tusſchen de tafel van de eerſte en die van de laatſte dan dat het eeten van de eerſte beter klaar gemaakt is, wijl de Ruſſen de konst verſtaan van ſlegte dingen ſmaaklijk te maaken. Ik heb walvisch vleesch gegeeten, dat door hen klaar gemaakt was, dat mij zeer wel ſmaakte, en zij maakten eene ſoort van ſchotel-pastei van kuit van zalm, fijn gewreven, en gebakken, die niet kwalijk in plaats van brood kan gebruikt worden. Zij mogen nu en dan waar brood proeven of eenen ſchotel hebben, waarin meel koomt, maar dat kan ſlechts eene lekkernij bij bijzondere gelegenheden zijn. Als men het ſap van de bezieën uitzondert, dat zij bij hunne maaltijden ſlobberen, hebben zij geenen anderen drank dan zuiver water, en het ſchijnt zeer gelukkig voor hun te zijn dat zij niets ſterkers hebben.

Gelijk het eiland hen van voedzel voorziet, zoo voorziet het hen ook grootendeels van klederen. Deeze beſtaan voornamelijk uit vellen, en zijn misſchien de beste, die zij zouden kunnen hebben. Hun opperkleed is gemaakt als de kielen van onze voerlieden en koomt hun tot de knieen.

Be-

Behalven deeze draagen zij een kamizool of twee, een broek, eene bonte muts en een paar laerzen, waarvan de zoolen en het boven-leder van Rusſisch leder, maar de beenen van eene ſoort van ſterke darmen gemaakt zijn. Hunne twee opperhoofden ISMYLOFF en IVANOVITCH droegen elk een katoenen rok, en zij, zoo wel als enige andere, hadden hemden, die van zijde waren. Deeze waren misſchien de eenigſte ſtukken van hunne kleeding, die niet onder hen gemaakt waren.

Daar zijn Rusſen gezeten op alle de voornaamſte eilanden tusſchen *Oonalashka* en *Kamſchatka*, alleen om pelterijen te verzamelen. Zij zoeken voornamelijk die van den zee-otter. Nooit hoorde ik hen naar enig ander dier vraagen, ſchoon die, welker vellen van mindere waerde zijn, ook een gedeelte van hunne ladingen uitmaaken. Ik vergat hen te vraagen hoe lang zij een poſt op *Oonalashka* en de nabuurige eilanden gehad hadden; maar aan de groote onderwerping, waarin de inboorlingen zijn, te oordeelen, kan dit niet kort zijn (*). Alle deeze pelterij-handelaars worden van tijd tot tijd door andere afgelost. Die, welke wij ontmoeteden, kwamen hier van *Okotsk* in het

(*) De Rusſen begonnen op *Oonalashka* te verkeeren in 1762, ziet COXE. *Ontdekkingen der Rusſen.*

het jaar 1776, en zullen in 1781 terugkeeren, zoo dat zij ten minsten vier jaaren op het eiland zullen blijven.

Het is nu tijd om enig bericht van de natuurlijke inwooneren te geeven. Volgens allen schijn zijn zij het vreedzaamst, onschadelijkst volk dat ik immer ontmoetede. En in eerlijkheid kunnen zij tot voorbeelden dienen voor de beschaafdste natieën op den aardbol. Doch uit hetgeen ik van hunne nabuuren zag, met welke de Rusſen geen' omgang hebben, twijfel ik of dit hun oorſpronglijke aart zij, en geloof eer dat het een gevolg is van hunnen tegenswoordigen ſtaat van onderwerping. Ja, zoo enige van onze heeren de Rusſen niet kwalijk verſtonden, waren zij genoodzaakt geweest geſtrenge voorbeelden te ſtellen (*), voor zij de eilanders in orde hadden kunnen brengen. Zoo 'er in het eerst geſtrenge ſtraffen geoefend zijn, kan men die best daardoor verontſchuldigen dat zij de gelukkigſte gevolgen gehad hebben, en thans heerscht 'er de beste eensgezindheid tusſchen de twee natieën. De inboorlingen hebben op elk eiland hunne eigen opperhoofden, en ſchijnen vrijheid en eigendom ongeſchonden te genieten. Doch of zij den Rusſen ſchatting moeten opbrengen konden wij nooit te weeten koomen.

(*) Zie de bijzonderheden van de vijandlijkheden tusſchen de Rusſen en inboorlingen bij COXE.

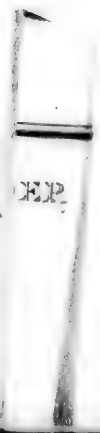

HOEDEN I

men. Wij hadden enige reden om te denken van ja.

Dit volk is klein van geſtalte, maar dik en vet, en wel gemaakt, met wat korte halzen, zwartachtige of verbrande bolle aangezigten, zwarte oogen, kleine baarden en lang, zwart, ſluik hair, dat de mannen van agteren los draagen en van vooren afſnijden, maar de vrouwen draagen het in eene bos gebonden.

Ik heb reeds hier en daar van hunne kledij geſprooken. Beiden ſexen draagen hetzelfde fatſoen van klederen, het eenigst verſchil is in de ſtoffen. Het wambuis van de vrouwen is van robben-vel gemaakt, en dat van de mannen van vogelen-vellen, beiden reiken zij tot onder de knieën. Dit is de geheele kledij der vrouwen; maar de mannen draagen over het wambuis nog een van darmen, dat ondoordringbaar voor het water is, en waaraan eene kap is, die over het hoofd getrokken wordt. Sommige draagen laerzen, en alle hebben eene ſoort van eironde vooruitſteekende muts van hout gemaakt, beſtaande uit eenen rand, die om het hoofd ſluit. Deeze mutſen zijn met groen en andere kleuren geverwd, en boven om den rand ſteeken de lange borſtels van het een of ander zee dier, waaraan glazen koraalen zijn geſtooken, en vooraan is een beeldjen of twee van been gemaakt.

Zij gebruiken geen blanketzel; maar de vrou-

HOEDEN DER INWONERS VAN OO

ER VAN OONALASHKA.

wen beprikken haare aangezigten een weinig, en zoo wel mannen als vrouwen doorbooren de onderlip, waarin zij ſtukken been ſteeken. Maar het is zoo ongemeen te *Oonalashka* eenen man met dit verſierzel als eene vrouw zonder hetzelve te zien. Sommige maaken koraalen aan de bovenlip vast, onder de neusgaten, en alle hangen zij verſierſelen in hunne ooren.

Hun voedzel beſtaat uit visch, zee-dieren, vogelen, wortelen en bezieën, en zelfs zee-wier. Zij droogen veel visch in den zomer, die zij in kleine hutjens opleggen, om in den winter te gebruiken, en waarſchijnlijk bewaaren zij wortelen en bezieën voor denzelfden tijd van ſchaarschheid. Zij eeten bijna alles raauw; Kooken en braaden waren de eenigſte middelen die ik hen zag gebruiken om hun eeten klaar te maaken; en het eerſte hadden zij waarſchijnlijk van de Ruſſen geleerd. Sommige hebben kleine koperen ketels, en zij, die 'er geene hebben, maaken 'er eenen van eenen platten ſteen, met randen van klei, niet ongelijk aan eene ſtaande pastei.

Ik was 'er eens bij tegenswoordig toen het opperhoofd van *Oonalashka* zijnen maaltijd deed met den raauwen kop van eene groote heilbot, die pas gevangen was. Voor men 'er iets van aan het opperhoofd gaf, aten twee van zijne dienstboden de kieuwen, zonder die anders klaar

te

te maaken dan 'er de ſlijm uit te ſchudden. Dit gedaan zijnde, ſneed een van hun den visch den kop af, bragt dien naar de zee en waschte denzelven, en kwam toen bij het opperhoofd nederzitten; hij plukte enig gras, legde den kop op een gedeelte van hetzelve en ſtrooide het overige voor het opperhoofd. Toen ſneed hij groote ſtukken ter zijde van den kop af en legde die binnen het bereik van den grooten man, die dezelve met zoo veel ſmaak opſlurpte als wij raauwe oesters. Toen hij gegeeten had, wierd het overſchot van den kop in ſtukken geſneeden, en aan de bedienden gegeeven, die 'er het vleesch met hunne tanden afſcheurden en de graaten kaauwden als honden.

Alzoo dit volk zig niet beſchildert, zijn zij niet zoo morsſig op hun lighaam als de wilden, die zig aldus beſmeeren, maar zij zijn egter even morsſig en vol ongedierte in hunne huizen. Hunne wijze van bouwen is als volgt. Zij graaven eenen langwerpig vierkanten kuil in den grond, welkers lengte zelden vijftig voeten te boven gaat, en de breedte twintig; maar gemeenlijk is hij kleiner. Over deeze uitholing maaken zij het dak van hout, dat door de zee wordt opgeworpen. Dit dak wordt eerst met gras gedekt, en dan met aarde, zoo dat het het uiterlijk voorkoomen van eene mist-hoop heeft. In het midden van het dak, aan elk eind, wordt eene

vierkante opening gelaaten, waardoor het licht inkoomt; eene deezer gaten dient alleen tot dit einde, en het ander wordt ook gebruikt om uit en in te gaan, door hulp van een ladder, of liever eene paal, waarin trapjens gekapt zijn (*). In ſommige huizen is nog een andere ingang beneden, maar dit is niet gemeen. Rondom tegens de wanden ter zijde en aan de einden der hutten hebben de huisgezinnen (want daar woonen verſcheiden bij elkanderen) hunne afzonderlijke vertrekken, daar zij ſlaapen en zitten te werken, niet op banken, maar in eene ſoort van uitgeholde grep, die binnen in het huis rondom tegens de wanden uitgegraaven, en met matten bedekt is, zoo dat deeze plaats vrij ordentlijk gehouden wordt; maar met het middenſte van het huis, dat allen den huisgezinnen gemeen is, is het geheel anders geſteld; want ſchoon het met droog gras bedekt is, is het een riool van allerleie vuiligheid en de plaats van de pis-bak, welker ſtank niet verminderd wordt door de raauwe huiden of leder, die 'er bijna altoos in te wee-

(*) De beſchrijving van COXE van de wooningen der inboorlingen van *Oonalashka* en de andere *Vosſen-Eilanden* in het algemeen, koomt met die van Kapitein COOK overeen. Zie zijne *Ontdekkingen der Ruſſen*, Eng. uitg. p. 149. Zie ook *Hiſtoire des differens peuples ſoumis à la domination des Ruſſes*, par M. LEVESQUE. T. I. p. 40, 41.

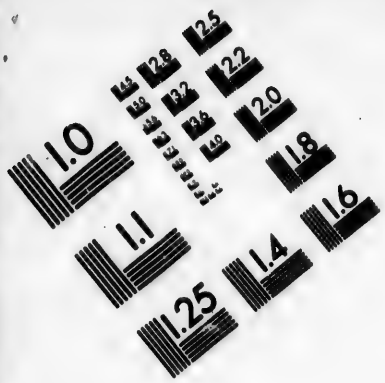
1.0
1.1
1.25
1.4
1.6
1.8
2.0
2.2
2.5
2.8
3.2
3.6
4.0
4.5
5.0
5.6
6.3
7.1
8.0
9.0
10
11
12
13
14
16
18
20
22
25
28
32
36
40
45
50
56
63
71
80
90
100
110
125
140
160
180
200
220
250
280
320
360
400
450
500
560
630
710
800
900
1000
1100
1250
1400
1600
1800
2000
2200
2500
2800
3200
3600
4000
4500
5000
5600
6300
7100
8000
9000
10000
11000
12500
14000
16000
18000
20000
22000
25000
28000
32000
36000
40000
45000
50000
56000
63000
71000
80000
90000
100000
110000
125000
140000
160000
180000
200000
220000
250000
280000
320000
360000
400000
450000
500000
560000
630000
710000
800000
900000
1000000
1100000
1250000
1400000
1600000
1800000
2000000
2200000
2500000
2800000
3200000
3600000
4000000
4500000
5000000
5600000
6300000
7100000
8000000
9000000
10000000
11000000
12500000
14000000
16000000
18000000
20000000
22000000
25000000
28000000
32000000
36000000
40000000
45000000
50000000
56000000
63000000
71000000
80000000
90000000
100000000
110000000
125000000
140000000
160000000
180000000
200000000
220000000
250000000
280000000
320000000
360000000
400000000
450000000
500000000
560000000
630000000
710000000
800000000
900000000
1000000000
1100000000
1250000000
1400000000
1600000000
1800000000
2000000000
2200000000
2500000000
2800000000
3200000000
3600000000
4000000000
4500000000
5000000000
5600000000
6300000000
7100000000
8000000000
9000000000
10000000000
11000000000
12500000000
14000000000
16000000000
18000000000
20000000000
22000000000
25000000000
28000000000
32000000000
36000000000
40000000000
45000000000
50000000000
56000000000
63000000000
71000000000
80000000000
90000000000
100000000000
110000000000
125000000000
140000000000
160000000000
180000000000
200000000000
220000000000
250000000000
280000000000
320000000000
360000000000
400000000000
450000000000
500000000000
560000000000
630000000000
710000000000
800000000000
900000000000
1000000000000
1100000000000
1250000000000
1400000000000
1600000000000
1800000000000
2000000000000
2200000000000
2500000000000
2800000000000
3200000000000
3600000000000
4000000000000
4500000000000
5000000000000
5600000000000
6300000000000
7100000000000
8000000000000
9000000000000
10000000000000
11000000000000
12500000000000
14000000000000
16000000000000
18000000000000
20000000000000
22000000000000
25000000000000
28000000000000
32000000000000
36000000000000
40000000000000
45000000000000
50000000000000
56000000000000
63000000000000
71000000000000
80000000000000
90000000000000
100000000000000
110000000000000
125000000000000
140000000000000
160000000000000
180000000000000
200000000000000
220000000000000
250000000000000
280000000000000
320000000000000
360000000000000
400000000000000
450000000000000
500000000000000
560000000000000
630000000000000
710000000000000
800000000000000
900000000000000
1000000000000000
1100000000000000
1250000000000000
1400000000000000
1600000000000000
1800000000000000
2000000000000000
2200000000000000
2500000000000000
2800000000000000
3200000000000000
3600000000000000
4000000000000000
4500000000000000
5000000000000000
5600000000000000
6300000000000000
7100000000000000
8000000000000000
9000000000000000
10000000000000000
11000000000000000
12500000000000000
14000000000000000
16000000000000000
18000000000000000
20000000000000000
22000000000000000
25000000000000000
28000000000000000
32000000000000000
36000000000000000
40000000000000000
45000000000000000
50000000000000000
56000000000000000
63000000000000000
71000000000000000
80000000000000000
90000000000000000
100000000000000000
110000000000000000
125000000000000000
140000000000000000
160000000000000000
180000000000000000
200000000000000000
220000000000000000
250000000000000000
280000000000000000
320000000000000000
360000000000000000
400000000000000000
450000000000000000
500000000000000000
560000000000000000
630000000000000000
710000000000000000
800000000000000000
900000000000000000
1000000000000000000
1100000000000000000
1250000000000000000
1400000000000000000
1600000000000000000
1800000000000000000
2000000000000000000
2200000000000000000
2500000000000000000
2800000000000000000
3200000000000000000
3600000000000000000
4000000000000000000
4500000000000000000
5000000000000000000
5600000000000000000
6300000000000000000
7100000000000000000
8000000000000000000
9000000000000000000
10000000000000000000
11000000000000000000
12500000000000000000
14000000000000000000
16000000000000000000
18000000000000000000
20000000000000000000
22000000000000000000
25000000000000000000
28000000000000000000
32000000000000000000
36000000000000000000
40000000000000000000
45000000000000000000
50000000000000000000
56000000000000000000
63000000000000000000
71000000000000000000
80000000000000000000
90000000000000000000
100000000000000000000
110000000000000000000
125000000000000000000
140000000000000000000
160000000000000000000
180000000000000000000
200000000000000000000
220000000000000000000
250000000000000000000
280000000000000000000
320000000000000000000
360000000000000000000
400000000000000000000
450000000000000000000
500000000000000000000
560000000000000000000
630000000000000000000
710000000000000000000
800000000000000000000
900000000000000000000
1000000000000000000000
1100000000000000000000
1250000000000000000000
1400000000000000000000
1600000000000000000000
1800000000000000000000
2000000000000000000000
2200000000000000000000
2500000000000000000000
2800000000000000000000
3200000000000000000000
3600000000000000000000
4000000000000000000000
4500000000000000000000
5000000000000000000000
5600000000000000000000
6300000000000000000000
7100000000000000000000
8000000000000000000000
9000000000000000000000
10000000000000000000000
11000000000000000000000
12500000000000000000000
14000000000000000000000
16000000000000000000000
18000000000000000000000
20000000000000000000000
22000000000000000000000
25000000000000000000000
28000000000000000000000
32000000000000000000000
36000000000000000000000
40000000000000000000000
45000000000000000000000
50000000000000000000000
56000000000000000000000
63000000000000000000000
71000000000000000000000
80000000000000000000000
90000000000000000000000
100000000000000000000000
110000000000000000000000
125000000000000000000000
140000000000000000000000
160000000000000000000000
180000000000000000000000
200000000000000000000000
220000000000000000000000
250000000000000000000000
280000000000000000000000
320000000000000000000000
360000000000000000000000
400000000000000000000000
450000000000000000000000
500000000000000000000000
560000000000000000000000
630000000000000000000000
710000000000000000000000
800000000000000000000000
900000000000000000000000
1000000000000000000000000
1100000000000000000000000
1250000000000000000000000
1400000000000000000000000
1600000000000000000000000
1800000000000000000000000
2000000000000000000000000
2200000000000000000000000
2500000000000000000000000
2800000000000000000000000
3200000000000000000000000
3600000000000000000000000
4000000000000000000000000
4500000000000000000000000
5000000000000000000000000
5600000000000000000000000
6300000000000000000000000
7100000000000000000000000
8000000000000000000000000
9000000000000000000000000
10000000000000000000000000
11000000000000000000000000
12500000000000000000000000
14000000000000000000000000
16000000000000000000000000
18000000000000000000000000
20000000000000000000000000
22000000000000000000000000
25000000000000000000000000
28000000000000000000000000
32000000000000000000000000
36000000000000000000000000
40000000000000000000000000
45000000000000000000000000
50000000000000000000000000
56000000000000000000000000
63000000000000000000000000
71000000000000000000000000
80000000000000000000000000
90000000000000000000000000
100000000000000000000000000
110000000000000000000000000
125000000000000000000000000
140000000000000000000000000
160000000000000000000000000
180000000000000000000000000
200000000000000000000000000
220000000000000000000000000
250000000000000000000000000
280000000000000000000000000
320000000000000000000000000
360000000000000000000000000
400000000000000000000000000
450000000000000000000000000
500000000000000000000000000
560000000000000000000000000
630000000000000000000000000
710000000000000000000000000
800000000000000000000000000
900000000000000000000000000
1000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000
1250000000000000000000000000
1400000000000000000000000000
1600000000000000000000000000
1800000000000000000000000000
2000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000
2500000000000000000000000000
2800000000000000000000000000
3200000000000000000000000000
3600000000000000000000000000
4000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000
5000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000
6300000000000000000000000000
7100000000000000000000000000
8000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000
14000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
50

weeken liggen. Agter en over de grep zijn de weinige goederen geplaatst, die zij bezitten, gelijk hunne klederen, matten en vellen.

Hun huisraad beſtaat uit bakken, lepels, emmers, kannen, gevlogten manden en misſchien eenen Rusſiſchen ketel of pot. Al 'dit huisraad is zeer net gemaakt en van een goed fatſoen, en egter zagen wij geen ander gereedſchap in hunne handen dan meſſen en bijlen, dat is een klein plat ſtuk ijzer als eene bijl gemaakt en in een krom houten handvatzel gezet. Deeze waren de eenigſte werktuigen van ijzer, die wij 'er vonden; want ſchoon de Rusſen onder hen leeven, vonden wij veel minder van dat metaal bij hen dan wij bij andere volkeren op het vast land van Amerika gevonden hadden, die nooit Rusſen gezien, en misſchien nooit gemeenſchap met hun gehad hadden. Waarſchijnlijk kan alles wat zij uit ſpaaren kunnen voor enige koraalen, een weinig tobak en ſnuif gekogt worden. Daar zijn weinige of geene onder hen die geen tobak rooken, kaauwen en ſnuiven, eene weelde, waardoor 'er kans is dat zij altijd arm blijven.

Zij ſcheenen niet meer ijzer te wenſchen noch andere werktuigen nodig te hebben dan naainaalden, zijnde de hunne van been gemaakt. Met deeze naaien zij niet alleen hunne kanos, en hunne klederen, maar ook zeer aardig borduurwerk. In plaats van draaden, gebruiken zij de ve-

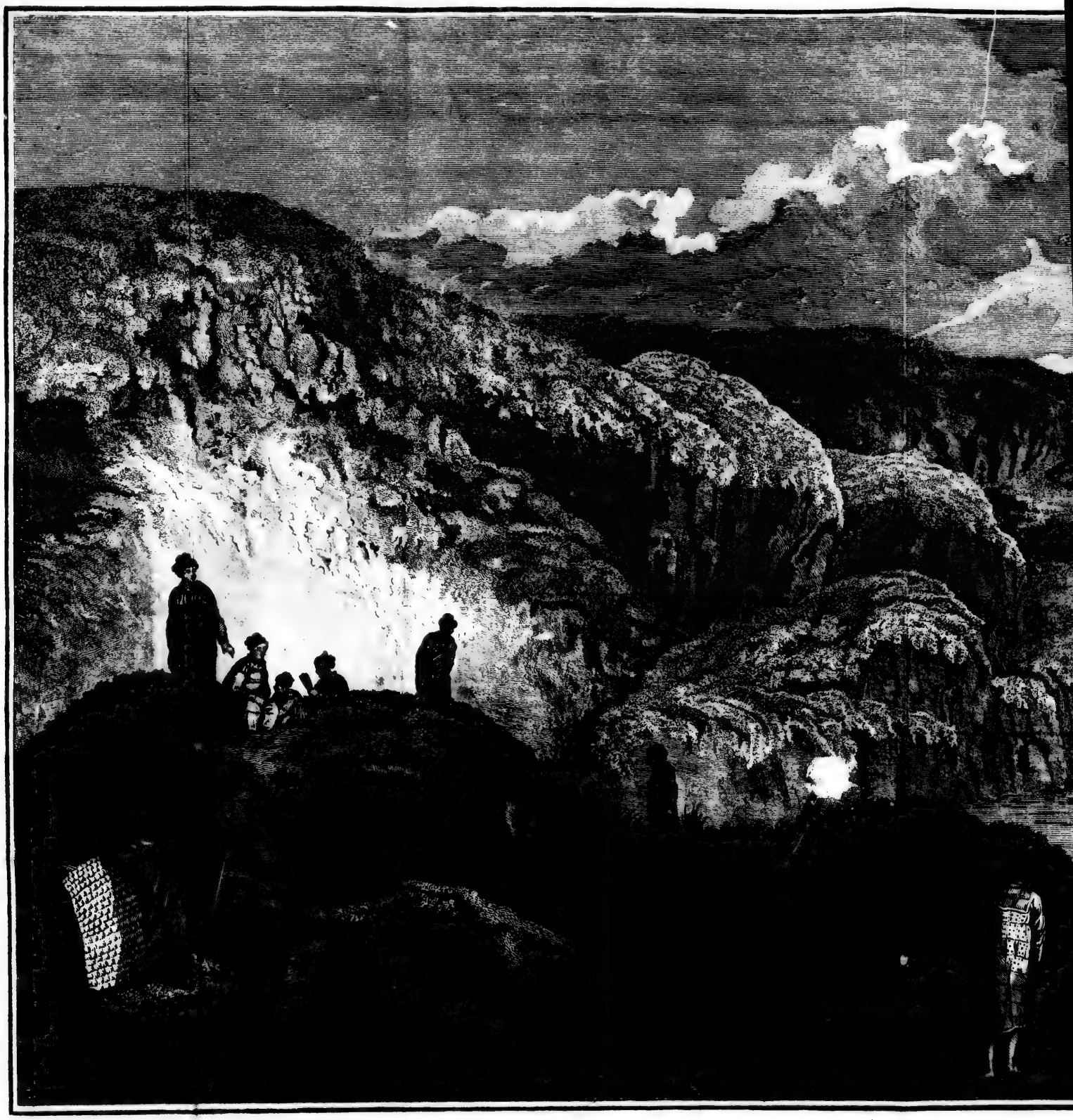

INBOORLINGEN EN VERBLIJFPLAATSEN

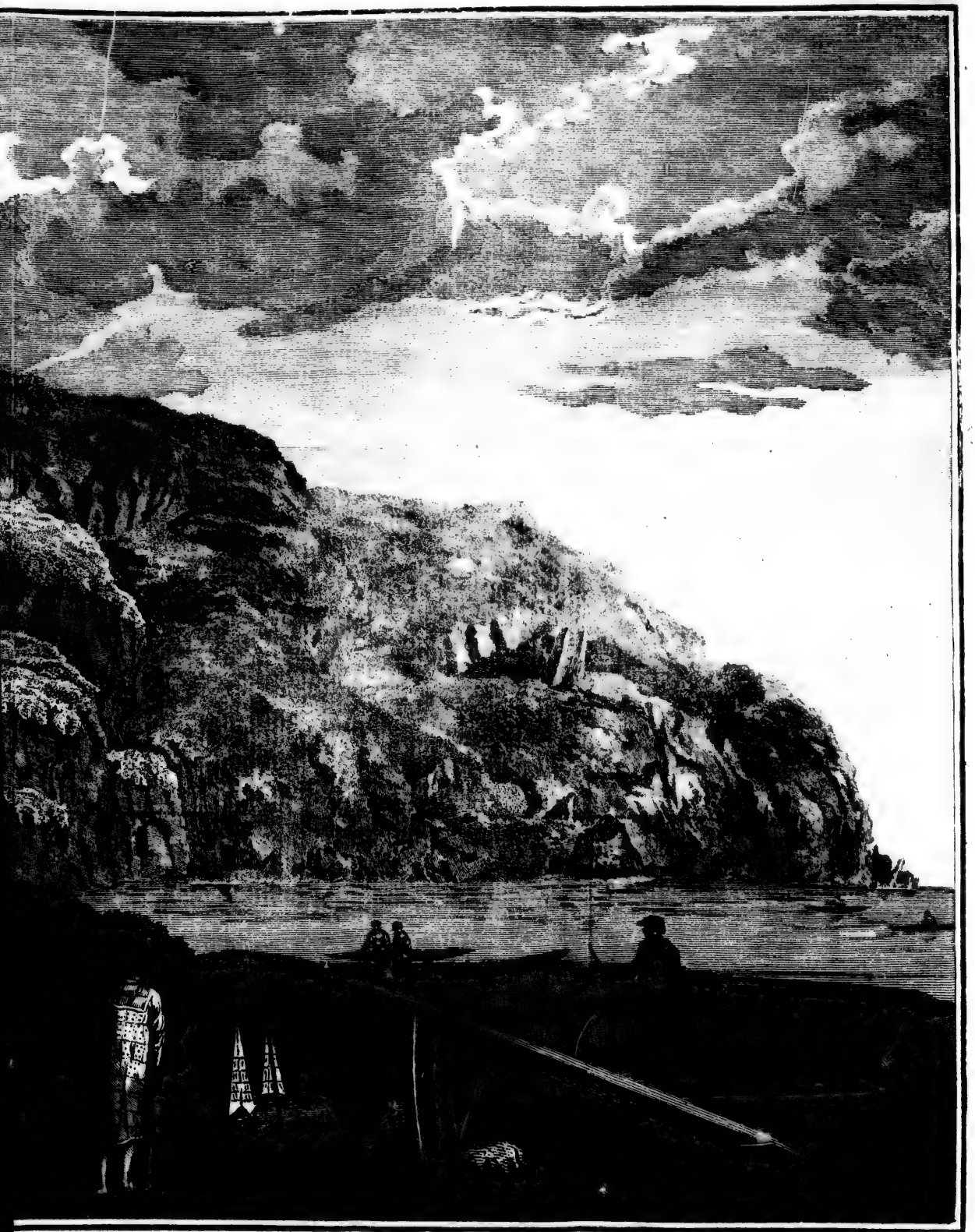

LAATSEN VAN OONALASHKA.

vezelen der zenuwen, welke zij splijten tot de dikte, welke elke soort van werk vereischt. Al het naai-werk wordt door de vrouwen verrigt. Zij zijn kledermaakers, schoenmaakers en scheepstimmerlieden, of liever zij maaken het overtrekzel van de booten, want de mannen bouwen allerwaarschijnlijkst het houten geraamte, waarover de vellen genaaid worden. Zij maaken matten en mandjens van gras, die fraai en sterk zijn, en daar is indedaad eene netheid en volmaaktheid in hun meeste werk, die bewijst dat hun noch schranderheid noch geduld ontbreekt.

In geen hunner huizen zag ik eenen haard. Zij worden door lampen verlicht en verwarmd; deeze lampen zijn eenvoudig, doch beantwoorden egter zeer wel aan het oogmerk. Zij zijn gemaakt van eenen platten steen, op de eene zijde uitgehold als een schotel, en omtrent van dezelfde grootte of wat grooter. In het hol gedeelte doen zij de olie, met wat droog gras gemengd, dat voor eene pit dient. De mannen zoo wel als de vrouwen warmen dikwijls hunne lighaamen over deeze lampen, door eenen derzelve tusschen hunne beenen onder hunne klederen te plaatsen, en 'er dan enige minuuten over te zitten.

Zij maaken vuur door slaan en wrijven; op de eerste wijze door twee steenen tegens elkanderen te slaan, na dat zij 'er alvorens een goed deel

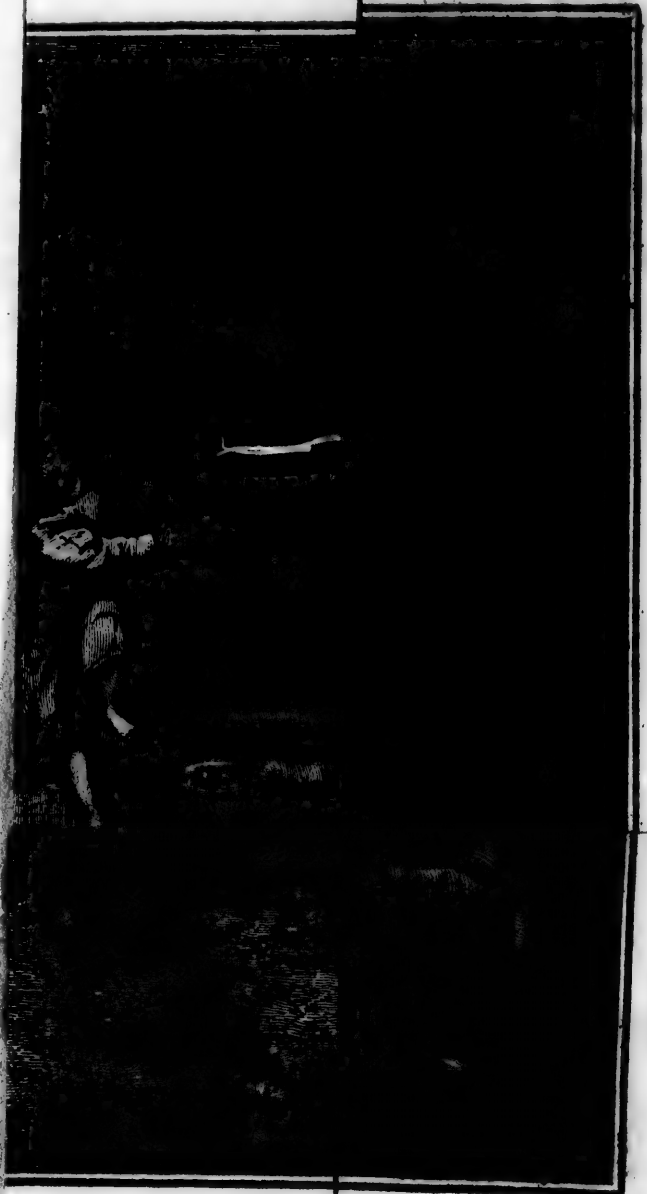

N HUIS VAN O

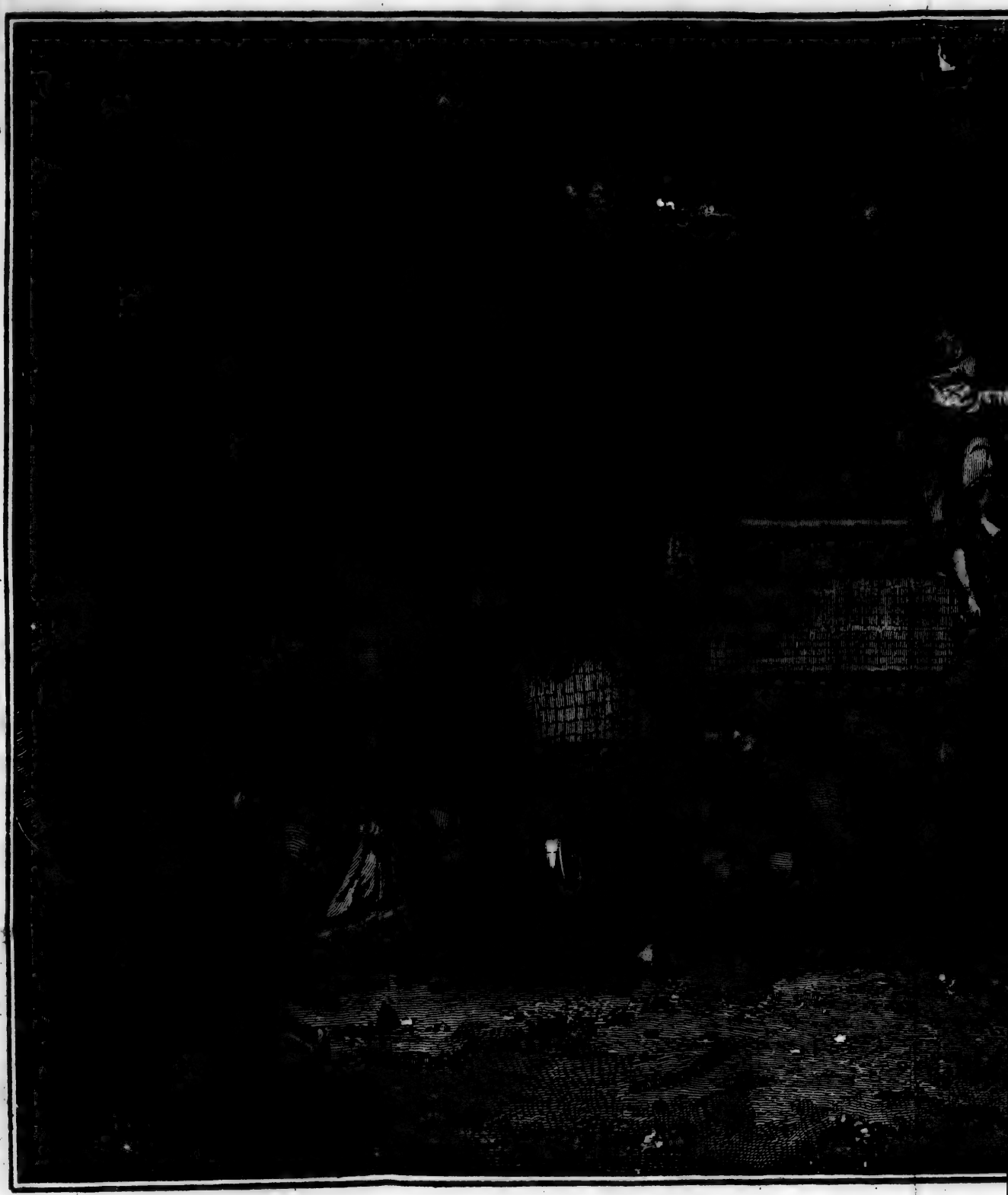

BINNENSTE VAN EEN HUI

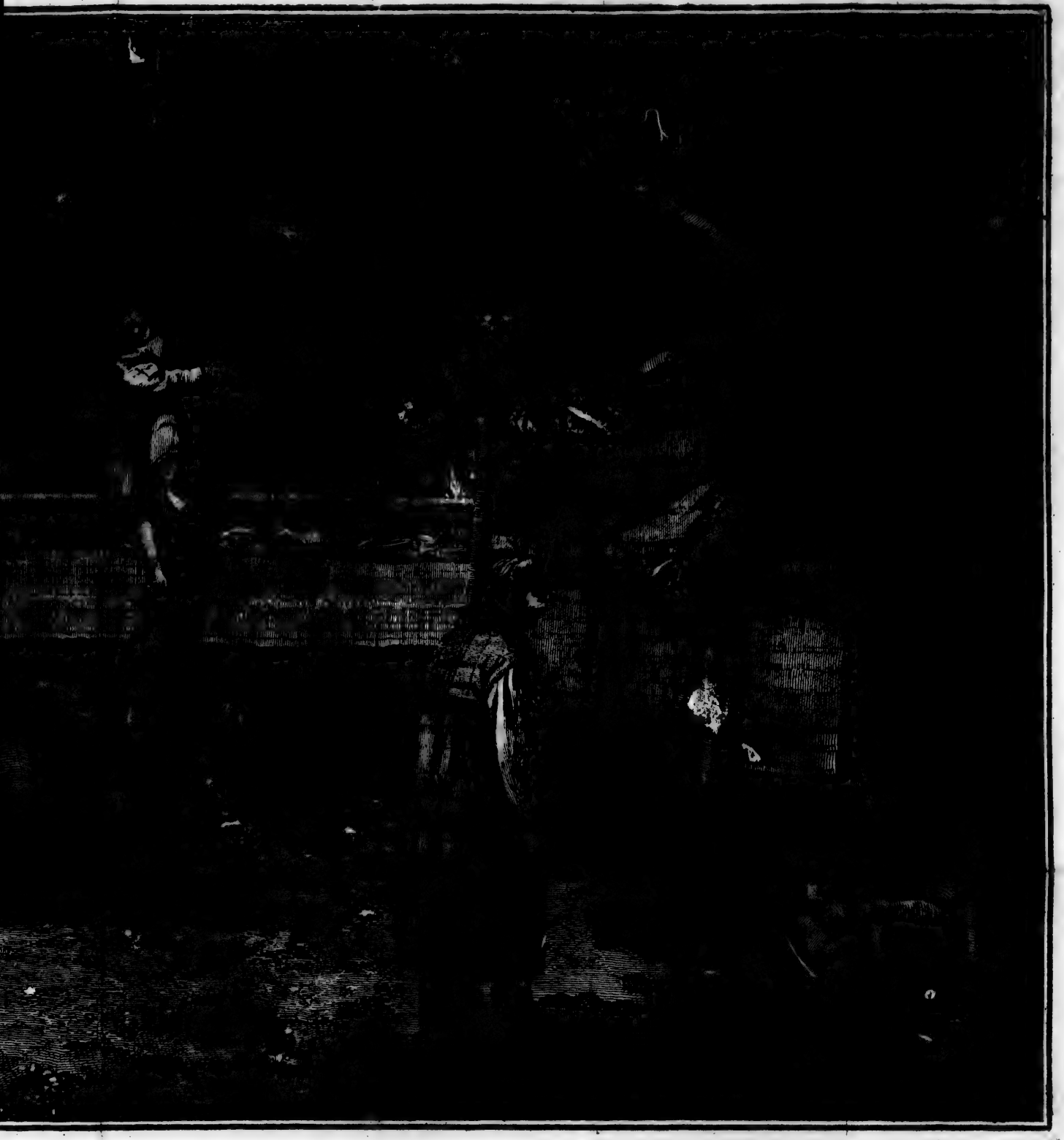

N EEN HUIS VAN OONALASHKA.

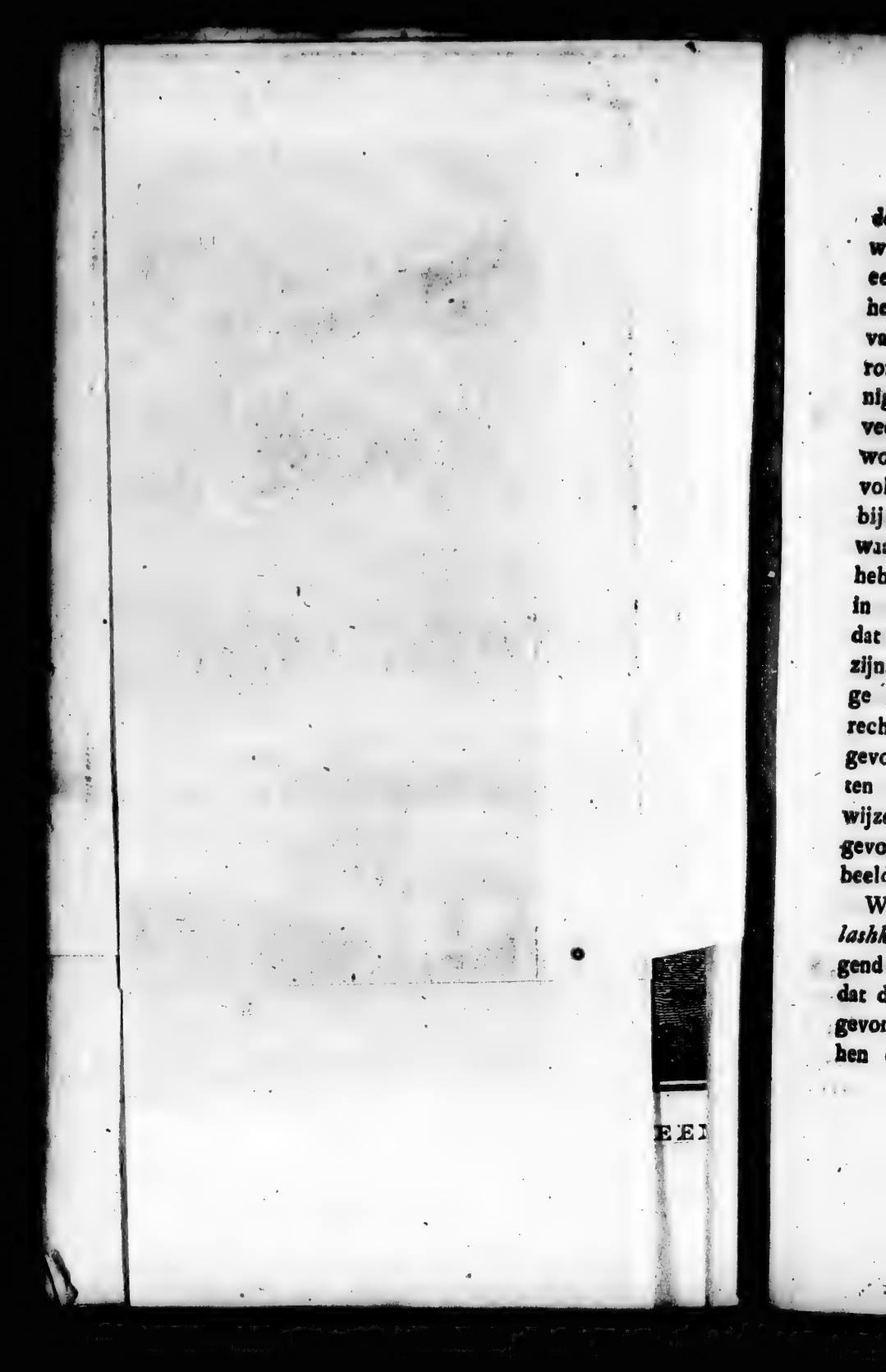

deel zwavel op fijn gewreven hebben. De laatſte wijze is met twee ſtukjens hout, van welke het een een ſtok van omtrent agttien duimen lengte, en het ander plat is. Zij drukken het puntig eind van den ſtok op het plat ſtuk en doen het ſnel rond draaien als een dril, waarmede zij in weinige minuuten vuur maaken. Deeze wijze is in veele deelen van de waereld in gebruik. Zij wordt gebruikt door de Kamſchatdalen, bij dit volk, bij de Groenlanders, bij de Braziliaanen, bij de Otahitiers, bij de Nieuw Hollanders, en waarſchijnlijk bij veele andere natieën. Egter hebben ſommige geleerde en ſchrandere mannen in deeze gewoonte een bewijs willen vinden dat deeze en die natie van dezelfde afkomst zijn. Doch toevallige overeenkomſten, in enige weinige bijzondere gevallen, kunnen geen recht geeven tot zulk eene gevolgtrekking; bij gevolg kan een verſchil in zeden of gewoonten tusſchen twee verſchillende natieën niet bewijzen dat zij van verſchillende afkomst zijn. Dit gevoelen zou ik met nog veele andere voorbeelden dan dit kunnen bewijzen.

Wij zagen onder de inboorlingen van *Oonalashka* niets dat naar een aanvallend of verdedigend wapen geleek. Men kan niet onderſtellen dat de Ruſſen hen in zulk eenen weerloozen ſtaat gevonden hebben; het is waarſchijnlijker dat zij hen eigen veiligheidhalve ontwapend hebben.

Het

Het kunnen ook ſtaatkundige redenen zijn die de Ruſſen genoopt hebben deezen eilanderen niet toe te laaten groote vaartuigen te hebben; want het is moeijelijk te gelooven dat zij die oorſpronglijk niet hadden, alzoo wij zoodanige bij alle hunne nabuuren vonden; wij zagen 'er ondertuſſchen hier geene dan eene of twee, die den Ruſſen toebehoorden. De kanos, welke de inboorlingen gebruikten, waren de kleinſte, die wij ergens op de Amerikaanſche kust gezien hadden, ſchoon op de eigen wijze gebouwd, met een klein verſchil in de wijze van bouwen. De ſpiegel van deeze is wat ſtomp; de voorſteven is gevorkt, de bovenſte punt van de vork ſteekt verder uit dan de onderſte, die met de oppervlakte van het water gelijk is. Waarom zij die zoo bouwen, is moeijelijk te begrijpen, want de vork is geſchikt om aan alles wat in den weg koomt te haaken, en, om dit voortekoomen, maaken zij een ſtokjen van de eene punt tot de andere vast. In andere opzigten zijn hunne kanos gebouwd op de wijze van die, welke door de Groenlanders en Esquimaux gebruikt worden, het geraamte van dunne latten en het overtrekzel van robben-vellen. Zij zijn omtrent twaalf voeten lang, anderhalven voet breed in het midden, en twaalf of veertien duimen diep. Zij kunnen bij gelegenheid twee perſoonen voeren, van welke de een plat in de kano uitgeſtrekt ligt,

ter-

terwijl de ander in den zetel of het ronde gat zit, dat omtrent in het midden is. Om dit gat is een rand of hoepel van hout, waaraan darmen-vliezen genaaid zijn, die met lederen riemen, die aan den buitenſten rand vast zijn, als eene beurs zaamengetrokken, of geopend kunnen worden. De man zet zig in deeze plaats, trekt het vel digt om zijn lijf over zijn wambuis van darmen toe, en brengt de einden van de riemen of beurs-koorden over den ſchouder, om haar op haare plaats te houden. De mouwen van zijn wambuis worden om zijne vuisten vast gebonden, en alzoo hetzelve digt om zijnen hals vast is, en zijne muts op zijn hoofd wordt gezet, daar zij door zijn kap wordt vast gehouden, kan het water naauwlijks doordringen tot zijn lighaam of in de kano. Zoo 'er evenwel wat water mogt doorſijpelen, heeft de bootsman een ſtuk ſpons bij zig, waarmede hij het opneemt. Hij gebruikt de roei-ſpaan met twee bladen, die met beiden handen in het midden wordt vastgehouden, terwijl hij het water met eene ſnelle regelmaatige beweeging ſlaat, eerst aan de eene zijde en dan aan de andere. Dus wordt de kano zeer ſnel voortgedreven en in eene rigting zoo regt als eene lijn. Toen wij van *Egoochshac* naar *Samganoodha* zeilden, hielden twee of drie kanos het ſchip bij, ſchoon

het

het met eene ſnelheid van zeven Engelſche mijlen in een uur voortliep.

Hun visch- en jagt-tuig lag gereed op de kanos, onder ſtrooken leder, die 'er tot dat einde op vast gemaakt waren. Het is in groote volmaaktheid vervaerdigd van hout en been, en verſchilt zeer weinig van die, welke door de Groenlanders gemaakt zijn, gelijk die bij CRANTZ beſchreven zijn. Het eenigst verſchil is in de punt van den harpoen, die aan ſommige, die wij hier zagen, niet boven een duim lang is, daar CRANTZ zegt dat die van de Groenlanders anderhalven voet lengte hebben. Deeze harpoenen, gelijk ook enige andere van hunne werktuigen, zijn zoo merkwaerdig, dat zij wel eene bijzondere beſchrijving verdienen; dan, alzoo wij 'er veele met de ſchepen medegebragt hebben, kan dit altoos geſchieden, als men het nodig acht. Dit volk is zeer bedreven in het harpoenen van visch, zoo in de zee als in rivieren. Zij gebruiken ook hoeken en lijnen, netten en fuiken. De hoeken zijn van been, en de lijnen van zenuwen gemaakt.

De visſchen, die in andere Noordlijke Zeeën gemeen zijn, worden hier ook gevonden, gelijk als walvisſchen, Noord-kapers, bruinvisſchen, de zwaardvisch, heilbot, kabeljaauw, zalm, forellen, tongen en andere plat-visſchen, en verſchei-

ſcheiden andere ſoorten van kleine visſchen, en daar kunnen nog veele andere geweest zijn, welke wij geene gelegenheid hadden te zien. Heilbot en zalm ſchijnen 'er overvloedigst te zijn, en de inwooners van deeze eilanden leeven 'er hoofdzaaklijk van; deeze waren ten minſten de eenigſte ſoorten van visch, die wij zagen dat zij voor winter-voorraad oplegden, uitgezonderd enige kabeljaauw. Ten Noorden van 60° is de zee, om zoo te ſpreeken, zonder kleine visch, maar dan zijn 'er zoo veel te meer walvisſchen.

Robben en andere zee-dieren van dat geſlacht zijn 'er niet zoo talrijk als in veele andere zeeën, en dit is niet te verwonderen, naardien 'er naauwlijks een gedeelte van de kust is, op beiden de vaste landen en op de eilanden, tusſchen dezelve liggende, dat niet bewoond is, en welks inwooneren niet op deeze dieren jaagen voor hun voedzel en hunne kleeding. Walrusſen zijn 'er, wel is waar, in verbaazende troepen bij het ijs, en de zee-otter wordt, geloof ik, nergens gevonden dan in deeze zee. Wij zagen ſomtijds een dier met een' kop als een robbe, dat blies als een walvisch. Het was grooter dan een robbe en deszelfs kleur was wit met enige donkere vlekken. Waarſchijnlijk was dit de zeekoe of manati.

Ik meen te kunnen verzeekeren dat de zee- en water-vogelen 'er noch in zulk groot aantal,

noch in zulke verſcheidenheid zijn als bij ons in de Noorder deelen van den Atlantiſchen Oceaan. Daar zijn egter hier enige, die ik mij niet herinner ergens anders gezien te hebben, bijzonderlijk de *alca monochroa* van STELLER (*), waarvan boven reeds is gewag gemaakt, en een zwarte en witte eend, die mij voorkoomt verſchillende te zijn van den ſteen-eend, door KRASCHENINIKOFF beſchreven (†). Alle de andere vogelen, die wij zagen, worden door dien ſchrijver genoemd, uitgezonderd enige, die wij bij het ijs ontmoeteden, en de meeste, zoo niet alle, zijn beſchreven door MARTENS, in zijne reis naar Groenland. Het is enigzins bijzonder dat de pinguins, die in veele deelen van de waereld gemeen zijn, in deeze zee niet gevonden worden. De albatroſſen zijn 'er ook zoo ſchaarsch, dat ik mij niet onthouden kan van te denken dat deeze hunne eigenlijke luchtſtreek niet is.

De weinige land-vogelen, die wij 'er ontmoeteden, zijn dezelfde als die in Europa; maar daar kunnen veele andere zijn, welke wij de gelegenheid niet hadden te leeren kennen. Daar wierd een zeer fraaie vogel in de boſchen van *Norton-Kanaal* geſchoten, die men mij gezegd heeft

(*) *Alca cirrhata* van PALLAS.
(†) *Hiſtorie van Kamſchatka, Eng. Vert.* p. 160.

heeft dat somtijds in Engeland gevonden wordt en bekend is bij den naam van *chatterer* of *snateraar* (*). Ons volk vond aldaar nog andere kleine vogeltjens, maar in geene groote verscheidenheid of overvloed, gelijk als de specht, de goudvink, de geelvink, en een kleine mees.

Alzoo onze togtjens en onze waarneemingen gantschlijk tot de zee-kust bepaald waren, is het niet te verwagten dat wij veel van de dieren of gewassen van dat land zouden kennen. Behalven muskiten, zijn 'er weinige andere insekten, en ik heb 'er geene kruipende dieren gezien dan hagedissen. Daar zijn geene rendieren op *Oonalashka* of op enige andere dier eilanden. Ook hebben zij geene huis-dieren, zelfs geene honden. Vossen en wezels waren de eenigste viervoetige dieren, die wij zagen; maar zij zeiden ons dat zij ook haazen hadden en de marmeldieren, van welke KRASCHENINICOFF spreekt. Hieruit blijkt dat de zee en de rivieren den inwooneren het grootste deel van hun voedzel verschaffen. Zij zijn de zee ook al het hout verschuldigd, dat zij tot bouwen en ander noodzaaklijk werk gebruiken; want daar groeit geen tak op een van de eilanden, noch op de nabij gelegen kust van het vast land.

De

(*) De Beemer, *Ampelis garrulus* LINN.
VERTAALER.

De geleerden zeggen ons dat de zaaden van planten door verſchillende middelen van het een gedeelte van de waereld naar het ander worden overgebragt, zelfs naar eilanden in het midden van groote Oceaanen, en verre verwijderd van alle ander land. Hoe koomt het dan dat 'er geene boomen op dit gedeelte van het vast land, noch op enige van de eilanden, die omtrent hetzelve liggen, gevonden worden? Zij zijn voorzeeker zoo wel gelegen om zaaden te ontvangen op alle de verſchillende wijzen, van welke ik gehoord heb, als eene van de kusten, die overvloedig hout hebben. Kan de natuur enigen gronden niet het vermogen geweigerd hebben van boomen te doen groeijen zonder hulp van de konst? Wat het drijf-hout op de kusten van de eilanden betreft, ik twijfel niet of het koomt van Amerika; want ſchoon 'er geen hout op de nabuurige kust is, kan 'er evenwel genoeg verder in het land groeijen, welk afvallende ſtroomen in de lente kunnen losbreeken en naar zee voeren. En daar kan niet weinig aangevoerd worden van de boschrijke kusten, ſchoon zij op eenen grooten afſtand daarvandaan liggen.

Daar is eene groote verſcheidenheid van planten op *Oonalashka*, en de meeste waren in het laatst van Junij in bloei. Verſcheiden zijn van zulke ſoorten als men in Europa en in andere deelen van Amerika, voornamelijk in *Newfoundland*,

land, vindt, en andere die ook in *Kamſchatka* gevonden, en daar, en hier, door de inboorlingen gegeeten worden. Van deeze heeft ons KRASCHENINICOFF beſchrijvingen gegeeven. De voornaamſte is de *ſaranne* of lelie-wortel, die omtrent van de grootte van eene knoflookwortel en rond is, en uit verſcheiden kleine klaauwtjens en korreltjens als grutten beſtaat. Als hij gekookt is, gelijkt hij enigzints naar ſalep. De ſmaak is niet onaangenaam, en wij vonden middel om 'er enige goede ſchotels van te maaken. Hij ſchijnt niet in grooten overvloed te zijn; want wij kreegen 'er niet meer van dan dat ISMYLOFF ons gaf.

Onder het voedzel van de inboorlingen moeten wij ook nog enige andere wilde wortelen rekenen, de ſteel van eene plant, naar *angelica* gelijkende, en bezieën van verſcheiden ſoorten, als braam-bezieën, ſtekelige of Amerikaanſche braamen, vosſen-bezieën, heide-bezieën, eene kleine rooden bezie, die op *Newfoundland* patrijzen-bezie genoemd wordt, en eene andere bruine bezie, die ons onbekend was. Deeze heeft wel iets van de ſmaak van een' ſlee-pruim, maar verſchilt 'er in alle andere opzigten van. Zij is zeer zaamentrekkende, als zij in enige hoeveelheid gegeeten wordt. Men zou 'er brandewijn uit kunnen ſtooken. Kapitein CLERKE beproefde om 'er enige van te bewaaren; maar

zij begonnen te gisten en wierden zoo ſterk, als of zij in geeſtrijke vogten gedoopt waren.

Daar waren nog enige andere planten, die wij eetbaar vonden, maar van welke noch de Ruſſen noch de inboorlingen gebruik maaken, als wilde porcelein, erwten-ſpruiten, eene ſoort van lepelblad, kers en enige andere. Alle deeze vonden wij zeer ſmaaklijk, hetzij in ſop of als ſalade. Op de laage gronden en in de valleiën is overvloed van gras, dat zeer dik en zeer hoog groeit. Ik ben van gedagten dat hoornvee het geheel jaar door op *Oonalashka* zoude kunnen leeven, zonder op ſtal gezet te worden, en de grond ſcheen op veele plaatſen geſchikt om graanen, wortelen en groenten voort te brengen; maar tot nog toe ſchijnen de Ruſſiſche handelaars en de inboorlingen voldaan met hetgeen de natuur voortbrengt.

Wij vonden natuurlijken zwavel onder de inboorlingen des eilands, maar ik had geene gelegenheid om te weeten te koomen van waar zij die gekregen hadden. Wij vonden ook oker, eenen ſteen, die eene purperen kleur heeft, en eenen anderen, die eene zeer goede groene kleur afgeeft. Het is twijfelachtig of deeze laatſte bekend zij. In zijnen natuurlijken ſtaat is hij van eene graauwe groene kleur, grof en zwaar. Hij ſmelt gemaklijk in olie; maar in het water gelegd zijnde, verliest hij zijne eigenſchappen geheel en

en al. Hij ſcheen op *Oonalashka* ſchaarsch te zijn; maar men zeide ons dat hij in grooter' overvloed was op het eiland *Oonemak*. Wat de ſteenen aan de ſtranden en bergen belangt, in deeze zag ik niets ongewoons.

Het volk van *Oonalashka* begraaft zijne dooden op de toppen der bergen en werpt een heuveltjen op het graf op. Bij eene wandeling in het land wees een van de inboorlingen, die mij verzelde, mij verſcheiden van deeze wooningen der dooden. Daar was 'er eene, ter zijde van den weg, die van de haven naar het dorp liep, waarop een hoop ſteenen opgeſtapeld was. Wij merkten op dat elk die 'er voorbij gong 'er nog eenen bij deed. Ik zag in het land verſcheiden ſteenen heuvelen, die door konst ſcheenen opgeworpen te zijn. Veele ſcheenen zeer oud te wezen.

Welke hunne denkbeelden van de Godheid en van eenen toekomſtigen ſtaat zijn, weet ik niet. Hunne tijdkortingen zijn mij even onbekend, alzoo wij niets gezien hebben dat ons 'er enig denkbeeld van konde geeven.

Zij zijn zeer vriendlijk en vrolijk onder elkanderen, en gedroegen zig jegens ons altijd met veel beleefdheid. De Ruſſen zeiden ons dat zij nooit gemeenſchap met hunne vrouwen hadden, omdat zij geene Christinnen waren. Ons volk was zoo naauwgezet niet, en ſommige hunner

hadden reden om het zig te beklaagen dat de vrouwen van *Oonalashka* hunne aanzoeken zonder enige weêrhouding aangemoedigd hadden, want hunne gezondheid had geleden door een ongemak, dat hier niet onbekend is. De inboorlingen van dit eiland zijn ook aan de kanker onderhevig of een ongemak, dat 'er naar gelijkt, welk degeene, die 'er van aangetast zijn, zeer zorgvuldig verbergen. Zij ſchijnen geenen hoogen ouderdom te bereiken. Ik zag nergens iemand, hetzij man of vrouw, dien ik voor zestig jaaren oud konde aanzien, en maar zeer weinige, die boven de vijftig ſcheenen. Waarſchijnlijk zal hunne harde levenswijze hunne dagen verkorten.

Ik heb, zedert onze aankomst in *Prins Willems Kanaal*, dikwijls gelegenheid gehad te zeggen hoe aanmerklijk de inboorlingen aan deeze Noord-West-zijde van Amerika naar de Groenlanders en Esquimaux gelijken in verſcheiden bijzonderheden van hunne perſoonen, kleeding, wapenen, kanos en diergelijke. Ik was egter minder hier door getroffen dan door de gelijkenis, welke wij vonden tusſchen de tongvallen van de Groenlanders en Esquimaux en die van *Norton-Kanaal* en *Oonalashka*. Dit zal blijken uit eene tafel van overeenkomſtige woorden, welke ik heb opgemaakt en die agter dit werk zal geplaatst worden. Ik moet egter aanmerken met opzigt

tot

tot de woorden, welke wij aan deeze zijde van Amerika verzamelden, dat men niet te veel vertrouwen moet dat zij naauwkeurig geſchreven zijn; want, na den dood van den Heer ANDERSON hadden wij weinige, die zig veel moeite gaven om diergelijke dingen, en ik heb dikwijls bevonden dat dezelfde woorden, door twee of meer perſoonen uit den mond van denzelfden inboorling opgeſchreven, bij vergelijking niet weinig verſchilden. Maar daar is evenwel nog genoeg zeekers om het oordeel te rechtvaerdigen dat 'er veel reden is om te gelooven dat alle deeze natieën van dezelfde afkomst zijn, en zoo dat waar is, kan 'er weinig twijfel zijn of daar is eene Noordlijke gemeenſchap van den eenen of anderen aart ter zee tuſſchen deezen West-kant van Amerika en den Oost-kant van *Baffins-Baai*, welke gemeenſchap egter voor ſchepen kan geſloten zijn door ijs of andere beletzelen. Zoodanig was ten minſten mijn gevoelen op dien tijd.

Ik zal nu deeze Noordlijke ſtreeken vaarwel zeggen met enige weinige bijzonderheden betreklijk de getijen en ſtroomen op de kust, en met opzigt tot de ſterrekundige waarneemingen, door ons in *Samganoodha-Haven* gedaan.

Het getij is nergens aanmerklijk dan in de groote rivier (nu *Cooks-Rivier*). De vloed koomt uit het Z. of Z. O., overal de ſtrekking

van de kust Noord-Westwaarts volgende. Tusſchen *Norton-Kanaal* en *Prins van Wales Kaap* vonden wij eenen ſtroom, naar het N. W. loopende, bijzonderlijk op de hoogte van de Kaap en binnen *Slede-Eiland*. Maar deeze ſtroom ſtrekte zig ſlechts tot op eenen kleinen afſtand van de kust uit, en hij was niet vast, noch eenvormig. Ten Noorden van *Prins van Wales Kaap* vonden wij noch getij, noch ſtroom, noch op de Amerikaanſche, noch op de Aſiatiſche kust, ſchoon wij 'er verſcheiden maalen naar zogten. Dit gaf gelegenheid tot een gevoelen, door ſommige aan boord van onze ſchepen gekoesterd, dat de twee kusten aan malkanderen vast waren, hetzij door land, hetzij door ijs, welk gevoelen enige kracht ontvong door dat wij nooit enige holle zee uit het Noorden hadden, en dat wij bijna van de eene kust tot de andere overal ijs zagen.

De volgende zijn de uitkomſten van de verſcheidene waarneemingen, aan wal gedaan, geduurende ons verblijf in de Haven van *Samganoodha*.

De Breedte door middel van verſcheiden waargenoomen middaghoogten van de zon . .	53°	5′	0″
De Lengte door middel van twintig reekſen waarneemingen op de maan, met de zon ten Oosten van de maan . . .	193	47	45

De

De Lengte door middel van veertien reekſen met de zon en ſtarren ten Westen van de Maan	193	11	45	
Gemiddelde van deeze .	193	29	45	
Aangenoomen Lengte .	193	30	0	

Door middel van gelijke hoogten van de zon, op den twaalfden, veertienden, zeventienden en een en twintigſten gedaan, bevonden wij dat de tijd-wijzer elken dag 8″, 8 op den middelbaaren tijd verloor, en op den laatſten van deeze dagen 13ᵘ 46ᵐ 43″, 98 op den middelbaaren tijd agter was. Dus moet de tijdwijzer den vierden, den dag onzer aankomst, 13ᵘ 44ᵐ 26″, 62 agter geweest zijn, en de Lengte zal, volgens den gang te *Greenwich*, zijn . . 200 58 27

Volgens den gang in *Koning Georges*- of *Nootka-Kanaal* 12ᵘ 56′ 40″, 4 . . 194 10 6

Den dertigſten Junij gaf de tijd-wijzer, volgens denzelfden gang, . . . 193 12 0

De miswijzing van den tijdwijzer was op dien tijd , 0 18 0 W.

Op

Op deezen tijd was deszelfs miswijzing . . .	0	40	6 O.
De miswijzing van den tijdwijzer tusschen den tijd toen wij *Samganoodha* verlieten en toen wij 'er weder terug kwamen, was	0	58	6
Den twaalfden October was de afwijking van de kompas-naald volgens het gemiddelde met drie kompassen, V. M. . .	20	17	2
Namiddag . .	19	41	27
Gemiddeld . .	19	59	15 O.
Duiking van de naald met het ongetekend eind, het duikend eind naar het Oosten .	68	45	0
Met het duikend eind naar het Westen . . .	69	30	0
Duiking van de naald met het getekend eind, het duikend eind naar het Oosten . .	69	55	0
Met het duikend eind naar het Westen . .	69	17	0
Gemiddeld van de duiking van het Noordlijk eind van de naald .	69	21	45

TWAALF-

TWAALFDE HOOFDSTUK.

Vertrek van Oonalashka *en verdere voorneemens. Het Eiland* Amoghta. *Ligging van eene aanmerkenswaerdige klip. De ſchepen vaaren de Straat tuſſchen* Oonalashka *en* Oonella *weder door. Vaart Zuidwaarts. Ongelukkig voorval aan boord van* de Ontdekking. Mowee, *een van de* Sandwich-Eilanden *ontdekt. Omgang met de inboorlingen. Bezoek van* Terreeoboo. *Een ander Eiland*, Owhyhee *genaamd, ontdekt. De ſchepen laveeren tegens den wind om hetzelve om te zeilen. Maan-eclips waargenoomen. Het volk weigert ſuiker-riet-bier te drinken. Het wand wordt onſterk bevonden. Lof van de inboorlingen van* Owhyhee. De Reſolutie *koomt te loefwaart van het eiland. Zij vaart de Zuid-Oostlijke kust langs. Gezigten van het land en bezoeken van de inboorlingen.* De Ontdekking *koomt bij* de Reſolutie. *Traage vordering Westwaarts. De* Karakakooa-Baai *door den Heer* BLIGH *opgenoomen. Groote toeloop van inboorlingen. De ſchepen ankeren in de baai.*

Op Maandag den zes en twintigſten October, in den morgen, ſtaken wij uit *Samganoodha-Ha-*

Haven in zee, en ſtevenden, alzoo de wind Zuidlijk was, Westwaarts aan.

Mijn voorneemen was nu naar de *Sandwich-Eilanden* te ſtevenen, aldaar enige van de wintermaanden doortebrengen, in geval wij 'er de nodige ververſchingen zouden vinden, en dan den ſteven naar *Kamſchatka* te wenden, om te tragten aldaar, den volgenden zomer, tegens het midden van Meij te wezen. Ingevolge van dit beſluit gaf ik Kapitein CLERKE bevelen hoe hij doen moest, in gevalle wij geſcheiden wierden, de *Sandwich-Eilanden* tot eerſte verzamel-plaats bepaalende, en de Haven van *Petropaulowska* in *Kamſchatka* voor de tweede.

Kort na dat wij de haven uit waren, liep de wind Z. O. en O. Z. O. en bragt ons in den avond tot het Westlijk gedeelte van *Oonalashka*, daar wij den wind uit het Zuiden kreegen. Met deezen wind ſtevenden wij Westwaarts tot den volgenden morgen ten zeven uuren, wanneer wij wendden en naar het Oosten ſtuurden. De wind was nu zoo ſterk toegenoomen, dat wij niet meer dan onze drie onder-zeilen konden voeren. Hij woei met zeer ſterke rukwinden, van regen, hagel en ſneeuw verzeld.

In den morgen van den agt en twintigſten, ten negen uuren, lag het eiland *Oonalashka* vier mijlen in het Z. O. van ons. Toen wendden wij voor den wind, en ſtuurden Westwaarts. De ſterke wind

wind was nu voorbij en tegens den avond liep de weinige wind, die 'er woei, ongevoelig om naar het Westen, daar hij naar eenen korten tijd bleef ſtaan, wanneer hij N. O. liep en tot eenen zeer ſterken ſtooker aangroeide met regen. Eerst ſtuurde ik Zuidwaarts, en, alzoo de wind naar het N. en N. W. liep, ſtuurde ik meer naar het Westen.

Den negen en twintigſten, 's morgens ten half zeven uuren, zagen wij land, zig uitſtrekkende van O. ten Z. tot Z. ten W. dat wij onderſtelden het eiland *Amoghta* te zijn. Ten agt uuren, ziende dat wij het eiland niet te boven konden zeilen, alzoo de wind nu naar het Westen was geloopen, hield ik op met laveeren, en ſtuurde op *Oonalashka* aan, met oogmerk om ten Noorden en Oosten van dat eiland te zeilen, terwijl ik niet durfde onderneemen ten Z. O. van hetzelve te ſtevenen met zulk eenen harden wind. Toen wij het voor den wind lieten loopen, ſtrekte het land van O. ten Z. ½ Z. tot Z. Z. W., op den afſtand van vier mijlen. De Lengte was, volgens het uurwerk, 191° 17′ en de Breedte 53° 38′. Dit zal dit eiland eene geheel andere ligging geeven dan hetzelve op de Ruſſiſche kaart is toegewezen. Maar men moet zig herinneren dat dit een van de eilanden is, welke de Heer ISMYLOFF zeide dat verkeerd geplaatst waren. Ook is het twijfelachtig of dit niet

A-

Amoghta zij (*); want na dat ISMYLOFF het verbeterd had, vertoonde zig geen land op de kaart op deeze Breedte; maar, gelijk ik reeds gezegd heb, wij moeten geene naauwkeurigheid in deeze kaart zoeken.

Ten elf uuren, terwijl wij Noord-Oostwaarts ſtuurden, ontdekten wij eene hooge klip als een toren, vier mijlen in het N. N. O. ½ O. Zij ligt op de Breedte van 53° 57′ en op de Lengte van 191° 2′, en was op de Rusſiſche kaart niet te zien (†). Wij moeten haar in den nacht zeer digt zijn voorbij gezeild. Wij konden over haare ſteilheid oordeelen uit deeze omſtandigheid dat de zee, die nu zeer hol ſtond, nergens brak dan te-

(*) Op de kaart van de reizen van KRENITZ en LEVASHEFF in 1768 en 1769, die men in het werk van den Heer COXE vindt, ligt een eiland, *Amuckta* genaamd, niet verre van de plaats, welke door Kapitein COOK aan *Amoghta* gegeeven wordt.

(†) Schoon deeze klip niet getekend ſtond op de Rusſiſche kaart van ISMYLOFF, vindt men dezelve egter op de kaart van de reizen van KRENITZ en LEVASHEFF, hier boven genoemd. Die kaart ſtemt ook met die van Kapitein COOK overeen omtrent de algemeene ligging van deeze groep eilanden. De zonderling uit- en inloopende kusten van het eiland *Oonalashka* zijn op beiden de kaarten omtrent evenseens getekend. Deeze omſtandigheden zijn waerdig aangemerkt te worden, alzoo de nieuwere Rusſiſche kaarten van deezen Archipel zoo wonderbaarlijk gebrekkig zijn.

tegens de klip. Ten drie uuren in den agtermiddag, na dat wij *Oonalashka* in het gezigt gehad hadden, minderden wij zeil en loefden op, geen tijd hebbende om voor den avond door den doortogt te geraaken. Den volgenden morgen, met het aanbreeken van den dag, liepen wij voor den wind af met onze onder-zeilen en gereefde top-zeilen, hebbende eenen zeer ſterken ſtooker uit het W. N. W. met zwaare rukwinden, van ſneeuw verzeld. Op den middag waren wij in het midden van de Straat tusſchen *Oonalashka* en *Oonella*, terwijl de Haven van *Samganoodha* eene mijl in het Z. Z. O. lag. Ten drie uuren na den middag, door de Straat zijnde, en vrij van de eilanden, terwijl *Voorzienigheid-Kaap* twee of drie mijlen in het W. Z. W. lag, ſtuurden wij Zuidwaarts met dubbeld gereefde top-zeilen en onder-zeilen, met den wind uit het W. N. W., eenen ſterken ſtooker en mooi weder.

Op maandag den tweeden November liep de wind Zuidwaarts, en woei, voor het nacht was, eenen hevigen ſtorm, die ons noodzaakte een bijlegger te maaken. *De Ontdekking* deed verſcheiden ſchooten, welke wij beantwoordden, doch zonder te weeten waarom zij gedaan wierden. Ten agt uuren verlooren wij haar uit het gezigt en zagen haar niet weder voor den volgenden morgen ten agt uuren. Ten tien uuren

kwam zij weder bij ons, en, alzoo het ſterkſte van den ſtroom nu over was, en de wind naar het W. N. W. was terug gekeerd, haalden wij de zeilen weder bij en hervatteden onze koers Zuidwaarts.

Den zesden, in den avond, wanneer wij op 42° 12′ Breedte en op 201° 26′ Lengte waren, was de afwijking van de kompas-naald 17° 15′ O. Des anderendaags 's morgens, op 41° 20′ Breedte en op 202° Lengte, vloog 'er een water-raaf verſcheiden maalen om het ſchip. Alzoo deeze vogelen zelden of nooit verre uit het gezigt van het land vliegen, oordeelde ik dat 'er niet verre van ons land zoude liggen; wij konden egter geen land zien. In den agtermiddag, wanneer 'er maar weinig wind was, kwam Kapitein CLERKE bij mij aan boord en verhaalde mij een droevig ongeluk, dat bij hem aan boord gebeurd was den tweeden nacht na wij *Samganoodha* verlaaten hadden. De groote ſchoot was gebrooken, en door den val was een man gedood en de bootsman en twee of drie andere gekwetst. Bij dat ongeluk kwam nog dat zijn wand en zeilen in den avond van den tweeden aanmerklijke ſchade hadden bekoomen, en ik vernam dat de ſchooten, die hij gedaan had, het ſein waren geweest om bij te leggen.

Den agtſten was de wind Noord, eene labber koelte met helder weder. Op den negenden, op

391°

39½° Breedte, hadden wij agt uuren kalmte. Deeze wierd gevolgd door eenen Zuiden wind, van fraai weder verzeld. Wij maakten 'er gebruik van, en zoo veele van ons volk als met de naald konden omgaan wierden aan het werk gezet om de zeilen te herſtellen, terwijl de timmerlieden gebruikt wierden om de ſloepen in orde te brengen.

Den twaalfden, op den middag, wanneer wij op 38° 14′ Breedte en op 206° 17′ Lengte waren, liep de wind weder naar het Noorden, en, op den vijftienden, op 33° 30′ Breedte, liep hij naar het Oosten. Op deezen tijd zagen wij eenen keerkring-vogel en eenen dolphijn, de eerſte, dien wij geduurende deezen overtogt gezien hadden. Den zeventienden liep de wind naar het Zuiden, daar hij tot den negen en twintigſten in den agtermiddag bleef ſtaan, wanneer eene bui van regen en wind denzelven in eens door het Westen naar het Noorden deed omloopen. Dit was op 32° 26′ Breedte en op 207° 30′ Lengte.

De wind nam nu toe tot eenen zeer ſterken ſtooker, van regen verzeld, zoo dat wij onder dubbeld gereefde top-zeilen geraakten. Terwijl wij het groot bram-zeil nederlieten, om 'er de reef in te leggen, rukte de wind het geheel van het lijk (of onderſte touw) los en het ſcheurde op verſcheiden andere plaatſen. Het zeil was eerst den voorigen dag aan de raa aangeſlaagen

geworden, na verſteld te zijn geweest. Den volgenden morgen ſloegen wij een ander bram-zeil aan de raa. Deeze harde wind bleek de voorlooper van den paſſaat-wind te zijn, die op 25° naar het Oosten en O. Z. O. liep.

Ik bleef Zuidwaarts ſtuuren tot den vijf en twintigſten 's morgens bij den dageraat, wanneer wij op 20 55′ Breedte waren. Nu deed ik de ſchepen verre uit elkanderen zeilen en ſtuurde Westwaarts. In den avond naderden wij elkanderen weder, en te middernacht legden wij bij. Den volgenden morgen, met het aanbreeken van den dag, zagen wij land, zig uitſtrekkende van Z. Z. O. tot W. Wij haalden de zeilen bij en ſtuurden 'er op aan. Ten agt uuren ſtrekte het van Z. O. ½ Z. tot W., het naaste gedeelte twee mijlen van ons. Wij meenden het eind van het land in het Oosten te zien, maar niet in het Westen. Wij waren nu overtuigd dat de groep van de *Sandwich-Eilanden* ſlechts onvolkoomen was ontdekt geweest, alzoo die, welk wij in onze vaart naar het Noorden bezogt hadden, alle aan lij liggen van de plaats, daar wij ons tegenswoordig bevonden.

In het land was een hooge zadelvormige berg, welkers top tot boven de wolken reikte. Van deezen berg liep het land met eene zagte ſchuinte af en eindigde in eene ſteile klipachtige kust, tegens welke de zee met eene vreeslijke bran-

GEZIGT DER SAN

Gezigt van het N.O. gedeelte van MOWEE, *wanneer de Landengte bijft op 4 Mylen W.Z.W.*

Gezigt van de Inkerplaats te ATOOI.

Gezigt van het Eiland ATOOI, *wanneer de Schuyt*

Gezigt van de West-kust van ONEEHOW, *zoo als die zich*

...ER SANDWICH'S EILANDEN.

...Mylen W.Z.W. *Gezigt van de* Z.O. *kust van* OWYHEE, *wanneer de oostlyke Uithoek blyft op 4 Mylen* N.¼N.W.

Gezigt van de Ankerplaats te WOAHOO.

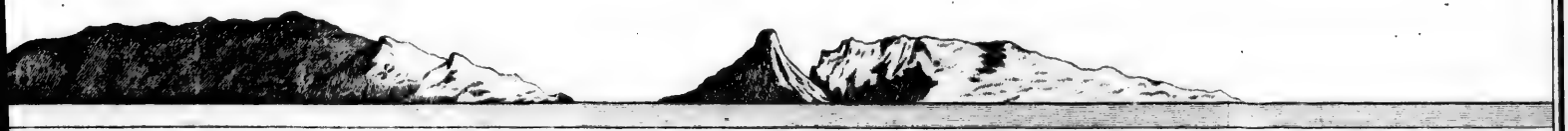

...wanneer de Heuvel reekt op en neder blyft op 4 Mylen N.¼ NW.

...W, zoo als die zich aan ons vertoonde, wanneer wy ten anker lagen.

branding brak. Ziende dat wij het eiland niet konden te boven zeilen, lieten wij het afvallen en ſtevenden langs de kust naar het Westen. Het duurde niet lang of wij zagen op verſcheiden plaatſen van de kust volk, en enige huizen en plantagiën. Het land ſcheen wel bewaterd, en met hout bezet te zijn; en wij zagen op verſcheiden plaatſen beeken, die in de zee afſtorteden.

Alzoo het van het uiterſt gewigt was dat wij op deeze eilanden eenen voorraad van proviand opdeeden, en de ondervinding mij geleerd had dat 'er geene kans was om hierin wel te ſlaagen, als ik een vrijen koophandel met de inboorlingen toeliet, dat is, zoo het aan ieders willekeur wierde overgelaaten om te koopen wat hem goed dagt, en hoe hij goed vond, deed ik een bevel uitgaan, waarbij het aan eenen ieder wierd verboden koophandel te drijven, behalven degeenen, die daartoe door mij en Kapitein CLERKE zouden worden aangeſteld, en zelfs die kreegen last enkel proviand en ververſchingen in te koopen. Daar wierd ook verboden vrouwen in de ſchepen toe te laaten, dan onder zekere bepaalingen; doch ik bevond weldra dat het kwaad, hetwelk ik daardoor meende voor te koomen, reeds bij hen was ingeſlopen.

Op den middag ſtrekte de kust van Z. 81° O. tot N. 56° W.; in het Z. 42° W. lag een laag

plat land als eene land-tong; het naaste land was drie of vier Engelsche mijlen van ons; de Breedte was 20° 59′ en de Lengte 203° 50′. Enige kanos naar ons toe ziende koomen, legde ik bij. Zoo dra zij tegens het schip gekoomen waren, klommen veele van het volk, dat 'er in was, over in het schip, zonder zig in het minst te bedenken. Wij bevonden dat zij van dezelfde natie waren met de inwooneren van de eilanden meer onder den wind, die wij reeds bezogt hadden, en, zoo wij hen niet kwalijk begreepen, wisten zij dat wij daar geweest waren; het was ook maar al te baarblijklijk, want dit volk was met de venus-ziekte besmet, en ik wist nog niet hoe zij daar aan zouden kunnen gekoomen zijn dan door omgang met hunne nabuuren, zedert wij hen verlaaten hadden.

Wij kogten van onze bezoekers enige zee-katten voor spijkers en stukken ijzer. Zij bragten zeer weinige vrugten en wortelen mede; maar zeiden ons dat zij 'er overvloed van op hun eiland hadden, gelijk ook van varkens en hoenderen. In den avond den horizont in het Westen helder zijnde, oordeelden wij dat het westlijkst land in het gezigt een eiland was, afgescheiden van dat, bij het welk wij ons nu bevonden. Niet twijfelende of het volk zou den volgenden dag met de voortbrengzelen van hun land terug keeren, bleef ik den geheelen nacht van land laveeren en hield

in

in den morgen weder op het land aan. In het eerst kwamen 'er egter maar weinige inboorlingen; maar omtrent den middag hadden wij een groot deel van hun aan boord, die broodvrugt, patatten, tarro of arons-wortelen, enige plantanen en kleine biggen medebragten, die zij alle vermangelden voor ſpijkers en ijzer gereedſchap. Wij hadden ook niets anders om hun te geeven. Wij bleeven met hun handelen tot des agtermiddags ten vier uuren, wanneer zij hunne geheele ladingen verkogt hadden, en vermits zij niet genegen ſcheenen om meer te haalen, maakten wij zeil en hielden van land.

Terwijl wij bijlagen, merkte ik dat de ſchepen, ſchoon de wind fris woei, naar het Oosten dreeven. Daar moet dan een ſtroom geweest zijn, welke in die ſtreek loopt. Dit moedigde mij aan om tegens den wind op te laveeren, met inzigt om het oostlijk eind van het eiland om te koomen, en de geheele lij-zijde voor ons te hebben. Den dertigſten, in den agtermiddag, over het noord-oostlijk eind van het eiland zijnde, kwamen 'er verſcheiden kanos af naar de ſchepen. De meeste kwamen een Opperhoofd toe, TERREEOBOO genaamd, die in eene van dezelve mede kwam. Hij ſchonk mij twee of drie kleine biggen, en wij kreegen van het ander volk bij mangeling enige weinige vrugten. Na omtrent twee uuren bij ons gebleven te zijn

verlieten zij ons alle, uitgezonderd zes of agt van hun gezelſchap, die verkoozen aan boord te blijven. Kort daarop kwam 'er eene dubbele zeilende kano om op hen te wagten, die wij den geheelen nacht agter aan ſleepten. In den avond ontdekten wij een ander eiland te loefwaart, dat de inboorlingen *Owhyhee* noemen. De naam van dat, bij hetwelk wij nu enige dagen geweest waren, zeide men ons *Mowee* te zijn.

Den eerſten December, ten agt uuren in den morgen, ſtrekte *Owhyhee* van Z. 22° O. tot Z. 12° W. en *Mowee* van N. 41° tot N. 83° W. Bevindende dat wij *Owhyhee* konden bezeilen, hield ik 'er naar toe, en onze bezoekers van *Mowee*, die niet verkoozen ons te verzellen, ſtapten in hunne kano en voeren naar land. Des avonds ten zeven uuren waren wij digt voor de Noord-zijde van *Owhyhee*, daar wij den nacht doorbragten met af en aan te zeilen.

In den morgen van den tweeden waren wij verwonderd de toppen der bergen van *Owhyhee* met ſneeuw bedekt te zien. Zij ſcheenen egter van geene buitengemeene hoogte te zijn, en egter ſcheen de ſneeuw op ſommige plaatſen tot eene aanmerklijke diepte te liggen, en 'er enigen tijd gelegen te hebben. Toen wij digt aan het land naderden, kwamen 'er enige van de inboorlingen naar ons toe. In het eerst waren zij wat

ſchuuw;

ſchuuw; maar weldra lokten wij enige van hun aan boord, en overreedden hen ten laatſte naar het eiland terug te keeren en mede te brengen hetgeen wij behoefden. Kort na dat deeze het land bereikten, hadden wij gezelſchap genoeg, en, alzoo weinige met ledige handen kwamen, kreegen wij eenen tamelijken toevoer van kleine biggen, vrugten en wortelen. Wij bleeven met hun handel drijven tot des avonds ten zes uuren, wanneer wij zeil maakten en af hielden, met voorneemen om het eiland om te laveeren.

In den avond van den vierden namen wij eene maan-verduistering waar. De Heer KING maakte gebruik van eenen nacht-teleskoop, waarin eene cirkelronde opening aan het eind naar het voorwerp geplaatst was, dat omtrent een derde van de grootte van de gewoone opening was. Ik nam waar met den teleskoop van een van RAMSDENS ſextanten, dat, meen ik, zoo goed voldoet als enig ander. De volgende tijden zijn de gemiddelde van onzer beider waarneemingen:

Het begin van de eclips ten 6" 3′ 25″ geeft voor de Lengte .	204°	40′	45″
Het eind van de eclips ten 8" 27′ 25″ geeft voor de Lengte	204	25	15
Gemiddeld . . .	204	35	0

De halve ſchaduw was ten minſten tien minuuten

voor het begin en na het eind van de eclips zigtbaar. Ik mat het onverduisterd gedeelte van de maan met een van RAMSDENS ſextanten, verſcheiden reizen voor, geduurende, en na het midden van de eclips, maar kreeg den tijd van het midden niet zoo nabij als door deeze handelwijze zoude hebben kunnen bekoomen worden. Deeze waarneemingen wierden ook ſlechts gedaan als eene proeve, zonder op eene groote juistheid te doelen. Ik mat ook meest naar eenen weg, daar ik de teruggekaatſte en regtſtreekſche beelden beurtelings naar verſcheiden zijden, met opzigt tot elkanderen, moest gebragt hebben, de getallen van het quadrant in het eene geval naar de ſlinker zijde van het begin der verdeelingen, en in het ander geval naar de regter hand derzelve leezende. Het is klaar dat de helft van de ſom van deeze twee getallen de waare maat moest zijn, behalven de miswijzing van het qnadrant, en deeze is de handelwijze, die ik zoude aanbeveelen.

Doch ik ben verzeekerd dat het nog veel nader zoude hebben kunnen waargenoomen worden, en dat deeze handelwijze nuttig kan zijn als noch het begin, noch het eind eener eclips kan waargenoomen worden, dat dikwijls gebeuren kan.

Onmiddelijk na het einde van de eclips namen wij den afſtand van elken rand van de maan van

Pol-

Pollux en α *Arietis* waar, zijnde de eene ten Oosten en de andere ten Westen. Zelden koomt 'er eene gelegenheid voor om onder alle deeze omſtandigheden waarteneemen; maar als zij voorkoomt, moet men die niet verzuimen, alzoo in dit geval de plaatslijke dwaalingen, waaraan deeze waarneemingen onderhevig zijn, elkanderen vernietigen, dat, in alle andere gevallen, de waarneemingen van eene geheele maan zoude vereiſchen. De uitkomst van deeze waarneemingen zijn als volgt:

Door COOK met α *Arietis* . .	204°	22′	07″
met *Pollux* . .	204	20	4
Gemiddeld . .	204	21	5
Door KING met α *Arietis* .	204	27	45
met *Pollux* . .	204	9	12
Gemiddeld . .	204	18	29
Gemiddeld van de twee gemiddelde	204	19	47
Het uurwerk gaf ten 4ᵘ 30′, tot welken tijd alle de waarneemingen op de maan zijn gebragt . . .	204	04	45

De ſtroom, die ik zeide dat naar het Oosten trok, was nu opgehouden; want wij wonnen maar weinig met laveeren. Den zesden, in den avond, omtrent vijf mijlen verder op de kust, en digt aan land zijnde, dreeven wij enigen handel met de inboorlingen. Doch, alzoo wij 'er zeer wei-

weinig door bekoomen hadden, hield ik den volgenden morgen weder naar land, wanneer wij een aanmerklijk aantal bezoekers hadden, en wij legden bij, met hun handelende tot twee uuren in den agtermiddag. Op deezen tijd hadden wij genoeg ſpek, vrugten en wortelen voor vier of vijf dagen bekoomen. Toen haalden wij de zeilen bij en vervolgden tegens den wind te laveeren.

Veel ſuiker-riet bekoomen hebbende, en bij eene proeve, weinige dagen te vooren genoomen, bevonden hebbende dat een ſterk afkookzel van hetzelve zeer lekker bier opleverde, beval ik dat men voor algemeen gebruik van dat bier zoude brouwen. Maar toen het vat wierd ontſtooken, wilde niemand van het volk 'er van proeven. Alzoo mijne eenigſte beweegreden met deezen drank te laaten maaken, was om onze ſterke dranken voor eene kouder luchtſtreek te bewaaren, gaf ik mij geene moeite, noch door mijn gezag te oefenen, noch door middelen van overreeding, om hen overtehaalen het te drinken, naardien ik wist dat 'er geen gevaar van ſcheurbuik was, zoo lang wij eenen overvloedigen toevoer van groenten konden bekoomen. Doch, om niet in mijne oogmerken te leur geſteld te worden, gaf ik bevel dat in geen van de ſchepen ſterke drank uitgedeeld zoude worden. Ik en de officiers bleeven het ſuiker-riet-bier drinken, als wij ſlechts ſuiker-riet konden krij-

krijgen om het te brouwen. Een weinig hop, waarvan wij wat aan boord hadden, verbeterde het nog ſterk. Het had de ſmaak van verſch mout bier, en niemand zal, denk ik, twijffelen of het was zeer gezond. En egter beweerde mijn onbedagt volk dat het der gezondheid nadeelig was.

Zij hadden geene betere reden gehad voor het beſluit, dat zij bij onze eerſte aankomst in *Koning Georges Kanaal* genoomen hadden, om van het dennen-bier, dat wij daar maakten, niet te drinken. Doch, hetzij uit aanmerking dat het de eerſte reis niet was dat men hen vergde dien drank te drinken, of om eene andere reden, zij poogden hun voorneemen niet wezenlijk ter uitvoer te brengen, en ik had 'er nooit van gehoord tot nu toe, wanneer zij hunnen dommen tegenſtand tegens mijne beste poogingen om hun goed te doen, vernieuwden. Alle nieuwigheden aan boord van een ſchip, hoe zeer tot voordeel van de matroozen, zullen altoos hunne hoogſte afkeuring hebben. En ſoepkoekjens en zuur kool wierden in het begin veroordeeld als tuig, dat voor geen menſchen eetbaar was. Weinige kapiteins hebben meer nieuwigheden, als nuttige afwisſelingen van ſpijs en drank, op hunne ſchepen ingevoerd dan ik; ook hebben weinige kapiteins dezelfde gelegenheden gehad als ik om zulke proeven te neemen, of zijn tot dezelfde noodzaaklijkheid gebragt geweest van die middelen te beproeven. Het is egter grootlijks

aan

aan verſcheidene kleine afwijkingen van vaste gewoonten toeteſchrijven geweest, dat ik in ſtaat geweest ben mijn volk, over het algemeen geſprooken, te behoeden voor dat vreeslijk ongemak, den ſcheurbuik, dat misſchien meer van onze matroozen op hunne reizen in vredes-tijd heeft weggeſleept dan 'er door den vijand in oorlogs-togten geſneuveld zijn.

Ik hield mij op enigen afſtand van de kust tot den dertienden, wanneer ik 'er weder naar toe hield, zes mijlen verder te loefwaart dan wij nog bij dezelve geweest waren, en, na wij enigen handel met de inboorlingen, die ons bezogten, gedreven hadden, keerden wij weder naar zee. Ik zou op den vijftienden de kust weder genaderd zijn om toevoer van vrugten of wortelen te bekoomen, doch den wind in het Z. O. ten Z. en Z. Z. O. zijnde, dagt het mij eene goede gelegenheid te zijn om oostwaarts te ſtevenen, ten einde om het eiland te koomen, of ten minſten het zuid-oostlijk eind van hetzelve in het gezigt te krijgen. De wind bleef het grootst gedeelte van den zestienden in het Z. O. ten Z. Den zeventienden was hij veranderlijk tusſchen Zuid en Oost en den agttienden liep hij geduurig van de eene ſtreek naar de andere, ſomtijds met harde rukwinden waaiende, en op andere tijden was het ſtil met donder, weêrlicht en regen. In den agtermiddag hadden wij den wind enige uuren westlijk; maar in den avond

liep

liep hij naar het O. ten Z. en wij ſtuurden zuidwaarts, digt bij den wind, met klein zeil, alzoo *de Ontdekking* wat agter uit was. Op deezen tijd lag de zuid-oostlijke punt van het eiland omtrent vijf mijlen in het Z. W. ten Z. en ik twijfelde niet of ik zoude in ſtaat zijn om het te boven te zeilen, maar den volgenden morgen ten een uur, wierd het ſtil, en wij wierden aan de genade van eene Noord-Oostlijke zee overgelaaten, die ons ſterk naar land dreef, zoo dat wij, lang voor het aanbreeken van den dag, licht aan den wal zagen, die niet meer dan eene mijl van ons af was. De nacht was donker met donder, weêrlicht en regen.

Ten drie uuren wierd de ſtilte gevolgd van eene koelte uit het Z. O. ten O. met rukwinden en regen. Wij ſtuurden naar het N. O. denkende dat wij over deeze boeg best vrij van de kust zouden kunnen geraaken, maar zoo het dag geweest ware, zouden wij den anderen boeg gekozen hebben. Bij het aanbreeken van den dag zagen wij de kust zig uitſtrekkende van N. ten W. tot Z. W. ten W. terwijl 'er eene vreeslijke branding op het ſtrand brak, dat niet meer dan eene halve mijl van ons af was. Het was klaar dat wij in het grootst gevaar geweest waren, en nog waren wij niet veilig, alzoo de wind nog oostlijker liep, zoo dat wij enigen tijd maar even van de kust konden blijven. Dat onzen toeſtand nog hachlijker maakte,

was

was dat het lijk van het groot top-zeil brak, dat oorzaak was dat het zeil in twee geſcheurd wierd, en twee bram-zeilen ſcheurden op dezelfde wijze, ſchoon zij niet half verſleten waren; wij namen eene gunstige gelegenheid waar om andere aan de raas te ſlaan, en toen hielden wij van land af. *De Ontdekking* was op enigen afſtand naar het Noorden en verviel dus niet zoo digt aan het land, en wij zagen haar niet dan ten agt uuren.

Bij deeze gelegenheid kan ik niet nalaaten aantemerken dat ik altoos bevonden heb dat de zoomtouwen van onze zeilen niet van genoegzaame ſterkte of van goede zelfſtandigheid geweest zijn. Dit is, op onderſcheiden tijden, de bron van oneindig veel moeite en kwelling geweest en van eene groote verſpilling van zeildoek, dat door het breeken van dezelve verſcheurd is. Ik wenschte dan geene reden te hebben om aantemerken dat de touwen en het zeildoek, gelijk ook alle andere ſcheeps-behoeften, die in den zee-dienst gebruikt worden, niet zoo goed zijn als die, welke gewoonlijk in den koopvaardij-dienst worden gebezigd.

Het ſchijnt een heerſchend denkbeeld onder de zee-officieren van alle rangen te zijn, dat de ſcheepsbehoeften voor 's Konings zee-dienst beter zijn dan andere, en dat geene ſchepen zoo wel uitgerust worden als de ſchepen in dien dienst. Zij hebben wel gelijk omtrent de hoeveelheid, maar

maar niet, vrees ik, omtrent de hoedanigheid van de ſcheeps-behoeften. Deeze worden ook zelden op de proef geſteld, want als de dingen half fleet zijn, worden zij gemeenlijk verworpen of tot een ander gebruik geſchikt. Het is alleen op zulke reizen als de onze dat men gelegenheid heeft om de proef te neemen, alzoo onze toeſtand ons noodzaakte alles tot het laatst af te ſlijten (*).

Zoo dra het dag-licht aankwam, lieten de inboorlingen aan land eene witte vlag waaien, dat wij aanzagen voor een ſein van vrede en vriendſchap. Sommige waagden het om af te koomen en ons agter na te zeilen; dan alzoo de wind aanwakkerde, en het niet veilig was te wagten, lieten wij hen weldra verre agter ons.

In den agtermiddag nog eene pooging doende om het oostlijk eind te boven te zeilen, die mij mislukte, gaf ik het op en liep naar *de Ontdekking*. Het was ook van geen belang dat wij het ei-

(*) Misſchien heeft Kapitein COOK hier gedeeltelijk gelijk als hij ſommig touw-werk, in 's Konings dienst gebruikt, vergelijkt met dat, hetwelk voor de koopvaardij gebruikt wordt, vooral in tijden van oorlog, wanneer een gedeelte van het touw-werk, dat tot den zee-dienst nodig is, uit noodzaaklijkheid, bij aanbeſteeding geleverd wordt; maar het is wel bekend dat 'er geen beter touw-werk is dan dat, hetwelk op 's Konings werven gemaakt wordt.

eiland om zouden zeilen, want wij hadden deszelfs uitgeſtrektheid naar het Z. O. gezien, dat ik eigenlijk bedoelde; en, volgens de narichten, die wij van de inboorlingen bekoomen hadden, is 'er geen ander eiland te loefwaart dan dit. Naardien wij egter zoo digt bij het zuid-oostlijk eind waren en de minste verandering van den wind in ons voordeel ons zoude kunnen dienen om het rond te zeilen, gaf ik het denkbeeld om het te boven te koomen nog niet op, en bleef daarom laveeren.

Den twintigſten, op den middag, lag deeze zuid-oost punt drie mijlen in het zuiden; de beſneeuwde bergen W. N. W. en wij waren omtrent vier Engelſche mijlen van den naasten wal. In den agtermiddag kwamen enige van de inboorlingen af in hunne kanos, enige biggen en plataanen met zig brengende. De laatſte waren ons zeer aangenaam, alzoo wij in enige dagen geene vrugten gehad hadden; maar de toevoer, dien wij nu ontvongen, was zoo gering, zijnde enkel genoegzaam voor eenen dag, dat ik den volgenden morgen weder naar land toe hield tot binnen drie of vier Engelſche mijlen van den wal, daar wij ontmoet wierden van een aantal kanos, met levensmiddelen gelaaden. Wij legden bij en bleeven met het volk, dat 'er in was, handelen tot vier uuren na den middag, wanneer wij, een vrij goeden

den toevoer gekregen hebbende, zeil maakten en Noordwaarts van land af ſtevenden.

Nooit had ik een zoo vrij en onërgdenkend gedrag in mijnen omgang met de wilde volkeren ontmoet, als wij van het volk van dit eiland ondervonden. Zij zonden zeer dikwijls de verſchillende dingen, die zij te koop bragten, op in het ſchip, en kwamen dan daarna zelve over en maakten hunne koop op het half dek; Het volk van *Otahiti* durvde, zelfs na onze herhaalde bezoeken, zoo veel vertrouwen niet in ons ſtellen. Hier uit beſluit ik dat die van *Owhyhee* eerlijker in hunne handelingen met elkanderen moeten zijn dan de inwooners van *Otahiti;* want, zoo 'er bij hen niet veel goede trouw onder elkanderen was, zouden zij zoo gereed niet zijn om vreemdelingen te vertrouwen. Ik moet ook tot hunne eer zeggen dat zij nooit getragt hadden ons in ruilingen te bedriegen of een diefſtal te begaan. Zij verſtaan den handel zoo wel als de meeste volkeren, en ſcheenen klaar te begrijpen waarom wij op de kust bleeven laveeren; want, ſchoon zij eenen grooten voorraad van levensmiddelen bragten, voornamelijk biggen, hielden zij egter derzelver prijs op, en namen die liever weder mede naar land dan die voor minderen prijs te geeven dan zij dagten dat zij waerdig waren.

Den twee en twintigſten, des morgens ten agt

uuren wendden wij Zuidwaarts met eene frisse koelte uit het O. ten N. Op den middag was onze breedte 20° 28′ 30″, en de besneeuwde berg lag in het Z. W. ½ Z. Wij hadden denzelven den voorigen dag zeer goed in het gezigt gehad, en de hoeveelheid sneeuw scheen aangegroeid te zijn en zig laager den berg af uitteſtrekken. Ik ſtevende Zuid-Oostwaarts tot middernacht, wende toen naar het Noorden tot vier uuren in den morgen, wanneer wij het weder over den Z. O. boeg wendden, en, alzoo de wind uit het N. O. ten O. was, hoop hadden het eiland te boven te zeilen. Het zou ons ook gelukt zijn, als de wind niet ware gaan leggen, en ons hadde overgelaaten aan de genade van eene zeer holle zee, die ons ſterk naar land dreef, dat geene twee mijlen van ons af was. Eindelijk kwamen wij boven de punt, en enige ligte zugtjens wind, die met regen-buien aankwamen, bragten ons buiten gevaar. Terwijl wij, als het ware, van ſtilte dreeven, kwamen 'er verſcheiden van de eilanders af met varkens, hoenders, vrugten en wortelen. Uit eene kano kreegen wij een' gans, die omtrent van de grootte van een' muscoviſchen eend was. Zijne vederen waren donker graauw, en de ſnavel en pooten waren zwart.

Ten vier uuren na den middag, na alles gekogt te hebben, dat de inboorlingen aangebragt hadden,

den, dat zoo veel was als wij nodig hadden, haalden wij de zeilen bij, en ſtevenden noordwaarts met den wind O. N. O. Te middernacht wenden wij en ſtuurden Z. O. Onderſtellende dat *de Ontdekking* ons zoude zien wenden, deeden wij het ſein niet; maar zij zag het niet, gelijk wij naderhand bevonden, en bleef noordwaarts ſtuuren, want, den volgenden morgen, met het aanbreeken van den dag, was zij niet in het gezigt. Het weder was dampig, zoo dat wij niet verre zien konden, waarom het mogelijk was dat *de Ontdekking* ons volgde, en het Noord Oostlijk gedeelte van het eiland voorbij zijnde, was ik in verzoeking voort te ſtevenen tot wij, door het omloopen van den wind naar het N. O., het land over den anderen boeg niet konden te boven zeilen. Wij konden gevolglijk niet Noordwaarts ſtevenen, om bij *de Ontdekking* te koomen of naar haar te zien. Wij waren op den middag, volgens waarneeming, op 19° 55′ Breedte en op 205° 3′ Lengte; de Zuid-Oostlijke punt van het eiland lag zes mijlen Z. ten O. ¼ O.; het ander eind lag N. 60° W. en wij waren twee mijlen van den naasten wal. Ten zes uuren 'savonds lag het zuidlijkst eind van het eiland Z. W. en het naaste land zeven of agt Engelſche mijlen van ons, zoo dat het ons nu gelukt was te loefwaart van het eiland te koomen, waarop wij

het met zoo veel ſtandvastigheid haddentoegelegd.

De Ontdekking was egter nog niet te zien; doch de wind, zoo als wij dien nu hadden, voor haar zeer gunstig zijnde om ons te volgen, beſloot ik dat het niet lang zoude duuren of zij zoude bij ons wezen. Ik bleef dan omtrent deeze zuid oostlijke punt van het eiland, die op 19° 34′ Breedte en op 205° 6′ Lengte ligt, kruiſen tot ik overtuigd was dat kapitein CLERKE hier niet bij mij konde koomen. Nu giste ik dat hij niet in ſtaat geweest ware de Noord-Oostlijke punt van het eiland te boven te zeilen, en dat hij onder den wind gegaan ware, om mij op dien weg te ontmoeten.

Alzoo ik gemeenlijk van vijf tot tien mijlen van land bleef, kwam 'er maar eene kano naar ons toe tot den agtentwintigſten, wanneer wij door een dozijn of veertien ſtuks bezogt wierden. Het volk dat 'er in was bragt, als naar gewoonte, voortbrengzelen van het eiland mede. Het ſpeet mij dat zij de moeite genoomen hadden zoo verre te koomen; want wij konden niet van hun koopen, alzoo onze oude voorraad nog niet verteerd was, en wij hadden zedert kort ondervonden dat de varkens niet veele dagen in het leven konden gehouden, noch de wortelen voor verrotting bewaard worden. Ik beſloot egter dit gedeelte van het eiland niet

te

te verlaaten voor ik eenen voorraad zoude ontvangen hebben, alzoo het mij niet gemaklijk zoude vallen 'er weder naar toe te koomen, als het nodig mogt gevonden worden.

Op den dertigſten begonnen wij gebrek te krijgen, en ik zou naar land geſtevend hebben, doch wierd hierin belet door eene ſtilte; doch te middernacht een koeltjen uit het Zuiden en Z. W. opkoomende, waren wij in ſtaat met het aanbreeken van den dag het land te naderen. Ten tien uuren in den morgen wierden wij door de eilanders ontmoet met vrugten en wortelen, maar in alle de kanos waren ſlechts drie kleine biggen. Waarſchijnlijk was deeze aanvoer zoo ſpaarzaam, om reden dat wij die, welke laatst aangebragt waren, niet gekogt hadden. Wij legden bij om te kunnen mangelen; doch kort daarop wierd onze handel afgebrooken door eenen zeer ſterken regen; ook waren wij wat te verre van wal, en ik durfde denzelven niet meer naderen; want ik kon geen ſtaat maaken dat de wind eene minuut zou blijven ſtaan daar hij ſtond, terwijl de zee ook hol was en ſchuinsch naar het ſtrand ſloeg, tegens welk zij met eene vreeslijke branding brak. In den avond wierd het beter weder; de nacht was helder en wierd doorgebragt met korte gangen te doen.

Den eerſten Januarij 1779, voor het aanbree-

ken van den dag, was de lucht weder met zwaare wolken belaaden, en het nieuw jaar zettede zig in met zeer zwaaren regen, die met tusſchenpoozen bleef aanhouden tot na tien uuren. De wind was Zuidlijk, een ligt koeltjen met enige kalmten. Toen de regen ophield, helderde de lucht op en wakkerde de wind aan. Op deezen tijd omtrent vijf Engelſche mijlen van land zijnde, kwamen 'er verſcheiden kanos met vrugten en wortelen, en eindelijk wierden 'er enige varkens aangebragt. Wij legden bij en bleeven met hun handelen tot drie uuren na den middag, wanneer wij, eenen tamelijken toevoer gekregen hebbende, zeil maakten, met inzigt om Noord-Westwaarts of naar lij van het eiland te zeilen, om naar *de Ontdekking* te zoeken. Het was egter, vermits de wind Zuidlijk was, nodig eerst Oostwaarts te ſtevenen tot middernacht, wanneer de wind voordeeliger wierd, en wij het over den anderen boeg wendden. Wind en weder was zedert enige dagen zeer ongeſtadig geweest en daar was een groot deel regen gevallen.

De drie volgende dagen wierden beſteed met langs de zuid-oost-zijde van het eiland te ſtevenen; want, geduurende de nachten, hielden wij af en aan, en wij beſteedden een gedeelte van elken dag met bij te leggen, om den inboorlingen gelegenheid te geeven om met ons handel

te

te drijven. Zij kwamen ſomtijds bij ons aan boord terwijl wij vijf mijlen van land waren; doch dan bragten zij niet veel mede, hetzij uit vrees van hun goed in de zee te verliezen, hetzij om de onzeekerheid of zij zouden kunnen verkoopen. Het voornaamſte artijkel, dat wij bekwamen, was zout, dat zeer goed was.

Den vijfden in den morgen voeren wij voorbij de zuidlijke punt van het eiland, die op 18° 54′ Breedte ligt, en wij vonden dat agter dezelve de kust N. 60° W. week. Op deeze punt ſtaat een vrij groot dorp, welks bewooneren in [illegible]te naar de ſchepen kwamen met varkens en [illegible]ouwen. Het was niet mogelijk de laatſte te beletten aan boord te koomen, en ik heb nooit vrouwen ontmoet die minder ingetogen waren. Het kwam mij zelfs voor dat zij ons met geen ander inzigt bezogten dan om haare perſoonen ten besten te geeven. Alzoo ik nu eene zekere hoeveelheid zout bekoomen had, kogt ik geene varkens dan die goed waren om ingezouten te worden, terwijl ik alle die onder die grootte waren van de hand wees. Wij konden 'er egter zelden krijgen boven vijftig of zestig ponden zwaar. Het was gelukkig voor ons dat wij nog enige vrugten aan boord hadden, want wij bekwamen 'er nu weinig, en dat gedeelte

van het land had ook het voorkoomen niet van zoodanige voortbrengzelen opteleveren. Overal vertoonden zig ſpooren dat het door de uitbarſting van eenen brandenden berg verwoest was, en ſchoon wij op het eiland nog niets gezien hadden dat daar naar geleek, was egter de verwoesting, welke hij in zijne nabuurſchap aangeregt had, voor het bloot oog zigtbaar.

Dit gedeelte van de kust is voor de heerſchende winden beſchut; maar wij konden geenen grond vinden om in te ankeren, want wij peilden geen' grond met eene lijn van honderd zestig vademen binnen den afſtand van eene halve Engelſche mijl van land. Naardien de eilanders ons tegens den avond, alle verlaaten hadden, liepen wij enige weinige Engelſche mijlen langs de kust en beſteedden toen den nacht met af en aan te houden.

Den volgenden morgen bezogten de inboorlingen ons wederom, dezelfde handel-waaren met zig brengende als te vooren. Nu digt bij land zijnde, zond ik den Heer BLIGH, onzen Stuurman, met eene ſloep, om langs de kust te peilen, met bevel van te landen en naar zoet water te zoeken. Hij berichtte bij zijne terugkomst dat hij, twee kabels lengten van den wal, geen' grond gevonden had met eene lijn van honderd zestig vademen, dat hij, toen hij landde, geen

geene beek of bron gevonden had, maar alleen regen-water in gaten op de klippen, maar dat dat zelfs brak was van het ſpatten van de zee, en dat de oppervlakte van het land geheel uit ſlakken en aſch beſtond, met hier en daar enige planten tuſſchen beiden. Tuſſchen tien en elf uuren hadden wij het genoegen *de Ontdekking* om de zuid-punt van het eiland te zien koomen, en ten een uur na den middag was zij bij ons. Kapitein CLERKE kwam bij mij aan boord en berichtede mij dat hij vier of vijf dagen was blijven kruiſen ter plaatſe daar wij van elkanderen geſcheiden waren, en dat hij toen de oost-zijde van het eiland om gelaveerd was; maar dat hij, ongunſtige winden ontmoetende, tot op enigen afſtand van de kust gedreven was. Hij had geduurende deezen geheelen tijd eenen van de eilanders aan boord gehad, die uit eigen keuze aan boord was gebleven en geweigerd had het ſchip te verlaaten, ſchoon 'er zig gelegenheden toe opgedaan hadden.

Den nacht doorgebragt hebbende met af en aan te houden, hielden wij den volgenden morgen wederom naar land, en toen wij omtrent eene mijl van het [illegible] waren, kreegen wij een bezoek van veele inboorlingen. Op den middag namen wij de Breedte waar van 19° 1′ en de Lengte was volgens het uurwerk 203° 26′, ter-

wijl

wijl het eiland zig uitſtrekte van Z. 74° O. tot N. 13° W., het naaste gedeelte op den afſtand van twee mijlen.

Den agtſten bevonden wij met den dageraat dat de ſtroomen ons geduurende den nacht, dien wij met laveeren doorgebragt hadden, aanmerkelijk te loefwaart gedreven hadden, zoo dat wij nu op de hoogte van de zuid-west-punt van het eiland waren. Daar legden wij bij, om den inboorlingen gelegenheid te geeven van met ons te handelen. Op den middag was onze waargenoomen Breedte 19° 1′ en onze Lengte, volgens het uurwerk, 203° 13′, liggende de zuid-west-punt van het eiland N. 30° O., op den afſtand van twee Engelſche mijlen.

Wij bragten den nacht, als naar gewoonte, door met af en aan te zeilen. Het geviel juist dat vier mannen en tien vrouwen, die den voorigen dag aan boord gekoomen waren, nog bij ons waren gebleven. Alzoo ik niet op het gezelſchap van de laatſte geſteld was, hield ik tegens den middag naar land, voornamelijk met oogmerk om haar uit het ſchip te krijgen, en, enige kanos naar ons afkoomende, nam ik die gelegenheid waar om onze gasten weg te zenden.

Wij hadden ligte zugtjens uit het N. W. en Z. W. en ſtilten tot elf uuren in den morgen van den

den tienden, wanneer de wind opwakkerde uit het W. N. W., dat met eenen ſterken ſtroom, die naar het Z. O. liep, ons zoo zeer vertraagde, dat, in den avond, tuſſchen zeven en agt uuren, het zuidlijk eind van het eiland vier mijlen N. 10½° W. van ons [illegible] De zuidlijke beſneeuwde berg lag nu N. 11° [illegible]st van ons.

Den elfden, ten vier uuren in den morgen, den wind zig in het Westen gezet hebbende, hield ik op het land aan, om enige ververſchingen te bekoomen. Toen wij het land naderden, begonnen de inboorlingen af te koomen. Wij legden bij, of hielden af en aan, den geheelen dag met hun handelende; maar kreegen eindelijk maar eenen zeer geringen toevoer. Veele kanos bezogten ons, welker volk niets te vermangelen had, hetgeen ons overtuigde dat dit gedeelte van het eiland zeer arm moest zijn, en dat wij reeds alles hadden ingekogt wat zij te misſen hadden. Wij beſteedden den twaalfden met af en aan te houden met eene friſſe koelte uit het Westen. Eene Engelſche mijl van land en ten N. O van de zuidlijke punt van het eiland beproefd hebbende te peilen, vonden wij grond op vijf en vijftig vademen diepte, en eenen grond van fijn zand. Des avonds ten vijf uuren ſtuurden wij Z. W. met den wind uit het W. N. W., en kort na middernacht hadden wij ſtilte.

Den

Den volgenden morgen ten agt uuren een klein koeltjen uit het Z. Z. O. gekregen hebbende, ſtuurden wij N. N. W. naar het land. Kort daarop kwamen 'er enige kanos aan het ſchip met enige varkens, doch zonder vrugten, die wij juist meest nodig hadden. Wij waren nu enigzins gevorderd, want op den middag lag de zuidlijke punt van het eiland Z. 86½° O., de zuid-westlijke punt N. 13° W.; de naaste wal twee mijlen van ons; de Breedte was bij waarneeming 18° 56′, en onze Lengte, volgens het uurwerk, 203° 40′. In den avond bereikten wij de zuid-westlijke punt van het eiland; maar den wind nu naar het Westen en Noorden loopende, verlooren wij in den nacht weder al wat wij gewonnen hadden. Den volgenden morgen, wanneer wij nog op de hoogte van de zuid-west punt van het eiland waren, kwamen 'er enige kanos af, maar zij bragten niets dat wij nodig hadden. Wij hadden nu noch vrugten noch wortelen, en waren in de noodzaaklijkheid om van enige van onze ſcheeps-proviand gebruik te maaken. Eindelijk bragten enige kanos uit het Noorden ons een kleinen toevoer van varkens en wortelen.

Wij hadden veranderlijke ligte zugtjens en bijna ſtilte den volgenden dag, tot vijf uuren in den agtermiddag, wanneer 'er een klein koeltjen

uit het O. N. O. opkwam, en wij eindelijk in ſtaat geraakten Noordwaarts langs de kust te ſtuuren. Het weder fraai zijnde, hadden wij deezen dag veel gezelſchap, en overvloed van alles. Veele van onze gasten bleeven den geheelen nacht bij ons aan boord en wij ſleepten hunne kanos agter na.

Den zestienden, met het aanbreeken van den dag, den ſchijn van eene baai ziende, zond ik den Heer BLIGH met eene ſloep van elk ſchip, om dezelve opteneemen, zijnde toen drie mijlen van land. Daar begonnen nu van alle kanten kanos aan te koomen, zoo dat 'er voor tien uuren niet minder dan duizend om de twee ſchepen waren, de meeste vol volk en wel belaaden met varkens en andere voortbrengzelen van het eiland. Wij hadden de overtuigendſte blijken van hunne vriendſchaplijke geneigdheden; want wij zagen geen eenen hunner, die enigerlei wapen bij zig had. De nieuwsgierigheid en de begeerte om handel met ons te drijven waren alleen de beweegredenen van hunne komst. Het is geen wonder dat, onder zulk een groot aantal als wij bij tijden aan boord hadden, ſommige waren, die eenen diefachtigen aart verrieden. Een van onze bezoekers nam het roer van eene ſloep uit het ſchip. Hij wierd ontdekt, maar te laat om het roer terug te krijgen. Ik meende zulks eene goe-

goede gelegenheid te zijn om dit volk het gebruik van ſchiet-geweer te toonen, en liet twee of drie ſnaphaanen en even zoo veele vierponders afvuuren over de kano, die het roer wegvoerde. Alzoo het mijn oogmerk niet was dat een van deeze ſchooten raaken zoude, ſcheen de omringende menigte van inboorlingen eerder verwonderd dan verſchrikt.

In den avond kwam de Heer BLIGH terug en berichtte dat hij eene baai gevonden had, waarin goede anker-grond was en zoet water op eene plaats, vrij gemaklijk om 'er bij te koomen. Ik beſloot de ſchepen in deeze baai te brengen, om dezelve daar te herſtellen en ons van alle ververſchingen te voorzien, welke de plaats konde opleveren. Alzoo de avond viel, begaf het grootst gedeelte van onze gasten zig naar land, maar een groot aantal verzogt verlof om aan boord te mogen ſlaapen. De nieuwsgierigheid was egter niet hunne eenigſte beweegreden, ten minsten bij ſommige; want des anderen daags 's morgens wierden 'er verſcheiden dingen gemist, hetgeen mij deed beſluiten 'er den volgenden nacht niet zoo veele aan boord te houden.

Ten elf uuren voor den middag ankerden wij in de baai (die bij de inboorlingen *Karakakooa* genoemd wordt) op dertien vademen water, in ee-

eenen zandigen grond en omtrent een vierde van eene Engelſche mijl van den noord-ooster wal. In deeze ligging was de zuidlijke punt van de baai *Z.* ten W. en de noordlijke punt W. ½ N. Wij vertuiden met het ſtroom-anker en het kabel, naar het Noorden, ſloegen de zeilen af en ſtreeken de raas en ſtengen. De ſchepen bleeven opgepropt met inboorlingen en waren van eene menigte kanos omringd. Ik had nergens, in den loop mijner reizen, zoo een groot aantal volks op eene plaats verzameld gezien; want behalven die, welke in kanos naar ons toe gekoomen waren, was geheel het ſtrand van de baai met aanſchouwers bedekt, en veele honderden zwommen om de ſchepen als ſchoolen viſſchen. Dit zonderling toneel moest ons ten hoogſten treffen, en daar waren misſchien weinige aan boord, die het zig nu beklaagden dat wij ons in onze poogingen, om een Noorder doortogt naar het vaderland te vinden, laatſtleden zomer bedrogen gevonden hadden. Aan deeze mislukking waren wij het verſchuldigd dat wij het in onze macht hadden de *Sandwich-Eilanden* andermaal te bezoeken, en onze reis met eene ontdekking te verrijken, die, ſchoon de laatſte, in veele opzigten, de gewigtigſte ſchijnt te zijn, die tot hier toe door Europeaanen in

de uitgeſtrektheid van den Stillen Oceaan gedaan is.

NB. *Hier eindigt het dagverhaal van Kapitein* COOK. *Het vervolg van de reis is door Kapitein* KING *in de twee volgende deelen te boek geſteld.*

EINDE VAN HET ELFDE DEEL.

PLAATEN EN KAARTEN

kunnen aldus ingevoegd worden

IN HET ELFDE DEEL.

Plaat XCVII**. Een zee-otter. . *bladz.* 45
—— XCVIII**. Man uit *Nootka-Kanaal*. . 51
—— XCIX**. Vrouw uit *Nootka-Kanaal*. 59
—— C**. Verſchillende dingen door de inwooneren van *Nootka-Kanaal* vervaerdigd. . 53

N°. 1. Een vogel van hout, hol, met ſteenen 'er in, waarmede zij ratelen, als zij danſen.
2. Kop van eene robbe van hout, dien zij op hunne hoofden draagen.
3. Kop van een vogel, van hout met vederen 'er op, dien zij op hunne hoofden draagen.
4. Een ander tot hetzelfde einde dienende, met groene talk verſierd.

Plaat

bladz.

Plaat CI**. Gezigt van de Wooningen in *Nootka-Kanaal.* . 67

— CII**. Een Huis in *Nootka-Kanaal* van binnen. . . 73

— CIII**. Gezigt van de digten hoekbogt in *Prins Willems Kanaal.* 140

— CIV**. Man van *Prins Willems Kanaal.* . . 148

— CV. Vrouw van *Prins Willems Kanaal.* . . 149

— CVI**. Man van *Oonalashka.* . 230

— CVII**. Vrouw van *Oonalashka.* . 230

— CVIII**. Kanos van *Oonalashka.* . 231

— CIX**. De Tſchutski en hunne Wooningen. . . 264

— CX**. Walrusſen. . . 280

— CXI**. Inwooners van *Norton-Kanaal* en hunne Wooningen. . 320

— CXII**. Mutſen van de inboorlingen van *Oonalashka.* . 359

— CXIII*.* Inboorlingen van *Oonalashka* en hunne Wooningen. . 363

— CXIV**. Een Huis op *Oonalashka* van binnen. . . 364

Kaart

Kaart N°. XXXVIII**. Kaart van de *Noord-West-kust* van *Noord-Amerika* en de *Noord-Oost-kust* van *Asia*. bladz. 1
—— N°. XXXIX**. *Nootka-Kanaal*. . 14
—— N°. XL**. *Kaart van* Cooks-Rivier *in het Noord-Westlijk gedeelte van* Amerika. . . 128
—— N°. XLI**. Gezigten van het land op de West-kust van *Amerika* ten Westen van *Cooks-Rivier*. . 210
—— N°. XLII**. *Kaart van de Haven* Samganoodha *aan het Eiland* Oonalashka. . 234
—— N°. XLIII**. Kaart van *Norton-Kanaal* en BEERINGS *Straat*, die gevormd wordt door de Oostpunt van *Asia* en de West-punt van *Amerika*. . . 294
—— N°. XLIV**. Gezigten op de kust van *Asia*. . . 300
—— N°. XLV**. Gezigten van de *Sandwich-Eilanden* . 388